

MEMORIA DE CALIDADE

Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Curso Académico: 2019/2020

Índice

1. Introducción	2
2. Seguimento do Sistema de Garantía de Calidade e dos seus resultados	6
Directriz 1. Política e obxectivos de calidade.....	6
Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos	38
Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no alumnado	65
Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos	129
Directriz 5. Garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos	135
Directriz 6. Información pública.....	137
3. Plan de Melloras do centro	140
4. Modificacións nos diferentes títulos	156
5. Listaxe de evidencias e indicadores	158

1. Introducción

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais é consciente da importancia que ten a calidade no contexto universitario para garantir programas formativos que dean resposta ás demandas de excelencia no contexto universitario. Tomando como referencia a política de calidade da USC (enmarcada dentro do despregamento do seu Plan Estratégico) a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais elaborou o seu Sistema de Garantía de Calidade (SGC) marcándose como principal obxectivo do mesmo o desenvolvemento de programas formativos (graos e másteres) que estean avalados pola calidade como elemento clave e estratéxico para establecer un compromiso de máxima eficacia cos nosos grupos de interese.

O Equipo Directivo do Centro, así como a súa Comisión de Calidade, teñen un forte compromiso coa materialización das Accións de Mellora, tanto daquelas máis inmediatas, de cumprimento anual, como daquelas outras proxectadas cun carácter temporal máis dilatado.

Os axentes directamente implicados no correcto desenvolvemento do SGC son o Equipo de Dirección, a Comisión de Calidade do Centro, a responsable de Calidade do Centro, o Comité Consultivo e os/as Coordinadores de título.

De acordo co Proceso PE-02 Revisión e Mellora, a análise de funcionamento do SGC de forma global queda recompilada na Memoria de Calidade do Centro, que pecha o ciclo de calidade anual da Facultade. A Memoria de Calidade da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais concíbese como unha análise sintética do axeitado funcionamento do SGC (Sistema de Garantía de Calidade), en tanto baluarte da calidade dos títulos que se imparten no citado centro: Grao en Administración e Dirección de Empresas, Grao en Economía, Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación, Máster Universitario en Dirección de Empresas, Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas, Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira e Máster Universitario en Economía.

Deste xeito, unha vez analizados os resultados dos títulos (PC-05 Análise dos resultados e mellora dos programas) e unha vez formuladas as accións de mellora derivadas do proceso anterior por parte de cada unha das titulacións do centro, correspóndelle á Comisión de Calidade da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais levar a cabo unha análise global do SGC.

1.1. Procedemento de elaboración da Memoria de Calidade

En aplicación do Manual do Sistema de Garantía de Calidade da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, a elaboración da presente memoria correspondeu á Comisión de Calidade do Centro, reunida en sesión específica, trala finalización da cal trasladou á Xunta de Facultade o documento provisional para a súa aprobación, o que tivo lugar, finalmente o día 30 de xuño de 2021 .

A presente memoria toma como referencia os informes de resultados dos títulos de grao e máster referenciados. Nestes informes analízase de xeito pormenorizado os resultados do SGC en relación á organización e desenvolvemento dos títulos durante o curso 2019-2020, curso no que se centra o presente documento.

Tamén constituíron documentos de referencia para a elaboración desta memoria: o novo Manual do Sistema de Garantía de Calidade, o manual de procesos e a Planificación Estratégica do Centro 2016-2020.

O SGC estase a converter nun marco operativo de cara a detectar disfuncións ao mesmo tempo que funciona como un espacio de discusión e de toma de decisión en colaboración coas comisións académicas de graos e máster.

1.2. Estrutura da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais para o desenvolvemento do SGC

Ámbito de aplicación

O ámbito de aplicación do SGC comprende a todas as titulacións impartidas no centro e a todas as persoas da Facultade: alumnado, persoal docente e investigador e persoal de administración e servizos. Os títulos vinculados á Facultade e que estiveron viventes durante o curso 2019-2020 foron:

- Grao en Administración e Dirección de Empresas
- Grao en Economía
- Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión Turística
- Máster Universitario en Dirección de Empresas
- Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación
- Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira
- Máster Universitario en Economía

Os órganos de goberno, comisións e responsables que interveñen directamente no desenvolvemento do SGC son o Equipo Decanal, a Comisión de Calidade do Centro, as Comisións de Título, o/a Responsable de Calidade do Centro, os/as Coordinadores de Título e o/a Coordinador de Calidade. As funcións de todos eles, relacionadas co desenvolvemento do SGC, poden consultarse no Manual do Sistema de Garantía de Calidade da Facultade (http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/centros/ecoade/descargas/calidade/ms_gc_marco_fac_economicas_v4_2018_10_25_asinado.pdf). De seguido sinálanse tanto a composición actual como as funcións da Comisión de Calidade do Centro.

Membros da Comisión de Calidade do Centro (CCC)

Decano da Facultade de Ciencias Económicas y Empresariais (presidente)

Responsable de Calidade do Centro (RCC)

Coordinador de Calidade do Centro

Os Coordinadores de Título

Responsable da Unidade de Xestión de Centro da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Representante do alumnado

As funcións principais da CCC son as seguintes:

1. Realizar o deseño, a implantación, o seguimento e mellora do SGC no centro.
2. Elaborar a memoria de calidade do centro (MCC).
3. Fomentar a realización e o seguimento periódico do plan de melloras anual do centro.
4. Estimular a participación de todos os colectivos implicados na avaliación e mellora da calidade das titulacións que se imparten no centro.
5. Realizar o seguimento dos resultados do centro.
6. Propoñer ao equipo de dirección a información que debe ser pública.
7. Informar favorablemente, ou proponden modificacións se é o caso, dos informes de resultados ou seguimento/acreditación elaborados polas comisións de título.

Reunións da Comisión de Calidade, correspondentes á presente Memoria de Calidade 2019/2020

25 de setembro de 2019. Reunión ordinaria coa seguinte orde do día:

1. Aprobación, se procede, da acta da sesión anterior.
2. Aprobación, se compre, dos plans de melloras do Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación e do Máster en Dirección de Empresas propostos en resposta aos informes provisionais de avaliación para a renovación da acreditación da ACSUG.
3. Informe das incidencias tramitadas durante o curso 2018-19.
4. Asuntos de trámite.
5. Rolda de intervencións.

3 de decembro de 2019. Reunión ordinaria coa seguinte orde do día:

1. Aprobación, se cómpre, da acta da sesión anterior.
2. Aprobación, se cómpre, do plan de acción titorial.
3. Aprobación, se cómpre, das modificacións do manual do SGC e do manual de procesos da facultade.
4. Ratificación da aprobación do protocolo de coordinación do Máster Universitario en Dirección de Empresas.
5. Ratificación da aprobación do informe sobre o grao de execución das accións de mellora do Máster Universitario en Dirección de Empresas do curso académico 2018-19.
6. Aprobación, se cómpre, do informe sobre o grao de execución das accións de mellora do centro do curso académico 2018-19.
7. Aprobación, se cómpre, do proceso de depósito dos TFM para o curso 2019-20.
8. Asuntos de trámite.
9. Rolda de intervencións.

14 de xullo de 2020. Reunión ordinaria coa seguinte orde do día:

1. Aprobación, se cómpre, da acta da sesión anterior (03/12/19).
2. Aprobación dos informes de seguimento: Grao en ADE, Grao en Economía, Máster Universitario en Dirección de Empresas, Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación, Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas, Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira.
3. Ratificación do informe de seguimento de Máster Universitario en Economía.
4. Visita certificación da implantación do SGC.
5. Asuntos varios.
6. Rolda de intervencións.

2. Seguimento do Sistema de Garantía de Calidade e dos seus resultados

Neste apartado reflíctese un informe do seguimento do SGC da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais atendendo as directrices Fides-Audit:

Directriz 1. Política e obxectivos de calidade

- Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos
- Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no alumnado
- Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos
- Directriz 5. Garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos
- Directriz 6. Información pública

2. Seguimento do Sistema de Garantía de Calidade e dos seus resultados

Directriz 1. Política e obxectivos de calidade

Estándar: o centro dispón dunha política e obxectivos de calidade que atenden ás necesidades e expectativas dos diferentes grupos de interese e se despregan por medio dun SGC estruturado como un proceso sistemático e cíclico que contempla os catro elementos do ciclo de mellora: planificar, desenvolver, analizar e actuar (mellorar) e inclúe mecanismos para a súa revisión e mellora continua.

Aspectos a contemplar:

- A vixencia da Política de Calidade.
- A evolución e grao de cumprimento do Plan Estratéxico do Centro, se é o caso.
- A evolución e grao de cumprimento dos obxectivos de calidade do centro.
- A evolución do proceso de elaboración desenvolvemento e seguimento do Plan de Melloras Anual do Centro (as accións de mellora terán un apartado específico, pero neste apartado debe valorarse se o SGC permite introducir melloras nos títulos, se se realiza correctamente o seu seguimento, se foron eficaces e conseguiron os obxectivos formulados, e se inclúen as recomendacións dos diferentes procesos de verificación, modificación, seguimento e acreditación).
- No caso de títulos interuniversitarios ou títulos que se imparten en varios centros da universidade, as accións levadas a cabo como consecuencia da implantación do SGC están coordinadas en todos os centros participantes.
- A vixencia e adecuación dos procesos, procedementos e documentación do SGC. Necesidade, se é o caso, de realizar cambios na xestión do Sistema de Garantía de Calidade.
- A adecuación e eficacia dos mecanismos de recollida de información de satisfacción, queixas, reclamacións, suxestións, necesidades e expectativas dos grupos de interese.
- A adecuación e eficacia dos mecanismos de recollida de información de satisfacción, queixas, reclamacións, suxestións, necesidades e expectativas dos grupos de interese.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Vixencia da política de Calidade

A política de calidade do centro ten como principal obxectivo o desenvolvemento de programas formativos que estean avalados por unha xestión de calidade como elemento clave e estratéxico para establecer un compromiso de máxima eficacia cos nosos grupos de interese. Esta Facultade qere ser recoñecida no contexto universitario e social por desenvolver programas formativos que garantan a mellor e máis axeitada formación para os seus estudantes, que den resposta ás demandas do mercado laboral, que garantan as condicións de desenvolvemento profesional.

Durante o curso académico 2019-20, a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais continuou dirixindo o seu esforzo e traballo á consecución da satisfacción das necesidades e expectativas dos seus grupos de interese, comprometéndose a empregar tódolos recursos técnicos, económicos e humanos dos que dispón, baixo os principios de responsabilidade, integración, participación, igualdade, orientación ao alumno, excelencia e transparencia. Estes principios continúan sendo os pilares sobre os que se fundamenta a nosa política de calidade e sobre os que desenvolvemos o noso traballo.

A comisión avaliadora para a certificación do SGC plantexou a recomendación ao centro de realizar unha revisión da Política de Calidade e dos seus obxectivos, por este motivo plantexouse a seguinte acción de mellora:

AM3: Realizar unha revisión da política de calidade e dos seus obxectivos.

Revisións do SGC

A Universidade de Santiago de Compostela (USC) aprobou o primeiro Sistema Marco de Garantía de Calidade en decembro de 2009 e de seguido comezou a instauración destes sistemas en tódolos seus centros.

Tomando como referencia a política de calidade da USC, a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais elaborou o seu Sistema de Garantía Interna de Calidade en maio de 2010, como elemento clave e estratéxico para establecer un compromiso de máxima eficacia cos seus grupos de interese.

No curso 2017/2018 o centro procedeu a adaptar o SGC ao novo documento marco do Manual do Sistema de Garantía de Calidade e ao novo Manual de Procesos, aprobados pola Comisión de Calidade en Planificación de Consello de Goberno o 22/02/2018. Estes Manuais foron aprobados pola Xunta de Facultade o 12 de xullo de 2018 e pola Comisión de Calidade e Planificación de Consello de Goberno o 21 de setembro de 2018 (curso 2018/2019). O regulamento de réxime interno foi modificado o 19 de outubro de 2018, aprobada a modificación en Xunta de Facultade e ratificado polo Consello de Goberno da USC o 9 de novembro de 2018. Toda a documentación relacionada con SGC da Facultade atópase no seguinte enlace (<http://www.usc.es/gl/centros/ecoade/calidade/index.html>)

O 3/12/2019 tivo lugar unha actualización do Manual do SGC do centro para incluír ao coordinador de calidade e o organigrama do centro. Así mesmo, tamén se actualizaron unha serie de procesos (PE-01, PC-02, PC-04, PC-05, PS-02) no Manual de Procesos para adaptalos á actividade do centro. Esta actualización realizouse no marco da Comisión de Calidade, na que están representados os distintos colectivos, co obxectivo de que a documentación do SGC se adaptase ao contexto do centro. Novamente, o 18/12/2020 realizouse unha nova actualización do Manual de Procesos (na que se revisaron os procesos PC-01, PC-04, PS-01, PS-02, PS-04) así como unha revisión da política de calidade do centro, como se ven de comentar.

En relación á certificación da implantación do SGC do centro, o 25 de outubro de 2017 apróbase en Comisión de Calidade solicitar a certificación do Sistema de Garantía Interna de Calidade do centro. As datas previstas para a visita son do 15-23 de outubro. Debido ao inminente cambio de equipo decanal, o equipo saínte decidiu paralizar este proceso. O novo equipo decanal realizou as xestións oportunas para pasar ese proceso durante o curso 2019-20. Finalmente, o 23 de xullo tivo lugar a visita para a certificación da implantación de SGC. A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais obtivo a certificación da implantación do SGC con data 15 de decembro de 2020 e recibíuse a Acreditación Institucional con data 26 de abril de 2021.

A Comisión Avaliadora para a certificación do SGC plantexou unha serie de recomendacións que se traducen nas Accións de Mellora: AM1, AM2, AM3, AM4, AM5, AM6, AM7 e AM8.

Evolución do Plan Estratéxico

O Plan Estratéxico da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten como referencia para a súa elaboración o Plan Estratéxico da Universidade de Santiago de Compostela para o período 2011-2020. A definición das diferentes liñas estratéxicas que constitúen o Plan Estratéxico do centro, faise considerando catro dimensións: as persoas, a oferta de titulacións, a xestión e a relación coa contorna do centro. As liñas estratéxicas plantexadas son as seguintes:

1. O alumnado, valor presente e futuro
2. Un modelo de recursos humanos baseado na eficacia, a flexibilidade e a sostibilidade
3. Oferta de titulacións adaptada ás necesidades da sociedade
4. Xestión simple, eficaz e transparente
5. Relación intercampus

6. Transferencia efectiva de coñecemento e compromiso coa sociedade

7. Relacións con outras universidades

A continuación, farase unha análise do grao de cumprimento das distintas liñas estratéxicas plantexadas.

Para os distintos obxectivos plantexados incluírse información sobre os indicadores (de ser o caso) empregados para avaliar o seu cumprimento e sintetizaranse as Accións de Mellora realizadas durante o curso 2017/2018 e 2018/2019 vinculadas a cada obxectivo. Así mesmo, comentaranse as Accións de Mellora formuladas para o curso 2019/2020 que teñen por obxecto contribuir ao cumprimento de cada unha das liñas extratéxicas.

Dado que, nalgúns casos, unha mesma Acción de Mellora, está vinculada con máis dun obxectivo, só se comentará unha vez.

- **O alumnado, valor presente e futuro.**

Esta liña estratéxica concrétase en catro obxectivos:

- **Incrementar o talento a través da atracción de alumnado con mellores expedientes académicos.**

No plan estratéxico detállanse tamén unha serie de accións a realizar para a consecución de cada obxectivo. No caso concreto do obxectivo 1.1 as accións recollidas no plan estratéxico son as seguintes:

Participación en actividades de promoción e captación de alumnos

Impulsar actividades de comunicación sobre os programas formativos impartidos na Facultade

Promover novos programas formativos

Colaboración con centros educativos de ensinanza secundaria e bacharelato e de formación profesional

Organizar xornadas de benvida para o alumnado

Entre os indicadores establecidos no plan estratéxico para avaliar o cumprimento deste obxectivo figuran a matrícula de novo ingreso, a nota media de acceso por preinscripción e a porcentaxe de estudantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis.

Como se pode observar nos indicadores que figuran a continuación, os datos de matrícula de novo ingreso e nota media do alumnado dos amosan, en termos xerais, estabilidade:

Táboa 1: Matrícula de novo ingreso IN04C-PC-05

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	208,00	198,00	210,00	197,00	207,00
Grao en Economía	152,00	159,00	144,00	146,00	150,00
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	13,00	23,00	23,00	16,00	21,00
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	20,00	20,00	20,00	22,00	18,00
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	11,00	27,00	21,00	20,00	22,00

Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	9,00	5,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	19,00	16,00	22,00	21,00	18,00
Total	438,00	443,00	440,00	431,00	441,00

Táboa 2: Nota media de acceso por preinscripción IN06G-PC-05:

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	7,95	8,19	8,55	8,75	9,27
Grao en Economía	7,75	7,97	8,25	7,87	8,76
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	6,76	6,58	7,61	7,31	7,00
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	6,52	6,93	6,86	6,89	7,33
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	6,61	6,66	7,07	6,65	7,08
Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	7,31	7,34
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	6,60	6,63	7,05	6,85	7,07
Total	7,68	7,87	8,30	8,19	8,84

Táboa 3: Porcentaxe de estudantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis IN07G-PC-05

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	98,48	100,00	100,00	100,00	100,00
Grao en Economía	76,67	82,69	85,21	86,11	92,62
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	87,50	83,33	100,00	100,00	91,67
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	81,25	92,86	100,00	100,00	100,00
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	90,91	76,00	92,31	86,67	100,00
Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	88,24	77,78	100,00	100,00	100,00
Total	88,62	90,53	94,05	94,21	96,86

En termos xerais, os datos de nota media por preinscripción e a porcentaxe de estudantes que acceden as distintas titulacións con puntuación igual ou superior a seis amosan unha tendencia á alza.

Na procura de cumprir este obxectivo, durante o curso 2019/2020 leváronse a cabo unha serie de Accións de Mellora a nivel de centro e de título:

O plan de melloras para o curso **2019-20** recolle unha serie de accións vinculadas co cumprimento deste obxectivo:

Centro:

- **AM4:** Creación dunha Comisión para estudar a posibilidade de cambios nas titulacións ou creación de títulos novos.

O 14 de novembro de 2019 apróbase en Xunta de Facultade crear unha comisión para estudar a posibilidade de cambios nas titulacións. Acórdase crear unha comisión formada como mínimo un representante de cada área de coñecemento, un representante do equipo decanal e a lo menos dous alumnos. En tódolos casos debe haber un membro titular e un suplente para garantir de todos os estamentos na comisión. Finalmente, plantéxase que formen parte da comisión ademais, tódolos/as coordinadores/as de títulos e que se trate dunha comisión aberta na que poidan participar todos aqueles que así o desexen.

https://www.usc.gal/gl/centros/ecoade/goberno/actas_xf.html

Esta Comisión reuniuse o 24/01/20 e o 05/03/20 (quedando paralizada a súa actividade a consecuencia do covid-19). No curso 2020/21 a Comisión reuniuse o 22/12/2020 e o 37/01/21 decidíndose a creación de dúas novas Comisións, unha para o gran en Economía e outra para o grao en ADE, para enfrontar a modificación dos plans de estudos actuais.

Ademais, organízase unha xornada na que se dan a coñecer os diferentes títulos de máster que ofrece o centro. Así mesmo, dase difusión dos mesmos a través do linkedin da facultade.

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle unha serie de accións vinculadas co cumprimento deste obxectivo:

Centro:

- **AM-4:** Necesidade de elaborar un plan de captación formal para cada curso.

Título:

- **AM-1 ECO, ADE:** Creación dunha comisión específica para estudar os cambios nos plans de estudos.
- **AM-2 ECO:** Elaboración de informes cos resultados das enquisas sobre os baleiros e duplicidades desde o curso 2015-2016 ata o 2019-2020 e o seu envío aos departamentos e á comisión encargada de avaliar as modificacións do plan de estudos.
- **AM-3 Máster DEIN:** Realización das modificacións necesarias na memoria do título para dar cabida ás temáticas de sustentabilidade e economía circular nas materias do Máster.

- **Contribuir á formación integral do alumnado**

Organización de conferencias, cursos, seminarios.

Fomentar a participación do alumnado nos órganos de xestión

Dotación e mantemento de equipamento e materiais docentes

Difusión das actividades formativas extracurriculares organizadas polo centro
 Impulsar a creación da figura de representante/delegado de curso
 Revisión e difusión dos programas de mobilidade
 Implementación gradual das competencias informacionais nos estudos de grao
 Identificar e promover o uso da Biblioteca da Facultade

Entre os indicadores establecidos no Plan Estratéxico para avaliar o cumprimento deste obxectivo figuran: número de seminarios, cursos organizados no centro, nº de materias que inclúen na súa guía docente as accións formativas en competencias informacionais desenvolvidas pola Biblioteca Universitaria, porcentaxe de alumnado que recibe formación en competencias informacionais por niveis ou o grao de satisfacción da comunidade univesitaria do centro co servizo de formación de usuarios prestado pola BUSC.

En relación a promover o uso da Biblioteca da Facultade, ofrécese ao alumnado un curso de formación en competencias informacionais por niveis.

Para fomentar a realización deste tipo de curso por parte do alumnado, incluíronse as accións formativas en competencias informacionais desenvolvidas pola Biblioteca na guía docente de diferentes materias como elemento de avaliación. Concretamente, na titulación de ADE, nas materias de Historia Económica (1º curso), e Investigación Comercial e Sistema Informativo Contable (4º curso) e na titulación de Economía, nas materias de Estrutura Económica Mundial I (1º curso) e Política Económica II (4º curso). O profesorado que inclúe o curso na súa guía docente é matriculado na aula virtual na que se desenvolve o curso para poder facer un seguimento da formación realizada.

Así mesmo, un grupo de profesorado colabora de forma activa coa Biblioteca, cedendo parte da sesión de presentación da súa materia á Biblioteca, para que se presente o curso de formación en competencias informacionais. Ademais, na materia de Sistema Informativo Contable (4º ADE) cédesse unha clase interactiva á Biblioteca, para realizar unha sesión práctica de busca de información e uso dos xestores bibliográficos.

Tamén se solicita aos coordinadores de cada título e aos coordinadores de cada curso que difundan a información sobre os cursos nos espazos virtuais dos que dispoñen, para garantir que chegue a todo o alumnado.

A continuación, amósanse os principais resultados acadados polo alumnado que ten realizado os cursos básico e avanzado nos últimos anos:

BÁSICO		2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Matrícula oficial (total alumnado, sen rexistros duplicados)	ADE	1271	1209	1134	1062	1024
	ECONOMÍA	667	642	641	632	640
Matrícula oficial (materia 1º curso guía docente)	ADE	278	352	264	216	208
	ECONOMÍA	235	196	177	159	167
Matrícula curso CI (alumnado de 1º curso)	ADE	56	263	160	102	62
	ECONOMÍA	78	75	98	64	68
Matrícula curso CI (total alumnado)	ADE	56	345	160	116	147
	ECONOMÍA	78	129	98	94	98
Porcentaxe participación (alumnado de 1º curso)	ADE	20%	75%	61%	47%	30%
	ECONOMÍA	33%	38%	55%	40%	41%
	ADE	4%	29%	14%	11%	14%

Porcentaxe participación (total alumnado)	ECONOMÍA	12%	20%	15%	15%	15%
Nº alumnado apto (alumnado de 1º curso)	ADE	43	184	125	83	45
	ECONOMÍA	57	38	66	54	49
Nº alumnado apto (total alumnado)	ADE	43	256	125	87	107
	ECONOMÍA	57	76	66	78	69

Porcentaxe aptos Graos (1º curso guía docente)	ADE	15%	52%	47%	38%	22%
	ECONOMÍA	24%	19%	37%	34%	29%
Porcentaxe aptos Graos (total alumnado)	ADE	3%	21%	11%	8%	10%
	ECONOMÍA	9%	12%	10%	12%	11%

AVANZADO		2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Matrícula oficial (total alumnado, sen rexistros duplicados)	ADE	1271	1209	1134	1062	1024
	ECONOMÍA	667	642	641	632	640
Matrícula oficial (materia 4º curso guía docente)	ADE	190	310	276	125	239
	ECONOMÍA	165	109	129	95	98
Matrícula curso CI (alumnado de 4º curso)	ADE	62	114	164	86	96
	ECONOMÍA	26	78	79	72	72
Matrícula curso CI (total alumnado)	ADE	62	114	164	100	115
	ECONOMÍA	26	78	79	76	82
Porcentaxe participación (alumnado de 4º curso)	ADE	33%	37%	59%	69%	40%
	ECONOMÍA	16%	72%	61%	76%	73%
Porcentaxe participación (total alumnado)	ADE	5%	9%	14%	9%	11%
	ECONOMÍA	4%	12%	12%	12%	13%
Nº alumnado apto (alumnado de 4º curso)	ADE	46	85	129	72	77
	ECONOMÍA	18	59	63	65	55
Nº alumnado apto (total alumnado)	ADE	46	85	129	84	86
	ECONOMÍA	18	59	63	68	62
Porcentaxe aptos Graos (4º curso guía docente)	ADE	24%	27%	47%	58%	32%
	ECONOMÍA	11%	54%	49%	68%	56%
Porcentaxe aptos Graos (total alumnado)	ADE	4%	7%	11%	8%	8%
	ECONOMÍA	3%	9%	10%	11%	10%

Como se pode observar nas táboas anteriores, a porcentaxe de participación do alumnado de 1º curso no nivel básico tivo o pico máis alto nos cursos 2016/2017 para ADE (75%), e en 2017/2018 para Economía (55%), cursos nos que se superou o 50%. Respecto do total do alumnado de Grao, apréciase este pico para ambas titulacións en 2016/2017 (29% e 20%, respectivamente), curso no que a formación en CI foi incluída nas guías docentes e comezou a impartirse a través do Campus Virtual da USC. En anos sucesivos, mantívose no 14-15%, salvo en 2018/2019 para ADE, no que descendeu ao 11%, probablemente debido a que a Biblioteca ofreceu a formación máis tarde do habitual, coincidindo con outras actividades docentes.

Para o nivel avanzado observamos un comportamento diferente entre ambas titulacións. No caso de ADE, a porcentaxe de participación entre o alumnado de 4º curso foi crescendo gradualmente ata o 69% en 2018/2019, para decaer no 2019/2020 (40%). Respecto do total do alumnado de Grao, esta porcentaxe creceu ata o 14% en 2017/2018, caendo en 2018/2019 para aumentar, de novo, no 2019/2020 (11%). No caso de Economía, cabe sinalar que a porcentaxe de participación entre o alumnado de 4º é moito maior que entre o mesmo alumnado de ADE, manténdose por riba do 70% nos dous últimos anos. Respecto do total do alumnado do Grao, a diferenza non é tan significativa, máis a porcentaxe mantívose constante no 12%, ascendendo ao 13% no último ano.

As porcentaxes de aptitude baixan lixeiramente respecto das de participación, debido máis á taxa de abandono que á non superación das tarefas requiridas para acadar as competencias.

Hai que ter en conta que desde o curso 2018/2019, a USC recoñece cun crédito ECTS as actividades formativas CI, tanto de nivel básico como avanzado. Todo o alumnado pode realizar ambos niveis, en calquera dos 4 anos que compoñen os estudos de Grao, sen estar requirido ter o nivel básico para poder facer o avanzado. A resolución reitoral de recoñecemento de créditos ECTS por estas actividades inclúe a posibilidade de que o alumnado que realizou cursos CI en 2017/2018 poida convalidalos en anos posteriores, mais obriga a que o alumnado se matricule de novo, o que afecta directamente ás porcentaxes de participación.

No curso 2018/2019, a BUSC adoptou o modelo formativo DIGCOMP, a través do documento "[Marco de competencia dixital para estudantes de Grao](#)" (REBIUN, 2016). Para o nivel básico deseñáronse unha serie de indicadores para a medición dos resultados da aprendizaxe do alumnado respecto das competencias dixitais. Destes indicadores, a Biblioteca toma a mostra dos 10 máis destacados e avalía o grao en que o alumnado é quen de respostar correctamente ás preguntas que se lle realizan mediante dúas ferramentas: un Test de Coñecemento Previos (TCP), formulado antes de acceder á formación, en un Test de Avaliación Final (TAF), a realizar una vez asimilada a aprendizaxe. Chama a atención que para algúns indicadores a porcentaxe de acerto da pregunta no TCP é maior ca no TAF, pero pode deberse a múltiples variantes (escolla ao chou, algunhas das preguntas do TAF requiren do uso real dos recursos, mentres ca no TCP son teóricas...)

Achéganse os resultados en termos de porcentaxe de acerto para estes 10 indicadores:

INDICADOR	ÁREA 1 INFORMACIÓN E TRATAMENTO DE DATOS				
	2018/2019		2019/2020		
	TCP	TAF	TCP	TAF	
1. IDENTIFICA a súa necesidade de información e os termos e conceptos clave que a definen para iniciar a súa busca en diferentes recursos.	ADE	34,94	77,38	19	55
	ECONOMÍA	41,82	89,09	28	55
3. BUSCA por texto libre, por campos concretos, e emprega filtros de busca. É capaz de acceder aos resultados obtidos e navegar entre eles.	ADE	61,45	77,38	77	93
	ECONOMÍA	50,91	80	56	80
6. SABE ALMACENAR e RECUPERAR os datos, información e contidos atopados en contornas dixitais ou de elaboración propia, e organízalos en carpetas dos seus dispositivos e/ou no seu navegador web.	ADE	95,18	87,71	79	84
	ECONOMÍA	96,36	94,93	80	76
	ÁREA 2 COMUNICACIÓN E COLABORACIÓN				
	2018/2019		2019/2020		

9. Sabe como COMPARTIR arquivos e contidos a través de medios tecnolóxicos (enviar adxuntos, cargar fotos na Rede...)		TCP	TAF	TCP	TAF
	ADE	73,49	94,05	99	100
	ECONOMÍA	70,91	90,91	93	95
13. SABE o que é a identidade dixital e VALORA a importancia de xestionala con responsabilidade. É quen de crear e manter adecuadamente a súa identidade dixital.	ADE	86,75	79,76	88	96
	ECONOMÍA	83,64	90,91	72	84
ÁREA 3 CREACIÓN DE CONTENIDO DIGITAL					
15. COÑECE e EMPREGA programas de procesamento de texto e/ou de elaboración de presentacións, e os USA na súa práctica académica, para crear novos contidos, ou editar e mellorar outros xa existentes.	ADE	73,49	94,05	92	97
	ECONOMÍA	70,91	90,91	93	97
17. COÑECE os conceptos básicos da propiedade intelectual (dereitos de autor) e COMPRENDE o que constitúe plaxio, considerándoo reprobable, e RECOÑECENDO correctamente o traballo e ideas doutras persoas.	ADE	62,05	89,29	76	93
	ECONOMÍA	69,09	85,45	72	98
ÁREA 4 SEGURIDADE					
22. COÑECE os conceptos básicos relacionados coa intimidade, privacidade e protección de datos persoais. UTILIZA os niveis de privacidade adecuados, tanto nos seus dispositivos dixitais como nos servizos que utiliza na nube.	ADE	61,45	79,76	85	94
	ECONOMÍA	83,64	90,91	81	87
ÁREA 5 RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS					
28. IDENTIFICA problemas técnicos simples cando usa dispositivos ou traballa en ambientes dixitais, e COÑECE solucións simples para resolvelos, EXPLICANDO con claridade en que consiste o mal funcionamento.	ADE	92,77	96,44	95	100
	ECONOMÍA	96,36	98,18	77	97
29. COÑECE fontes e SABE onde buscar información relevante para a resolución teórica e técnica de problemas relacionados co uso de recursos, ferramentas e servizos dixitais, ELIXINDO as tecnoloxías máis adecuadas segundo ás súas necesidades.	ADE	28,92	75	53	53
	ECONOMÍA	36,36	78,18	53	60

Finalmente, achéganse os resultados máis relevantes das enquisas de satisfacción que a Biblioteca

recolle ao rematar cada actividade formativa, e nas que cabe destacar o aumento na porcentaxe de respostas afirmativas á pregunta “Cres que o curso debería ser obrigatorio”. Isto pon de manifesto, dunha banda, a auto percepción de carencia destas competencias por parte do alumnado e, doutra, a relevancia que o alumnado otorga ás CI para a súa formación integral na Universidade.

NIVEL BÁSICO

	2018/2019			2019/2020		
	Cres que este curso debería ser obrigatorio?					
	SI (%)	NON (%)		SI (%)	NON (%)	
ADE	67,5	32,5		85	15	
ECONOMÍA	64,8	35,2		73,8	26,2	
	En que grao este curso cumpriu as túas necesidades de formación ? (1= grao mínimo ou moi baixo; 5=grao máximo ou moi alto)					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	6,2	41,3	52,5	5,7	35,6	58,6
ECONOMÍA	5,5	37	57,5	14,7	27,9	57,3
	Aprendizaxe coñecementos e habilidades na xestión da información					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	5	20	75	3,4	23	73,6
ECONOMÍA	7,5	24	68,5	6,5	19,7	73,8
	Coñece mellor os recursos da súa área					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	5	30	65	3,4	33,3	63,3
ECONOMÍA	13	15	72	3,3	27,9	68,8
	Adquire habilidades para crear contidos e traballar na contorna dixital					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	8,8	22,4	68,8	8	26,4	65,6
ECONOMÍA	9,2	20,4	70,4	13,1	11,5	75,4
	O curso axuda a túa formación académica e profesional					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	8,8	23,7	67,5	3,4	33,3	63,3
ECONOMÍA	9,3	16,7	74	8,2	27,8	64

NIVEL AVANZADO

	2018/2019			2019/2020		
	Cres que este curso debería ser obrigatorio?					
	SI (%)	NON (%)		SI (%)	NON (%)	
ADE	65,3	34,7		73,26	26,74	
ECONOMÍA	77,6	22,4		72,13	27,87	
	En que grao este curso cumpriu as túas necesidades de formación ? (1= grao mínimo ou moi baixo; 5=grao máximo ou moi alto)					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	1,4	22,2	76,4	5,81	33,72	60,47
ECONOMÍA	3	27	70	9,84	34,43	55,74
	Aprendizaxe coñecementos e habilidades na xestión da información					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	1,4	4,2	94,4	11,63	12,79	75,58

ECONOMÍA	3	19,4	77,6	9,84	21,31	68,85
	Coñece mellor os recursos da súa área					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	1,4	15,3	83,3	9,3	26,74	63,95
ECONOMÍA	6	25	69	11,48	26,23	62,3
	O curso axuda a túa formación académica e profesional					
	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)	1-2 (%)	3 (%)	4-5 (%)
ADE	2,8	18	80,2	9,3	41,86	65,12
ECONOMÍA	6	33	61	9,5	21,31	68,85

En relación ás actividades extracurriculares desenvolvidas no centro durante o curso 2019/2020, cabe destacar as seguintes:

- Taller: o uso de linkedin como ferramenta de aprendizaxe e empregabilidade. Celebrado o 16 de outubro de 2019.
- Programa de captación de talento; Grupo Hotusa. Celebrado o 21 de outubro de 2019.
- Seminario fórmulas de financiamento da economía social. Celebrado o 2 de outubro de 2019 co obxecto de achegar ao alumnado as diferentes fórmulas de financiamento para o impulso e consolidación de proxectos de economía social.
- Seminario: La situación financiera de la pyme en Galicia: problemática de insolvencia y procesos concursales. José Antonio Pena Beiroa. Celebrado o 27 de novembro 2019. Este seminario analizou o impacto que a crise financeira tivo nas empresas e, particularmente, no seu financiamento.
- Actividade formativa para o alumnado: Estás preparado para o teu primeiro día de traballo?. Celebrado o 5 de novembro de 2019.
- Obradoiro Consegue. Obradoiro de 8 horas sobre as mellores técnicas para atopar traballo.
- Charla-coloquio sobre o Parlamento de Galicia. Celebrado o 20 de novembro de 2019.
- Conferencia: “NUEVA PESCANOVA: UNA START-UP DE 1.000 MILLONES” IgnacioGonzález Hernández. CEO en Nueva Pescanova SL. Presidente en Ecoembes. Celebrada o 13 de novembro de 2019.
- Xornadas sobre competencias profesionais. Colexio de Economistas. Celebrado o 19 de febreiro de 2020.
- Seminario: “A carreira profesional nas empresas de auditoría e consultoría”. Deloitte e PwC. Celebrado o 11 de marzo de 2020.

Co obxecto de poñer en valor o papel da muller no mundo laboral realizáronse as seguintes actividades:

- Seminario: La Dirección Financiera: Su función estratégica en la empresa y su componente humano desde una perspectiva de género, mesa redonda con directoras financieras de empresas. Celebrado o 23 de outubro de 2019.
- Celebración dunha exposición na Facultade de mulleres economistas coincidindo coa celebración do día da muller e a nena na ciencia.

- Seminario: Cómo pode a análise económica contribuir á igualdade de xénero. Celebrado o 4 de marzo de 2020.
- Celebración dunha mesa redonda-coloquio con ex alumnas da Facultade que desenvolven ou desenvolveron a súa actividade na xestión pública e na política. Celebrado o 4 de marzo de 2020.

No que se refire ao mantemento do equipamento, durante o curso 2019/2020 realizáronse as seguintes melloras:

- Mellora da eficiencia enerxética do edificio a través da colocación dunha porta automática na zona de saída das aulas da ampliación.
- Melloras de impermeabilización do edificio a través de traballos realizados para eliminar filtracións na Aula A.
- Melloras na conexión de rede nas aulas de informática. Substitución de cableado nas aulas i1, i2, i3, i4, i6 e i7.
- Melloras nas conexións de rede do edificio. Instalación da canalización xeral no corredor da aula C.
- Melloras e acondicionamento e mellora de eficiencia enerxética nas aulas. Substitución de falso teito, pintado de paredes, cambio de iluminación LED, pulido de chan e tarima da aula 9. Instalación de persianas novas en varias aulas, con colocación de motores nas aulas 1, 3 e 6. Instalación de novos proxectores, pantallas e monitores nas aulas, instalación de ordenadores en varias aulas.
- Melloras e acondicionamento nos despachos. Substitución de falso teito e cambio de iluminación a LED no despacho 106.
- Melloras e acondicionamento e mellora de eficiencia enerxética en zonas común. Substitución de falso teito e cambio de iluminación a LED no corredor principal entre a Aula B e a Biblioteca.
- Melloras e acondicionamento na Biblioteca. Redistribución do espazo de atención ao público, con movemento de móbeis, mostrador, substitución de porta de acceso aos fondos bibliográficos e da porta de acceso ao exterior. Melloras na instalación eléctrica.
- Melloras no mobiliario de uso nas zonas comúns. Reparación de cadeiras, retapizado de cadeiras e sofás, reparación de mobiliario diverso.
- Melloras de acondicionamento en locais de asociación de alumnado. Reparación de fendas e pintado nun dos locais, colocación de papeleiras, paraugueiros, colgaduras e retapizado de cadeiras en todos os locais.
- Melloras de acondicionamento ao aparcamento de automóbiles. Adaptación para o acceso de vehículos na zona exterior de acceso á entrada principal.
- Melloras de acondicionamento ao aparcamento de bicicletas. Arranxo da acera e colocación de novos soportes para aparcamento de bicicletas.
- Melloras de acondicionamento nos accesos principais. Substitución de felpudos antideslizantes.
- Mellora no equipamento das aulas de informática. Substitución de monitores para ordenadores. Substitución de CPUs e monitores en aula i7.

O interese polo cumprimento deste obxectivo tamén queda reflexado no plantexamento das

seguintes accións de melloras realizadas durante o curso 19/20 (ademais dalgunhas das xa comentadas no punto anterior):

Accións de Mellora de **Centro**:

- **AM-1:** Incrementar a participación do alumnado nas Comisións delegadas da Xunta de Facultade.

Con data 02/07/2020, o Decano recordou ao alumnado representante en Xunta de Centro a importancia de asistir ás Comisións das que forman parte como queda reflexado na acta correspondente.

Na Xunta de Facultade celebrada o día 16 de decembro, propónse a inclusión de Jairo Castro Bouzas, alumno titor, como membro da Comisión de Calidade do Centro, insistindo de novo na importancia de que o alumnado asista ás Comisións das que forma parte, en xeral, e á Comisión de Calidade en particular.

- **AM-5:** Dinamizar a relación cós/ás delegados/as de curso.

A comezos do curso 19-20 realizouse unha importante labor de concienciación da importancia da elección de delegados/as en cada grupo expositivo de cada curso de ambos graos. Esta labor foi especialmente realizada polos coordinadores/as de curso.

Inicialmente, plantexábase a utilidade da figura dos delegados/as para tratar determinadas cuestións que puidesen preocupar habitualmente ao estudiantado como a fixación de exámenes ou a distribución dos traballos a realizar por cuatrimestre.

O confinamento e a problemática na docencia derivada do mesmo fixeron que a figura dos/as delegados/as cobrase maior relevancia e que servise como unha canle de comunicación especialmente útil entre o centro e o alumnado, por unha banda, e entre o profesorado e o alumnado, por outra.

Dado que a tradicional figura dos representantes estudiantís en Xunta de Facultade non se corresponde cun grupo de docencia concreto de alumnado, o dispor dunha persoa (delegado/a) en cada grupo ao que expoñer as preocupacións e dúbidas, supuxo un apoio importante para o alumnado pero tamén, unha fonte de información para o centro que, doutro xeito, non se tería, e que resultou determinante para a xestión.

Concretamente, o 15 de abril tivo lugar unha reunión telemática do equipo decanal cos/as delegados/as, á que tamén asistiron os coordinadores de título. Entre os puntos da orde do día desa reunión atopábase a identificación de prácticas exitosas e propostas de solución das incidencias e problemas detectados, e o plantexamento de cuestións relacionadas coa avaliación das materias. Os comentarios ofrecidos polos/as delegados/as tiveronse en conta para as comunicacións e recomendacións realizadas ao profesorado.

- **AM-8:** Organización de diferentes actividades que contribúan a adquirir algunhas das competencias transversais incluídas na memoria do Grao e complementa a formación teórico/práctica recibida nas aulas, e permita poñer en valor o papel da muller no mundo empresarial. (As accións realizadas foron comentadas previamente)
- **AM-9:** Incrementar o número de convenios con outras Universidades.

No programa de Mobilidade Sicue, coordinado pola profesora Carmen Espido, a Facultade conta con acordos de mobilidade con algunhas das mellores universidades españolas como a UAB, a UB, a UCM, a UGR, a UMA... Aínda así fíxose un esforzo para aumentar os convenios e durante o curso 2020-21

asináronse novos acordos para Economía e ADE coa UC3M e tamén coa UMA para o grao en ADE (só tiñamos para Economía).

- **AM-11:** Realizar melloras nas instalacións e equipamento do centro. (As melloras realizadas foron comentadas previamente con detalle).

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle unha serie de accións vinculadas co cumprimento deste obxectivo:

Centro:

AM-11: Realizar melloras nas instalacións e equipamento do centro.

AM-13: Incrementar o número de convenios con entidades públicas e privadas.

- **Mellorar a empregabilidade dos egresados.**

Oferta dunha formación adaptada ás necesidades da sociedade

Impulsar convenios de prácticas con empresas

Dinamización da relación co colectivo de egresados

Difusión de información sobre ofertas laborais entre o colectivo de egresados

Organización e participación en xornadas de emprendemento e orientación profesional

Entre os indicadores que figuran no plan estratéxico para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópase a satisfacción dos egresados e egresadas, o grao de satisfacción coa docencia recibida, o grao de satisfacción coa docencia impartida, a satisfacción dos titores externos coas prácticas, a eficiencia dos titulados, as taxas de éxito e as taxas de graduación.

A continuación figura unha táboa resume con estes indicadores para cada título. Estes indicadores serán analizados con maior detalle nas directrices 2 e 3 da presente memoria.

Táboa 5: Resume de indicadores para avaliar a mellora na empregabilidade dos egresados/as

IN46-S01-PM-01 Satisfacción do alumnado coa docencia recibida	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	3,53	3,6	3,62	3,88	3,78
ADE	3,8	3,7	3,74	3,83	3,71
Máster DEIN	4,18	4,42	4,21	4,54	4,14
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable	4,71	4,54	3,86	4,29	3,46
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas		3,64		4,15	3,86
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,97	4,37	4,07	4,19	4,61
Máster Universitario en Economía				3,87	4,14
In47-S01-PM-01 Satisfacción do profesorado coa docencia impartida	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20

Economía	3,73	3,68	3,85	4,15	4,00
ADE	3,6	3,66	3,77	4,16	3,97
Máster DEIN	3,98	4,06	3,97	4,48	4,30
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	3,62	3,63	3,68	4,37	4,59
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas		4,38		4,18	4,30
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4,16	4,36	3,99	4,63	4,61
Máster Universitario en Economía				4,25	4,21
IN42M-S01-PM-01 Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	3,14	3,13	2,94	3,35	n.d
ADE	3,35	3,2	3,31	3,13	n.d
Máster DEIN	4,23	3,55	3,31	3,67	n.d
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira			3,54	3,97	n.d
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	3,35		3,01	3	n.d
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,29	3,61	3,91	3,41	n.d
IN20G-PC-09-Satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	4	3,17	4,58	4,67	n.d
ADE		4	4,17	4,15	n.d
Máster DEIN	4	4,06	4,08	3,8	n.d
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	3,92	4,19			n.d
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	4,83	3,67			n.d
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4,33	4,04	4,38	4,53	n.d
IN35M-S01-PM-01- Taxa de éxito	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	75,53	74,64	74,73	76,84	82,77
ADE	72,11	74,87	73,71	72,56	81,63
Máster DEIN	100	98,18	95,18	99,16	98,55
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	91,18	89,36	89,12	95,02	95,54
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	97,52	98,5	98,06	96,7	95,86
Máster Universitario en Dirección de Empresas	100	99,49	96,55	96,8	99,18

Másater Universitario en Economía				98,53	97,56
IN37G-S01-PM-01-Taxa de graduación	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	42,66	34,78	32,26	42,96	34,56
ADE	38	29,26	39,34	43,68	39,38
Máster DEIN	76,92	84,62	65,22	73,21	93,75
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira		33,33	51,85	42,86	55,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	63,16	68,42	62,5	86,36	57,14
Máster Universitario en Dirección de Empresas	51,85	70	55	75	77,27
IN53G-S01-PM-01-Taxa de eficiencia	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	85,07	80,71	84,84	77,55	81,95
ADE	81,38	78,52	81,04	78,76	76,07
Máster DEIN	94,94	96,98	96,12	95,64	86,24
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	100	97,83	91,46	91,45	87,50
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	88,72	87,21	92,86	88,3	95,09
Máster Universitario en Dirección de Empresas	94,59	94,83	98,7	93,65	94,24
Máster Universitario en Economía				100	97,56

Durante o curso 2019/2020 organizáronse no centro distintas actividades co obxecto de fomentar a cultura emprendedora no estudiantado (programa de captación de talento do Grupo Hotusa, seminario de fontes de financiamento da economía social....)

No que se refire á difusión de ofertas laboráis entre o alumnado actual e os egresados, empregáronse as redes sociais do centro para facelo, especialmente o LinkedIn.

Entre as Accións de Mellora levadas a cabo durante o curso 19/20 para o cumprimento deste obxectivo figuran as seguintes (algunhas delas xa comentadas anteriormente):

O plan de melloras plantexado para o curso 19-20 recolle unha serie de accións para dar cumprimento a este obxectivo:

Accións de Mellora de Centro:

- **AM-4:** Creación dunha comisión para estudar a posibilidade de cambios nas titulacións ou creación de títulos novos.
- **AM-8:** Organización de diferentes actividades que complementen a formación teórico/práctica recibida nas aulas, e permita poñer en valor o papel da muller no mundo empresarial. Colaboración con organizacións do tecido empresarial da nosa contorna que complemente a formación teórico/práctica do noso alumnado (visitas a empresas, conferencias, etc.)

- **AM-12.3:** Posta en marcha dun perfil de twitter para a Facultade.

O plan de melloras plantexado para o curso 20-21 recolle unha serie de accións para dar cumprimento a este obxectivo:

- **AM-13:** Incrementar o número de convenios de prácticas con entidades públicas e privadas.
- **AM-14:** Dinamizar a relación con egresados do centro.

Título:

- **Máster DEIN: AM-8:** Ampliar a oferta de prácticas de forma que o estudantado teña maiores posibilidades.
AM-9: Potenciar a incorporación de contidos máis prácticos na docencia.
AM-12: Potenciar a participación de profesionais externos na docencia.

- **Liña estratéxica 2: Un modelo de recursos humanos baseado na eficacia, na flexibilidade e na sostibilidade:**

2.1. Incrementar a participación do PDI nas actividades do centro:

Participación representativa do PDI nas comisións
 Involucrar ao PDI nas decisións importantes do centro
 Involucrar ao PDI en actividades formativas, de investigación e sociais

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo figuran o grao de satisfacción media do persoal docente coas actividades formativas desenvolvidas ou os cursos de formación do PDI con docencia na Facultade.

A USC elabora anualmente un “Informe da enquisa de satisfacción media do PDI coas actividades formativas desenvolvidas” (INF.10). Deste informe destacamos o nivel de satisfacción global do profesorado de toda a USC cos programas de formación nos que participaron (4,46). En canto a si recomendaría os cursos nos que participou a outros compañeiros a valoración un 92,07% respondeu que si; entendendo que os cursos aos que asistiron adaptábanse ás súas necesidades formativas (4,35). Estas avaliacións foron mellorando nos últimos cursos e entendemos que existe unha maior preocupación pola mellora continua.

En calquera caso seguimos a traballar na participación do profesorado nos programas formativos, existindo a posibilidade de propoñer desde o propio centro diferentes programas formativos do profesorado a demanda para adaptarnos ás súas necesidades específicas. Destacamos como positivo que é o PDI que leva un maior número de anos na universidade (un 39,88% os que levan máis de 20 anos na universidade), e os levan ata 5 anos (25,31%) son os colectivos que supoñen un porcentaxe maior nos cursos de formación o que redonda nunha renovación nas metodoloxías aplicadas na aula para os mais antigos e unha aprendizaxe para os mais novos.

No curso 2015/2016 a porcentaxe de participación do profesorado do título nalgún curso organizado polo PFID foi do 32,6% o que supón un claro aumento respecto ao ano anterior. No curso 2016-17 produciuse un descenso nesta porcentaxe pasando a ser do 22,77%. No curso 2017-18 foi do 36%. No curso 2018-19 foi do 31,31%. No último curso pasou a ser un 56,76%, destacando o importante incremento, o que pon de manifesto a preocupación crecente do profesorado pola súa formación.

O plan de melloras plantexado para o curso 2019-2020 recolle unha serie de accións para dar cumprimento a este obxectivo:

Acción de Mellora de **Centro**:

- **AM-10**: Poñer en marcha un proceso de recollida de propostas de cursos de interese para o PDI da facultade e trasladalo aos programas de formación da USC para a súa realización no centro.

O Decanato presentou unha solicitude dun curso de formación docente aproveitando a **I Convocatoria de Proxectos de Formación en Centros para a mellora da docencia universitaria**. O curso denominase Estratexias de avaliación e ferramentas tecnolóxicas para a súa implementación en distintos escenarios. O curso celebrouse telemáticamente nas seguintes datas:

- 20 novembro de 16-18:30
- 25 novembro de 12-14:30
- 27 novembro de 16-18:30;
- unha clase de 2,5h de docencia asíncrona para as dúbidas que puideran xurdir terminou programándose para o 4 de decembro de 12-14:30.

O Decanato realizou unha enquisa ao profesorado para coñecer o interese sobre temáticas concretas sobre as que plantexar cursos de formación docente. En xeral, as temáticas máis valoradas foron: metodoloxías e ferramentas de aprendizaxe, metodoloxía e ferramentas de avaliación e elaboración de materiais dixitais para a docencia.

2.2. Mellorar a excelencia do PDI en docencia e investigación

Detectar carencias formativas do PDI

Impulsar accións formativas axeitadas ás carencias detectadas

Promover accións colaborativas entre centros e grupos de investigación

Observar as actividades realizadas polo PDI de universidades punteiras

Creación de produtos orientados a xestionar o coñecemento a través da Biblioteca do centro.

Contribuír á difusión e visibilización da produción científica e investigadora da USC a través do repositorio institucional Minerva.

Establecer unha colaboración activa entre a Biblioteca do centro e o PDI.

Colaborar coa Biblioteca do centro no estudo das necesidades do PDI.

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo que figuran no plan estratéxico atópanse a porcentaxe de PDI doutor sobre o PDI total, a porcentaxe de PDI funcionario sobre o PDI total ou a porcentaxe de PDI con sexenios sobre o PDI total.

A porcentaxe de PDI doutor sobre o PDI total amosa unha tendencia ascendente (en termos xerais) ata o curso 2015-2016, a partir dese anos houbo un descenso ata o último ano analizado onde parece que a tendencia se revirte lixeiramente. Así mesmo, a porcentaxe de PDI funcionario en termos xerais segue

a mesma tendencia.

A porcentaxe de PDI con sexenios sobre o PDI total, experimentou un crecemento constante nos cursos analizados ata situarse no curso 2018/19 no 59.77% e descendeu lixeiramente no último ano ata o 57,22%.

En relación á colaboración do PDI coa Biblioteca do centro, xa se comentou previamente que un grupo de profesorado colabora na difusión e promoción dos cursos de formación elaborados pola Biblioteca.

Os artigos da Revista Galega de Economía dende 2012 á actualidade estaban na web da revista do servizo de publicacións da USC. Dende 1990-2012 ou ben non estaban en ningún repositorio/web institucional, pois ao principio a revista era só impresa, ou ben estaban en diferentes webs non institucionais.

Como se comentou previamente, na actualidade, tódolos artigos dende 1990-2012 poden atoparse en Minerva:

<https://minerva.usc.es/xmlui/handle/10347/8426>

E dende 2012 están na web da revista no servizo de publicacións, onde tamén hai un link a Minerva:

<http://www.usc.es/revistas/index.php/rge/issue/archive>

Igualmente, se engadiron tódolos volumes da revista a Dialnet. Dende aí tamén se pode acceder aos contidos de tódolos artigos publicados:

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=1981>

Así, tódolos contidos están accesibles dende webs institucionais da USC, mellorando tamén o acceso aos contidos ao estar dispoñibles dende Dialnet.

Finalmente, no que se refire a observar as actividades realizadas polo PDI doutras Universidades, en decembro de 2019 realizouse na facultade un curso de formación docente sobre competencias transversais (organizado pola profesora Xulia Guntín, coordinadora do grupo de traballo sobre competencias transversais) no que foi invitada a profesora Elena Catalán, profesora da Universidade do País Vasco, para trasladar a súa experiencia no desenvolvemento da avaliación en base ás competencias transversais.

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle a seguinte acción de mellora na procura de avanzar no cumprimento deste obxectivo:

- **AM12:** Mellorar a difusión dos artigos publicado na Revista Galega de Economía.

2.3. Xestión eficiente do persoal de administración e servizos

Elaboración dunha programación administrativa anual

Elaboración dunha programación das tarefas da área de conserxería

O persoal de apoio (PAS) co que conta o centro para o bo desenvolvemento dos distintos títulos impartidos cumpre cos requisitos necesarios para levar a cabo a xestión adecuada do mesmo, contando coa cualificación axeitada para o bo desenvolvemento das súas funcións.

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais conta con 27 persoas de apoio para o correcto desenvolvemento das actividades docentes e investigadoras realizadas no centro e coa biblioteca. Os postos de traballo existentes na actualidade son: Conserxería, no que están 6 persoas (catro auxiliares técnicos informáticos, un conserxe e un oficial de servizos), Secretaría de Decanato, 5 secretarías nos departamentos; un técnico especialista en informática, un responsable de Asuntos Económicos, un

responsable da unidade de xestión do centro e o administrativo e dous postos base. Ademais outros 9 postos relacionados coa biblioteca. A maior parte do PAS conta cunha antigüidade no posto e escala de polo menos seis anos (todos menos 9).

En relación ao grao de satisfacción do PAS co traballo desenvolvido, acada valores adecuados.

Táboa 9: Satisfacción do PAS co traballo desenvolvido (IN49C-PS-01)

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Total	3,00	3,26	3,76	3,72	3,75

Anualmente, o responsable da Unidade de Xestión elabora a programación administrativa anual atendendo ás necesidades e particularidades do Centro.

2.4. Favorecer a formación do persoal de administración e servizos

Detectar necesidades de formación do PAS

Informar ao PAS da oferta formativa allea á USC

Facilitar a participación do PAS en programas formativos

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo figura o grao de satisfacción do PAS coas actividades formativas desenvolvidas.

A asistencia do PAS a cursos de formación é necesaria para axudar á mellora da xestión do centro no que prestan os seus servizos. A porcentaxe de PAS que realizou algún curso de formación organizado pola Universidade foi do 61,54% no curso 2019-20. Neste caso, a satisfacción global da totalidade do PAS da USC coas actividades formativas realizadas foi do 7,64 sobre 10.

En relación ao grao de satisfacción do PAS co traballo desenvolvido (INF21) no curso 2019-20, acada valores adecuados (3,75).

Anualmente, o responsable da Unidade de Xestión do centro realiza unha demanda de cursos de formación tendo en conta as carencias no persoal de administración e servizos do centro e as esixencias do mesmo.

- **Liña estratéxica 3: Oferta de titulacións adaptadas ás necesidades da sociedade.**

3.1. Elaborar unha oferta de grao e posgrao axustada á realidade e ás necesidades da contorna.

Comprobar a adaptación das competencias dos títulos ás necesidades do mercado laboral

Observar os títulos impartidos en universidades punteiras

Mellorar a oferta de formación de posgrao do centro

Entre os indicadores para avaliar o cumprimento deste obxectivo figuran o grao de satisfacción do alumnado coas prácticas externas ou o grao de satisfacción dos títolos profesionais coas prácticas externas.

A continuación figura unha táboa cos indicadores anteriores para cada un dos títulos impartidos no Centro (para o curso 19/20 non se dispón de datos)

Táboa 10: Satisfacción do alumnado coas prácticas externas e satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas:

IN19G-PC-09- Satisfacción dos estudantes coas prácticas externas	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	3,61	3,87	4,43	4,24	
ADE		4,11	4,39	4,38	
Máster DEIN	4,24	3,51	4,24	3,58	
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	2,57	4,71	3,78		
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas ⁽¹⁾	3,74	4,00	4,21	4,28	4,52
Máster Universitario en Dirección de Empresas Santiago		4,15	4,04	4,63	
Máster Universitario en Economía				4,06	
IN20M-PC-09-Satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	4	3,17	4,58	4,67	
ADE		4	4,17	4,15	
Máster DEIN	4	4,06	4,08	3,8	
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	3,92	4,19			
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas ⁽¹⁾	4,83	4,48	3,97	4,07	4,71
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4,33	4,04	4,38	4,53	

⁽¹⁾ Os datos dende o curso 16/17 son resultados de enquisas propias do máster.

En termos xerais, os datos de satisfacción coas prácticas tanto dos estudantes como dos titores profesionais son elevados. Debido á situación de pandemia provocada pola Covid-19, as prácticas en empresa víronse en algúns casos suprimidas e en outros casos modificadas por prácticas telemáticas. Para o curso 2019/20 non se dispón de datos relativos á satisfacción coas prácticas externas tanto dos estudantes como dos titores profesionais.

De cara ao futuro, a Facultade está valorando as necesidades sociais de novas titulacións ou de mencións nas titulacións actuais, por este motivo, como xa se comentou previamente, entre as accións de mellora plantexadas para o curso 19/20, atópanse as seguintes (xa comentadas previamente):

Centro:

- **AM-4:** Creación dunha comisión para estudar a posibilidade de cambios nas titulacións ou creación de títulos novos e establecemento dun calendario de reunións desa comisión.

Como xa se comentou previamente, o 14 de novembro de 2019 apróbase en Xunta de Facultade crear unha comisión para estudar a posibilidade de cambios nas titulacións. Acórdase crear unha comisión formada como mínimo un representante de cada área de coñecemento, un representante do equipo decanal e a lo menos dous alumnos. En tódolos casos debe haber un membro titular e un suplente para garantir de todos os estamentos na comisión. Finalmente, plantéxase que formen parte da comisión ademais, tódolos/as coordinadores/as de títulos e que se trate dunha comisión aberta na que poidan participar todos aqueles que así o desexen.

https://www.usc.gal/gl/centros/ecoade/goberno/actas_xf.html

- **AM-8:** Organización de diferentes actividades que contribúan a adquirir algunhas das competencias transversais incluídas na memoria do Grao e complementa a formación teórico/práctica recibida nas aulas, e permita poñer en valor o papel da muller no mundo empresarial.

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle as seguintes accións de mellora vinculadas ao cumprimento deste obxectivo:

Título:

- **Grao en Economía, AM.1:** Creación dunha comisión específica para estudar os cambios necesarios no plan de estudos do grao en Economía.
- **Grao en Administración e Dirección de Empresas, AM.3:** Creación dunha Comisión para estudar a posibilidade de cambios na titulación de ADE.
- **Máster DEIN, AM.3:** Realización das modificacións necesarias na memoria do título para dar cabida ás temáticas de sustentabilidade e economía circular nas materias do Máster.
- **Máster en Dirección de Empresas:** Actualización do formato da memoria, incorporando información sinalada pola Comisión Avaliadora no último proceso de acreditación.

3.2. Incrementar a demanda de alumnado en todos os títulos ofertados polo centro.

Establecer mecanismos de comunicación constante cos egresados do centro

Deseñar estratexias de promoción das titulacións do centro

Mellorar a política de comunicación do centro

Pór en valor e promocionar os servizos que a USC ofrece ao alumnado.

O cumprimento deste obxectivo pasa por mellorar os mecanismos de comunicación do centro, establecer mecanismos de comunicación constante cos egresados e egresadas e promocionar as titulacións do centro.

Un posible indicador para avaliar o seu cumprimento é o grao de satisfacción amosado polos egresados/as:

IN23M-PC-12- Satisfacción dos egresados coa información pública dispoñible	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Economía	2,97	2,98	2,83	3,4	n.d
ADE	3,18	3,16	3,21	3,06	n.d
Máster DEIN	2,9	3,2	2,2	3,5	n.d

Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira			3,69	3,33	n.d
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	2,87		3,1	4,2	n.d
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,12	3	3,63	3,6	n.d

Aínda que, en termos xerais, se observa unha tendencia á mellora na satisfacción amosada polos egresados coa información pública dispoñible, os datos de satisfacción non son moi elevados e o obxectivo é seguir mellorando, por este motivo, propuxéronse unha serie de accións de mellora de **Centro** neste senso para o curso 2019/2020 (algunhas delas previamente comentadas):

- **AM-12:** Ofrecer maior información e con maior claridade ao estudantado. Proposta dun “Welcome day” no que se realizará unha charla específica có alumnado Erasmus entrante para explicar os procedementos básicos a realizar. Elaboración de horarios específicos por grupo de interactiva e posta a disposición dos mesmos na páxina web do centro. Creación dun perfil de twitter para a facultade.

O día 29 de xaneiro, apenas no inicio do segundo cuatrimestre de docencia, tivo lugar no Salón de Graos da Facultade o primeiro acto de recibimento da facultade para ao alumnado internacional. Este acto foi publicitado a través do Servizo de Relacións Exteriores, que se encargou de avisar ao alumnado internacional da nosa facultade da hora, día e lugar de dito acto. Ademais tamén se publicitou a través da páxina web do centro, no taboleiro de axenda e a través de outra cartelería polo centro.

A iniciativa, que levou o nome concreto de Welcome Day Spring 2020, consistiu nun acto de benvida por parte da RAM e unha breve charla informativa organizada en tres bloques: información xeral do centro, organización docente e resolución de preguntas frecuentes. Despois da charla, a RAM atendeu as cuestións xerais e tamén as dúbidas concretas dos asistentes. Tamén estiveron presentes representantes do alumnado titor de cada un dos graos, que asesoraron aos alumnos de intercambio entrantes en cuestións relacionadas con horarios, instalacións...

A presentación que se empregou na charla informativa foi colgada o mesmo día na páxina web da facultade no apartado Outra información /Information for Foreigners- Á charla acudiron entre 20 ou 30 estudantes, a práctica totalidade de intercambio bilateral.

Polo que respecta ao curso 2020/2021, a pesares das circunstancias relacionadas coa COVID-19 e do número anormalmente baixo de estudantes entrantes (só 8), volveuse a convocar novamente a este alumnado a un Welcome Day o día 23 de setembro, recién estreado o primeiro cuatrimestre do curso. Neste caso, e tendo en conta as circunstancias sanitarias, a RAM contactou a través do correo electrónico cos 8 estudantes para darlles a benvida e algunha información básica. Se lles informou ademais que o día 23 de setembro ás 12 horas a RAM estaría presencialmente no Salón de Graos para darlles a benvida presencialmente e atender calquer dúbida que tiveran, se o consideraban oportuno e tamén que se subiría unha presentación coa principal información relevante (entre ela toda a derivada dos cambios no uso de infraestruturas e na organización docente motivadas pola emerxencia sanitaria). Dita presentación está subida á páxina web da facultade desde ese día, no mesmo apartado que se colgou a presentación precedente e pode atoparse en <https://www.usc.gal/gl/centros/ecoade/inforeigners/>. Neste caso, a maioría dos estudantes fixeron as súas consultas á RAM por correo electrónico e só dous se presentaron de maneira presencial para resolver dúbidas.

Por outra banda, elaboráronse horarios específicos por grupo de expositiva e interactiva e o alumnado pode consultalos na web do centro.

https://www.usc.es/gl/centros/ecoade/Horarios-curso-2019_2020.html

Ademais, en xaneiro de 2020 púxose en marcha o perfil de twitter da facultade na procura de dar maior difusión a información de interese para estudantes e egresados.

Título:

- **AM7 Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación:** Actualizárase periodicamente tanto a web do centro como a do Máster a información das entidades colaboradoras para realizar as prácticas.
- **AM3 Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira:** Solicitar ao Decanato a reagrupación da información existente sobre o máster na páxina web da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais.
- **AM2 Máster Universitario en Dirección de Empresas:** Publicación y actualización periódica en la web del listado de entidades colaboradoras en las prácticas externas.

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle as seguintes accións de mellora vinculadas ao cumprimento deste obxectivo:

Centro:

- **AM.8.** Dar maior difusión aos indicadores de calidade de centro e título. Maior transparencia aos acordos das Comisións. Dar maior difusión de información relevante para os estudantes e egresados a través das redes sociais.
- **AM. 14.** Dinamizar a relación con egresados.

Título:

- **Máster en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas, AM.1.** Aumentar a transparencia e visibilidade do título a través da información que se facilita sobre o mesmo aos distintos grupos de interese. Publicar as actas das reunións da Comisión Académica.
- **Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira, AM.1.** Incluir na páxina web correspondente ao máster unha pestana con “Preguntas frecuentes”.

3.3. Coordinación entre as materias impartidas nas titulacións da Facultade

Coordinar os contidos das materias da mesma titulación

Coordinar os contidos entre as materias de diferentes títulos

Coordinación entre materias do mesmo curso académico e titulación

Analizar sinerxías entre os títulos impartidos na Facultade e outros impartidos noutros centros

Na procura de mellorar a coordinación entre as materias impartidas nas distintas titulacións da Facultade, existe un coordinador/a para cada título e no caso dos graos, coordinadores/as para cada curso.

Entre os indicadores establecidos para avaliar o cumprimento deste obxectivo figura a satisfacción do profesorado coa docencia impartida:

IN47-S01-PM-01 Satisfacción do profesorado coa docencia impartida	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	3,73	3,68	3,85	4,15	4,00
ADE	3,6	3,66	3,77	4,16	3,97
Máster Desenvolvemento Económico e Innovación	3,98	4,06	3,97	4,48	4,30
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	3,62	3,63	3,68	4,37	4,59
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas		4,38		4,18	4,30
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4,16	4,36	3,99	4,63	4,61
Máster Universitario en Economía				4,25	4,21

Como se pode observar na táboa anterior, os valores amosan estabilidade.

Entre as Accións de Mellora plantexadas para o curso 19/20 de cara á consecución deste obxectivo figuran as seguintes:

Centro:

- **AM-6:** Mellorar a coordinación de procedementos en relación ás prácticas en empresas. Elaboración dunha guía de prácticas en empresas. Armonización da documentación relativa a prácticas nos diferentes títulos do centro.

A guía docente de prácticas elaborada pode consultarse no seguinte enlace:

https://www.usc.gal/export9/sites/webinstitucional/gl/centros/ecoade/descargas/practicas_en_empresas_gaos/Guia-Docente-Practicas-Curriculares-ECO_ADE.pdf

Título:

- AM1 **Máster Universitario en Economía:** Reducir o número de docentes en cada materia (onde as normativas e as necesidades docentes das diferentes universidades o permitan), como forma de mellorar a calidade.
- AM1 **Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira:** Realizar un protocolo de coordinación do máster.
- AM10 **Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación:** Planificaranse entre o profesorado de cada módulo as posibles datas para presentación de traballos, realizando unha coordinación conxunta. Do mesmo xeito realizáronse axustes no calendario para evitar os picos de carga de traballo.

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle as seguintes accións de mellora vinculadas ao cumprimento deste obxectivo:

Título:

- **Máster en Dirección de Empresas, AM.2.** Co obxecto de mellorar a coordinación da actividade docente para equilibrar a carga de traballo ao longo das semanas nas que se imparte o título, establecerase un número recomendado de actividades de avaliación continua a desenvolver por materia e solicitarase ao profesorado unha previsión de actividades de avaliación continua por materia a realizar no cuadrimestre, coa finalidade de elaborar un calendario que programe axeitadamente as actividades de avaliación continua.
- AM.3. Utilización da aula virtual de coordinación do máster no campus virtual como medio para informar ao alumnado e ao profesorado do tódala información e actividades de interese relacionadas co título.

- **Liña estratéxica 4. Xestión simple, eficaz e transparente.**

4.1. Incrementar a xestión transparente

Difusión das decisións adoptadas na Facultade entre os colectivos implicados

Implicar a todo o persoal na toma de decisións

Crear un Comité de expertos

Simplificar, organizar e unificar a información sobre normativas e procedementos

Fomentar a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres

Nomeamento dun responsable de igualdade de xénero

Elaboración e mantemento do rexistro de documentos do SGC

Para dar cumprimento a este obxectivo durante o curso 2017/2018 constituíuse o Comité Consultivo de Expertos o 23 de xuño de 2017 co obxecto de debater as tendencias e cambios sociais de interese para a actividade docente e investigadora do centro, canalizar á sociedade información sobre o centro e facer que teña máis proxección no seu entorno, prestar asesoramento na elaboración e na implantación do plan estratéxico do centro.

Coa procura de fomentar a igualdade entre homes e mulleres a Comisión de Igualdade de Xénero do Centro na súa reunión de 13/12/2017 aprobou a convocatoria de dous premios á introdución da perspectiva de xénero:

-I Edición dos Premios Mª Carmen Guisán Seijas á introdución da perspectiva de xénero nos Traballos de Fin de Grao da Facultade de CC.EE. e EE.

-I Edición dos Premios Mª Xosé Rodríguez Galdo á introdución da perspectiva de xénero nos Traballos de Fin de Máster da Facultade de CC.EE. e EE.

O primeiro premio foi entregado no día de celebración do Patrón de 2018 foi o premio M Carmén Guisán Seijas ao tfg Tania Fernández Navia, "Factores determinantes del empleo femenino en España: Un modelo econométrico regional".

No que se refire ás Accións de Mellora plantexadas para o curso 19/20 para dar cumprimento a este obxectivo, cabe destacar as seguintes:

Centro:

- **AM-2:** Actualización da documentación relativa ao SGC.

Na Comisión de Calidade celebrada o día 18 de decembro de 2020 aprobouse unha actualización do manual de procesos da Facultade. Concretamente, modificáronse os procesos:

- PC-01 Análise do perfil de ingreso e captación: Incluir o informe sobre as acción de captación do alumnado na Aplicación de apoio á xestión.
 - PC-04 Desenvolvemento das ensinanzas: Incluir á comisión de mobilidade e a comisión de prácticas no proceso.
 - PS-01 Xestión dos recursos humanos: Incluir como evidencia do proceso un informe sobre o persoal da Facultade en soporte electrónico na Aplicación de apoio á xestión.
 - PS-02 Xestión dos recursos materiais e servizos. A memoria de execución do orzamento debería figurar en papel na secretaría do decanato. Modificouse este proceso para que, adicionalmente, figure en soporte electrónico na AASX.
 - PS-04 Satisfacción, expectativas e necesidades: Modificar a redacción do proceso para clarificar que o Informe do estudo de satisfacción é unha evidencia que só existirá no caso de que o centro desenvolva un instrumento propio dirixido a cubrir ocos existentes na información proporcionada.
- **AM-3:** Preparar a elaboración do novo Plan Estratéxico. Iniciar a fase de reflexión para a diagnose estratéxica cara a elaboración do vindeiro Plan Estratéxico.

Esta fase de reflexión comeza coa reunión do Comité Consultivo con data do 28 de xuño de 2019. Entre os puntos da orde do día figuraba o seguinte:

Situación actual e valoración das necesidades sociais de novas titulacións ou de mencións nas titulacións actuais. Valoración de carencias formativas e necesidades de competencias transversais.

Os membros do Comité Consultivo destacaron a necesidade de adaptación aos novos tempos dos plans de estudos. A acta da devandita reunión atópase na páxina web do centro, na sección de calidade.

<https://www.usc.gal/gl/centros/ecoade/calidade/Actas-do-Comite-Consultivo-de-Expertos-Exxternos-da-Facultade-de-CC.-Economicas-e-Empresariais.html>

O 14 de novembro de 2019 apróbase en Xunta de Facultade crear unha comisión para estudar a posibilidade de cambios nas titulacións.

https://www.usc.gal/gl/centros/ecoade/goberno/actas_xf.html

A Comisión de novas titulacións reuniuse o 24/01/20 e o 05/03/20 (quedando paralizada a súa actividade a consecuencia da covid-19). Nesas reunións expuxeron a súa opinión sobre a situación das titulacións actuais e o camiño a tomar no futuro profesorado de diferentes áreas e alumnado, como se constata nas actas das devanditas reunións.

O debate que ten lugar no seo desta Comisión ofrece información moi relevante a ter en conta de cara ao establecemento no novo plan estratéxico do centro.

Na mesma liña, os comentarios recibidos por parte do Comité Consultivo foron de gran relevancia e utilidade e aportaron un punto de vista profesional que permite ter información sobre en que medida os/as nosos/as graduados/as están preparados para incorporarse ao mercado laboral.

Finalmente, realízanse enquisas ao alumnado para coñecer a súa opinión sobre posibles baleiros e duplicidades que poidan existir na súa formación.

En relación á elaboración do documento do Plan Estratégico, a Universidade de Santiago de Compostela plantexou unha prórroga ao seu Plan Estratégico de dous anos máis e dou a posibilidade aos centros de prorrogar os seus plans coas adaptacións consideradas oportunas.

O equipo decanal e a Comisión de Calidade do Centro realizaron unha revisión das liñas e os obxectivos estratéxicos establecidos e realizaron as adaptacións necesarias.

Na maior parte dos casos as adaptacións dirixíronse aos indicadores establecidos para medir a consecución dos obxectivos plantexados. Seleccionáronse aqueles indicadores aos que se pode acceder, que reflexan a realización das diferentes accións estratéxicas e, na súa meirande parte, cuantificables. Así mesmo, seguindo as recomendacións da Comisión Avaliadora da Certificación da Implantación do Sistema de Garantía de Calidade do Centro, establecéronse metas a acadar dos diferentes indicadores na procura de coñecer o grao real de execución dos obxectivos establecidos.

Título:

- **AM3 Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación:** Revisión e aprobación do Regulamento de Traballo de Fin de Máster.
- **AM1 Máster Universitarion en Dirección de Empresas:** Actualización do formato da memoria do título.

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle as seguintes accións de mellora vinculadas ao cumprimento deste obxectivo (algunhas xa previamente comentadas):

Centro:

- **AM.2.** Necesidade de revisión do SGC e da política de calidade e dos seus obxectivos. Actualización do manual de procesos do centro.
- **AM.3.** Realizar a avaliación da execución das accións de mellora plantexadas para o curso con carácter anual na Comisión Académica de cada título e na Comisión de Calidade.
- **AM. 8.** Dar maior difusión aos indicadores de calidade de cetro e título. Maior transparencia aos acordos das Comisións. Dar maior difusión de información relevante para os estudantes e egresados a través das redes sociais.

Título:

- **Máster en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas:** **AM.1.** Publicar as actas das reunións da Comisión Académica do Máster. **AM.3.** Modificación da guía docente para o traballo fin de mestrado.
- **Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira,** **AM.1.** Reagrupar a información existente sobre o máster na páxina web da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais. Incluir na páxina web correspondente ao máster unha pestana con “preguntas frecuentes”.

1.2. Optimización do uso dos recursos

Evitar duplicidades entre as competencias das comisións

Xestión organizativa áxil e eficaz

Propoñer calendarios e horarios que favorezan a conciliación persoal, familiar e laboral

Identificar necesidades de recursos

Mantemento e reparación de instalacións e mobiliario

Mellora dos medios técnicos para traballar co alumnado nas clases interactivas

Dotación e mantemento de equipos das aulas de informática.

Mantemento da avaliación de riscos

Respostar ás demandas dos novos métodos de aprendizaxe a través dunha infraestrutura axeitada.

Velar pola mellora continua dos espazos, o equipamento e as instalacións na Biblioteca do Centro.

Promover o uso e difundir os recursos e servizos que a Biblioteca pon á disposición da comunidade universitaria.

Entre os indicadores establecidos no plan estratéxico para avaliar o cumprimento deste obxectivo atópase a enquisa de satisfacción dos usuarios e usuarias respecto das infraestruturas e equipamento do centro.

A continuación preséntase a evolución da satisfacción dos egresados dos distintos títulos coas infraestruturas do centro (para os últimos cursos non se dispón de datos):

IN23M-PC-12- Satisfacción dos egresados coas infraestruturas e os materiais dispoñibles no centro	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Economía	2,93	3,29	3,38		
ADE	3,45	2,88	3,3		
Máster DEIN	4,5	4,33	3,33		
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable			4,14		
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	3		3,25		
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,2	2	4,25		
IN23M-PC-12- Satisfacción dos egresados cos recursos tecnolóxicos	2015/16	2016/17	2017/18		
Economía	3,86	3,94	3,38		
ADE	4	3,83	3,91		
Máster DEIN	4	3,67	3,33		
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable			3,69		
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	3,56	3,73	4,14		
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,6	3	4		
IN23M-PC-12- Satisfacción dos egresados coa Biblioteca	2015/16	2016/17	2017/18		
Economía	3,57	3,77	3,63		
ADE	4,17	4,04	4,04		
Máster DEIN	5	4	4		
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable			4,14		
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	3,6		3,75		
Máster Universitario en Dirección de Empresas	4	4	4,25		

Para o curso 19/20 plantéxanse as seguintes Accións de Mellora neste senso:

Centro:

- **AM-11:** Realizar melloras nas instalacións e equipamento do centro. As melloras realizadas xa foron comentadas con detalle anteriormente.

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle a seguinte acción de mellora vinculada ao cumprimento deste obxectivo:

- **AM.11:** Realizar melloras nas instalación e equipamento do centro:
Realizar melloras no equipamento das aulas.
Restauración e conservación do patrimonio artístico da Facultade.
Realizar melloras de eficiencia enerxética.
Realizar melloras no equipamento das aulas de informática.
- **Liña estratéxica 5. Relacións intercampus e no marco do campus terra**
5.1. Incrementar a comunicación entre as Facultades da USC

Reunións periódicas das comisións de coordinación de títulos entre facultades
Establecer mecanismos de relación cos departamentos
Participación nas xuntanzas do colexio de decanos

Na Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais existen dous títulos intercentros, o Grao en Administración e Dirección de Empresas e o Máster Universitario en Dirección de Empresas.

O Grao en ADE conta cunha Comisión Intercentros formada polos Decanos, Responsables de Calidade, Coordinadores dos graos en ADE, Responsables das Unidades de Xestión e un representante do alumnado de cada centro, que se reúne para dar solución as cuestións derivadas da implantación do título nos distintos campus. Esta Comisión reuniuse en 2 ocasións durante o curso 2019/20: 23/06/20, 13/11/20.

O Máster Universitario en Dirección de Empresas consta cunha Comisión Académica Intercentros formada por membros dos equipos de dirección dos centros, por persoal de administración e servizos, por profesorado de diferentes áreas de coñecemento e por representantes do alumnado, equilibrado por campus, e que se reúne para solucionar calquera cuestión relacionada co funcionamento do título. A Comisión Académica Intercentros reúne de forma periódica para garantir o bo funcionamento do título e a comunicación de forma continua, tanto a docentes como a estudantes, de tódalas datas e procedementos importantes en relación aos diferentes ámbitos do máster. Durante o curso 2019/20 esta Comisión reuniouse en 12 ocasións coas seguintes datas: 11/09/19, 18/09/19, 11/11/19, 25/11/19, 04/12/19, 24/01/20, 12/02/20, 13/02/20, 15/06/20, 02/07/20, 23/07/20, 29/07/20.

No que á relación cos departamentos se refire, a Comisión Permanente é o órgano a través do que se canaliza a devandita relación. Esta Comisión reuniuse durante o curso 2019/20 en 6 ocasións: 19/09/19, 24/01/20, 07/02/20, 13/02/20, 21/02/20, 08/06/20.

Durante o curso 19/20, o colexio de decanos reuniuse en 19 ocasións: 04/09/2019, 11/11/2019, 02/12/2019, 15/01/2020, 20/01/2020, 02/03/2020, 16/03/2020, 08/04/2020, 16/04/2020, 29/04/2020, 05/05/2020, 08/05/2020, 20/05/2020, 25/05/2020, 26/05/2020, 29/05/2020, 11/06/2020, 18/06/2020, 26/08/2020.

- **Liña estratéxica 6. Transferencia efectiva de coñecemento e compromiso coa sociedade.**

6.1. Incrementar o compromiso da Facultade coa transferencia de coñecemento cara a súa contorna

Fomentar acordos de colaboración con empresas

Mellorar a visibilidade da facultade no ámbito de transferencia do coñecemento

Acercar a Biblioteca e os seus servizos e coleccións á sociedade e ás empresas.

Difusión e visibilización cara á sociedade da produción científica e investigadora da USC a través da repositorio institucional Minerva

Promover e difundir os beneficios do acceso aberto para a comunicación científica

Durante o curso 19/20, alumnado de diferentes materias dos graos de ADE participaron en proxectos de aprendizaxe e servizo (ApS) colaborando con diferentes organizacións da contorna. A modo de exemplo:

Concretamente, alumnado de 1º de ADE da materia Fundamentos de Dirección de Empresas e alumnado de 4º de ADE da materia Dirección Financeira II participaron no proxecto de aprendizaxe e servizo “Unha perspectiva Etica da empresa: A Economía Social desde as dimensións financeira, de gobernanza e igualdade”, realizando traballos en diferentes cooperativas.

No que se refire ás Accións de Mellora para o curso 19/20 en relación a este obxectivo, cabe destacar as seguintes:

- **AM-8.1:** Colaboración con organizacións do tecido empresarial da nosa contorna que complementa a formación teórico/práctica do noso alumnado (visitas a empresas, conferencias, etc.)

As actividades realizadas xa foron comentadas con anterioridade.

- **Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas, AM 5:** Aínda que o mestrado conta con suficientes convenios de prácticas con empresas do sector turístico, aumentar o número de convenios con empresas do sector pode contribuír a mellorar a que os titulados/as atopen empregos vinculados coa súa titulación, solicitando a súa colaboración para que o alumnado poida realizar as súas prácticas.

Tendo en conta ás suxestións do profesorado e alumnado, a coordinación do mestrado promoveu no curso 2019-20 a sinatura de novos convenios de prácticas, logrando asinar o seguintes cinco convenios novos, na data que se indica entre parénteses:

- Turismo activo El Bierzo (22 de novembro e 2019)
- H24 Reservation services S.L. (29 de novembro de 2019)
- Trivium estratexias en cultura e Turismo (30 de xaneiro de 2020)
- Viajes Olalla (7 de febreiro de 2020)
- Asistencia total Galicia 2015 S.L. (7 de abril de 2020)

Só coa sinatura destes novos convenios poderían realizar prácticas un mínimo de 5 alumnos, o que suporía o 27,78% dos 18 alumnos matriculados en prácticas externas no curso 2019-20.

Ademais procedeuse a renovar convenios en funcionamento próximos a vencer. Neste caso, renováronse os seguinte sete convenios, asinados na data que se indica entre parénteses:

- Organízalo todo S.L (22 de novembro de 2019)

- Hotusa hoteles S.A. (22 de novembro de 2019)
- Oficina de Cursos Internacionais da USC (22 de novembro de 2019)
- Paradores de Turismo de España S.M.E S.A (22 de novembro de 2019)
- Bodegas Martín Martín Códax S.A.U (13 de decembro de 2019)
- Axencia de Turismo de Galicia (28 de xaneiro de 2020)
- Asociación provincial de empresarios de restauración y hospedaje de Santiago de Compostela (30 de xaneiro de 2020)

O plan de melloras para o curso 2020-21 recolle as seguintes accións de mellora vinculadas ao cumprimento deste obxectivo:

- **Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación, AM-8:** Contactarse con empresas e outras entidades de carácter público que aplique procesos de innovación

6.2. Incrementar a visibilidade da Facultade no seu ámbito de influencia

Fomentar convenios de colaboración coas entidades públicas locais
Proxección social da facultade

Entre as Accións de Mellora plantexadas para o curso 19/20 na procura de alcanzar este obxectivo cabe destacar:

- **Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación, AM 8:** Contactaranse principalmente empresas e outras entidades de carácter público que apliquen procesos de innovación solicitando a súa colaboración para que o alumnado poida realizar as súas prácticas, de forma que podamos ampliar a oferta actualmente vixente.

O plan de melloras de centro para o curso 20/21 recolle a seguinte acción de mellora na procura de alcanzar este obxectivo (xa previamente comentada):

- **AM-13:** Incrementar o número de convenios de prácticas con entidades públicas e privadas.
- **Liña Estratéxica 7. Relacións con outras universidades**

7.1. Avanzar no proceso de internacionalización da Facultade

Potenciar e facilitar a mobilidade do PDI, PAS e estudantes
Fomentar a internacionalización da actividade investigadora
Incrementar o número de convenios con outras universidades

Entre os indicadores para avalizar o cumprimento deste obxectivo atópanse a enquisa de satisfacción da mobilidade saínte, o informe de satisfacción da mobilidade entrante, a evolución dos indicadores de mobilidade do profesorado, ou número de alumnado estranxeiro recibido na Facultade.

Estes indicadores serán analizados para cada un dos títulos que se imparte no centro, nas directrices 2 e 3 da presente memoria.

Para o curso 19/20 plantéxase a seguinte Acción de Mellora vinculada ao cumprimento deste obxectivo (previamente comentada):

- **AM-9:** Incrementar o número de convenios con outras universidades.

Para o curso 20/21 plantéxase unha Acción de Mellora moi similar á do curso anterior, na procura de continuar traballando neste senso:

- **AM-9:** Incrementar o número de convenios con outras universidades.

Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos

Estándar: O centro ten implantados procedementos para o deseño, a aprobación a revisión periódica dos seus programas formativos (verificación, seguimento, modificación e renovación da acreditación dos títulos oficiais), e se procede da súa extinción. Estas revisións deben conducir á mellora continua de todos os títulos.

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados co deseño, a revisión, a mellora e, se procede, a extinción (garantías do alumnado en caso de que se produza a extinción ou suspensión dunha titulación e facelo público) dos programas formativos.
- Análise das accións desenvolvidas sobre o deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos
 - cumprimento do incluído nas memorias verificadas para facilitar a implantación de modificacións no seu caso e atender ao ciclo de garantía externa das titulacións, en canto a seguimento e renovación da acreditación se refire:
 - cumprimento de guías docentes;
 - procedementos de coordinación,
 - análise do perfil real de ingreso/egreso,
 - análise de que os titulados acadan os resultados de aprendizaxe previstos na memoria.
 - Información sobre satisfacción, necesidades e expectativas, queixas e suxestións dos grupos de interese relativos ao conxunto da titulación (os relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe analízanse na Directriz 3).

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

A continuación preséntase unha reflexión para cada un dos títulos impartidos no centro en relación coa directriz 2:

- **Grao en Administración e Dirección de Empresas:**

En canto ás materias do grao, ofertáronse todas as previstas na memoria verificada. Os programas/guías docentes apróbanse en primeira instancia nos Consellos de Departamento e, posteriormente, nas Xuntas de Facultade. Os departamentos deben verificar, antes de aprobalos, a concordancia entre os programas/guías docentes e as fichas que figuran na Memoria do título. Tamén se fixo un esforzo por coordinar os programas, sistemas de avaliación e metodoloxía de cada unha das materias nos dous campus.

Debemos destacar que no curso 2019-2020 a crisis sanitaria do COVID-19 supuxo a suspensión da docencia presencial desde o 15/03/2020 ata o remate do curso. Isto deu lugar a modificacións importantes nas metodoloxías docentes e sistemas de avaliación, que tiveron que ser temporalmente adaptados a esta situación mediante a modificación das guías docentes: docencia e titorías non presenciais, incremento do peso da avaliación continua, cambios nos sistemas e formatos de avaliación, etc. Os coordinadores de Grao, a petición do Reitoría informaron do cumprimento destes aspectos.

Por outra parte, como en cursos pasados, foi necesaria unha adecuación na práctica da actividade docente a un número de alumnos por grupo superior ao establecido na planificación recollida inicialmente na Memoria do Título (MVT) (grupo expositivo: 75; grupo interactivo: 25; titorías en grupos reducidos: 10).

En **Santiago** o número de estudantes por grupo de teoría situárase no curso 2017/18 en 76 (80,39 no curso 16/17), por riba do recollido na MVT e pero moi por riba da media da USC (59,93 media para curso 2016/17 e 53,95 no curso 2017/18). En canto o indicador IN55G no último curso a media de alumnos por grupo de teoría (materias FB y OB) foi de 75,88, e das materias optativas de 48,95, moi por riba da media da USC en ambos casos. En canto ao número medio de alumnos por grupo interactivo, aínda que nos cursos 2018-2019 e 2019-2020 este número reduciuse lixeiramente ata 32,05 e 28,68 respectivamente, sitúase por riba da MVT (25) y da media da USC. Isto é particularmente importante para os grupos de seminario.

		2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	USC 19-20
IN31G	Media alumnos por grupo de teoría	76,64	80,39	76,00	-----	----	
IN55G	Media alumnos por grupo de teoría (materias FB y OB)	----	----	----	80,39	75,88	65,79
IN56G	Media alumnos por grupo de teoría (materias optativas)	----	----	----	50,05	48,95	29,18
IN32G	Media alumnos por grupo de docencia interactiva	35,51	34,14	33,69	32,05	28,68	22,32

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grupos de laboratorio	34,91	26,65	25,98	26,68	23,07
Grupos de seminario	35,62	35,43	35,08	32,98	29,66
Total	35,51	34,14	33,69	32,05	28,68

En **Lugo** o número de estudantes por grupo de teoría aumentara no curso 17/18 lixeiramente, pasando de 58,43 no curso 2016-17 a 60,46 no curso 2017-18, por debaixo da MVT. En canto o indicador IN55G no último curso a media de alumnos por grupo de teoría (materias FB y OB) foi de 53,88, e das materias optativas de 15,89, por debaixo da media da USC en ambos casos. En canto ao número medio de alumnos por grupo interactivo, aínda que nos cursos 2018-2019 e 2019-2020 este número reduciuse lixeiramente ata 32,05 e 28,68 respectivamente, sitúase un pouco por debaixo da MVT (25) e da media da USC. En todo caso esta tendencia é previsible que se invirta nos próximos cursos, dado o incremento de matrícula no curso actual.

		2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	USC 19-20
IN31G	Media alumnos por grupo de teoría	65,12	58,43	60,46	-----	----	
IN55G	Media alumnos por grupo de teoría (materias FB y OB)	----	----	----	63,29	53,88	65,79

IN56G	Media alumnos por grupo de teoría (materias optativas)	----	----	----	16,42	15,89	29,18
IN32G	Media alumnos por grupo de docencia interactiva	32,03	30,47	30,78	24,40	19,98	22,32
		2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	
	Grupos de laboratorio	17,25	33,80	21,33	14,67	15,67	
	Grupos de seminario	32,60	30,31	31,07	24,69	20,11	
	Total	32,03	30,47	30,78	24,40	19,98	

En canto o perfil de egreso pode ser valorado mediante a enquisa aos egresados (INF. 09), a enquisa aos titores profesionais das prácticas externas (INF. 07), as consultas aos propios estudantes mediante as enquisas de curso e os Comités Consultivos Externos formados por representantes dos diferentes grupos de interese. No curso 2019-2020 os Comités Consultivos non se puideron reunir debido as restricións derivadas da Covid. Ademais os centros manteñen contactos de forma permanente co entorno profesional, empresarial e académico, antigos alumnos, etc. Estes aspectos son analizados en epígrafes posteriores.

Procedementos de coordinación

O título conta coas estruturas de coordinación verticais e horizontais nos diferentes niveis para garantir que a docencia se desenvolve segundo o previsto na MVT:

1.- Unha Comisión Intercentros de Grao en ADE (que se reúne para dar cumprida solución ás cuestións derivadas da implantación do título nos diferentes campus).

2.- Un coordinador de título en cada un dos dous centros e coordinadores de curso. As funcións de coordinación recóllense no protocolo de coordinación aprobado por ambos centros e inclúen as seguintes actividades:

-Favorecer a coordinación entre as diferentes materias.

-Recoller suxestións en relación á titulación.

-Recadar as demandas de formación do profesorado nos aspectos relacionados coa correcta implantación do título.

-Participar na elaboración do Informe de resultados do título.

-Colaborar coa dirección do centro no desenvolvemento das actividades derivadas do Plan de Acción Titorial.

-Promover o bo funcionamento do Plan de Estudos.

-Xestionar a aula de coordinación do curso.

-Informar á Comisión de Calidade do Centro de todas as cuestións que deben valorar e que afecten ao seguimento dos estudos do Grao. Presentar propostas de mellora.

3.- Representantes do alumnado nas distintas comisións e nas Xuntas de Facultade.

4.- Alumnado titor que serven ás veces de delegados do alumnado fronte aos coordinadores e aos equipos decanais, axudando a coñecer a opinión do alumnado sobre o curso, materias, incidencias, etc. A idea é empregar esta figura como un elemento de coordinación e comunicación directa co alumnado.

5.- Un coordinador de prácticas externas por centro, de xeito que cada estudante estea asistido por un titor académico no centro e un titor externo na empresa onde desenvolve as prácticas.

6.- Un responsable académico de mobilidade por centro para os diferentes programas de mobilidade (Erasmus+, Prácticas Erasmus+, SICUE, Convenios Bilaterais países extracomunitarios, Erasmus + International Credit Mobility (KA107)).

7.- Comisión de coordinación do TFG en Santiago e unha coordinadora de Traballo Fin de Grao en Lugo, que xestiona a aula virtual e mantén contacto permanente co alumnado matriculado na materia, informándoo das actividades formativas interesantes para desenvolver correctamente o TFG, da guía docente e regulamento do TFG, así como resolvendo calquera dúbida que poda xurdir, tanto aos titores como aos estudantes.

8.- Comisións que velan polo bo desenvolvemento do proceso de ensino-aprendizaxe. En Santiago existen as seguintes comisións: Comisión académica do Grao, Comisión Permanente, Comisión de Actividades Complementarias á Docencia, Comisión de Asuntos Económicos, Infraestruturas e Servizos, Comisión de Biblioteca, Comisión de Calidade, Comisión de Mobilidade, Comisión de Normalización Lingüística, Comisión de Validacións e Comisión de Xénero. No Campus de Lugo existen as seguintes comisións: Comisión de Calidade e Docencia, Comisión de Asuntos Económicos e Infraestruturas, Comisión de Relacións Exteriores e Comisión de Xénero e Comisión de Título. En cada unha delas acórdase un calendario de reunións cunha orde do día establecida previamente na convocatoria e sobre a que se debate e toman acordos que se reflicten nas diferentes actas da comisión correspondente. O obxectivo é que o debate sirva para identificar debilidades, propor solucións, implementar innovacións e contribuír ao bo desenvolvemento e continuidade do título en cada curso.

Como en anos anteriores, en cada centro puxéronse en marcha os mecanismos dispostos para mellorar a coordinación docente. Leváronse a cabo as reunións por curso, as da Comisión do Grao e as da Comisión do TFG. Asemade, seguíronse empregando as aulas de coordinación de curso e de grao como ferramenta de comunicación e coordinación.

Nesta labor de coordinación tamén se segue a desenrolar o protocolo de coordinación. En Santiago elaborouse o “Informe coordinación Grao en ADE: Curso 2019/2020”, no que se resumen as principais accións da coordinación, se recolle o contido do protocolo de coordinación e as accións desenroladas de coordinación vertical. Por outra banda recóllense os informes de coordinación de cada curso e o do TFG e as principais conclusións. Este informe foi aprobado na Comisión de Coordinación do Grao en ADE e está dispoñible na aula de coordinación de grao e foron debatidos na Comisión de Título.

Destacamos, pola excepcionalidade deste curso froito da pandemia, as principais conclusión das comisións de coordinación dos diferentes cursos e do grao en ADE en Santiago:

- En maior ou menor medida, as diferentes materias se desenvolveron de modo non presencial e o profesorado estableceu contacto cos estudantes e utilizou o campus virtual e Teams, elaborou materiais e deseñou actividades específicas e estableceu canles de comunicación co estudantado para a realización da actividade titorial e as materias fixeron as modificacións pertinentes na guía docente. Todo isto supuxo unha gran dedicación por parte do profesorado. Neste sentido, destacar que nas reunións cos delegados de curso, salvo casos puntuais, non manifestaron problemas coa docencia virtual das materias. Non obstante, en xeral, e sobre todo nos primeiros

cursos, a interacción dos alumnos e o uso dos recursos postos a súa disposición non foi a esperada polo profesorado.

-O profesorado sinala a precariedade nos medios técnicos dos que dispuxo e a súa insatisfacción co proceso de avaliación non presencial nas materias cun elevado número de estudantes, debido a imposibilidade de controlar a identidade do alumno. Isto viuse agravado polo descontento dunha parte do alumnado que demandaba unha avaliación por traballos, o que deu lugar a numerosas reclamacións e supuxo unha forte presión para o profesorado.

Como consecuencia do anterior consideramos necesario que:

- 1) O profesorado conte cos medios técnicos axeitados para poder impartir unha docencia non presencial de calidade. Paralelamente é necesario mellorar a formación do profesorado no manexo e deseño dos mesmos.
- 2) Hai que articular as ferramentas necesarias para realizar a avaliación con todas as garantías. En todo caso, debería procurarse sempre que sexa posible que os exames sexan presenciais.

Sinalar que este curso, froito dunha acción de mellora, actualizouse o protocolo de coordinación (data de aprobación nas Comisións Académicas dos Graos: 18/11/2020), sinalando de forma detallada as funcións das diferentes figuras que se recollen no mesmo: delegados de curso, coordinadores de materia, curso e grao. Ademais tamén se recolle o calendario nos que deben levar a cabo diferentes tarefas e diferentes modelos de informes, táboas, etc.

Esperamos mellorar con isto notablemente a coordinación tanto horizontal como vertical. De feito, os resultados de satisfacción coa coordinación son óptimos nos dous campus. En Santiago na enquisa de satisfacción do profesorado coa docencia impartida (INF 14), o profesorado valora nun 3,81 a coordinación entre as distintas materias e/ou niveis do título. En Lugo, o profesorado valora este aspecto nun 3,67. Non dispoñemos de datos este curso con relación ás prácticas externas (INF 06) que nos permitan valorar os mecanismos de coordinación existentes entre os centros e as empresas.

Análise do perfil real de ingreso/egreso

Antes de avaliar o perfil de ingreso, cabe indicar que os criterios de admisión non se modificaron respecto aos que figuran na Memoria orixinal do Título.

O grao en ADE non presenta criterios de acceso distintos dos derivados da limitación de praza de novo ingreso e os establecidos pola lexislación vixente para os estudos de grao. Os criterios de admisión son os comúns a maioría dos graos en ADE que se imparten noutras universidades e veñen establecidos, por tanto, pola lexislación.

En canto aos “Parámetros de ponderación das materias da Fase Específica da PAU para o acceso ás ensinanzas universitarias oficiais de grao do Sistema Universitario de Galicia” o parámetro de ponderación das materias Economía, Economía da Empresa, Matemáticas II e Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais correspondentes a todos os Graos en ADE impartida en Galicia foi de 0,2, a máxima posible. Por outra parte a pesar de que o alumnado pode presentar carencias en determinadas materias consideramos que aquelas materias con maior ponderación son aquelas nas que os nosos estudantes necesitan maior formación.

Agora ben, na Memoria especificábase que sería desexable que no futuro o estudante do Grao en Administración e Dirección de Empresas posuísese as seguintes características persoais e académicas:

- Interese pola realidade económica e as súas implicacións para o mundo da empresa.
- Compromiso social.
- Capacidade analítica.
- Capacidade de adaptación a unha contorna cambiante e competitiva.
- Competencias lingüísticas en castelán e galego.
- Emprego de ferramentas informáticas básicas.

Estas características recollidas na memoria son recomendacións, é dicir, consideramos que a súa utilidade reside en informar ao alumnado daquelas características que, de posuílas, seríanlle beneficiosas para alcanzar as competencias requiridas posteriormente no grao.

Consideramos que o perfil de ingreso real do noso alumnado cumpre cos requisitos desexables previstos na MVT, sobre todo no que se refire ás características persoais e académicas dos mesmos. Entendemos que, aínda que o perfil do alumnado que decide cursar o noso grao non é algo que os centros podan controlar, si podemos dicir que o perfil de ingreso se aproxima bastante ao desexable para unha titulación coma a nosa. Estas características deberían estar presentes no alumnado que supera as PAU, de onde procede a maioría dos alumnos que se matriculan no Grao, ou a FP de grao superior. Dado que a maioría dos que acceden son da propia comunidade autónoma, a superación das PAU ou da FP de grao superior debe garantir tamén as competencias lingüísticas

Algo que se pode mellorar é o descoñecemento que ten o alumnado sobre este perfil desexable recollido na MVT, polo que se pode incidir sobre este aspecto nas visitas que se realicen aos centros de bacharelato e de Formación Profesional, explicando que a posesión de certas características persoais e profesionais seríanlle beneficiosas para alcanzar as competencias requiridas posteriormente no grao en ADE.

A pesar de contar cos datos proporcionados pola USC, na Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais realizouse unha enquisa ao alumnado que accedeu o grao en ADE no curso 2019/2020 (AM-6), sendo contestada por 190 estudantes. As conclusións reforzan o recollido nos párrafos anteriores:

-O grao de ADE foi escollido por unha ampla maioría como 1ª preferencia, superior no caso dos homes que no de mulleres.

-O principal motivo de escollo da titulación é a vocación (máis da metade do alumnado), mais tamén constitúe unha razón de peso as mellores perspectivas laborais que lles proporciona o estudo do grao.

-A maioría do alumnado que accedeu á titulación (en torno ao 70-75%) cursou o Bacharelato de Humanidades e Ciencias Sociais, non habendo diferenzas destacables entre sexos no relativo a esta cuestión.

-Todos os alumnos enquisados cursaron a materia de Matemáticas no Bacharelato. Ademais, a porcentaxe daqueles que estudaron Estatística tamén é moi elevado, sendo superior para aqueles que cursaron o Bacharelato de Humanidades e Ciencias Sociais (77%-83%).

O perfil de ingreso e os criterios de admisión non se modificaron respecto aos que figuran na Memoria do Título. En Santiago produciuse un cambio en relación á MVT (memoria de verificación do título) relacionado coa oferta de prazas de novo ingreso recollida no apartado 1.4 que era de 300 alumnos para os catro primeiros cursos. Esta oferta só se cumpriu no ano 2009-2010 rebaixándose, a proposta da Xunta de Centro, a 250 no curso 2010-11 e a 200 nos seguintes cursos. A pesar da alta demanda dos estudos de ADE os motivos da diminución de prazas ofertadas teñen que ver cos problemas de capacidade docente do centro e cun número de alumnos por grupo (tanto expositivo como interactivo) moi elevado. A este respecto, o Informe Provisional de Seguimento 2014-2015

elaborado pola ACSUG recomenda “actualizar en la memoria del título, cuando se tenga que realizar una modificación sustancial, el número de plazas ofertadas en Santiago (200) como se acordó en Junta de Centro, no 300 como consta en memoria”. Na próxima modificación substancial da memoria introducirase esta modificación.

En Lugo, solicitouse a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria unha redución no número de prazas ofertadas tendo en conta que non se cubrían na súa totalidade. Para o curso 2017-18 a Consellería autorizou a ofertar 90 prazas en lugar das 119 do curso anterior. Esta oferta de prazas mantívose no curso baixo seguimento.

Perfil de ingreso real

Recollemos na seguinte táboa os indicadores que, xunto con outros informes achegados pola Área de Calidade e Mellora dos Procedementos da USC, imos empregar para a análise do perfil real de ingreso.

Código	Nome	Campus	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN01G-PC-05	Prazas ofertadas	Santiago	200	200	200	200	200
		Lugo	125	119	90	90	90
IN02G-PC-05	Matrícula	Santiago	1129	1092	1028	989	928
		Lugo	376	344	334	278	261
IN03G-PC-05	Matrícula de acceso	Santiago	231	216	217	219	216
		Lugo	92	67	81	49	57
IN04G-PC-05	Matrícula de novo ingreso por preinscrición	Santiago	208	198	210	197	207
		Lugo	83	67	77	42	52
IN05G-PC-05	Variación da matrícula de novo ingreso por preinscrición	Santiago	-1,89	-4,81	6,06	-6,19	5,08
		Lugo	50,91	-19,28	14,93	-45,45	23,81
IN06G-PC-05	Nota media de acceso por preinscrición	Santiago	7,95	8,19	8,55	8,75	9,27
		Lugo	6,93	6,88	6,90	7,66	7,91
IN07G-PC-05	Porcentaxe de estudantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis	Santiago	98,48	100,00	100,00	100	100
		Lugo	64,10	63,64	65,75	85	80,43
IN08G-PC-05	Porcentaxe de estudantes estranxeiros sobre matriculados	Santiago	1,15	1,47	1,95	2,33	3,13
		Lugo	1,60	1,74	2,99	3,24	4,6
IN09G-PC-05	Porcentaxe de estudantes nacionais de fóra de Galicia sobre matriculados	Santiago	1,06	1,28	1,26	1,01	0,97
		Lugo	4,26	3,78	3,89	3,60	3,83
IN10G-PC-05	Relación de estudantes preinscritos en 1ª opción matriculados por 1ª vez sobre as prazas ofertadas	Santiago	87,00	79,00	75,50	86,50	83
		Lugo	59,20	44,54	47,79	40,00	42,22
IN12G-PC-05	Taxa de ocupación do título	Santiago	104,00	99,00	105,00	98,50	103,50
		Lugo	66,40	56,30	68,14	46,67	57,78
IN17G-PC-08	Porcentaxe de estudantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados	Santiago	2,39	2,93	4,09	-	-
		Lugo	2,66	1,74	1,50		
N18G-PC-08	Porcentaxe de estudantes recibidos pola USC de programas	Santiago	7,35	7,51	5,74	5,46	8,19

	de mobilidade sobre o total de matriculados	Lugo	9,31	8,43	11,38	14,75	17,62
--	---	------	------	------	-------	-------	-------

O perfil de ingreso do grao en ADE nos dous campus onde se imparte a titulación difire notablemente, polo que consideramos necesario facer unha análise pormenorizada do que sucede en cada centro, mantendo a análise conxunta só naqueles aspectos que entendemos son similares en ambos centros.

En **Santiago**, para situar estas cifras no seu contexto hai que dicir que nos últimos cursos do grao en ADE hai un pequeno descenso no número de alumnos matriculados (IN02G-PC-05): curso 2015-16 (1.129), 2016-17 (1.092) e 1.028 no 2017/18. Esta diminución continuou no 2018/19, chegando ata os 989 e no 2019/20 os 928. Sinalar que os alumnos matriculados de novo ingreso por preinscrición (IN04G-PC-05) no último ano foron de 207, polo que as prazas ofertadas foron practicamente cubertas na súa totalidade na convocatoria de xullo dada a gran demanda do mesmo.

No relativo á preferencia pola titulación, o 83% dos matriculados por primeira vez preinscribíranse en ADE en 1ª opción (IN10G-PC-05), producíndose un lixeiro descenso respecto ao 86,50% do curso anterior.

O 100% dos estudantes acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis (IN07G-PC-05). Sinalar que, non obstante, a nota media de acceso (IN06G-PC-05) nos últimos curso foise incrementado é no último curso acadou o 9,27 (cursos anteriores: 7,95, 8,19, 8,55 e 8,75).

Segundo a pauta do anterior curso académico, a maioría dos estudantes acceden vía PAAU (170), seguido da Formación Profesional (26). O resto son continuación de estudos (traslado) e validación parcial de estudos estranxeiros. Segundo a CiUG, a maioría do alumnado que accede pola cota xeral ao Grao en ADE proceden de Bacharelato (95%) e o resto de Formación Profesional (5%). A nota de acceso do alumnado que proceden de Bacharelato foi de 9,33 e de Formación Profesional de 7,94 (datos CiUG).

Se seguimos a mesma liña de análise para o título de ADE en **Lugo**, o número de prazas ofertadas anualmente sitúase novamente en 90, producíndose unha lixeira diminución na matrícula conxunta de todo o grao en relación ao curso anterior, situándose no curso 2019-20 en 261 alumnos, pero a diferenza do curso anterior a matrícula de acceso ó grao sube (dende os 49 do curso anterior ós 57 do deste) así como a matrícula de novo ingreso por preinscrición (que pasa de 42 estudantes no 2018-19 a 52 no curso baixo informe).

Tendo en conta a nova contorna socio-económica, consideramos que o número de prazas que se deben ofertar tendo en conta os recursos cos que conta a Facultade e a demanda existente, segue sendo de 90 prazas. En base a esta demanda real estimada, é que consideramos que o título en Lugo segue a ser unha titulación altamente demandada, tal e como confirman os datos do curso 2019/20 no que a matrícula de acceso volve a recuperar niveles elevados. Polo tanto, o sucedido no curso 2018/19 debe ser tomado como unha excepción na evolución xeral da matrícula, confirmándose os estudos deste grao como unha titulación atractiva para os estudantes do campus lucense. De todos xeitos, a facultade segue a facer esforzos para manter esa demanda a través de diferentes accións (vídeo promocional, actualización da páxina web, visitas a centros de ensino secundarios, visitas dos centros de ensino secundario á facultade, incorporación ao programa “Para estudar, Lugo”, participación no campus de verán Xuven-Ciencia da USC, etc.).

En canto ao perfil do alumnado vemos que a nota de acceso ao grao de ADE no campus de Lugo foi de 7,91, algo superior á do curso anterior (7,91), nunha tendencia que se consolida e que indica unha mellora na calidade media do alumnado que accede ó grao. Mantense por riba do 80%, aínda que diminúe a porcentaxe de alumnado que accede á titulación con puntuación igual ou superior a seis (80,43% fronte ao 85,%). Neste curso a relación de estudantes preinscritos en primeira opción matriculados por primeira vez sobre as prazas ofertadas sube dende o

40% ata o 42,22%, cubríndose o 57,78% das prazas ofertadas entre xullo e setembro (fronte o 46,67% do curso anterior). Segundo datos da CIUG, o 91% dos alumnos que acceden o grao en ADE proceden de bacharelato (91%) e o 9% de formación profesional, cunha nota media de acceso de 7,82 e 7,49 respectivamente.

En canto á procedencia xeográfica do noso alumnado no campus de **Santiago**, a maioría son da CCAA galega (185) e 94 da provincia da Coruña, sendo a proximidade xeográfica a que determina en maior medida a súa procedencia. A procedencia xeográfica dos estudantes ven condicionada pola proximidade do seu domicilio ou pola facilidade de transporte. Hai 1 só alumno de outras CCAA e 12 estranxeiros. A porcentaxe de estudantes nacionais de fóra de Galicia (IN09G-PC-05) sobre matriculados sitúase no 0,97% (porcentaxe similar a de cursos precedente); mentres que a porcentaxe de alumnado estranxeiro (IN08G-PC-05) é baixa, situándose no curso 2019-20 no 3,13%, aumentando lixeiramente dende o último curso.

En **Lugo**, as cifras seguen dinámicas similares ás de Santiago. A porcentaxe de estudantes de procedencia galega é moi elevada (49 de Galicia e 33 de Lugo, seguido da Coruña con 14). A porcentaxe de estudantes nacionais de fóra de Galicia sobre os matriculados ascendeu ó 3,83%, lixeiramente por riba do 3,60 do curso anterior. En canto ós estranxeiros matriculados representaron o 4,6%, por riba do 3,24 do curso 2017/18.

O que sucede no noso título en ambos campus concorda co informe “Datos y Cifras del Sistema Universitario Español. Curso 2015-16”, no que se recolle unha mobilidade moi baixa no acceso ao Sistema Universitario en España. Na medida en que hai unha alta dispersión de universidades e centros por todo o territorio nacional, a porcentaxe de estudantes que se matriculan nunha universidade situada na mesma comunidade autónoma na que se realizan as probas de acceso é moi alta (67,97% no caso de Galicia). A mobilidade interna dos estudantes universitarios aptos na fase xeral das PAAU en Galicia foi do 4,89% (Curso 2014-2015).

En relación á mobilidade do alumnado, en **Santiago** a porcentaxe de estudantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN17G-PC-08) viña medrando nos últimos anos se ben non dispoñemos de datos para os dous últimos cursos.

Por outra parte a porcentaxe de estudantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN18G-PC-08) tamén medrou nos últimos anos, pasando do 5,46% no curso 2018-19 ao 8,19% no curso 2019-20.

No último curso, non temos datos en Santiago respecto a mobilidade entrante (INF 03). En canto a mobilidade saínte foron un total de 32 estudantes (25 Erasmus, 2 convenios con outras universidades e 5 Sicue).

En **Lugo**, tampouco dispoñemos de datos sobre a porcentaxe de estudantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN17G-PC-08). a porcentaxe de estudantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN18G-PC-08) tamén medrou nos últimos anos, pasando do 14,75% no curso 2018-19 ao 17,62% no curso 2019-20.

No grao en ADE e a mobilidade saínte para este curso afectou a 2 persoas no programa SICUE. A entrante afectou a 5 persoas (1 de Chile e 4 de México) a través de convenios co outras universidades (INF 03). Dende a facultade seguimos a facer un esforzo importante para dinamizar este tipo de programas, xa que algúns dos convenios firmados con outras universidades quedan sen cubrir. Por iso, seguimos facendo unha presentación dos programas ao alumnado e contamos con alumnado-titor para tratar de dinamizar tamén estes programas. Asemade, incentivouse a participación do alumnado nas diferentes actividades organizadas polo Campus Terra.

A análise realizada dos datos dispoñibles sobre o perfil de ingreso conduce ás seguintes conclusións. O Grao en ADE da USC segue a ser unha titulación con demanda e a matrícula en primeira opción mantense en taxas moi

elevadas, e amosa o crecente interese polos coñecementos que nela se imparten.

A redución da oferta a 90 prazas que se fixo en Lugo para adaptala ás demandas no noso campus semella que foi acertada, xa que os datos da matrícula do curso baixo seguimento amosan un crecemento que permite achegarse á oferta de prazas. En base a esta demanda real, é que consideramos que o título en Lugo segue a ser unha titulación altamente demandada.

O alumnado accede ao noso grao principalmente a través das PAAU e procede maioritariamente de Galicia, sendo a mobilidade baixa. Este feito concorda coa etapa de crise económica e de contracción das axudas que se está a vivir en España e dos efectos derivados da pandemia. Teríamos que engadir a todo isto a baixa mobilidade que historicamente se percibe no Sistema Universitario Español.

En canto ao perfil de acceso propiamente dito, existen diferenzas entre os dous Campus. En Santiago a totalidade do alumnado accede cunha nota superior a 6, con un incremento importante da nota media de acceso nos últimos cursos.

En Lugo esta porcentaxe elevouse sensiblemente nos dous últimos cursos, situándose no 2019/20 no 80,43%. Asemade, a nota media de acceso ao grao dos estudantes é superior en Santiago (9,27) que en Lugo (7,91). Neste senso, sobre todo o centro de Lugo, fixo un esforzo importante dando a coñecer o grao nos institutos da provincia para mellorar estes ratios, algo que se conseguiu sobre todo no acceso como primeira opción.

- **Grao en Economía:**

Como no caso do grao en Administración e Dirección de Empresas, a situación excepcional de confinamento domiciliario vivida durante o curso 2019-2020 deu lugar tamén a unha resposta excepcional. Introducíronse modificacións importantes nas actividades formativas previstas, nas metodoloxías docentes e nos sistemas de avaliación, e a USC admitiu e alentou cambios temporais con respecto ao que aparecía na MVT: docencia non presencial tanto síncrona como asíncrona, incremento do peso da avaliación continua, substitución total ou parcial das probas finais por outras actividades...

Durante o confinamento, os coordinadores de Grao, a solicitude da Reitoría, realizaron un informe sobre a docencia non presencial. O obxecto era confirmar que todo o profesorado entrara en contacto co seu alumnado e recoller os medios a través dos que se estaba desenvolvendo a docencia non presencial.

En canto á **necesidade de introducir modificacións na MVT**, como se indicou no Informe de seguimento anterior, é necesario actualizar o plan á nova realidade social e económica. Para iso, en virtude da AM-1/19-20 creouse unha comisión para estudar a posibilidade de cambios nas titulacións. Dado que esta Comisión era conxunta para as titulación de Economía e de ADE, consideramos que é xa conveniente deslindar ambas comisións. Consecuentemente, propoñemos como acción de mellora **AM-1/20-21** crear unha comisión específica para estudar os cambios necesarios no plan de estudos de Grao en Economía, co obxecto de centrar máis a atención nos aspectos concretos relativos á nosa titulación.

Os **mecanismos** formais dos que dispoñemos para **valorar** se o perfil de egreso mantén o interese académico, acada os seus obxectivos de aprendizaxe e atende aos requisitos da profesión son:

- enquisa aos egresados (INF. 09)
- enquisa aos titores profesionais das prácticas externas (INF. 07)

- consultas aos propios estudantes de cuarto curso sobre as competencias adquiridas e sobre os baleiros e duplicidades no grao [enquisa de coordinación – resultados recollidos no Informe de coordinación 2019-20].
- Comité Consultivo Externo formado por representantes dos diferentes grupos de interese. No curso 2019-2020 o Comité Consultivo non se puido reunir debido as restricións derivadas da Covid.

É importante subliñar que os procedementos para obter información sobre a adecuación do perfil de egreso non se limitan aos citados mecanismos formais dado que o contacto do centro co entorno profesional, empresarial e académico é permanente (o Colexio de Economistas de A Coruña ten a sede no noso centro; o contacto cas asociacións de empresarios é constante; coa Cámara de Comercio; co club financeiro; co profesorado doutras facultades de Economía tanto nacionais como estranxeiras; moitos profesores/as do centro participan activamente, ao longo da súa carreira, na xestión pública e no eido político; a vinculación con antigos alumnos do centro...).

MVT e tamaño dos grupos

Na MVT establecíase 75 estudantes por grupo de teoría e 25 no interactivo, segundo viña ditado pola normativa da USC daquel momento, pero indicábase que o tamaño de grupo adecuado debería ser 60 e 20 respectivamente. Os datos nos indican que a media de alumnado por grupo de teoría nas materias de formación básica e obrigatorias é lixeiramente maior ao grupo medio da USC e que nas materias optativas é 20 alumnos superior á media. En canto aos grupos de docencia interactiva, superan claramente o indicado na MVT, tanto nos grupos de seminario (32,40) como nos de laboratorio (26,48). Ademais, o grupo interactivo supera en 10 alumnos á media da USC.

		2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	USC 19-20
IN31G	Media alumnos por grupo de teoría	65,35	64,55	65,66	-----	----	
IN55G	Media alumnos por grupo de teoría (materias FB y OB)	----	----	----	67,58	69,24	65,79
IN56G	Media alumnos por grupo de teoría (materias optativas)	----	----	----	39,17	49,33	29,18
IN32G	Media alumnos por grupo de docencia interactiva	33,89	32,94	34,09	32,22	31,58	22,32

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grupos de laboratorio	27,44	36,78	34,78	29,86	30,24	26,48
Grupos de seminario	36,25	33,48	32,68	34,67	32,49	32,40
Total	34,99	33,89	32,94	34,09	32,22	31,58

No que se refire ao **cumprimento das guías docentes**, os cambios na actividade docente que se produciron a consecuencia do confinamento quedaron recollidos nas modificacións que se introduciron nas guías docentes no curso 2019-2020.

Ademais, a solicitude do Decanato, as coordinadoras de curso comprobaron que en todas as programacións das materias para o 2020-2021 se incluía o Plan de continxencia fronte ao Covid-19.

En relación aos **procedementos de coordinación**, no contexto do confinamento, as tarefas de coordinación adquiriron unha especial importancia, aínda que a incerteza e os cambios inesperados dificultaron a tarefa.

Expoñemos a continuación as accións de coordinación (excluíndo as relacionadas coas prácticas externas e a mobilidade que se tratan nos puntos específicos) que se desenvolveron durante o curso 2019-2020. Explícanse máis polo miúdo no Informe de coordinación 2019-2020.

1.- Reunións con profesorado:

Durante o curso 2019-2020, realizáronse as seguintes reunións de **coordinación de curso**:

- Reunións para coordinar as probas e tarefas do alumnado en cada curso. Durante o confinamento, atendendo á proposta de Eva Aguayo (coordinadora 3ª), pasouse a empregar para a planificación os calendarios das aulas virtuais de coordinación por ser máis inmediatos e flexibles que os cronogramas.
- Reunións presenciais de coordinación. Desenvolvéronse por Teams a finais do curso (en torno ao 20 de xullo). Dada a especial situación vivida, centráronse en avaliar a experiencia coa docencia e a avaliación telemática durante o confinamento co obxecto de extraer conclusións para o seguinte curso.

Nas reunións levadas a cabo co profesorado, este valorou finalmente como satisfactoria a docencia durante o confinamento, a pesares da incerteza das primeiras tres semanas, o que retrasou a adaptación, e dos diversos inconvenientes tecnolóxicos. Pola contra, non valorou positivamente a experiencia coa avaliación online.

2.- Reunións co alumnado:

Reunións co alumnado da coordinación de curso:

Neste curso, dado o contexto tan atípico, o equipo de coordinación decidiu non pasar as enquisas de coordinación de curso ao alumnado ao remate do curso, entre outras razóns pola saturación de correos, informes e reunións que levabamos, tanto profesorado como alumnado, nese segundo cuatrimestre.

Isto non significa que non se recollera a opinión do alumnado. Pola contra, fixéronse reunións das coordinadoras cos delegados/as de curso e mantívose o contacto con eles durante o confinamento. De feito, resultou moi proveitosa a figura do delegado/a durante esa fase porque permitiu canalizar as inquietudes do alumnado, posibilitando discernir entre as solicitudes e queixas individuais e as colectivas.

3.- Outras accións que a coordinación levou a cabo ao longo do curso

Tanto a coordinadora do Grao como as coordinadoras de curso participaron en todas as comisións das que forman

parte por normativa.

Entre as diversas tarefas que lles corresponde como membros da Comisión Académica do Grao, cabe lembrar a coordinación, debate e aprobación do Informe de Seguimento do título.

Durante o curso 2019-2020 tamén se elaborou o novo Protocolo de coordinación do Grao. A súa aplicación quedou pendente do que se acordase coa Facultade de ADE de Lugo.

Outras accións:

Coordinacións de curso:

- Mantiveron operativas as aulas de coordinación de curso.
- Realizaron as accións oportunas para que cada grupo expositivo tivera un/una alumno/a representante (delegado/a).
- A solicitude do Decanato, as coordinadoras de curso comprobaron que en todas as programacións das materias para o 2020-2021 se incluía o Plan de continxencia fronte ao Covid-19.
- Realizaron todas as tarefas relacionadas coa coordinación do TFG (coordinadora do TFG)
- Durante o confinamento, as coordinadoras atenderon aos moitos *mails* enviados polos alumnos/as e canalizaron as súas solicitudes cara os órganos pertinentes. Nalgúns casos desenvolveuse unha labor de titorización *ad hoc* ao detectarse problemas que impedían o correcto seguimento da docencia durante o confinamento. Neste sentido, contactouse con concellos para que facilitasen, se era posible, o acceso a medios informáticos para poder seguir a docencia. E tamén se fixo un seguimento telefónico, naqueles casos puntuais nos que se apreciaba no alumnado una necesidade de acompañamento.

Coordinación do Grao:

- Coordinación do Informe de seguimento do título e elaboración das partes do mesmo relativas a Organización e desenvolvemento; Información e transparencia; Resultados da aprendizaxe; e Indicadores de satisfacción e rendemento.
- Participación nas reunións de delegados/as de curso convocadas polo Decanato.
- Durante o confinamento, os coordinadores de Grao, a solicitude da Reitoría, realizaron un informe sobre a docencia non presencial. O obxecto era confirmar que todo o profesorado entrara en contacto co seu alumnado e recoller os medios a través dos que se estaba desenvolvendo a docencia non presencial.
- Participación nas reunións para a reforma do Plan de estudos.
- Participación no procedemento de acreditación do Sistema de Garantía de Calidade do centro.
- Solicitude de informes sobre taxas baixas de rendemento e éxito aos departamentos máis afectados.
- Manter a aula de coordinación do Grao.

Por outra parte, dispoñemos dalgúns resultados de satisfacción coa coordinación. Na enquisa de satisfacción do profesorado coa docencia impartida (INF.14), os profesores valoran nun 3,65 a coordinación entre as distintas materias e/ou niveis do título. En canto á enquisa de satisfacción coa titulación, á pregunta de si, en xeral, pensan que a titulación está ben organizada, o profesorado outorga unha puntuación de 3,86 (taxa de resposta 35,80%) e o alumnado 3,06 (taxa de resposta 4,88%). Non sabemos precisar que parte desta valoración é atribuíble á coordinación. No 2020-2021 comeza a aplicarse o novo Protocolo de coordinación.

En relación ao **perfil de ingreso** e dos indicadores de demanda se deduce que: o Grao en Economía da USC segue a ser unha titulación con alta demanda; os datos da matrícula en primeira opción revelan interese polos coñecementos que nela se imparten; o alumnado procede maioritariamente de Galicia e accede maioritariamente desde o bacharelato, características ambas que suponse garanten o cumprimento dalgúns dos requisitos do perfil definido na MVT; e, por último, a nota media de ingreso é un 8,76, o que supón un incremento importante respecto aos anos anteriores. Debe terse en conta que o número de prazas que se ofertan é amplo.

Da análise deducimos que existe bastante coherencia entre o perfil de ingreso establecido na memoria verificada e o perfil real do estudiantado matriculado no título. Non obstante, a posibilidade dun vínculo entre a taxa de abandono e o perfil real de ingreso levounos a propoñer unha acción de mellora no Informe de seguimento anterior (AM-6/19-20) encamiñada á análise dos datos obtidos nunha enquisa realizada ao alumnado entrante na sesión de presentación do curso académico 2019-20. [Analizamos estes resultados máis polo miúdo no criterio 7, xunto coa taxa de abandono]

Analizamos a continuación a coherencia entre o perfil de ingreso establecido na MVT (idóneo) e o perfil de ingreso real

Perfil de ingreso establecido na MVT (idóneo)

Ademais dos criterios de acceso, na memoria indícase o perfil de acceso *recomendado*. Neste sentido tense en conta que na Orde do 25 de novembro de 1999 (BOE 39/11/1999) quedaba establecida a preferencia para iniciar estudos de Economía para aqueles alumnos que superaron as probas de acceso coas vías de acceso do Bacharelato LOXSE número 1 (Científico-Tecnolóxica), 2 (Ciencias da Saúde) e 4 (Ciencias Sociais). Estas vías de acceso poden indicar xa un certo perfil. Agora ben, na Memoria especificase que sería desexable que no futuro o estudante do Grao en Economía posuísese as seguintes características persoais e académicas:

- interese pola realidade económica e as súas implicacións sociais
- capacidade analítica e de síntese
- compromiso social
- capacidade de adaptación a unha contorna cambiante e competitiva
- competencias lingüísticas en castelán e galego
- emprego de ferramentas informáticas básicas

Compre subliñar que, dado que como xa se indicou non se estableceron criterios de acceso específicos para cursar a titulación diferentes da limitación de prazas e da normativa vixente, a utilidade por agora destas preferencias e características persoais e académicas reside en informar ao alumnado daquelas características que, de posuílas, seríanlle beneficiosas para alcanzar as competencias requiridas posteriormente no grao.

Perfil de ingreso real

Recollemos na seguinte táboa os indicadores que, xunto con datos proporcionados pola CIUG sobre a matrícula e outros informes achegados pola Área de Calidade e Mellora dos Procedementos da USC, imos empregar para a análise do perfil de ingreso real e do nivel de demanda.

Indicador	Nome	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN01G	Prazas ofertadas	150	150	150	150	150	150

IN02G	Matrícula (non contabiliza aos estudantes de programas de mobilidade)	637	644	622	621	616	614
IN03G	Matrícula de acceso	158	162	166	151	152	157
IN04G	Matrícula de novo ingreso por preinscripción	153	152	159	144	146	150
IN12G	Taxa de ocupación (%)	102,00	101,33	106,00	96,00	97,33	100,00
IN06G	Nota media de acceso por preinscripción	7,72	7,75	7,97	8,25	7,87	8,76
IN07G	Porcentaxe de estudantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis	77,33	76,67	82,69	85,21	86,11	92,62
IN08G	Porcentaxe de estudantes estranxeiros sobre matriculados	0,94	1,40	2,09	2,09	1,95	2,93
IN09G	Porcentaxe de estudantes nacionais de fóra de Galicia sobre matriculados	1,73	1,40	1,61	1,45	1,46	1,14
IN18G	Porcentaxe de estudantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados	4,08	2,64	3,70	4,35	2,44	4,40
IN10G	Relación de estudantes preinscritos en 1ª opción matriculados por 1ª vez sobre as prazas ofertadas (Grao)	86,00	86,00	71,33	68,67	74,67	73,33

Segundo a estatística da CIUG, aproximadamente un 34% son mulleres.

Respecto á **vía** de acceso, case a totalidade acceden na cota xeral e deles o 98% procede do bacharelato e o 2% da FP.

En relación ca **nota de acceso** (IN06G e IN07G), sube a nota media de acceso por preinscripción, ate o 8,76, e aumenta considerablemente a porcentaxe de estudantes que acceden á titulación con puntuación igual ou superior a seis (92,62%).

No relativo á **preferencia** pola titulación, o 73,33% dos matriculados por primeira vez preinscribíranse en Economía en 1ª opción (IN10G), o que supón unha pequena baixada sobre o dato do curso anterior. É unha cifra considerable.

En canto á **procedencia**, o alumnado matriculado procede maioritariamente de Galicia. Só o 2,93% dos matriculados no 2019-20 son estranxeiros (IN08G) e só o 1,14% son nacionais de fora de Galicia (IN09G).

O alumnado recibido por programas de **mobilidade** (IN18G) supuxo o 4,40% sobre o total de matriculados, cifra que sube con respecto á do curso anterior.

Adecuación do perfil de ingreso real ao perfil idóneo (MVT)

A pesar de non establecerse criterios de acceso específicos, a análise realizada dos datos dispoñibles conduce *a priori* á conclusión de que, sen ter en conta aínda a análise do perfil de egreso, o perfil real de ingreso parece axustarse bastante ao perfil recomendado.

Por unha parte, debe terse en conta que algunhas das características especificadas no perfil recomendado na Memoria para os futuros estudantes de Economía -en concreto, “capacidade analítica e de síntese” e “emprego de ferramentas informáticas básicas”- deberían ser propias do alumnado que supera as PAU, de onde procede a maioría dos alumnos que se matriculan no Grao, ou a FP de grao superior. Dado que a maioría dos que acceden son da propia comunidade autónoma, a superación das PAU ou da FP de grao superior debe garantir tamén “competencias lingüísticas tanto en castelán como en galego”. En canto ao “interese pola realidade económica e as súas implicacións”, os datos observados na matrícula en primeira opción amosan o interese por este tipo de coñecementos. Máis difícil é valorar o compromiso social e a capacidade de adaptación a unha contorna cambiante e competitiva.

Agora ben, a pesar do exposto, cabe lembrar neste punto que a taxa de abandono RD 1393/2007 (IN41G) segue a ser alta (39,71%), polo que parece necesario ter en conta a posible vinculación entre dita taxa e o perfil de ingreso (esta taxa analizarase polo miúdo posteriormente). Para mellorar o noso coñecemento sobre este perfil e co obxecto de explicar mellor os factores que poden afectar á taxa de abandono, propuxemos no Informe de seguimento anterior unha acción de mellora (AM-6/19-20) encamiñada á análise dos datos obtidos nunha enquisa realizada ao alumnado entrante na sesión de presentación do curso académico 2019-20.

Dos resultados obtidos na enquisa, realizada aos 131 alumnos/as asistentes, compre destacar aquí catro puntos porque completan o perfil de ingreso que vimos describindo:

- O 71% do alumnado que opta en primeiro lugar pola titulación, faino por “vocación”, sendo o pragmatismo o 2º motivo en importancia aínda que cun peso moito menor (13%).
- O 65% procede do Bacharelato de Ciencias Sociais e Humanidades e deles o 75% elixiu Economía como primeira opción. O 33% procede dos Bacharelatos de Ciencias/Tecnoloxía, e neste caso o 62% optou por Economía como primeira opción.
- Unicamente 2 alumnos indican que non teñen cursado matemáticas no bacharelato (posiblemente os alumnos que proceden da modalidade de Humanidades)
- No alumnado que accede á titulación con nota inferior a 8, baixa significativamente a escolla da titulación como primeira opción, e naqueles que optan por Economía como 1ª preferencia ten moita maior importancia o pragmatismo e o mellor mercado laboral.

En relación cos **criterios de admisión**, para o Grao en Economía da USC non se determinaron outros distintos dos derivados da limitación de prazas de novo ingreso e dos establecidos pola lexislación vixente para os estudos de Grao. Pode resultar de interese lembrar que na fase específica das PAU deuse a ponderación máxima (0,2) ás materias Economía, Economía da Empresa, Matemáticas II e Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais que coincidimos en considerar que son aquelas nas que os nosos estudantes necesitan maior formación.

En canto ás **accións de captación**, a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais estivo desenvolvéndoas no marco do programa de captación institucional que ten a USC. Entre outras, o profesorado do centro participa no

Programa "A Ponte entre o Ensino Medio e a USC" con diferentes charlas en institutos de secundaria. Ademais, os alumnos/as de secundaria visitan o centro realizando un percorrido pola Facultade.

Non se levaron a cabo outras actuacións máis específicas para a captación de alumnado porque os datos avalan, como xa indicamos, que segue a ser una titulación con elevada demanda.

- **Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación:**

O perfil formativo do título mantén relevancia e vaise actualizando segundo os requisitos do seu ámbito académico, científico e profesional. O Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación ten carácter anual (60 créditos ECTS) e presencial. Impártese de xeito continuado dende o curso académico 2009-2010.

O plan de estudos implantouse de acordo co establecido na memoria inicial verificada en 2009, as modificacións incorporadas nos informes de seguimento anual por non ter carácter substancial e, a modificación do plan de estudos verificada en abril de 2016. Como consecuencia do proceso de revisión do título, no curso 2016-2017 implantouse a segunda edición do título. No curso 2018-2019, tivo lugar a renovación da acreditación.

O alumnado adquire as competencias previstas, como acreditan a valoración dos egresados e a súa inserción laboral. Asemade, o alumnado egresado recomenda a realización do máster a compañeiros e coñecidos.

A denominación do título reflicte os principais contidos e refírese ás dúas especialidades que o conforman (Xestión da Investigación e da Innovación e Desenvolvemento Económico Rexional e Local). O máster ofrece a dobre orientación académico-profesional e investigadora.

A xustificación do título indicada na memoria verificada resulta axeitada. A titulación oriéntase a formar persoal especializado nos eidos da innovación e do desenvolvemento económico, social e sustentable, no ámbito sectorial, local e rexional, destinados tanto ao ámbito público como ao privado. Prepara para o deseño e fortalecemento de estratexias de desenvolvemento territorial e sectorial, e planeamento local e rexional, de I+D e innovación; prestando especial atención ao caso galego.

O máster aborda temáticas de interese, relevancia e carácter estratéxico para o desenvolvemento económico, social e ambiental de Galicia. O título fai un esforzo continuo por incorporar temáticas novidosas e de relevancia como a economía circular, a ecoinnovación, as cadeas globais de valor, as Estratexias de Especialización Inteleixente ou as novas políticas de innovación orientadas á misión. Diversas instancias políticas, científicas e profesionais manifestan a necesidade de contar con formación especializada avanzada nos eidos da innovación e o desenvolvemento. Nese sentido, diversas institucións (como a Axencia Galega de Innovación, GAIN) veñen colaborando co máster en diversas actividades. Outras Universidades tamén detectan a necesidade de ofrecer esta formación, especialmente no ámbito latinoamericano. No ámbito europeo, contamos cun convenio Erasmus para o intercambio de persoal docente coa Université du Littoral Côte d'Opale de Francia dende o curso 2018-2019.

Actualmente estase a traballar para incorporar modificacións substanciais á memoria verificada co obxectivo de reforzas os contidos relativos á sustentabilidade e orientar unha das especialidades do título cara o desenvolvemento sustentable e a economía circular, de xeito que se adapte progresivamente aos retos da sociedade e ás demandas do mercado laboral.

Tanto a memoria verificada como o plan de estudos desenvólvese segundo o establecido na memoria actualizada verificada en 2016. A programación docente, a planificación e a avaliación das materias, o deseño das actividades interactivas e a organización de actividades complementarias contribúen á adquisición das competencias xerais e específicas.

A planificación de cada materia recóllese nas Guías Docentes, nas que se indican os contidos, competencias, metodoloxía ou sistema de avaliación. As guías docentes están dispoñibles antes do inicio da matrícula e son revisadas e aprobadas anualmente pola Comisión Académica, seguindo o calendario de planificación académica anual establecido pola USC.

As competencias propostas na memoria son coherentes co deseño do plan de estudos, sendo traballadas e avaliadas en distintas materias. As materias Prácticas Externas e Traballo Fin de Máster (TFM) permiten avaliar dun xeito integral a adquisición das competencias que deben acadar os egresados.

A docencia é presencial e organízase en clases expositivas e interactivas; algunhas materias impártense na aula de informática. Ao longo do curso tamén se organizan diversas actividades complementarias, como conferencias, seminarios e visitas. No curso 2019-2020 o máster participou na convocatoria de prácticas de campo da Vicerreitoría de Oferta Docente e Innovación Educativa. Esa axuda destinouse a realizar unha única visita o 24 de outubro de 2019 a varias empresas innovadoras situadas na área de Chantada-Ribeira Sacra. Desafortunadamente, non foi posible facer máis visitas, tal e como se tiña previsto, pola situación de pandemia da COVID19 e peche da actividade presencial que sufrimos no segundo semestre do curso e que imposibilitou a realización da meirande parte de actividades complementarias.

A Comisión Académica do título réunese periodicamente para asegurar o adecuado desenvolvemento do título.

No curso 2019-2020 debido á situación excepcional da COVID19 e a suspensión das actividades presenciais na maior parte do segundo cuadrimestre houbo que adaptar as metodoloxías e sistemas de avaliación ao novo escenario non previsto. Esas modificacións non adaptaron aos contidos, centrándose na adaptación das metodoloxías e o sistema de avaliación a un escenario non presencial. As modificacións das guías docentes seguindo as indicacións e calendario establecidos pola USC foron aprobadas pola Comisión Académica do título e informouse adecuadamente ao alumnado.

Cada materia conta coa súa guía docente, que se publican antes do inicio do curso. Ditas guías detallan os contidos, competencias, metodoloxía ou sistema de avaliación. Son revisadas e aprobadas anualmente pola Comisión Académica, seguindo o calendario de planificación académica anual establecido pola USC.

A programación das materias é supervisada polo coordinador do Máster, así como polos distintos membros da Comisión Académica e os coordinadores dos catro módulos nos que se organiza o título. Ó inicio de cada curso realízanse reunións co profesorado da titulación para revisar e adecuar, no caso de que sexa necesario, os programas e as guías docentes facendo os axustes que se consideran pertinentes consensuadamente entre a coordinación e o profesorado do título, principalmente para evitar solapamentos de materias. Estas reunións serven como avaliación de carácter interno do cumprimento dos obxectivos do título en termos de competencias e coñecementos.

Como se indicou anteriormente, no curso 2019-2020 realizáronse modificacións nas guías docentes para adaptarse a un escenario non presencial, especialmente nas metodoloxías e no sistemas de avaliación. Os contidos das materias non se modificaron. O profesorado da titulación adaptouse rapidamente mantendo a docencia telemática, como consta nos informes específicos sobre esas incidencias elaborados durante o curso pasado para a Vicerreitoría.

Este máster é un título universitario da USC e impártese en modalidade presencial. Dado que é un título de só un curso académico, os esforzos céntranse na **coordinación** horizontal. O coordinador do título establece os **mecanismos para a coordinación docente**, contando coa colaboración da coordinación dos módulos.

A preocupación pola calidade e bo funcionamento da titulación, maniféstase na reflexión continua realizada pola Comisión Académica para valorar a titulación e formular propostas de mellora, co obxectivo de que o alumnado acade o máximo aproveitamento da titulación. Asemade, maniféstase nas reunións celebradas periodicamente, tanto da Comisión Académica, como do profesorado, do estudantado e mixtas profesorado-estudentado.

A coordinación docente efectúase mediante reunións do profesorado e tamén entre a coordinación do máster e o profesorado, en grupo e individualmente, para o seguimento da titulación e avaliación do seu funcionamento, para coordinar contidos e competencias, así como para propoñer as melloras oportunas. Como vén sendo habitual dende a implantación do máster en 2009, hai reunións co profesorado ao principio do curso para presentar o perfil

do novo alumnado e coordinar as materias (en contidos, competencias e carga de traballo do estudiantado), centrándose especialmente nas do primeiro cuadrimestre; ao final do primeiro cuadrimestre co obxectivo de realizar un mellor seguimento da titulación, a coordinación das materias do segundo cuadrimestre (incluíndo Prácticas e Traballo Fin de Máster), valorar os resultados obtidos polo alumnado, informar das actividades previstas (conferencias, visitas,...) e calquera outra incidencia, modificación ou mellora que se considere; e outra no mes de xullo para valorar o funcionamento xeral da titulación, o rendemento dos estudantes, preparar o novo curso e plantexar posibles melloras.

Tendo en conta a dificultade de poder reunirse simultaneamente co conxunto do profesorado, a información relevante sobre os aspectos mencionados transmítese por correo electrónico e a coordinación do máster ten reunións individuais ou en grupo co profesorado da titulación para ter un maior coñecemento sobre o desenvolvemento do curso. Tamén se promoven reunións entre o profesorado das materias máis relacionadas, para evitar solapamentos de contidos ou que haxa contidos relevantes que queden sen cubrir. Ademais hai reunións co profesorado responsable de titorizar as materias Prácticas e Traballo Fin de Máster para abordar as cuestións específicas destas materias. A comunicación entre titores académicos e profesionais céntrase nos aspectos referidos ao plan formativo e desenvolvemento de habilidades e competencias transversais.

Por outra banda, a opinión do alumnado recíbese fundamentalmente a través dos seus dous representantes na Comisión Académica, que transmiten os comentarios das reunións periódicas que ten o alumnado da titulación. Tamén se celebran reunións entre a coordinación do máster e o alumnado para coñecer a súa valoración da titulación, as debilidades e dificultades que detectan e as propostas de mellora. Como resultado dese proceso de diálogo co alumnado, a principal queixa é a acumulación de tarefas das distintas materias en determinadas semanas e a intensidade da carga docente en algúns momentos do curso.

Ademais de continuar co esforzo de coordinación entre as distintas materias, pediuse ao profesorado que informe ao comezo de cada materia das actividades a realizar e das datas previstas de entrega de traballos para que se poidan organizar mellor. Tamén se solicitou ao profesorado que, con carácter xeral, non se pidan máis de dúas actividades por materia, salvo que sexan tarefas de pequena dimensión ou obrigadas para o correcto desenvolvemento das materias. Hai que ser conscientes do elevado número de materias e de que o conxunto das materias con docencia presencial (agás Prácticas e TFM) só teñen 3 créditos ECTS. Ademais dende o curso 2018-2019 realizouse algún cambio nos horarios, tratando de deixar na medida que o permita o calendario algunha tarde sen docencia ó longo do curso, especialmente no primeiro cuadrimestre, para que podan avanzar na realización de lecturas ou traballos individuais ou en grupo.

A enquisa de satisfacción do profesorado coa titulación, inclúe unha cuestión referida á coordinación na organización do título, ítem no que se acadou unha puntuación de 4,23 unha puntuación considerablemente alta.

Durante o curso 2016-2017, valorouse a posibilidade de designar coordinadores de módulos ou especialidades, para unha mellor distribución das tarefas que implica a organización e funcionamento do máster. Dita acción foi implementada no curso 2017-2018. Así, o 05 de decembro de 2017 a Comisión Académica do Máster, aprobou a seguinte asignación de tarefas

- Coordinación de TFM: María Ángeles Pereira Sánchez
- Coordinación de Prácticas Externas: María del Carmen Sánchez Carreira
- Coordinación da Especialidade de Xestión da Investigación e da Innovación: Xavier Vence Deza
- Coordinación da especialidade de Desenvolvemento Económico Rexional e Local: Xavier Vence Deza
- Coordinación de módulos:
 - o Módulo de materias de nivelación: María de los Dolores Cadaval Sampedro
 - o Módulo obrigatorio de Desenvolvemento Económico e Innovación: Xavier Vence Deza
 - o Módulo Especialidade Xestión da Investigación e da Innovación: Óscar Rodil Marzábal
 - o Módulo Especialidade Desenvolvemento Económico Rexional e Local: Manuel González López
 - o Módulo de Aplicación: María del Carmen Sánchez Carreira

Óscar Rodil Marzábal e Manuel González López colaborarán co coordinador do Máster nas tarefas específicas de elaboración dos horarios e das actividades complementarias, respectivamente. No caso de Manuel González, actualmente está en servizos especiais polo que as súas responsabilidades foron distribuídas entre Ángeles Pereira e Óscar Rodil.

Perfil real de ingreso/egreso

Existe unha alta coherencia do perfil de ingreso real co establecido na memoria verificada, que contempla unha heteroxeneidade de perfís. Deste xeito, o perfil do alumnado por titulación tamén é variado. Dos 21 estudantes da matrícula final do curso 2019-2020, 13 proviñan de estudos vinculados a Economía e/ou ADE, 3 eran graduados en Ciencias Políticas, 1 en Turismo, 1 en Dereito, 1 en Comunicación Social, 1 en Filoloxía Francesa, un licenciado en Química e dúas persoas con estudos de Enxeñería. O perfil do alumnado é acaído, predominando os estudantes de Economía e ADE. A diversidade de titulacións resulta enriquecedora, igual que a diversa procedencia xeográfica, como valoran positivamente os distintos grupos de interese implicados na titulación. Nese sentido, o plan de estudos da titulación inclúe tres materias de nivelación (Introdución á Economía, Introdución á Empresa e Finanzas e Introdución á Econometría), que deben cursar as persoas matriculadas que non sexan tituladas en Economía ou Administración e Dirección de Empresas e que non teñan coñecementos previos sobre esas áreas. Esas materias compren unha función axeitada para o correcto seguimento do máster polo alumnado procedente doutras titulacións, ao non identificarse especiais dificultades.

A principal preocupación en canto ao perfil do ingreso, constitúea o baixo nivel de coñecemento dos idiomas nos que se imparte a docencia do máster (galego e castelán) por parte dalgúns estudantes estranxeiros. Este problema tende a concentrarse naquelas persoas que só dominan o inglés (como sucedeu nalgún curso con estudantes dos países árabes, aos que se lle axudou con material en inglés ata que van coñecendo o idioma e que puideron finalizar o máster) e, sobre todo, estudantes procedentes de China cun nivel moi baixo de castelán, o que dificulta que poidan seguir as materias. A pesares dos esforzos da USC por implantar a norma de esixencia de idioma, nalgún caso non é efectiva, dado que hai alumnado cun nivel moi baixo de castelán que consegue superar as probas de idioma (ou encontra outros subterfuxios legais para cumprir formalmente os requisitos), pero que á hora de recibir clase demóstranse as dificultades lingüística e a falta de comprensión das materias.

A admisión de alumnado estranxeiro sen competencias lingüísticas non compete ao título, senón á Universidade. A pesar diso, tanto o título en repetidas ocasións, como o propio centro, a través da Comisión de Calidade, realizaron diversas actuacións para informar á Reitoría do problema e solicitamos que a USC esixa un nivel mínimo de idioma ao alumnado estranxeiro que accede ao máster. Así, o Consello de Goberno da USC aprobou o 28 de febreiro de 2019 o acordo sobre a esixencia do nivel de coñecementos da lingua galega ou española para la matrícula en estudos de grado, máster e doutoramento. Segundo o apartado 2 de dito acordo, a Comisión de cada máster deberá indicar o nivel de coñecemento de lingua requirido para acceder a eses estudos. Nese sentido, a Comisión Académica do Máster aprobou por unanimidade na súa reunión do 14 de marzo de 2019 establecer que o alumnado procedente de países que teñan o español, galego ou portugués como lingua oficial accederán directamente. Todos os demais solicitantes deberán estar en posesión dun certificado de idioma B1 ou superior para acceder ao máster.

En canto á análise dos indicadores relativos ao perfil de acceso, destácase o IN01GPC-05 Prazas ofertadas: ofertáanse 25 prazas, este número non foi modificado nos últimos anos. No curso 2019-2020 o número de persoas matriculadas (IN02GPC-05, IN03GPC-05, IN04GPC-05) foi de 32 persoas, incluíndo o alumnado repetidor e de tempo parcial, se ben de novo ingreso foron 25 persoas. Desas 25 persoas por cuestións posteriores de cancelación de matrícula seguiron o máster 21. En canto á taxa de variación relativa da matrícula de novo ingreso por preinscrición (IN05GPC-05). Neste último curso incrementase dita taxa ao cubrir todas as prazas, revertendo a tendencia do curso 2018-2019

A nota media de acceso por preinscrición (IN06GPC- 05) foi de 7, algo inferior ao curso anterior pero na mesma

tendencia de alumnado con notas medias maiores de 6 (IN07GPC-05). A porcentaxe de estudantes estranxeiros sobre matriculados (IN08GPC-05) foi do 21,88% algo inferior ao curso 2018-2019 pero na mesma tendencia. Polo que se refire á Porcentaxe de estudantes nacionais de fóra de Galicia sobre matriculados (IN09GPC- 05) e do 6,25% bastante superior á dos últimos anos, que se mantíña a 0 nos últimos dous cursos. Polo que se refiere á taxa de ocupación do título (IN12GPC- 05) estamos nun 84% superior ó 64% do curso anterior pero na liña do 92% dos cursos 2017-2018 e 2016-2017. Con respecto á mobilidade entrante e saínte, debe indicarse que no curso 2018-2019 non se recibiron estudantes de intercambio. Aínda que o máster participa no programa Erasmus, tendo asinado convenios con distintas Universidades de Italia, Portugal ou Francia, non se envían alumnos de mobilidade. Este feito explícase polas dificultades de realizar a mobilidade Erasmus para un máster de carácter anual.

- **Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas:**

O título de Máster en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas ten como obxectivos principais:

- (1) dotar ao alumnado das competencias máis relevantes, tanto desde unha perspectiva teórica como aplicada, da planificación e dirección do turismo urbano e da xestión de empresas no ámbito turístico, proporcionándolle unha visión global e integradora, seguindo os criterios de innovación, eficiencia e sustentabilidade; e
- (2) formar dun modo rigoroso a expertos que orienten a súa carreira cara á investigación e o desenvolvemento do coñecemento no ámbito turístico.

As materias ofertadas e que os estudantes traballan durante os seus estudos e que se lles esixe superar para lograr o título, axústanse a estes obxectivos e ao establecido na memoria do título. En todo caso, a Planificación da Actividade Docente (elaboración, aprobación e publicación do PDA, POD e programación das materias) realízase de acordo co procedemento previsto no SGC. Toda a planificación docente do máster apróbaa a Comisión Académica. As guías docentes, incluíndo a programación das materias apróbanse na propia Comisión Académica, nos Consellos de Departamento e, posteriormente, na Xunta de Facultade.

Todas as guías docentes presentan unha metodoloxía distribuída en docencia expositiva e interactiva cun alto grao de aplicación práctica dos contidos, a través de casos, resolución de problemas ou similares, e interese pola participación, en liña co proposto na memoria do título. As guías docentes están dispoñibles na web:

<http://www.usc.es/gl/centros/ecoade/titulacions.html?plan=14487&estudio=14488&codEstudio=14001&valor=9>

Así mesmo, cabe sinalar que o tamaño dos grupos é axustado á docencia recibida e ao proposto na memoria do título, cunha media de alumnos por grupo de docencia interactiva e expositiva por baixo do definido na memoria do título. Cabe destacar que, neste título, a docencia organízase a través dun grupo de docencia expositiva e outro de docencia interactiva, polo que o número de persoas que recibe docencia cada ano é o mesmo, se ben varía nas materias optativas. No curso 2019-20 o tamaño do grupo de alumnos de docencia expositiva para as materias obrigatorias é de 16,45 persoas. No caso do valor medio para as materias optativas é de 7,33 alumnos/as. O número medio de alumnos/as por grupo de docencia interactiva é no curso 2019-20 de 11,70.

O acceso, admisión e matrícula dos estudantes está regulado pola Normativa Académica da USC que, anualmente, faise pública previa aprobación da Xunta de Goberno da Universidade. Este proceso, así como os criterios, etc. publícanse na web corporativa.

As guías docentes, incluíndo a programación das materias, apróbanse na propia Comisión Académica, nos Consellos de Departamento e, posteriormente, na Xunta de Facultade.

Antes da aprobación pola Comisión Académica, a coordinación do mestrado revisa se hai discrepancias entre as propostas de guías docentes que realiza o profesorado e o disposto na memoria do título. De ser así, indícase ao profesorado das discrepancias detectadas e se insta a solucionarlas.

En cursos anteriores, téñense detectado discrepancias nos sistemas de avaliación propostos para un número reducido de materias e o disposto na memoria do título. Esas discrepancias foron corrixidas, se ben cómpre verificar que non se volvan producir, tal e como se informou no autoinforme de seguimento do curso 2018-19.

Como no caso dos demais títulos xa comentados, durante o curso 2019-20, houbo que modificar as guías docentes para adaptalas á docencia telemática derivada da COVID2019. A coordinación do mestrado instou ao profesorado a que todas as materias se adaptaran ás instrucións indicadas dende o Reitorado da universidade reativas ao desenvolvemento a docencia e avaliación do alumnado de modo telemático. A modificación da modalidade de docencia, puido implicar cambios nos sistemas de avaliación, sendo preciso verificar que se manteñen dentro do establecido na memoria do título, ideado para docencia presencial. Propoñemos unha acción de mellora neste sentido (AM05).

Procedementos de coordinación

O título conta coas estruturas de coordinación verticais e horizontais para garantir que a docencia se desenvolva de acordo coa memoria.

- Unha Comisión Académica formada por profesorado de diferentes áreas de coñecemento e con representantes do alumnado que se reúne para solucionar calquera cuestión relacionada co funcionamento do título (ver as Actas das reunións). A Comisión Académica reúnese de forma periódica para garantir o bo funcionamento do título e a comunicación de forma continua, tanto a docentes como a estudantes, de todas as datas e procedementos importantes en relación aos diferentes ámbitos do máster.
- Un coordinador/a do título que recolle suxestións relativas á titulación, tanto do estudantado como do profesorado, participa na elaboración do Autoinforme de Seguimento anual do título, coordina o programa de prácticas, xestiona a distribución e avaliación de TFM, e informa de forma permanente daquelas cuestións de interese para un bo funcionamento e coordinación do máster aos diferentes axentes implicados.
- Representantes do alumnado que participan nas reunións da comisión académica e que serven de fonte de información á Coordinación sobre calquera tema de interese vinculado ao alumnado.
- Comisións da facultade que velan por un bo proceso de ensino-aprendizaxe de todos os títulos impartidos no centro: comisión de igualdade e comisión de actividades complementarias, comisión de calidade, comisión de asuntos económicos, comisión de normalización lingüística, comisión de biblioteca.
- Este máster impártese en modalidade presencial nun único centro, polo que non é precisa coordinación neses ámbitos.
- No caso das prácticas externas, o mestado elabora enquisas propias de satisfacción do alumnado, titores académicos e titores profesionais. Os resultados destas enquisas son comentados nun apartado específico, dentro da *Dimensión 1, Xestión do título* deste informe. A elevada satisfacción de titores profesionais e académicos amosa que o estudantado acada as competencias asociadas ás prácticas.

Constatamos que, ao longo dos anos, incrementouse o esforzo de divulgación da información sobre o máster. Toda a información relativa aos diferentes procedementos que afectan á docencia se comunica con antelación a través da web da Facultade. Adicionalmente, o coordinador/a comunica de xeito continuo ao longo do curso, tanto a docentes como a alumnos, todas as datas e procedementos relevantes en relación aos diferentes ámbitos do Máster: presentación e acollida de alumnos para a inauguración do curso, inicio das actividades docentes, datas de realización de exames, convocatoria para asignación de temas e titores para os TFMs, convocatoria para a realización de prácticas, datas de peche de actas, convocatorias para a presentación e defensa de TFMs, así como as datas de todas as reunións da Comisión Académica como órgano máximo de coordinación. No caso do alumnado, esta información comunícase mediante email e a través da web da facultade e da web propia do máster.

De acordo a afondar neste punto e a aumentar a transparencia cara os diferentes grupos de interese, propónse que, a partir do curso 2020-21, as actas das reunións da Comisión Académica se publiquen na web do centro ou no

lugar da web institucional que se considere oportuno (AM01).

Isto tradúcese en que, de acordo co *Informe sobre satisfacción do profesorado coa docencia impartida*, a satisfacción do profesorado coa coordinación entre as distintas materias e distintos niveis do título é elevada (4,33 puntos sobre 5 no curso 2019-20). Ata o curso 2017-18, *Informe de satisfacción do alumnado coa docencia recibida*, incluía unha pregunta sobre a coordinación dos distintos profesores dunha mesma materia. O último dato dispoñible, para o curso 2017-18 amosaba unha puntuación elevada, 4,21 puntos sobre 5, un 35,8% máis elevada que no curso 2016-17.

Análise do perfil real de ingreso/egreso

No curso 2019-20 houbo 18 matriculados de novo ingreso, o que supón unha taxa de ocupación do 72%. Os indicadores amosan tamén que a totalidade do alumnado accede á titulación cunha nota superior a 6, sendo a nota media de acceso no curso 2019-20 de 7,07.

En canto á diversidade do alumnado, esta é visible tanto en termos de procedencia xeográfica e de titulación de procedencia do alumnado de novo ingreso.

O 48,57,0% do alumnado de novo ingreso é estranxeiro no curso 2019-20, procedendo de cinco países (China, 5 alumnos, Uruguai, unha alumna, Brasil, unha alumna, Rusia, unha alumna e México, unha alumna). De acordo ao Informe de Procedencia Xeográfica (Inf 16), que recolle a procedencia da totalidade de alumnado matriculado, o máster conta en 2019-20 con alumnos/as de novo ingreso de tres Comunidades autónomas do Estado español. Un 25,71% dos alumnos/as do máster son titulados da propia USC.

De acordo ao Informe I2 *Número de estudantes de novo ingreso por titulación de procedencia (USC)*, o número de titulacións de acceso ao máster é de sete titulacións no curso 2019-20. Este número é maior, pois unha das titulacións incluídas nese informe é "Resolución Reitoral de Equivalencia", na que se inclúen nove alumnos/as, sen especificar a titulación. Os datos dispoñibles na Secretaría Virtual para a coordinación de mestrados amosan sete titulacións adicionais, ademais das mostradas no informe I2, polo que o número de titulacións de acceso ao máster é de 13.

Isto axústase ás características dos estudos de Máster en Turismo, ao tratarse dunha titulación cun carácter interdisciplinario. Nese curso, a diferenza do o acontecido no curso anterior, as titulacións relacionadas cos turismo (22,22%) son a principal fonte de novos estudantes, seguido de cerca polas titulacións relacionadas cos idiomas (16,67%). O resto de titulacións proporcionan o 61,11% dos novos estudantes.

Para maior detalle consultar o informe de resultados do título.

- Máster Universitario en Dirección de Empresas:

Non se observaron cambios significativos con respecto ao recollido na memoria. Só se recolleron dúas modificacións non substanciais, do primeiro Plan de mellora para a renovación da acreditación, e recollidas nos informes de seguimento anteriores (axustar a distribución do tempo entre a exposición e as sesións interactivas dos temas ao aplicado na realidade, segundo as normas do PAA - Programación académica anual) da Universidade de Santiago de Compostela e recoller na memoria do título as materias impartidas nun idioma non incluído na memoria), que serán incorporadas á memoria no seu momento. na que se fai unha modificación substancial da mesma segundo o establecido na normativa.

Durante o curso 2020-21 iniciouse o proceso de modificación de memoria do Máster para a súa implantación no

curso 2022-23 (en xaneiro de 2021 por parte da Comisión Académica Intercentro do Máster e por parte das Facultades) e aprobada a Proposta de Modificación da Memoria Verificada do Título do Máster Universitario en Dirección de Empresas pola Universidade de Santiago de Compostela (en marzo de 2021 por parte da Comisión Académica Intercentros do MUDE e en abril de 2021 por parte das Facultades).

A planificación da actividade docente (elaboración, aprobación e publicación do PDA, do POD, do tamaño de grupos e da programación das materias) levouse a cabo segundo o establecido no SGC. As materias obrigatorias e optativas, así como o módulo preparatorio (neste último caso, con un nivel de cumprimento do 100%), discorrendo sen contratempos, observándose un bo nivel no cumprimento de programas e obxectivos docentes, así como os horarios de clase e das actividades de avaliación, incluíndo as datas oficiais de exames.

A programación docente estivo dispoñible dende o primeiro momento no sitio web da Facultade e o Campus Virtual utilizouse para a difusión de información e material de apoio, así como para a recepción das tarefas propostas nas materias. Ademais, como resultado das accións de mellora derivadas do primeiro Plan de mellora da renovación da acreditación, obtéronse os seguintes resultados:

- Corrixir os desaxustes nas competencias entre a programación docente e a memoria, axustando o horario docente de todas as materias ao incluído na memoria do título, axustando a distribución do tempo á aplicada de xeito efectivo segundo as regras da programación académica anual da USC e adaptando as linguas nas que se imparten efectivamente as diferentes materias (español, galego ou inglés).
- Aumentar o nivel de axuste e coordinación da memoria entre os dous campus unificando a programación docente de cada unha das diferentes materias. Deste xeito, corrixíronse os desaxustes existentes na programación docente das materias entre os dous campus e actualmente existe unha uniformidade na programación docente.

No que se refire aos **mecanismos de coordinación**, o título ten estruturas de coordinación verticais e horizontais para garantir que a docencia se realiza de acordo coa memoria:

- Un coordinador/a de título en cada campus, que se coordinan entre si e que recollan suxestións sobre a titulación, tanto do corpo estudiantil como do profesorado, participan na preparación do Informe Anual de Seguimento da titulación, coordinan o programa de prácticas, xestionan a distribución e avaliación de TFM, e informan permanentemente daqueles temas de interese para o bo funcionamento e coordinación do Master aos distintos axentes implicados.
- Unha Comisión Académica Intercentros integrada por membros dos equipos directivos dos centros, polos responsables de calidade de ambos centros, por persoal de administración e servizos, por profesores de distintas áreas de coñecemento e por representantes dos estudantes, equilibrados por campus, e que se reúne para resolver calquera cuestión relacionada co funcionamento do título. A Comisión Académica Intercentros reúne periodicamente para garantir o bo funcionamento da titulación e a comunicación continua, tanto a profesores como a estudantes, de todas as datas e procedementos importantes en relación coas diferentes áreas do máster.
- Comisións de Facultades, que aseguran un bo proceso de ensino-aprendizaxe para todas as titulacións impartidas nos centros, con especial referencia á Comisión de Calidade, que é a encargada de garantir o bo funcionamento do SGC dos centros.

En canto ao **perfil de ingreso**, arredor da metade dos estudantes matriculados proceden de ADE ou titulacións relacionadas (dependendo da titulación segundo o país de orixe), e a metade restante provén de Economía ou doutras titulacións. Deste xeito, o perfil real dos estudantes matriculados responde ao perfil de ingreso establecido na memoria verificada, onde se establece a devandita preferencia. A matrícula dos estudantes baséase en criterios xerais e o sistema de admisión para estudantes no máster realízase de acordo co disposto no informe do título, que establece que se seguirán os criterios e procedementos establecidos na normativa de matrícula da USC seguindo os principios de obxectividade, imparcialidade, mérito e capacidade. O Regulamento académico da USC

relativo á admisión de estudantes publícase anualmente despois da aprobación da Xunta de goberno da Universidade. Este proceso, así como os criterios, etc. publícanse no sitio web corporativo.

Por outra banda, pódese ver como a maioría dos estudantes accede á titulación cunha puntuación superior ao 6 (100% no total, 100% en Santiago e 100% en Lugo), de xeito que a nota media O acceso é superior a 7,33 nos dous campus (7,35 de media, 7,33 en Santiago e 7,37 en Lugo). En canto á orixe, un terzo dos estudantes son egresados da propia universidade (35% no total, 17% en Santiago e 53% en Lugo).

Finalmente, o módulo preparatorio desenvolveuse cun nivel de cumprimento do 100% para os estudantes das titulacións establecidas (sendo realizado por un total de 15 estudantes, 8 en Santiago e un 7 en Lugo), permitindo acadar os complementos de formación necesarios para a realización do resto do programa formativo.

Pódese resaltar que o *grao de satisfacción xeral dos egresados do Máster* mantén os niveis dos anos anteriores, alcanzando un valor positivo, un 3,94 (3,41 en Santiago e 4,14 en Lugo).

- **Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira:**

O obxectivo fundamental do título é a formación de directivos e xestores cun perfil profesional claramente especializado nunha das áreas de xestión con maior demanda, na actualidade, polo sector empresarial. As distintas materias impartidas cobren o marco teórico-práctico necesario para comprender a realidade da xestión contable e financeira empresarial fomentando, á vez, o desenvolvemento das competencias e habilidades que os directivos deste ámbito precisan para o exercicio profesional, nun contexto globalizado e con crecente complexidade, tanto mediante o traballo na aula como mediante a realización de prácticas profesionais.

O programa formativo do Máster desenvolveuse conforme ao establecido na Memoria verificada do título (MVT) cuxo texto, tras a modificación realizada en 2019, está publicado en:

[Direccion-e-Xestigon-Contable_Modif_2020_21.pdf \(usc.gal\)](#)

As modificacións realizadas na MVT no ano 2019, e recollidas no documento anterior, son as seguintes:

— Actualización do centro onde se imparte a docencia (Dimensión 1 *La gestión y desarrollo, Criterio 1. Organización y desarrollo*). Orixinalmente aparecía na Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Santiago de Compostela e na Facultade de Dirección e Administración de Empresas de Lugo. Dado que nunca se implantou en Lugo, mantense como único centro a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Santiago de Compostela.

— Homoxenización en todo o documento do nome das seguintes materias (apartado 5.5 da MVT, 1. *Justificación, 2.4 Justificación de la modificación del apartado 1.3.1 de la Memoria de Verificación del Título, punto 2*):

- *Planificación e Valoración*, que nun apartado do documento orixinal aparecía, por erro, como *Planificación e Valoración Financeira*
- *Finanzas Operativas*, que nun apartado do documento orixinal aparecía, por erro, co nome *Xestión Financeira a curto prazo*.

— Modificación dos requisitos para a realización das Prácticas en empresa. Na MVT orixinal, no apartado 5.5.1.4 *Observaciones. Recomendaciones y requisitos previos* indicábase o seguinte:

“Recomendaciones y requisitos previos: es recomendable que el alumno haya superado todas las demás materias, obligatorias y optativas, que configuran el programa del Máster (a excepción del Trabajo de Fin de Máster), antes de iniciar su período de prácticas. En todo caso, la posibilidad de realizar las prácticas estará supeditada a haber superado todas las materias obligatorias del primer semestre”

A Comisión Académica do Máster (CAM) celebrada o 11 de decembro de 2018 aprobou a supresión da frase: *“En todo caso, la posibilidad de realizar las prácticas estará supeditada a haber superado todas las materias obligatorias del primer semestre”*, o cal na práctica permite, por exemplo, que os alumnos poidan comezar a realizar as prácticas a partir do mes de xaneiro. Dita modificación está incluída na MVT (1. Justificación 2.4 Justificación de la modificación del apartado 1.3.1 de la Memoria de Verificación del Título, punto 3)

Procedementos de coordinación

O máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira foi proposto, desde o momento inicial de elaboración da Memoria, polo Departamento de Economía Financeira e Contabilidade, co obxectivo de proporcionar unha formación adecuada ás necesidades do mundo empresarial, realizando a oferta de materias con diferentes contidos, pero relacionadas entre elas, de tal forma que se permita ver a complementariedade das mesmas sen duplicidade de contidos.

No máster ofértanse 4 materias do ámbito contable (3 obrigatorias e 1 optativa), 4 materias do ámbito financeiro (3 obrigatorias e 1 optativa) e unha materia do ámbito fiscal (Departamento de Economía Aplicada) e anualmente compróbase que non haxa solapamento dos programas das diferentes materias tanto antes da súa aprobación polo Consello de Departamento como, posteriormente, na Comisión Académica do Máster, formada pola maioría dos profesores con docencia no mesmo.

A supervisión do cumprimento dos programas das materias realizase de xeito continuo, tanto polo feito de contar cun Protocolo de Coordinación do Máster (aprobado pola CAM do 19/06/2020, como consecuencia da Proposta de Mellora nº 1 realizada no Autoinforme de Seguimento do curso 2018/2019 para o curso 2019/2020) como, sobre todo, polo feito de que o profesorado das diferentes materias traballe en despachos moi próximos e realicen habitualmente reunións non-formais nas que se intentan mellorar as posibles deficiencias detectadas diariamente nas aulas. Neste senso, reiterar que as materias de contabilidade, finanzas e fiscal teñen contidos diferenciados e, aínda que en algún tema poida parecer que existe solapamento, o enfoque dado por contabilidade, finanzas ou fiscal será diferente.

En relación á coordinación na realización de probas, exames, traballos etc., nos últimos anos, no primeiro cuatrimestre, dende a coordinación do máster solicitaselle a todos os profesores que cubran unhas *Táboas de información para a coordinación das materias do máster*.

En base á información obtida nestas táboas compróbase se existe solapamento e procédese a falar cos profesores implicados para evitalo. En calquera caso, no curso 2019/2020 comprobouse que algúns profesores cubrían as Táboas pero cambiaban posteriormente as datas nas que realizaban as probas ou actividades, o cal provocou que se solaparan probas con exames finais oficiais a última semana lectiva do mes de decembro. Para mitigar esta situación no curso 2020/2021 non se realizaron exames finais de convocatorias oficiais no mes de decembro.

Análise do perfil real de ingreso/egreso

No curso 2019/2020 matricularonse 39 alumnos, dos cales 22 foron de novo ingreso sendo a titulación de procedencia a seguinte:

Titulación de procedencia	Nº de estudantes
Grado en Administración y Dirección de Empresas USC	7
Grado en Economía USC	2
Resolución Rectoral de equivalencia	12
Licenciado en Administración e Dirección de Empresas	1
TOTAL	22

A diferenza entre matriculados e alumnos de novo ingreso radica, fundamentalmente, no feito de ter alumnos de edicións anteriores co TFM pendente. Neste senso, debemos destacar que na edición 2018/2019 e 2019/2020 existe unha gran coherencia entre o perfil de ingreso previsto na Memoria verificada e o perfil real de ingreso, pero esta non era a situación correspondente a edicións anteriores do máster, o que xustifica en gran medida a existencia de diferenzas entre número de alumnos matriculados (co TFM aínda pendente) e número de alumnos de novo ingreso.

Dos 39 estudantes matriculados, 25 son galegos, 1 de Salamanca y 13 extracomunitarios (1 de Brasil, 1 de Chile, 6 de China, 1 de Colombia, 1 de Japón e 3 de Uruguay). Sinalar que, aínda que na documentación fornecida pola ACMP constan 3 estudantes de China, en realidade son 6 xa que dous teñen a súa residencia en Madrid e un en Salamanca. En relación a estes 6 estudantes procedentes de China, debemos destacar os seguintes feitos:

- Non son capaces de entender o idioma no que se imparte o máster.
- Dos seis, só un é de novo ingreso, sendo o cinco restantes repetidores (un do curso 2018/2019 e catro do curso 2017/2018) e todos eles están interesadas en realizar este master polas oportunidades de traballo que lles proporciona no seu país (fundamentalmente para traballar en temas relacionados coas relacións entre empresas chinesas e empresas de todo o mundo de fala hispana).

Para evitar os problemas asociados ao descoñecemento do idioma, no Informe de Seguimento do Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira, no curso 2018/2019, fíxose unha Proposta de mellora (a nº 2) para o curso 2019/2020. O Consello de Goberno da USC, celebrado o 22 de febreiro de 2018 acordou solicitar un nivel B2 para os estudantes de grao e master oficial das Áreas de Coñecemento de Artes e Humanidades e de Ciencias Sociais e Xurídicas, pero a súa aplicación quedou en suspenso por un acordo posterior do Consello de Goberno do 30 de Xullo de 2018. A CAM celebrada o 14/03/2019 aprobou solicitar de novo ao Consello de Goberno un nivel de coñecemento B2 do idioma no que se imparte o máster para o curso 2019/2020 pero o 14/05/2019, dende o SXOPRA, indicáronlle a coordinadora do máster que non se pode exixir un nivel superior ao B1 en ningún máster, a excepción dos organizados pola Facultade de Filoloxía.

- Máster Universitario en Economía:

O desenvolvemento do plan de estudos do Máster Universitario en Economía realizouse conforme á memoria verificada. A pesar de ter unha loxística complicada, ao impartirse simultaneamente en tres campus diferentes (Facultades de Economía das Universidades da Coruña, Santiago de Compostela e Vigo), non se produciron incidencias destacables. Isto permitiu unha correcta adquisición das competencias por parte do alumnado e de desenvolvemento docente do profesorado. A situación de emerxencia da Covid-19, non ocasionou nengunha incidencia na actividade docente do Máster: os sistemas de videoconferencia e de teledocencia empregado permitiron superar a situación sen ningún atranco. So cabe resaltar o retraso nas leituras dos TFMs do Máster, pois

a titorización e realización deste traballo final require unha maior presencialidade e interrelación entre o titor e o alumno.

A demanda do título é elevada, o que xustifica a súa existencia e sustentabilidade. O título mantén unha alto interese académica e os seus contidos están actualizados conforme, dunha banda, coas aportacións máis recentes da análise económica, política económica, e técnicas estatísticas e econométricas; e, doutra banda, das necesidades sociais, institucionais e os requisitos da profesión. Os indicadores de seguimento e acreditación ofreceron resultados favorables.

Os alumnos que solicitan acceder ao Máster son licenciados de Economía, ADE, Enxeñaría e Física. Tamén acceden alumnos que traballan e compatibilizan o seu emprego matriculándose en materias vencelladas ao seu campo laboral. Finalmente matricularon-se varios alumnos estranxeiros.

Os indicadores de matrícula relacionados co acceso de novos/as estudantes ao título (notas de acceso, ocupación, preferencia, adecuación, etc.) amosan resultados positivos, acordes cos obxectivos establecidos para a titulación.

No curso 2019-2020 cubríronse 22 prazas ofertadas. A memoria do Máster en Economía recolle 15 prazas ofertadas en cada Campus (45 prazas en total). Deses alumnos, varios alumnos abandonaron o Máster ou cambiaron o seu estatus a tempo parcial ao atoparen emprego ou por razóns persoais. Alén destes, temos 6 alumnos que xa cursaron o curso 2018-19 e que estaban a tempo parcial por motivos laborais, ou aos que lle faltaba por presentar o TFM. Adicionalmente aos alumnos do Máster, a UDC oferta a alumnos de Erasmus os cursos do Máster, e na USC alumnos de intercambio. No curso 2019-20 tivemos 1 alumna dunha universidade polaca na UDC, e 3 alumnos mexicanos na USC.

A información do alumnado do curso 2019-20 atópase na seguinte tabela

	Novo			2o curso	Total alumnos 2019-20	Erasmus/ Intercambio
	Total	EEE	Estranxeiros			
USC	11	8	3	2	13	2
UDC	5	5		3	8	4
UVigo	5	2	3	1	6	
	21	15	6	6	27	6

No que respecta á coordinación, tamén se revisan as guías docentes de todas as materias da titulación. Todas as Guías Docentes se publican en castelá e en galego nas webs das tres universidades, na web do Máster (www.mastereconomia.gal), e en cadansúa páxina das materias aloxadas en faitic.uvigo.es.

En relación co curso anterior, no que existiu disparidade en algúns contidos ensinados parello á materia, debido as universidades participantes permiten clonar materias do 1o semestre e mais do Itinerario común "Análise Económica", neste semestre existiu maior coordinación entre profesores, programas e materias. Todos os alumnos seguiron a 1a parte da materia Métodos Estatísticos, polo que todos recibiron o curso de R que se impartiu a iniciativa dun docente da UDC. En futuros cursos académicos debérase afondar na coordinación doutras materias.

Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no alumnado

Estándar: o centro ten implantados procedementos para garantir que as accións que emprende ao impartir as súas titulacións teñen como finalidade fundamental favorecer a aprendizaxe do alumnado, así como permitirles tomar un papel activo no deseño e desenvolvemento do proceso de aprendizaxe, e que a avaliación do alumnado reflicte este enfoque.

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no alumnado:
 - Aplicación de normativas predefinidas que cobren todo o ciclo de vida do alumnado (admisión, progresión, recoñecemento e certificación).
 - Admisión do alumnado (acción de captación).
 - Complementos formativos, curso de adaptación ou de nivelación, se procede.
 - Orientación académica (plan de acción tutorial) e profesional.
 - Mobilidade.
 - Metodoloxía de ensinanza e avaliación da aprendizaxe (adaptación a necesidades específicas de Aprendizaxe)
 - Avaliación da aprendizaxe
 - Prácticas externas.
 - Traballos fin de grao/máster (asignación, supervisión, avaliación).
 - Resultados da aprendizaxe nas materias do título.
 - Indicadores de satisfacción, queixas e suxestións relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Durante o proceso de implantación dos títulos, desenvolvéronse e aplicáronse diferentes normas de aplicación xeral e específica aos distintos graos da USC, que están dispoñibles para os estudantes na páxina web da USC:

- Normativa de interese para estudantes da USC (sistemas de permanencia, transferencia e recoñecemento de crédito, asistencia a clase, etc.).

A continuación preséntase unha reflexión para cada un dos títulos impartidos no centro en relación coa directriz 3:

- **Grao en Administración e Dirección de Empresas:**

Accións de captación

Como sinalamos no epígrafe anterior, os criterios de admisión non se modificaron respecto aos que figuran na Memoria orixinal do Título. En canto as accións de captación desenvólvense no marco do programa de captación institucional que ten a USC.

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais proporciona toda a información necesaria que permite establecer relacións entre a comunidade universitaria e o sector profesional, participando os nosos estudantes en diferentes actividades. A participación en diferentes eventos do sector profesional como empregadores foi unha tarefa prioritaria para este centro. A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais mantén unha relación directa co Colexio de Economistas e outras organizacións profesionais. Este contactos teñen como obxectivo coñecer máis en profundidade a vixencia dos nosos plans de estudos, as necesidades das empresas na formación dos futuros profesionais, e realizar un seguimento do traballo realizado polos nosos alumnos en prácticas. Ademais, o profesorado do centro participa no Programa "A Ponte entre

ou Ensino Medio e a USC" con diferentes charlas en institutos de secundaria. Ademais, os alumnos de secundaria visitan o centro realizando un percorrido pola Facultade. Fomentouse a participación do alumnado titor no visita realizada ao centro por parte do alumnado de bacharelato no marco do Programa A Ponte. No que se refire á participación do profesorado nas charlas temáticas aos centros de ensino secundario, mandouse un correo electrónico dende o Decanato a todo o profesorado co obxecto de incrementar a participación. Pasouse de 1 profesor a 3. Por outra banda, elaboráronse uns folletos informativos dos graos en ADE e Economía e foron remitidos aos centros de ensino secundario de Galicia.

Entre as accións de captación en Lugo destaca a participación da Facultade de ADE no programa "A Ponte" da USC, mediante o cal profesorado da Facultade acode a centros de secundaria para impartir charlas, o alumnado de secundaria visita a Facultade na Xornada de portas abertas e se intenta facerlles chegar a maior cantidade de información posible para que o alumnado que acceda ao grao o faga coa mellor orientación posible. Así mesmo a participación en feiras virtuais de difusión de graos (entre abril e xullo) e na campaña Trustynet, así como a difusión do grao a través de redes sociais.

Plan de acción titorial

As accións dirixidas aos estudantes de grao encádranse no plan de acción titorial (PAT), que se poden consultar nas webs das dúas Facultades e que se revisa anualmente nas Comisións de Calidade. Non obstante, debe terse en conta que, a consecuencia do confinamento, non se puideron organizar todas as actividades que se veñen desenvolvendo habitualmente.

En canto ao Plan de Acción Titorial, entre as accións recollidas nel cómpre salientar:

- Cursos de competencias informacionais e dixitais, impartidos polo Servizo de Biblioteca da Facultade de Santiago e pola Biblioteca Intercentros en Lugo.
- Cursos para a elaboración e presentación de traballos académicos, impartido polo Servizo de Normalización Lingüística.
- En Lugo a 9 de setembro de 2019 no primeiro semestre do curso 2019-20 na Facultade tivo lugar a xornada "Campus de Emprendemento". Para o segundo semestre estaba programada unha nova xornada sobre as posibles saídas laborais para o estudantado da Facultade pero tivo que ser suspendida pola situación de confinamento.
- Sesión de presentación dos Traballos de Fin de Grao, na que se lle explican as ferramentas das que dispón para desenvolver con éxito esta materia.
- Para facilitarlle ao alumnado que accede por primeira vez á universidade e as ensinanzas de grao, os centros organizan unha xornada de acollida e orientación. En dita xornada dáselle información relevante sobre a organización dos centros, as organizacións de estudantes que os representan nos distintos órganos dos Centros e da USC, ademais de explicarlles o funcionamento dos centros, da biblioteca e os servizos que ten ao seu alcance. Reciben información precisa sobre a localización das distintas dependencias e dos contidos da web dos centros e xeral da USC que están especificamente dirixidos a eles. A estas xornadas de acollida común para os estudantes de novo acceso, súmase a presentación que o persoal da Biblioteca realiza deste servizo, dirixido ao alumnado do primeiro curso en sesións desenvolvidas no primeiro día de clase nos distintos grupos de alumnos existentes.

- O alumnado titor colabora na recollida de suxestións, información e opinións do alumnado de cara a coordinación dos diferentes cursos.

Por outra parte, entre as actividades deseñadas pola USC e desenvolvidas para a orientación do alumnado que valoramos de especial interese están:

- O programa de Titores, pertencente ao programa A Ponte da USC, crea a figura de alumno/a-titor/a que é un estudante veterano que orienta e apoia ao novo alumnado. Unha avaliación positiva da dereito ao recoñecemento de 6 créditos optativos no expediente do alumnado. En relación a este aspecto, no campus de Lugo fíxose unha difusión do programa titores polas aulas, a través da páxina web, redes sociais e monitores de televisión da Facultade. Ademais, enviouse un e-mail aos coordinadores de curso de 3º e 4º para que difundisen o programa Titores entre o alumnado. Este curso o resultado foi satisfactorio xa que presentáronse catro alumnos/as. No Campus de Santiago tamén se realizou unha ampla difusión do programa titores a través das aulas, comunicacións a través de correo electrónico ao alumnado, cartelería e pantallas do centro. Este curso o resultado foi satisfactorio xa que participaron seis alumnos/as.

Mobilidade

En **Santiago**, a porcentaxe de estudantes nacionais de fóra de Galicia (IN09G-PC-05) sobre matriculados sitúase no curso 2019-20 no 0,97% (porcentaxe similar a de cursos precedentes); mentres que e a porcentaxe de alumnado estranxeiro (IN08G-PC-05) é baixa, 3,13%, inda que aumenta lixeiramente no último curso.

En **Lugo**, estas porcentaxes foron lixeiramente máis altas, e con dinámicas similares ás de Santiago. A porcentaxe de estudantes de procedencia galega é moi elevada. A porcentaxe de estudantes nacionais de fóra de Galicia sobre os matriculados ascendeu ó 3,83%, lixeiramente por riba do 3,60 do curso anterior. En canto ós estranxeiros matriculados representaron o 4,6%, por riba do 3,24 do curso 2018/19.

No último curso 2019-20, en Santiago a mobilidade saínte foi de 32 alumnos (2 mediante convenios bilaterais, 25 Erasmus e 5 SICUE (INF 03)). En Lugo, o número de estudantes enviados pola USC a programas de mobilidade foi de 2 persoas a través do programa SICUE. Desde a facultade séguese a facer un esforzo importante para dinamizar este tipo de programas.

Por outra parte a porcentaxe de estudantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados (IN18G-PC-08) medrou no campus de Santiago, pasando do 5,46% ao 8,19% no curso 2019-2020. No último curso, en Santiago non aparecen datos para o grao en ADE no INF 03 relativo a mobilidade entrante. En Lugo o indicador aumentou de xeito notable, pasando do 14,75% do curso 2018-2019 ó 17,62% no curso 2019-2020. En Lugo a mobilidade entrante foi de un total de 5 alumnos, 36 mediante convenios bilaterais.

Finalmente, de forma xeral sinalamos a valoración xeral respecto a mobilidade en Santiago. Durante o curso 2019-20, a mobilidade transcorreu con total normalidade no primeiro cuatrimestre, no que houbo o número habitual de estudantes entrantes e saíntes. O inicio do

segundo cuadrimestre tamén foi o habitual. Na área de mobilidade da facultade púxose en marcha neste curso a iniciativa Welcome Day, unha sesión para recibir ao alumnado entrante na que se lles presentou a facultade e se lles deron orientacións xerais sobre horarios, grupos e cambios nos acordos de estudos. Ademais, púxose en contacto aos estudantes entrantes con alumnos e alumnas titores, que responderon ás súas inquietudes desde a súa perspectiva de estudantes da facultade. O confinamento decretado en España a partires do 13 de marzo non interrompeu ningún dos programas de Mobilidade, aínda que en moitos casos foi necesaria unha flexibilización dos termos dos acordos de intercambio. En particular, facilitóuselle na medida do posible a todas as persoas que o solicitaran a interrupción do intercambio sen a penalización prevista nas respectivas convocatorias. En moitos casos o alumnado entrante e saínte acabou regresando antes de tempo ao país de orixe, pero puido seguir as probas virtuais sen maiores problemas e culminou o proceso de Mobilidade sen prexuízo para o seu proceso formativo. É importante sinalar que no caso do alumnado de intercambio entrante non se aplicou a instrución relativa á adxudicación da nota media do expediente académico cando a cualificación obtida polo alumno ou alumna nunha determinada materia fose inferior a esta.

Este curso non dispoñemos de datos da satisfacción dos estudantes saíntes cos programas de mobilidade (IN15G-PC-08, IN16G-PC, INF.04, INF 05).

Para maior detalle consultar o informe de resultados do grao en ADE.

Prácticas externas

En canto a porcentaxe de estudantes egresados que ao longo dos seus estudos realizou prácticas en empresas e institucións (IN22G-PC-09), en xeral, vense incrementando nos últimos anos nos dous campus con pequenas variacións anuais.

En Santiago no curso 2015/2016 sufriu un pequeno retroceso (25,56%), no 2016-17 recuperouse lixeiramente (35,15%) e no 2017/18 volve a caer quedando no 26,09%. No curso 2018-2019 o indicador repunta de xeito apreciable ata o 39,33%. No 2019/20 a pesar das restricións situouse no 36,59%.

Santiago: O número de alumnos do grao en ADE que fixeron prácticas no curso 19/20 foi de 51, 36 curriculares e 15 extracurriculares. Hai que ter en conta que no curso 19/20 as prácticas externas quedaron suspendidas por mor da pandemia no mes de marzo polo que na Facultade só houbo a convocatoria aberta de prácticas de outubro que permite ao alumnado realizar prácticas entre novembro e abril (algún alumno/a non puido realizar as practicas desa convocatoria aberta porque non puideron facelo de xeito presencial e as empresas ou institucións non permitiron facelo de xeito telemático) e non se fixo a convocatoria aberta de marzo que permite ao alumnado realizar as prácticas entre maio e setembro. En calquera caso algúns alumnos/as puideron realizar prácticas promovidas por eles mesmos durante os meses de verán do curso 19/20 cando se reanudaron parcialmente as mesmas.

Lugo: A convocatoria de prácticas externas publicouse o 3 de febreiro de 2020, aínda que o calendario do procedemento estivo publicado dende o inicio de curso. Dun total de 81 empresas coas que existe convenio de colaboración, foron 24 empresas cun total de 25 prazas as que decidiron ofertar prácticas. Por outra banda o SERGAS ofertou cinco prazas. Das prácticas ofertadas, 8 delas foron con empresas que propiciaron os convenios de colaboración os alumnos interesados. Non se cubriu a totalidade da oferta de prácticas, só 22 alumnos manifestaron estar

interesados en cursar as prácticas, e destes 22 (debido a situación de confinamento e pandemia vivida no curso 2019/20) finalmente só fixeron as prácticas 18 alumnos. As prácticas foron realizadas no período comprendido entre o 01.06.2020 e o 30.09.2020, o habitual era do 1 de abril ao 31 de agosto.

Nos centros leváronse a cabo iniciativas para mellorar a difusión entre o alumnado sobre as prácticas como a publicidade a través de cartaces e da publicación nas redes sociais dos centros das reunións informativas sobre prácticas e das convocatorias abertas de prácticas das dúas Facultades así como das convocatorias de prácticas extracurriculares do Consello Social da USC. Aínda que nos anteriores cursos nos dous centros veuse incrementanda a oferta de prácticas en empresas (tanto curriculares como extracurriculares) esta oferta reduciuse no ano 2020 por mor da pandemia tal como explicamos anteriormente. Por outra parte, en virtude da AM-9/19-20 de Santiago, elaborouse unha guía docente de prácticas en empresas e se avanzou na armonización da documentación relativa ás prácticas nos diferentes títulos do centro. As guías docentes están colgadas na web da Facultade (a primeira é para as prácticas curriculares e a segunda para as extracurriculares:

https://www.usc.gal/export9/sites/webinstitucional/gl/centros/ecoade/descargas/practicas_en_empresas_gaos/Guia-Docente-Practicas-Curriculares-ECO_ADE.pdf

https://www.usc.gal/export9/sites/webinstitucional/gl/centros/ecoade/descargas/practicas_en_empresas_gaos/Guia-Docente-Practicas-Extracurriculares-ECO_ADE.pdf

Os axentes implicados nas prácticas externas que responderon á enquisa no 2018-19 (titores externos, titor académico e estudantes) amosaron unha satisfacción boa coa experiencia. Non temos datos da satisfacción media no último curso dos titores académicos (IN21G) nin profesionais (IN20G) pero sí da satisfacción media do alumnado que realizou prácticas curriculares ou extracurriculares organizadas pola Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais (43 respostas) xa que este alumnado cubriu unha enquisa na aula virtual da materia cando entregou a memoria de prácticas. A satisfacción do alumnado foi moi positiva, cun valor medio do 4.67 (as preguntas plantexadas na enquisa pedían a valoración do alumnado segundo o grao de acordo coa afirmación: 1 moi en desacordo ata 5 moi de acordo).

Código	Nome	Campus	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN19G-PC-09	Satisfacción dos estudantes cos programas de prácticas externas	Santiago	3,86	4,11	4,39	4,38	-
		Lugo	4,43	4,35	4,17	3,06	-
IN20G-PC-09	Satisfacción dos titores externos cos programas de prácticas externas	Santiago	3,95	4,00	4,17	4,15	-
		Lugo	4,13	4,21	3,99	4,14	-
IN21G-PC-09	Satisfacción dos titores académicos cos programas de prácticas externas	Santiago	-	-	4,20	4,88	-
		Lugo	4,75	4,73	-	4,88-	-
IN22G-PC-09	Porcentaxe de estudantes egresados nun curso académico que ao longo dos seus estudos realizou	Santiago	25,56	35,15	26,09	39,33	36,59
		Lugo	50,00	49,06	52,63	35,29	58,70

	prácticas en empresas e institucións						
--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--

Traballo fin de grao

Mantivéronse as melloras no deseño e desenvolvemento do TFG levadas a cabo nos cursos anteriores e recollidas nos Informes de Seguimento/Acreditación previos:

1. En Santiago elaborouse unha guía docente e publicouse un documento de apoio ás presentacións póster. Ademais organizouse unha sesión de presentación da materia “Traballos de Fin de Grao” (conxunta para todos os matriculados de Economía y ADE). En Lugo fixéronse dúas sesión informativas dirixidas ao alumnado matriculado no Traballo de Fin de Grao, unha no mes de setembro e outra no mes de febreiro. Nestas reunións explicouse todo o contido da Guía Docente (metodoloxía, procedemento, tempo, responsabilidades do alumno/a e do titor/a,...) e indicáronse as fontes dispoñibles de información e as actividades de formación que se ían desenvolver. A dita sesión asistiron máis de 200 alumnos/as en Santiago e 59 en Lugo.

2. En Santiago, o Servizo de Biblioteca da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais mantivo diferentes guías formativas relativas ás competencias informacionais. Estes documentos están dispoñibles na aula virtual e na web dos TFG da Facultade. O alumnado foi invitado a asistir e participar nos cursos de formación en Competencias Informacionais organizado polo biblioteca da facultade. En concreto o nivel avanzado está dirixido á elaboración do Traballo de Fin de Grao.

En Lugo, o alumnado foi invitado a participar nun curso de competencias informacionais organizado para todo o alumnado do campus pola Biblioteca Intercentros.

3. Sobre todo en Santiago, segue a ser unha materia cunha xestión complicada nun centro con tanto alumnado. As reformas na normativa pensamos axudaron a mellorar o proceso. No relativo a esta materia, normalizouse a presentación de traballos en formato póster, este ano a valoración da nota outorgado polo titor incrementouse de forma temporal ata os 10 puntos (a valoración máxima que pode outorgar o titor é de 7,5 puntos). Ademais, En Santiago mantívose a Aula Virtual do TFG dirixida pola coordinadora do 4º curso do grao, na que se daba conta de aspectos relacionados co TFG. Asemade, tamén se utilizou como instrumento para solucionar as posibles dúbidas que tivera o alumnado matriculado nesta materia.

En Lugo, tamén habilitouse unha Aula Virtual do TFG, dirixida pola coordinadora do 4º curso do grao, no que se informou ós alumnos das actividades formativas relacionadas co TFG, e que serviu como canle de comunicación relativa ós diferentes prazos de elaboración, entrega e defensa do TFG. Asemade, tamén se utilizou como instrumento para solucionar as posibles dúbidas que tivera o alumnado matriculado nesta materia.

Como consecuencia da pandemia a exposición dos TFG realizouse na convocatoria de xuño e setembro do curso 2019/20 de forma telemática.

4.- Este curso a presentacións do TFG foi a distancia. En Santiago elaborouse, polo Xestor Académico do centro, un documento de apoio para a solicitude telemática da defensa do TFG.

5.- Difusión de TFGs excelentes polo Servizo de Biblioteca a través do repositorio institucional MINERVA.

En canto á materia TFG, cómpre salientar que a taxa de éxito en Santiago mantense en niveis altos nos últimos cursos académico (15/16: 96,99%, 16/17: 94,40%, 17/18: 100%, 18/19: 98,68% e 19/20: 98,40%), mentres que en Lugo se incrementou notablemente situándose nos últimos anos no 100% (15/16, 16/17, 17/18, 18/19 e 19/20: 100,00%). Ambas as dúas cifras demostran

que a materia non presenta problemas especiais unha vez que o alumnado reúne os requisitos para presentarse, xa que practicamente a totalidade do alumnado supera esta materia.

A taxa de rendemento (créditos superados/matriculados) da materia TFG segue a ser baixa nos dous campus, (Santiago 15/16: 41,88%, 16/17: 49,70%, 17/18: 53,49%, 60,24% no 18/19: e 59,61 no 19/20 e Lugo 15/16: 51,75%, 16/17: 48,62% , 17/18: 58,16%, 38,20% 18/19 e 54,76 no 19/20). O mesmo acontece coa taxa de avaliación (créditos presentados/matriculados) que se incrementa de forma importante (43,18% 2015-16; 50,00% 2016-17, 53,49% 2017-18, 61,04 no 2018-19 e 60,68 no 19/20) no último curso en Santiago e diminúe en Lugo (51,75% 2015-2016, 48,62% 2016-17, 58,16% 2017-18, 38,20% 18/19 e 54,76 no 19/20)). De novo, se esta materia non pode ser avaliada sen superar o resto, tampouco pode ser aprobada. Consideramos que as modificacións recollidas no regulamento dos TFG en Santiago de Compostela foi positiva, tanto para o alumnado como para os titores mellorando nos últimos anos as taxas de rendemento de forma notable. Tamén en Lugo se elevaron as taxas no último ano recuperando os niveis dos cursos anteriores.

Aclarar que para poder presentar o TFG, é preciso ter superados todos os demais créditos da titulación. Ademais, no suposto de que o alumnado non reúna os requisitos para presentar o TFG por ter materias pendentes, considerarase unha renuncia automática, polo que non se computará para os efectos de consumir convocatoria, o que pode incentivar a matricularse nela aínda que finalmente non chegue a examinarse.

A maioría do alumnado non presentou o TFG porque non aprobaron todas as materias do grao e renunciaron a mesma. No curso 2019/20 do total de alumnos matriculados en Santiago (206), 41 renunciaron e 40 non se presentaron (39,32% en conxunto). En Lugo, dos 84 alumnos matriculados, 8 renunciaron (9,52%) e 30 non se presentaron (35,71%). (VER INF 15)

Resultados da aprendizaxe

As actividades formativas, as súas metodoloxías e sistemas de avaliación están contidos na MVT. Para cada materia, esta información figura na Guía Docente e pódese consultar nas páxinas webs dos centros (Santiago e Lugo).

Na Memoria de Verificación do Título non se incluíron explicitamente os resultados de aprendizaxe para o título e materia posto que, de acordo co establecido na lexislación, só se establecía en termos de competencias. As competencias e os obxectivos que os estudantes adquiren durante os seus estudos e que son esixibles para outorgar o título de graduado en ADE, segundo a memoria do título e as modificacións do mesmo, axústanse ó establecido nos RD 1393/2007 e RD 861/2010 (que modifica o anterior) e o Marco Español de Cualificacións para a Educación Superior, MECES. Tal e como se establece no artigo 9 do RD 1393/2007, de 29 de outubro, as ensinanzas de Grao teñen como finalidade a obtención por parte do estudante dunha formación xeral, nunha ou varias disciplinas, orientada á preparación para o exercicio de actividades de carácter profesional.

En base a este principio xeral, o obxectivo fundamental do título de grao en Administración e Dirección de Empresas pola Universidade de Santiago de Compostela é a formación, a un nivel xeral, de profesionais que sexan capaces de desempeñar labores de xestión, asesoramento e avaliación nas organizacións produtivas, pois estes labores pódense desenvolver no ámbito global da organización ou en calquera das súas áreas funcionais: produción, recursos humanos, financiamento, comercialización, investimento, administración ou contabilidade. Para alcanzar estes obxectivos, os graduados e graduadas deben adquirir unha serie de competencias xerais,

específicas e transversais. A avaliación das competencias recollidas na MVT complétase coa realización e avaliación do traballo de fin de grao presentado por cada alumno.

En relación ao TFG, toda a normativa e documentación relacionada con esta materia (regulamento, guía docente, material de apoio...) pódese consultar polo alumnado no apartado corresponde ao Traballo de Fin de Grao nas webs dos centros ([Santiago](#) e [Lugo](#)).

As disciplinas que compoñen o Plan de estudos do Grao en ADE están orientadas a garantir que o alumnado adquire as habilidades e coñecementos, teóricos e prácticos, relativos a todas as formulacións de demanda mencionadas no perfil idóneo. Consideramos que o deseño do Plan cumpre tales características. Asemade, hai unha serie de competencias que se poden complementar con outras actividades ofertadas nos dous centros, tales como as prácticas externas, os programas de mobilidade, o plan de acción tutorial e as actividades extraacadémicas.

Outro indicativo da consecución das competencias previstas no título é a taxa de éxito (IN35-S01-PM-01) que se sitúa en ambos campus por enriba da prevista na MVT (80%). Esta taxa mide a relación porcentual entre o número total de créditos que superaron os estudantes e o número total de créditos aos que se presentaron. A mos información sobre o grao de eficacia do alumnado e da institución con relación á súa actividade académica.

En ambos campus a taxa de éxito medrou no último curso. En Santiago, increméntase ata o 81,63% (72,56% no 18/19). En Lugo a taxa medrou moito no último curso, situándose no curso no 18/19 no 72,19% e no 2019/20 no 84,43. A media da USC no curso 19-20 foi do 94,17%.

Indicador		Curso Académico				
		2015/16	2016/17	2017/18	2018-19	2019-20
IN35-S01-PM-01 Taxa de éxito	Santiago	72,11	74,87	73,71	72,56	81,63
	Lugo	76,97	76,06	75,95	72,19	84,43
	Conxunta	73,32	75,16	74,24	72,49	82,17

Tendo en conta a diferente situación existente nos dous centros farase unha análise por separado en función dos indicadores incluídos neste criterio.

En Santiago, no total dos cursos do grao en ADE o número de alumnos matriculados permanece estable (IN02G-PC-05), no 2018-19 (989) e no 2019-20 (928). Sinalar que a pesar da limitación das prazas ofertadas (IN01G-PC-05) a 200 alumnos nos últimos anos, os alumnos matriculados de novo ingreso por preinscrición (IN04G-PC-05) no último ano foron de 207, mentres que no ano anterior foran 197, cubrindo todas as prazas na convocatoria de xullo dada a gran demanda do mesmo.

Se seguimos a mesma liña de análise para o título de ADE en Lugo, o número de prazas ofertadas é de 90, como se explicou no criterio 1. Neste curso académico produciuse un lixeiro descenso na matrícula conxunta de todo o grao en relación ao curso anterior (261 fronte a 278), pero a matrícula de novo ingreso subiu, de 49 a 57 polo que é previsible que a matrícula conxunta se incremente nos próximos cursos.

A facultade segue a facer esforzos para manter esa demanda a través de diferentes accións

(vídeo promocional, actualización da páxina web, visitas a centros de ensino secundarios, visitas dos centros de ensino secundario á facultade, incorporación ao programa “Para estudar, Lugo”, participación no campus de verán Xuven-Ciencia da USC, etc.).

Indicadores satisfacción relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe

Os índices de satisfacción dos estudantes, do profesorado, dos egresados e doutros grupos de interese relativos ao proceso de ensino/aprendizaxe son adecuados. Neste punto faremos unha breve referencia a aquelas que consideramos máis relevantes.

Código	Nome	Campus	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN46G-S01-PM-01	Satisfacción do alumnado coa docencia recibida	Santiago	3,80	3,70	3,74	3,83	3,78
		Lugo	3,59	3,44	3,50	3,87	3,73
IN47G-S01-PM-01	Satisfacción do PDI coa docencia impartida	Santiago	3,60	3,66	3,77	4,16	3,97
		Lugo	3,83	3,88	3,90	4,24	4,24
IN48G	Taxa de resposta satisfacción alumnado docencia recibida	Santiago	24,27	27,39	26,79	27,22	34,24
		Lugo	63,78	66,38	52,10	57,74	39,73
		Lugo	4,20	4,40	4,40	4,52	4,60
IN42G-S01-PM-01	Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación	Santiago	3,40	3,20	3,31	3,13	3,21
		Lugo	3,23	3,44	3,71	3,40	-

Os niveis de satisfacción coa docencia recibida (IN46G-S01-PM-01) presentan valores similares aos cursos anteriores tanto en Santiago (3,80 no 15/16, 3,70 no 16-17, 3,74 no 17-18, 3,83 no 18-19 e 3,78 no 19-20), como en Lugo (3,59 no 15/16, 3,44 no 16-17, 3,50 no 17-18, 3,87 no 18-19) e 3,73 no 2019/20. Destacar a mellora no último curso da taxa de resposta da satisfacción do alumnado coa docencia recibida en Santiago que pasa a ser do 34,24%. En Lugo esta taxa sen embargo diminúe de forma importante ata o 39,73%.

Con relación a satisfacción do profesorado coa docencia impartida, compre destacar que o profesorado está satisfeito, en xeral, coa docencia impartida, tanto en Santiago (3,97) como en Lugo (4,24). En canto ao grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación (IN42G-S01-PM-01) en ambos campus son correctos. En Santiago presenta valores similares nos últimos anos, pasando do 3,35 no 15-16, 3,20 no 16-17, 3,31 no 17-18, 3,13 no 18-19 e 3,21 no 19-20. En Lugo pasouse do 3,25 no 15-16, a 3,44 no 16-17, 3,71 no 2017-18 e 3,40 no 2018-19 (para Lugo non hai datos do último curso). En xeral os valores son adecuados aínda que no último ano descenderon en ambos campus.

A información sobre a satisfacción dos egresados (INF9) é analizada en detalle no epígrafe seguinte pero, en xeral, é positiva, aínda que perciben a formación práctica cun baixo grao de satisfacción. Neste senso, no último informe da ACSUG “Estudo da inserción laboral dos titulados no Sistema Universitario de Galicia 2013-2014” (Enquisa realizada en xullo-agosto de

2017) os enquisados sinalan maioritariamente que voltarían a cursar a súa titulación na mesma Universidade, tanto no grao en ADE de Santiago (89,74%) como en Lugo (92,31%), situándose lixeiramente por encima da media de todos os graos en ADE do SUG (88,69%).

Neste senso, como xa se comentou na directriz 1 desta memoria, este curso realizouse unha acción de mellora cuxo obxectivo foi a organización de diferentes actividades para adquirir competencias transversais que complementen a formación teórico-práctica recibida na aula (talleres uso LinkedIn, programa captación talento Hotusa, preparación para el primer día de traballo e técnicas para atopar traballo, talleres de emprendemento, diferentes seminarios sobre economía social, situación financeira Pymes, charlas con diferentes directivos de empresas como Estrella Galicia, Nova Pescanova, etc., e diferentes conferencias e mesas redondas).

Para recoller información de forma periódica sobre as necesidades dos empregadores, creouse un Comité Consultivo externo ás Facultades. O Comité Consultivo é un órgano vinculado á política e obxectivos de calidade da Facultade. Está formado por representantes dos grupos de interese externos ás Facultades e ten a finalidade de aconsellar ao equipo de dirección sobre actividades profesionais, de negocio ou interese social que afecten ao Centro e faciliten o seu desenvolvemento futuro e a súa proxección social. Reúnese ao menos unha vez o ano. No último curso non se puido reunir o Comité Consultivo pola pandemia.

En Lugo reuniuse o Comité Consultivo o 11 de novembro de 2020 para analizar diversos aspectos relacionados co funcionamento do centro. En primeiro lugar analizouse a situación dos títulos impartidos actualmente na Facultade. En segundo lugar informouse da prórroga do plan estratéxico ata o 2022, e por último analizouse o grao de cumprimento das accións de mellora.

Neste contexto xeral, a nosa valoración do cumprimento deste criterio é satisfactoria. En xeral, durante a implantación do título as competencias/resultados da aprendizaxe logran satisfacer os obxectivos do programa formativo e foron alcanzados na forma prevista. As actividades formativas, metodoloxías e sistemas de avaliación recollidos nas guías docentes resultan coherentes coas competencias que se pretende desenvolver.

É necesario analizar se se teñen producido modificacións relevantes na demanda social de profesionais con formación en Administración e Dirección de Empresas e no tipo de competencias que o alumnado debe acadar ao rematar o título respecto as descritas na memoria do título. Para ilo propuxemos como Acción de Mellora en Santiago para o 2020-21 crear unha comisión específica para estudar a posibilidade de cambios no Grao en ADE como consecuencia dos cambios no contexto económico e social e as consideracións obtidas a partir da reunión co Comité Consultivo do título en Santiago. Para completar esta información, propoñemos outra Acción de Mellora nos dous campus para revisar as enquisas de coordinación ao estudantado para obter información mais detallada sobre a:

- Existencia de duplicidades (innecesarias) nos contidos entre materias do seu departamento ou con materias doutros departamentos.
- Desaxustes temporais na impartición de contidos existentes (contidos que se imparten pero non se abordan no momento axeitado ou co enfoque preciso,...).
- Baleiros nos contidos do conxunto da titulación (contidos que deberían desenvolverse e non figuran, ..).

En relación ás taxas de éxito, presentan incrementos significativos con respecto aos cursos anteriores. Se ben as taxas de éxito se sitúan por debaixo da media da USC, en xeral dos estudos de “Administración y gestión de empresas” no SUE, están en niveles similares o resto de estudos en ADE do SUG. Cuestións importantes como o número de estudantes por grupo de teoría e de práctica e o número de estudantes por profesor; e, por outro lado, o perfil do alumnado tamén pode estar afectando a esta taxa (alumnado que non entra como primeira opción e con nota de corte mais baixa). Neste sentido en Santiago elaborouse una enquisa aos alumnos que entran en primeiro curso para analizar polo miúdo o seu perfil, neste sentido realizouse unha Acción de Mellora no curso 2019/20, que pode ser consultada.

A pesar do esforzo que supuxo para os centros de Santiago e Lugo a implantación do grao, a taxa de rendemento do Grao en ADE experimentou unha tendencia crecente durante o seu ciclo de implantación, agás nos cursos académicos 14/15 e 15/16 que acadou unhas taxa de rendemento conxunta de 62,12% e 63,53% para volver a incrementarse no 16/17 (63,68%), 17/18 (64,07%) e 18/19 (62,26%). No último curso 19/20 medrou de forma moi importante ata o 75,78% (media da USC no curso 19/20: 88,71%). Este curso a taxa está por enriba da prevista na MVT (70%).

En canto a taxa de éxito a evolución é similar, lixeiro retroceso no 14/15 e 15/16 (73,19% e 73,32%) para volver a incrementarse no 16/17 (75,16%) con descenso no 17/18 (74,24%) e no 18/19 (72,49%). No último ano incrementouse de forma significativa ata o 82,17% (media da USC no curso 18/19: 94,17%). Tamén moi por enriba da prevista na MVT (80%).

Ademais, a medida que avanza o grao hai que sinalar que a taxa de avaliación do título foise incrementando. No último ano houbo un incremento significativo, pasando do 85,90% no 18/19 ao 92,22% no 19/20. A taxa de avaliación acada cifras moi similares nos cursos analizados, non existindo apenas diferencias entre os dous campus.

A taxa de abandono durante o primeiro curso no 19/20 foi do 21,40, mellorando lixeiramente respecto ao ano anterior (18/19: 23,08%) (media da USC no curso 19/20: 16,64%). En Santiago este último curso sitúase en valores moi por debaixo aos cursos anteriores, pasando do 20,25% no 2018/19 ao 13,56%. O ano pasado realizouse unha AM neste senso, realizando unha enquisa entre o alumnado de primeiro curso para analizar as causas da mesma. En Lugo o situación é a inversa e sitúase no 42,42%, empeorando de forma importante respecto ao curso anterior (31,03% no 18/19). En Lugo supera o límite establecido na MVT (25%).

En canto a taxa de abandono segundo o RD 1393 situase no curso 19/20 no 35,59% (31,25% en Santiago e 46,77% en Lugo), cun empeoramento significativo respecto ao curso anterior en especial en Lugo, 18/19 no 25,94% (26,32% en Santiago e 24,49% en Lugo) (media da USC no curso 19/20: 23,01%, Media Área de Ciencias Sociais e Xurídicas 26,83%).

Como consecuencia a taxa de graduación experimenta unha forte diminución en relación ao curso pasado, situándose no 34,68% (43,51% no curso pasado), pero inda moi inferior a media da USC no curso 19/20 (58,53%) inda que xa está por enriba da prevista na MVT (35%). Destacar que esta taxa é moi dispar entre ambos campus, en Santiago diminúe ata o 39,38% e en Lugo de forma moi significativa ata o 22,58%.

A taxa de graduación (IN37G) está relacionada coa duración media dos estudos, que no último curso se sitúa en 5,67 anos (5,51 en Lugo e 5,73 en Santiago), lixeiramente por encima do curso anterior (media da USC no curso 19/20: 5,06).

A taxa de éxito dos egresados (IN50G) que é unha relación porcentual entre o nº total de créditos que superou o estudante ao longo da titulación e o nº total de créditos aos que se presentou, e bastante elevada (85,48% no curso 2015-16; 82,00% no 2016-17: 80,40% no curso 17/18, 79,29% no 18/19 e 75,94% no 19/20) inda que nos últimos anos diminuíu lixeiramente.

A taxa de idoneidade na graduación (IN 51G) que mide a porcentaxe de estudantes que finalizaron os seus estudos no tempo previsto no plan de estudos ou antes e a súa cohorte de ingreso, empeorou lixeiramente en Santiago (24,21% no 18/19 e 23,75 no 19/20), e de forma significativa en Lugo, 26,53% no curso 18/19 e 14,52% no curso 19/20).

A taxa de eficiencia dos egresados (IN53G) que é unha relación porcentual entre o nº total de créditos que superou un estudante ao longo da titulación e o nº total de créditos nos que se matriculou, inda que diminúe este curso é bastante elevada (75,93% no curso 19/20) nos dous campus (76,07% en Santiago e 75,55 en Lugo), lixeiramente por debaixo da taxa prevista na MVT (80%).

INDICADOR		CURSO ACADÉMICO			
		2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
IN34-S01-PM-01 Taxa de rendemento	Santiago	63,23	63,82	62,55	75,79
	Lugo	65,13	64,87	61,17	75,75
	Conxunta	63,68	64,07	62,26	75,78
IN35-S01-PM-01 Taxa de éxito	Santiago	74,87	73,71	72,56	81,63
	Lugo	76,06	75,95	72,19	84,43
	Conxunta	75,16	74,24	72,49	82,17
IN36-S01-PM-01 Taxa de avaliación	Santiago	84,45	86,58	86,21	92,84
	Lugo	85,63	85,41	84,73	89,72
	Conxunta	84,73	86,30	85,90	92,22
IN37-S01-PM-01 Taxa de graduación	Santiago	29,26	39,34	43,68	39,38
	Lugo	28,00	36,84	42,86	22,58
	Conxunta	28,90	38,75	43,51	34,68
IN38-S01-PM-01 Duración media dos estudos	Santiago	5,53	5,28	5,48	5,73
	Lugo	5,41	5,28	5,25	5,51
	Conxunta	5,50	5,28	5,44	5,67
IN40-S01-PM-01 Taxa de abandono durante o primeiro curso	Santiago	17,37	17,50	20,25	13,56
	Lugo	20,41	38,71	31,03	42,42
	Conxunta	17,99	23,42	23,08	21,40
IN41-S01-PM-01 Taxa de abandono	Santiago	30,85	32,79	26,32	31,25
	Lugo	45,33	35,09	24,49	46,77
	Conxunta	34,98	33,33	25,94	35,59

RD 1393					
IN50G-S01-PM-01 Taxa de éxito dos egresados	Santiago				
	Lugo				
	Conxunta	82,00	80,40	79,29	75,94
IN51G-S01-PM-01 Taxa de idoneidade na graduación	Santiago	12,77	18,03	24,21	23,75
	Lugo	10,67	15,79	26,53	14,52
	Conxunta	12,17	17,50	24,69	21,17
IN53G-S01-PM-01 Taxa de eficiencia	Santiago	78,52	81,04	78,76	76,07
	Lugo	77,14	78,06	81,49	75,55
	Conxunta	78,18	80,34	79,21	75,93

Seguimos a traballar para reducir as desviacións entre cursos e sedes nas diferentes taxas de rendemento e éxito, para elo puxéronse en marcha accións de mellora en anos anteriores analizándose as diferentes significativas tanto por curso como entre as dúas sedes, dando traslado aos departamentos dos resultados das análises e propoñéndolles analizar as causas das diverxencias e, se se estimaba oportuno, propoñer accións de mellora que poidan reducilas.

Os resultados acadados non foron os esperados. Consideramos importante continuar con esta acción de mellora, informando das materias que presentan desviacións significativas aos departamentos. Propoñemos unha Acción de Mellora tanto en Santiago coma en Lugo para analizar e trasladar aos departamentos as Diferencias significativas nas taxas de éxito e rendemento intercampus

Indicadores de Inserción laboral

No último informe da ACSUG “Estudo da inserción laboral dos titulados no Sistema Universitario de Galicia 2013-2014” (Enquisa realizada en xullo-agosto de 2017) sinalamos en primeiro lugar as principais conclusións globais que se poden extraer deste estudo:

- O 73,92% dos egresados buscou emprego relacionado coa súa titulación desde que rematou os seus estudos e atopouno o 72,29% dos que o buscaron.
- Preto do 80% dos egresados do SUG traballaba no momento de realización da enquisa.
- Os egresados están satisfeitos cos estudos universitarios cursados (92,43%) e o 80,76% volvería a cursar a mesma titulación.
- O 79,38% dos titulados que traballan están desenvolvendo función de nivel universitario no seu traballo. Ademais, o 84,45% desenvolve función específicas da súa titulación.
- A maioría dos titulados traballan en Galicia (80,11%).
- O 90,31% dos titulados que traballan facíano por conta allea.

Neste informe faise un estudo dos egresados en Ciencias Sociais e Xurídicas I (CCSSXX_I_) (rama no que se recollen os diferentes graos e licenciaturas en ADE e economía en Galicia) e mais concretamente dos diferentes graos en ADE que se imparten no SUG. Destacamos na seguinte táboa os resultados que consideramos mais relevantes, comparando os seis graos en ADE, a

rama de Ciencias Sociais e Xurídicas I e de todo o SUG:

En xeral, os graduados en ADE traballan nunha porcentaxe superior tanto o resto de graos da súa rama de coñecemento como do SUG en xeral. O Grado en ADE en Santiago acada a porcentaxe maior de todos los grados en ADE galegos, sen embargo en Lugo a porcentaxe é a mais baixa.

En canto a se buscou e atopou emprego relacionado coa súa titulación de novo os graduado en ADE obteñen mellores valores que a media do resto de titulacións de CCSSXX_I_ e do SUG en xeral. O grao en ADE en Santiago volve a acadar porcentaxes moi elevadas (92,11%) e en Lugo algo mais reducidas (87,50%), neste último caso lixeiramente por debaixo da media dos graos en ADE do SUG (88,46%).

En canto o tempo que tardou en atopar o primeiro emprego relacionado coa titulación nos graduados en ADE-SUG é bastante mais reducido que a media do resto de titulacións de CCSSXX_I_ e do SUG en xeral. Neste aspecto os graduados en ADE en Santiago tardan 8,69 meses, mentres que en Lugo tan só 7,63 (media ADE-SUG, 7,73).

En canto a porcentaxe que cursa estudos universitarios actualmente, tamén é superior para os graduados en ADE-SUG fronte o resto de titulacións de CCSSXX_I_. Os grados en ADE en Santiago (15,91%) e Lugo (14,29%) sitúanse preto da media do SUG-ADE (16,24%).

En canto o tipo de contrato na súa maioría é indefinido (50,67%), algo por debaixo do resto das titulacións de CCSSXX_I_ (56,01%) pero moi por enriba da media SUG (41,38%). O grao en ADE en Santiago presenta valores por encima da media (56,76%), sendo o primeiro de todos os graos galegos, mentres que Lugo presenta os valores mais baixos (41,67%).

En canto o salario neto mensual, a media do SUG-ADE (1.196,69€) e lixeiramente inferior ao resto das titulacións de CCSSXX_I_ (1.224,69€) e da media do SUG (1.231,02€). En Santiago (1.180,00€) e Lugo (1.126,92€) os graduados en ADE teñen un salario medio lixeiramente inferior a media do SUG-ADE (1.196,69€).

En canto a se as funcións que desenrola no seu traballo son específicas da titulación, o grao en ADE en Santiago acada a mellor puntuación de tódolos graos galegos en ADE (96,88%), Lugo (80,00%) sitúase por debaixo da media do SUG-ADE (85,58%). Estas porcentaxes son superiores as da rama de coñecemento (82,19%) e do SUG no seu conxunto (84,45%).

En canto a se volvería a cursar a mesma titulación de novo os graduados en ADE-SUG outorgan puntuacións mellores que a súa rama de coñecemento (78,90%) ou o conxunto do SUG (80,76%). Os graduados en ADE en Santiago valoran moi positivamente este ítem (92,86%), en Lugo (72,22%) sen embargo están por debaixo da media ADE-SUG (86,25%).

En canto a se voltaría a cursar a súa titulación na mesma Universidade as puntuacións son moi similares tanto nos graos SUG-ADE, na rama de coñecemento ou a totalidade do SUG. O grao en ADE tanto en Santiago (89,74%) como en Lugo (92,31%) se sitúan lixeiramente por media da media do SUG-ADE (88,69%).

En canto as principais vías para acceder o primeiro emprego, en Santiago destacan os contactos, familiares ou amizades (25,71%) e Internet por igual (25,71%), seguindo a media do SUG-ADE.

En Lugo destaca o uso de Internet (42,86%) e os contactos, familiares ou amizades (14,29%).

Destacar que os graduados en ADE (Lugo) de forma maioritaria (61,54%) traballan na propia provincia, moi por enriba dos graduados en Santiago (5,00%) (media SUG-ADE (10,73%). Tamén os graduados en ADE-Lugo son os que presentan a maior porcentaxe dos que preparan oposición (33,33%), tamén moi por enriba dos graduados en Santiago (9,09%) (media SUG-ADE (15,15%).

Estes datos reflicten que os graduados en ADE, e en particular na USC, presentan en xeral mellores datos de inserción laboral (traballan, emprego na súa titulación, contrato indefinido, ...) que o resto dos egresados en Ciencias Sociais e Xurídicas I e do SUG no seu conxunto. Destacar que unha ampla maioría volvería a cursar a mesma titulación, medida indirecta da satisfacción coa mesma.

Podemos completar a análise anterior cos últimos datos dispoñibles (cohorte de egresados: 2013-2014) no Sistema Integrado de Información Universitaria (SIU) relativos a inserción laboral dos graduados en ADE pola USC.

Considerando que nos atopamos nunha etapa con limitacións serias na demanda do mercado de traballo, cómpre valorar positivamente os datos das taxas de afiliación á Seguridade Social (79,5%) e a porcentaxe de indefinidos (58,2%) (23 de marzo de 2018) dos graduados en ADE na USC, que seguen sendo elevadas catro anos despois de egresar. Sen embargo, tan só o 28,2% dos afiliados aos catro anos de titularse está no grupo de cotización acorde co seu nivel formativo: titulados, problema que consideramos está mais relacionado co propio mercado de traballo que coa formación recibida. Non dispoñemos de mais datos para efectuar comparacións nin analizar a súa evolución.

Consideramos que a potente demanda dos estudos universitarios de Administración e Dirección de Empresas, xustificada adecuadamente na memoria, sigue vixente. O título do Grao en ADE ofrece ao alumnado unha sólida formación a partir dun bloque central de coñecementos básicos que se imparten nos primeiros cursos e remata no último curso cun considerable abano de materias de carácter optativo co obxectivo de posibilitar unha certa especialización en consonancia coas formulacións da demanda antes mencionadas. A Memoria para a solicitude de verificación do título recolle detalladamente a xustificación do Grao en ADE. Tras once anos desde a súa implantación (2009/2010), pódese dicir que o grao en ADE segue a ter demanda e inserción laboral suficiente para xustificar a súa continuidade.

Indicadores de satisfacción

Con base nos datos dispoñibles, proporcionados pola Área de calidade e mellora dos procedementos da USC, fíxose unha análise pormenorizada das enquisas de satisfacción tanto dos alumnos ou egresados, como do PDI, PAS e titores nos programas de prácticas externas.

Código	Nome	Campus	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN15G-PC-08	Satisfacción dos estudantes saíntes cos programas de mobilidade	Santiago	3,54	3,73	3,57	3,88	-
		Lugo	3,85	4,00	3,94	4,14	-
IN16C-PC-08	Satisfacción dos estudantes entrantes	Santiago	4,53	4,00	3,80	1,71	-

	cos programas de mobilidade	Lugo	4,67	4,50	4,75	4,06	-
IN19G-PC-09	Satisfacción dos estudantes cos programas de prácticas externas	Santiago	3,86	4,11	4,39	4,38	-
		Lugo	4,43	4,35	4,17	3,06	-
IN20G-PC-09	Satisfacción dos titores externos cos programas de prácticas externas	Santiago	3,95	4,00	4,17	4,15	-
		Lugo	4,13	4,21	3,99	4,14	-
IN21G-PC-09	Satisfacción dos titores académicos cos programas de prácticas externas	Santiago	-	-	4,20	4,88	-
		Lugo	4,75	4,73	-	4,88-	-
IN23G-PC-09	Satisfacción dos egresados coa información pública dispoñible	Santiago	3,18	3,16	3,21	3,06	3,33
		Lugo	3,33	3,35	3,63	3,70	-
IN28G-PS-01	Satisfacción media do PDI coas actividades formativas desenvolvidas (USC)	Santiago	4,33	4,30	4,39	4,29	4,46
		Lugo	4,33	4,30	4,39	4,29	4,46
IN29-PS-01	Satisfacción media do PAS coas actividades formativas desenvolvidas (USC)	Santiago	3,99	3,91	3,99	7,84(1-10)	7,64
		Lugo	3,99	3,91	3,99	7,84(1-10)	7,64
IN42G-S01-PM-01	Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación	Santiago	3,40	3,20	3,31	3,13	3,21
		Lugo	3,23	3,44	3,71	3,40	-
IN46G-S01-PM-01	Satisfacción do alumnado coa docencia recibida	Santiago	3,80	3,70	3,74	3,83	3,78
		Lugo	3,59	3,44	3,50	3,87	3,73
IN47G-S01-PM-01	Satisfacción do PDI coa docencia impartida	Santiago	3,60	3,66	3,77	4,16	3,97
		Lugo	3,83	3,88	3,90	4,24	4,24
IN48G	Taxa de resposta satisfacción alumnado docencia recibida	Santiago	24,27	27,39	26,79	27,22	34,24
		Lugo	63,78	66,38	52,10	57,74	39,73
IN49-PM-02	Satisfacción do PAS co traballo desenvolvido	Santiago	3,00	3,33	4,25	3,72	3,75
		Lugo	4,20	4,40	4,40	4,52	4,60

Neste contexto xeral, debemos sinalar que non temos datos para o último curso académico dos indicadores relacionados coa satisfacción dos estudantes cos programas de mobilidade, prácticas, nin dos titores de prácticas. Os últimos datos dispoñibles nestes casos, pódense

considerar satisfactorios. En canto as actividades formativas desenvolvidas por PAS e PDI acadan puntuacións altas.

Tamén se expresa satisfacción coa docencia, recibida e impartida, sendo moi semellantes as valoracións medias do alumnado e do profesorado, que en xeral diminúe levemente no último ano. En canto a satisfacción do alumnado coa docencia recibida presenta valores lixeiramente inferiores aos obtidos en cursos anteriores, tanto en Santiago (3,78) como en Lugo (3,73). Destacar a mellora no último curso da taxa de resposta da satisfacción do alumnado coa docencia recibida en Santiago que pasa a ser do 34,24%. En Lugo esta taxa sen embargo diminúe de forma importante ata o 39,73%.

Con relación a satisfacción do profesorado coa docencia impartida, compre destacar que ó profesorado está satisfeito, en xeral, coa docencia impartida, tanto en Santiago (3,97) como en Lugo (4,24).

O curso pasado destacamos a boa valoración que o alumnado, os titores externos e os titores académicos atribúen ás prácticas externas tanto en Santiago como en Lugo. Tamén o alumnado mostraba unha elevada satisfacción cos programas de mobilidade, tanto o saínte como o entrante, agás os estudantes entrantes no campus de Santiago (1,71).

Por outra banda, sinalar que o Pas está bastante satisfeito co traballo desenvolvido, inda que a satisfacción en Santiago (3,75) é un pouco máis baixa que en Lugo (4,62) (INF.21).

Ademais, estes indicadores complétanse, nalgúns casos, cos informes complementarios nos que se recollen os resultados da valoración media para cada pregunta da enquisa. De novo, a análise realizarase por centros intentando facer análises conxuntas cando sexa posible.

Outro indicador que consideramos importante comentar fai referencia ao “Informe sobre os recursos administrativos e reclamacións rexistrados na Oficina de Análise de Reclamacións (OAR)” para o grao en ADE.

No curso 2019-20 no grao en ADE presentáronse unicamente 4 recursos e na facultade de Lugo 2. Foi parcialmente estimado 1 na Facultade de Santiago (non temos información se foi relativo ao grao en Ade ou outras titulacións que se imparten no centro) e 1 estimado en Lugo.

En canto as reclamacións presentouse 3 no grao en ADE en Santiago, relativas a certificacións, devolución de prezos e títulos. En Lugo presentáronse 2 reclamacións, relacionadas con exames. Unicamente 1 foi estimada en Santiago.

Nun grao cunha matrícula de 1.189 alumnos matriculados consideramos estes datos como unha medida da satisfacción dos estudantes co grao, xa que as súas queixas, reclamacións e recursos foron moi reducidas.

- Grao en Economía

Admisión do alumnado

En relación cos **criterios de admisión**, para o Grao en Economía da USC non se determinaron outros distintos dos derivados da limitación de prazas de novo ingreso e dos establecidos pola lexislación vixente para os estudos de Grao. Pode resultar de interese lembrar que na fase específica das PAU deuse a ponderación máxima (0,2) ás materias Economía, Economía da Empresa, Matemáticas II e Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais que coincidimos en considerar que son aquelas nas que os nosos estudantes necesitan maior formación.

En canto ás **accións de captación**, a Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais estivo desenvolvéndoas no marco do programa de captación institucional que ten a USC. Entre outras, o profesorado do centro participa no Programa "A Ponte entre o Ensino Medio e a USC" con diferentes charlas en institutos de secundaria. Ademais, os alumnos/as de secundaria visitan o centro realizando un percorrido pola Facultade.

Non se levaron a cabo outras actuacións máis específicas para a captación de alumnado porque os datos avalan, como xa indicamos, que segue a ser una titulación con elevada demanda.

Plan de acción titorial

Aplicase o xa comentado para o caso do Grao en Administración e Dirección de Empresas

Mobilidade

Indicador	Nome	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN18G	Porcentaxe de estudantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados	4,08	2,64	3,70	4,35	2,44	4,40
IN17G	Estudantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados (%)	2,35	3,73	5,47	3,86	6,17	-----
IN15G	Satisfacción dos estudantes saíntes cos programas de mobilidade	3,75	3,98	3,61	3,29	3,96	-----
IN16C (centro)	Satisfacción dos estudantes entrantes cos programas de mobilidade	4,33	4,53	4,00	3,80	1,71	-----

O alumnado recibido por programas de **mobilidade** (IN18G) no 2019-20 supuxo o 4,40% sobre o total de matriculados, cifra que sube con respecto á do curso anterior. Non dispoñemos este curso do IN17G nin dos IN15G e IN16C.

Dos 42 alumnos saíntes no 19-20 (INF.03), 30 eran Erasmus, procedentes sobre todo de Polonia (11); 10 eran SICUE; y 2 eran de convenios con outras universidades.

A única persoa que respondeu á enquisa sobre mobilidade saínte (INF.04), valorou cun 5 (de 1 a 5) a experiencia. As valoracións de todos os ítem foron, en xeral, moi boas, excepto as relativas á suficiencia da bolsa recibida (2) e á utilidade do curso do idioma local na universidade de acollida (2). Non dispoñemos este curso da enquisa sobre mobilidade entrante (INF.05).

Incluímos a continuación unha avaliación xenérica sobre o acontecido coa mobilidade no centro durante o devandito curso.

Durante o curso 2019-20, a Mobilidade transcorreu con total normalidade no primeiro cuatrimestre, no que houbo o número habitual de estudantes entrantes e saíntes. O inicio do segundo cuatrimestre tamén foi o habitual. Na área de Mobilidade da facultade, atendendo á AM-3/19-20, púxose en marcha neste curso a iniciativa *Welcome Day*, unha sesión para recibir ao alumnado entrante na que se lles presentou a facultade e se lles deron orientacións xerais sobre horarios, grupos e cambios nos acordos de estudos. Ademais, púxose en contacto aos estudantes entrantes con alumnos e alumnas titores, que responderon ás súas inquietudes desde a súa perspectiva de estudantes da facultade.

O confinamento decretado en España a partires do 13 de marzo non interrompeu ningún dos programas de Mobilidade, aínda que en moitos casos foi necesaria unha flexibilización dos termos dos acordos de intercambio. En particular, facilitóuselle na medida do posible a todas as persoas que o solicitaran a interrupción do intercambio sen a penalización prevista nas respectivas convocatorias. En moitos casos o alumnado entrante e saínte acabou regresando antes de tempo ao país de orixe, pero puido seguir as probas virtuais sen maiores problemas e culminou o proceso de Mobilidade sen perxuízo para o seu proceso formativo. É importante sinalar que no caso do alumnado de intercambio entrante non se aplicou a instrución relativa á adxudicación da nota media do expediente académico cando a cualificación obtida polo alumno ou alumna nunha determinada materia fose inferior a esta.

Prácticas externas

Indicador	Nome	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN22G	Porcentaxe de estudantes egresados nun curso académico que ao longo dos seus estudos realizou prácticas en empresas e institucións	25,30	37,96	26,03	38,36	31,40	36,00
IN19G	Satisfacción dos estudantes cos programas de prácticas externas	4,12	3,61	3,87	4,43	4,24	-
IN20G	Satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas	4,33	4,00	3,17	4,58	4,67	-

IN21G	Satisfacción dos titores académicos e dos programas de prácticas externas	4,10	4,20	-	4,80	4,94	-
-------	---	------	------	---	------	------	---

A porcentaxe de estudantes egresados que realizou prácticas en empresas ou institucións ao longo dos seus estudos aumentou no curso 2019-20, situándose no 36%. O número de alumnos/as do grao en Economía que fixeron prácticas no curso 19/20 foi de 40, 29 curriculares e 11 extracurriculares.

Hai que ter en conta que no curso 19/20 as prácticas externas quedaron suspendidas por mor da pandemia no mes de marzo polo que na Facultade só houbo a convocatoria aberta de prácticas de outubro que permite ao alumnado realizar prácticas entre novembro e abril (algún alumno/a non puido realizar as practicas desa convocatoria aberta porque non puideron facelo de xeito presencial e as empresas ou institucións non permitiron facelo de xeito telemático) e non se fixo a convocatoria aberta de marzo que permite ao alumnado realizar as prácticas entre maio e setembro. En calquera caso algúns alumnos/as puideron realizar prácticas promovidas por eles mesmos durante os meses de verán do curso 19/20 cando se reanudaron parcialmente as mesmas.

No centro leváronse a cabo iniciativas para mellorar a difusión sobre as prácticas entre o alumnado como a utilización de cartaces no centro e a publicación nas redes sociais da Facultade das reunións informativas e das convocatorias abertas de prácticas así como das convocatorias de prácticas extracurriculares do Consello Social da USC. Aínda que nos anteriores cursos a oferta de prácticas en empresas veuse incrementada (tanto curriculares como extracurriculares) esta oferta reduciuse no ano 2020 por mor da pandemia tal como explicamos anteriormente.

Os axentes implicados nas prácticas externas que responderon á enquisa no 2018-19 (titores externos, titor académico e estudantes) amosaron unha satisfacción moi alta coa experiencia. Pero para o curso 2019-20 non dispoñemos do dato da satisfacción media dos titores académicos (IN21G) nin profesionais (IN20G). Tampouco dos resultados das enquisas de satisfacción relacionadas cas prácticas (INF.06, INF.07 e INF.08).

Pola contra, sí dispoñemos da satisfacción media do alumnado (IN19G) que realizou prácticas curriculares ou extracurriculares organizadas pola Facultade, xa que a este alumnado pedíasele que cubriera unha enquisa na aula virtual da materia cando entregaba a memoria de prácticas. A satisfacción media do alumnado que contestou a enquisa (28 estudantes) foi moi positiva, cun valor medio do 4.5 (1 moi en desacordo - 5 moi de acordo).

Tendo en conta o exposto, consideramos que o programa de prácticas amosa unha evolución positiva e satisfactoria no Grao en Economía para o alumando das prácticas, os titores profesionais e o titor académico.

Traballo de fin de grao

A materia TFG desenvolveuse conforme ao planificado e con todas as melloras que se foron incorporando nos cursos anteriores, destacando os seguintes aspectos:

- *Información.* Publicación dunha guía docente ampliada; publicación de diapositivas coas preguntas mais frecuentes; sesión de presentación da materia ao alumnado de 4º curso;

deseño e mantemento dunha Web de TFG e dunha aula de coordinación no Campus Virtual.

- *Formación en competencias informacionais.* O Servizo de Biblioteca da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais desenvolveu un curso a través da aula virtual sobre competencias informacionais para o TFG.
- *Difusión de TFGs excelentes* polo Servizo de Biblioteca a través do repositorio institucional MINERVA.
- *Documentos de apoio ás presentacións póster.* Documento no que se explica o procedemento e documento cunha plantilla de póster académico adaptada ás recomendacións da Comisión do TFG da Facultade.
- Desenvolvemento das presentacións a distancia do TFG.
- *Documentos de apoio para a solicitude telemática da defensa do TFG.* Elaborado polo Xestor Académico do centro.

No curso 19-20, todas as presentacións do TFG a partir da data de confinamento realizáronse a través de Teams. Na Facultade decidiuse que, nesta situación especial, a avaliación polo titor/a non tivera a limitación do 7,5 que figura na nosa normativa, polo que o titor podía outorgar ata o 100% da cualificación. Decidiuse manter a posibilidade de avaliación por tribunal, pero só 4 alumnos/as das convocatorias de xullo e setembro optaron por esta modalidade (elixírona 4 alumnos/as na de febreiro).

Podemos subliñar que a taxa de éxito (superados/presentados) foi do 99% no 2019-20 e que, sobre o total de matriculados, o 34,27 % acadou notable, o 21,68% sobresaliente e o 4,90% matrícula de honra. Este curso obsérvase un incremento importante da cifra de sobresalientes. Isto se debe a que, como xa indicamos, a raíz do estado de alarma, modificáronse temporalmente na Facultade os procedementos de defensa: realizáronse todas as defensas ante titor/a e este podía outorgar ata o cen por cen da cualificación (no procedemento normal o que elixe avaliación por titor/a sabe que non poderá obter máis dun 7,5, e son moitos os que se decantan por esta opción, o que tende a limitar a cualificación nesa nota).

Debe sinalarse que a taxa de rendemento (superados/matriculados) é do 69,93%, cifra explicable xa que se esixe ter todas as restantes materias aprobadas para poder defender o traballo e, cando se matriculan a comezos do curso, non saben se cumpriran co requisito. De feito, a renuncia é dun 11,19%.

Resultados da aprendizaxe

Na avaliación das materias, os estudantes do Grao en Economía acadan no 2019-20 unha taxa de éxito do 82,77%, cifra que supón un incremento respecto ás dos cursos anteriores, aínda que segue a ser inferior ao 94,17% da media da USC (que tamén experimenta un aumento respecto ás anteriores). Analizaremos polo miúdo os indicadores de rendemento para o título no criterio 7, polo que non nos deteremos aquí máis neste punto.

IN35G-Taxa de éxito						
	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Economía – USC	75,75	75,53	74,64	74,73	76,84	82,77
Media Área de Ciencias Sociais e Xurídicas	86,94	87,12	87,50	87,19	87,86	92,80
Media USC	85,70	86,20	87,35	87,21	87,78	94,17

As actividades formativas, as súas metodoloxías e sistemas de avaliación están contidos na MVT. Para cada materia, esta información figura na Guía Docente. Na MVT non se incluíron explicitamente os resultados de aprendizaxe para o título e materia posto que, de acordo co establecido na lexislación, só se establecía en termos de competencias. Periodicamente, revísanse os programas/guías docentes co obxecto de corrixir as desviacións que se observan entre as competencias e os sistemas de avaliación que figuran neles e as das fichas das materias na MVT.

Tamén mellorou a taxa de rendemento (superados/matriculados), situándose practicamente no 70%. Debe lembrarse que esta taxa vese afectada polo feito de que se esixe ter todas as restantes materias aprobadas para poder defender o traballo e, cando se matricula o alumnado a comezos do curso, non saben se cumpriran co requisito. De feito, a renuncia é dun 11,19%.

A **taxa de graduación** (IN37G, porcentaxe de estudantes que remata os estudos no tempo previsto no plan de estudos ou nun ano académico mais en relación coa súa cohorte de entrada) baixa no 19/20 de novo, situándose no 34,56% e quedando practicamente no previsto na Memoria do título.

Ese dato está por baixo do 58,53% da USC e do 55,57% da área de Ciencias Sociais e Xurídicas. Agora ben, debe terse en conta que a taxa de graduación nas titulacións presenciais no ámbito da Economía nas Universidades públicas españolas para a cohorte 14-15 foi do 39,13% (dato obtido da Educabase do Ministerio de Educación e Formación Profesional. <http://www.educacionyfp.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/educacion/universitaria/estadisticas/estadistica-indicadores-universitarios/2018-2019.html>)

Considerando que o noso dato é mellorable, compre analizar os principais indicadores que poden estar directamente vinculados ca taxa de graduación: o número de anos que tarda o estudantado en rematar os seus estudos e a taxa de abandono.

Con respecto ao primeiro, ao analizar a serie (IN38G) obsérvase que practicamente non sube dos 5 anos (excepto no 18/19 no que se supera algo a cifra) e non se alonxa moito de que sucede na media do USC, aínda que se sitúa lixeiramente por riba das cifras da área de Ciencias Sociais e Xurídicas. Non parece, polo tanto, que sexa a esta a razón das diverxencias na taxa de graduación.

IN38G-Duración media dos estudos						
	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Media Área de Ciencias Sociais e Xurídicas	4,41	4,57	4,70	4,67	4,73	4,75
Media USC	4,46	4,82	4,97	4,98	5,06	5,06
Grao en Economía USC	4,59	4,75	5,09	4,93	5,39	4,99

Compre, polo tanto, prestar atención ao segundo factor. A **taxa de abandono RD 1393** (IN41G) (Relación porcentual entre os estudantes dunha cohorte de novo ingreso que deberon obter o título no ano académico anterior e que non se matricularon nin nese curso académico nin no anterior) sube ata o 39,71%, moi por riba do previsto na Memoria do título, e a **taxa de abandono** no primeiro curso (IN40G) sube tamén ata o 34,43%. Semella entón que é a taxa de abandono, especialmente en primeiro, a que pode explicar a baixa taxa de graduación.

Dado que este ven sendo un problema recorrente, foron moitas as accións de mellora que se puxeron en marcha para tratar de comprender a natureza do problema. Ata o Informe de seguimento do 2017-2018, desenvóléronse múltiples enquisas para coñecer as causas do abandono pero as conclusións que se obtiñan eran moi limitadas dado o baixo número de respostas. Tamén se solicitaron datos a área de Calidade có mesmo obxecto, pero non estaban dispoñibles. Finalmente, atendendo á acción de mellora AM-9/18-19, incluída no Informe de seguimento do curso 17-18, obtivéronse máis datos, proporcionados ao centro pola área de Calidade e polo representante da Universidade na CIUG, o que permitiu seguir afondando no coñecemento das causas do abandono na titulación, especialmente no primeiro curso. Desde o vicedecanato de Docencia e Titulacións desenvolveuse un informe exhaustivo baseado nos datos. Enumeramos a continuación as principais conclusións do mesmo (pódese consultar o informe completo na evidencia que acompaña a dita acción de mellora):

- A media da taxa de abandono en Economía da USC é parecida á do conxunto español
- Ven provocada fundamentalmente polo abandono en primeiro curso
- A maioría do alumnado que abandona a titulación tivo moi malos resultados no ano de inicio
- Obsérvase unha relación positiva significativa relativamente alta entre a nota de acceso e o número de créditos superados no ano de inicio
- O 35% dos estudantes que abandonaron o Grao matriculáronse noutro grao da USC pertencente maioritariamente á área de Ciencias Sociais e Xurídicas e tamén de Humanidades. Ditas áreas teñen contidos menos cuantitativos cos de Grao en Economía, sendo este un dos factores (xunto co nivel de dificultade do Grao), sinalado polo alumnado como causa de abandono en enquisas previas.

No marco da mesma acción de mellora, deseñouse unha enquisa para coñecer mellor o perfil do estudantado de novo ingreso e a súa posible relación coa taxa de abandono. A enquisa pasouse ao alumnado de primeiro no acto de benvinda do curso 19-20. No Informe de seguimento do curso 18-19 incluíuse unha nova acción de mellora (**AM-6/19-20**) dirixida a analizar o perfil do alumnado de primeiro, sobre a base dos resultados de dita enquisa, e a súa vinculación coa taxa de abandono.

Das respostas das 131 persoas que responderon á enquisa extraemos as seguintes conclusións que poden ter algún vínculo coa taxa de abandono:

- O 29% non escolleu Economía como primeira opción.
- O 71% que opta en primeiro lugar pola titulación faino por “vocación”, sendo o pragmatismo o 2º motivo en importancia aínda que cun peso moito menor (13%). No cuestionario contemplábase a opción de que o motivo fora porque a nota acadada non lle permitía acceder a outras titulacións de máis interese, pero non foi sinalada por ningún alumno.
- O 65% procede do bacharelato de Ciencias Sociais ou Humanidades; deles o 75% escolleu Economía en primeira opción. O 33% procede dos Bacharelatos de Ciencias/Tecnoloxía, e neste caso o 62% optou por Economía como primeira opción.
- O 80% ten cursado a materia de Economía no bacharelato; o 100% do alumnado que procede do bacharelato de Ciencias Sociais ou Humanidades.
- Unicamente 2 alumnos indican que non teñen cursado matemáticas no bacharelato (posiblemente os alumnos que proceden da modalidade de Humanidades). Un terzo do alumnado que contestou á enquisa cursaron as matemáticas dos bacharelatos de Ciencias ou Tecnoloxía.
- O 86,6% do alumnado ten cursado Estatística no bacharelato.
- A nota media de entrada foi dun 9.42, a nota máis alta 13.7 e a máis baixa 5.4.
- No alumnado que accede á titulación con nota inferior a 8 baixa significativamente a escolla da titulación como primeira opción (dun 71% a un 55%) e naqueles que optan por Economía como 1ª preferencia ten moita maior importancia o pragmatismo e o mellor mercado laboral (o motivo vocacional baixa ao 50%).

Compre tamén sinalar que, atendendo agora aos indicadores que nos proporciona calidade, no curso 17/18 (ao que, segundo calculamos, corresponde a cohorte de referencia para o cómputo da taxa de abandono en primeiro do 19/20), aínda que conta coa segunda nota media de acceso máis alta da serie, tamén é o curso cunha relación máis baixa de estudantes preinscritos en 1ª opción matriculados por 1ª vez sobre as prazas ofertadas (IN10G).

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN06G -Nota media de acceso por preinscripción	7,72	7,75	7,97	8,25	7,87	8,76
IN10G-Relación de estudantes preinscritos en 1ª opción matriculados por 1ª vez sobre as prazas ofertadas (%)	86,00	86,00	71,33	68,67	74,67	73,33

Taxa de rendemento (IN34G)

Taxa de rendemento = Nº de créditos superados/Nº de créditos matriculados

IN34G-Taxa de rendemento						
	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
1º curso	51,16	48,94	46,61	44,84	47,58	57,99
2º curso	60,53	60,10	59,95	68,57	66,83	78,12
3º curso	82,07	79,68	77,96	71,83	79,11	89,27
4º curso	88,15	88,82	87,24	86,05	83,85	89,30
Sen asignación a curso	41,94	96,62	77,80	85,65	88,32	82,77
TOTAL (%)	66,68	65,17	62,77	63,73	65,87	75,26
Media Área de Ciencias Sociais e Xurídicas	77,14	76,46	77,17	77,89	79,14	87,10
Media USC	76,57	76,79	78,31	78,48	79,49	88,71

Como se aprecia na táboa anterior, a taxa de rendemento (total) experimenta no curso 19-20 un importante incremento. Agora ben, dita taxa (75,26%) segue a ser inferior á media da USC (88,71%).

Taxa de rendemento por curso

Como cabía esperar, dada a taxa de abandono no primeiro curso, a taxa de rendemento incrementábase a medida que se vai avanzando na titulación, acadándose un 89,30% en cuarto curso.

Taxa de éxito (IN35G)

Taxa de éxito = Nº de créditos superados/Nº de créditos presentados

IN35G-Taxa de éxito						
	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
1º curso	60,14	58,84	57,69	55,74	60,17	66,85
2º curso	70,48	71,01	73,61	79,34	75,59	83,89
3º curso	87,87	88,22	87,15	80,06	86,91	94,45
4º curso	96,96	98,13	96,53	96,88	95,25	96,29
Sen asignación a curso	86,67	100,00	97,61	100,00	94,50	99,03
TOTAL (%)	75,75	75,53	74,64	74,73	76,84	82,77
Media Área de Ciencias Sociais e Xurídicas	86,94	87,12	87,50	87,19	87,86	92,80
Media USC	85,70	86,20	87,35	87,21	87,78	94,17

Como se observa na táboa anterior, a taxa de éxito (total) sitúase preto do 83% no 2019-20. A cifra mellora con respecto á dos cursos anteriores, aínda que sigue a estar por baixo da media da USC.

Taxa de éxito por curso

A mesma dinámica que na taxa de rendemento se observa na taxa de éxito, que vai mellorando a medida que se avanza na titulación, superando sempre no cuarto curso o 95%, sendo o 96,29% en 2019-20.

Taxa de avaliación (IN36G)

Taxa de avaliación = N^o de créditos presentados/N^o de créditos matriculados

IN36G-Taxa de avaliación						
	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
1 ^o curso	85,07	83,18	80,79	80,43	79,07	86,75
2 ^o curso	85,89	84,63	81,44	86,42	88,42	93,13
3 ^o curso	93,41	90,31	89,46	89,73	91,03	94,51
4 ^o curso	90,92	90,51	90,38	88,83	88,03	92,74
Sen asignación a curso	48,39	96,62	79,70	85,65	93,46	83,58
TOTAL (%)	88,03	86,29	84,10	85,28	85,72	90,92
Media Área de Ciencias Sociais e Xurídicas	88,73	87,77	88,19	89,33	90,07	93,86
Media USC	89,35	89,08	89,66	89,99	90,55	94,21

A taxa de avaliación (total) sube ao 90,92% no curso 2019-2020, por baixo da media da USC (94,21%).

Taxa de avaliación por curso

Como nas taxas anteriores, tamén a taxa de avaliación mellora nos cursos superiores da titulación con respecto á de primeiro.

Para consultar a análise dos resultados por materias revisar o informe de resultados do grao en Economía.

Indicadores de Inserción laboral

Para esta análise, dispoñemos de dúas fontes de datos: os datos procedentes do estudio levado

a cabo pola ACSUG e os datos de afiliación á Seguridade Social. Ambas as dúas ofrecen información sobre a cohorte de egresados no 2013-2014.

Datos estudio de inserción laboral da ACSUG

Neste caso, os datos son o resultado dunha enquisa realizada en 2017 pola ACSUG aos egresados no SUG no curso 2013-2014.

Egresados no curso 2013-2014				
	Economía -USC (%)	Economía – SUG (%)	CCSSXX_I -SUG (%)	SUG (%)
Traballa actualmente	80,00	83,91	84,21	79,59
Contrato indefinido	67,86	53,87	56,01	41,38
Realiza funcións específicas da súa titulación	77,78	82,63	82,19	84,45
Traballa por conta allea	100	95,87	94,77	90,31

O 20% dos egresados cursaba estudos universitarios no momento de realización da enquisa (Grao, Máster ou Doutoramento).

Dos que traballan, o 42,86% atopou traballo no resto de España.

Os datos de inserción laboral do Grao en Economía na USC recollidos pola ACSUG poden considerarse bos. En 2017 traballaba o 80% dos egresados. Aínda que a cifra é lixeiramente máis baixa que a do conxunto das titulacións de Economía do SUG, é moi superior a porcentaxe deles que tiña un contrato indefinido (68%). Dos contratados, o 78% realiza funcións específicas da súa titulación.

Datos de afiliación á Seguridade Social

Estes datos refírense aos estudantes universitarios titulados no curso 2013-14 que están de alta na Seguridade Social no mes de marzo de cada ano.

Os datos que comentaremos a continuación son os do SIIU que recibimos da área de Calidade e mellora dos procedementos da USC no documento “2501108_EIL_SIIU_2018-2019” e os que figuran no informe do Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades “Inserción laboral de los egresados universitarios. Curso 2013-14. Análisis hasta 2018”.

No citado informe só se incorporan os datos separados de Economía para a taxa de afiliación. No resto do documento, os datos de Economía se presentan agrupados no ámbito de estudio “Ciencias sociais e do comportamento”, polo que optamos por non incluílos.

Taxas de afiliación

	Taxa de afiliación 2015	Taxa de afiliación 2016	Taxa de afiliación 2017	Taxa de afiliación 2018
Economía USC	28,1	57,8	73,4	76,6
Economía- SUE	49,4	62,4	69,5	72,6
Total SUE	47	59,6	67,8	72,3

	% indefinidos 2015	% indefinidos 2016	% indefinidos 2017	% indefinidos 2018
Economía USC	60,0	68,0	75,8	70,7
Total SUE	48,4	50,1	52,4	51,7

	% autónomos 2015	% autónomos 2016	% autónomos 2017	% autónomos 2018
Economía USC	16,7	2,7	4,3	6,1
Total SUE	9,0	8,5	8,7	8,9

	Porcentaxe cotizan como titulados 2015	Porcentaxe cotizan como titulados 2016	Porcentaxe cotizan como titulados 2017	Porcentaxe cotizan como titulados 2018
Economía USC	27,8	27,0	36,2	46,9
Total SUE	48,2	54,0	57,7	60,7

Obsérvase que a taxa de afiliación ao cuarto ano dos Graduados en Economía da USC (76,6%) é máis elevada que a da titulación en Economía no SUE e que a do total do SUE.

Do total dos egresados en Economía da USC afiliados, a porcentaxe de indefinidos ao cuarto ano despois de egresar era do 70%, cifra moito máis elevada que a do total do SUE. A porcentaxe de autónomos era do 6,1% e os que cotizaban no grupo de titulados era o 46,9%. Esta última cifra é máis baixa que a do total do SUE.

Indicadores de satisfacción

Con base nestes indicadores, faremos unha análise das enquisas de satisfacción dos egresados, alumnado e profesorado.

1.- Satisfacción dos **egresados** coa titulación [IN42G e INF.09]

Como xa se mencionou, na táboa de indicadores non figura o dato do IN42G. Pero no documento que recolle o resultado da enquisa de egresados (INF.09) si figura ese dato: 3,5 (de 1 a 5), o que

supón unha mellora do grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación, e sitúase por riba do 3,43 da media da USC. O 100% deles recomendaría a USC a alguén que quixera cursar esta titulación. Ademais, valoran cun 3,67 a utilidade da titulación para o mercado laboral.

A satisfacción dos egresados coa súa formación e cos coñecementos e competencias adquiridos xa se analizou no criterio 6. En xeral, amosan satisfacción coa súa formación teórica pero non coa formación práctica. Remitimos a dito criterio para unha análise máis polo miúdo desta cuestión.

Este cuestionario foi respondido unicamente por 6 egresados (taxa de resposta, 6,82%), polo que as conclusións que se poden obter do mesmo deben ser tomadas con precaución.

2.- Enquisas de satisfacción aos **estudantes**

En relación cos **estudantes**, dispoñemos das enquisas de satisfacción coa docencia recibida e de satisfacción coa titulación.

- *Satisfacción coa docencia recibida* [IN46G e INF 13]. O alumnado que responde á enquisa síntese satisfeito coa docencia recibida (3,71). As valoracións son mellores no segundo semestre, coincidindo co confinamento, e amosan unha satisfacción alta co desenvolvemento da docencia neste período (3,85 de valoración global).

A taxa de resposta do alumnado á enquisa sobre a docencia recibida baixou ao 30,29%, aínda que debe terse en conta a excepcionalidade do curso 2019-2020.

- *Satisfacción coa titulación*. [INF. 22]. O alumnado valora a satisfacción coa titulación cun 3,22 e a valoración global da enquisa é dun 3,26. Por debaixo do 3 só sitúanse os seguintes ítem: orientación profesional e laboral recibida no centro (2,28); o equilibrio entre contidos teóricos e prácticos (2,78), se a oferta de prácticas é atractiva (2,29) e a distribución da carga de traballo (2,89). Unha posible explicación á baixa valoración á orientación profesional e laboral é que o alumnado que respondeu á enquisa non sexa de cuarto curso, que é ao que vai máis dirixida dita información.

Desde a nosa perspectiva, o principal inconveniente desta enquisa é que descoñecemos o curso concreto do alumnado que responde, o que dificulta a interpretación dos resultados, sobre todo nos aspectos formativos. Non é o mesmo que o alumnado de cuarto curso diga que a titulación está mal organizada a que o diga o alumnado de segundo, porque nos primeiros cursos a aproximación ao coñecemento acumulado e ás ferramentas analíticas pode desequilibrar a balanza. Axudaría máis dispoñer dos resultados por curso.

Esta enquisa tivo unha taxa de resposta moi baixa (4,88%).

3.- Enquisas ao **profesorado**

En canto ao **profesorado**, contamos con dúas referencias: a enquisa da satisfacción do profesorado coa docencia impartida [INF 14], a enquisa de satisfacción coa titulación [INF 23].

- A satisfacción do profesorado coa docencia impartida (IN47G) é moi boa (4,00). En xeral, a valoración que se dan aos ítem da enquisa INF. 14 son satisfactorios. As máis baixas

están relacionadas coa resposta ante o confinamento: Estou satisfeito co desenvolvemento da avaliación non presencial posta en marcha tras a declaración do estado de alarma (3,04) e Valora a túa experiencia previa no uso das tecnoloxías para a docencia e avaliación en remoto (3, 15). Non obstante, valora o desenvolvemento da docencia non presencial cun 3,72. A participación foi dun 28,40%.

- En canto á satisfacción do profesorado coa titulación (INF 23), o profesorado amósase satisfeito (3,89). O alumnado asiste con regularidade ás clases (3,21) e o alumnado implícase na titulación (3,17) son os puntos peor valorados, aínda que cando se pregunta se o alumnado cumpre coa planificación académica sen problemas o puntúan cun 3,69. A participación foi dun 35,80%.

Outro indicador que consideramos importante comentar fai referencia ao “Informe sobre os recursos administrativos e reclamacións rexistrados na Oficina de Análise de Reclamacións (OAR)” para o grao en Economía.

No curso 2019-20 no Grao en Economía presentáronse unicamente 5 recursos, 4 relativos a recoñecemento de estudos e 1 a exención de prezos públicos. Deles, 3 foron desestimados e 2 estimados.

En canto as reclamacións, presentáronse 4 no Grao en Economía, 1 relativa a convocatorias esgotadas, 2 a exames e 1 ao suplemento europeo ao título. Delas, 3 foron desestimadas e 1 estimada.

Nun grao con 614 alumnos/as matriculados (excluíndo mobilidade) consideramos estes datos como unha medida da satisfacción dos estudantes co grao, xa que as súas queixas, reclamacións e recursos foron moi reducidas.

- **Máster en Desenvolvemento Económico e Innovación**

Orientación Académica

O proceso de acollida do Máster DEIN comeza antes da propia admisión. O correo electrónico así como o teléfono e as redes sociais reciben numerosas consultas de posibles candidatos que solicitan información ou resolución de dúbidas. Son realmente numerosas, sobre todo de estudantes internacionais e, de xeito moi especial, ao longo de todo o período de matrícula anticipada. A coordinación do Máster encárgase de resolver estas dúbidas ou derivalas aos servizos da USC competentes para facelo. Unha vez pasada a fase de admisión, realízase un primeiro contacto co alumnado a través do correo electrónico onde se lles dá a primeira benvida informándolles das formas de comunicación coa coordinación do Máster, así como dos horarios e do calendario académico. Igualmente, neste correo, convócaselles para unha primeira sesión presencial de benvida o primeiro día de curso. Nesta sesión de benvida, participan, conxuntamente co coordinador do título, o profesorado parte da Comisión Académica. Esta sesión é a primeira toma de contacto, onde se lles explica o funcionamento do Máster, organización docente, recursos, horarios, prácticas, deixando tamén tempo para algunha dinámica participativa na que se dea a coñecer tanto o profesorado como o alumnado.

Con respecto **ao acceso e admisión**, ademais da realización das actividades previstas na memoria, contémpanse máis aspectos, que supoñen unha importante dedicación por parte da coordinación do máster. A experiencia dende a implantación desta titulación amosa que a atención requirida polo estudiantado é moi alta ao longo de todo o proceso (dende o momento previo á matriculación ata o seguimento durante o curso e posteriormente para ter en conta a opinión dos egresados e coñecer a súa inserción laboral).

A información previa á matrícula é ofrecida institucionalmente pola propia Universidade de Santiago de Compostela. Ademais, o máster conta cunha páxina web propia con información útil e preguntas frecuentes sobre a titulación, que inclúe cuestións académicas e outros aspectos de interese (bolsas, prezos públicos, ligazóns, ...). Dita páxina é xestionada pola coordinación dende a implantación da titulación. Ademais, ofrécese a información personalizada demandada por correo electrónico, teléfono ou encontros presenciais con calquera persoa interesada na titulación.

Tamén hai que sinalar que o máster conta coa colaboración do persoal de apoio do grupo de investigación vinculado a este título, para a colaboración nas tarefas de administración e organización e, en particular, de atención ao alumnado.

Ademais de manter todas as accións de difusión aplicadas nos últimos cursos (como información a través do centro, participación nas xornadas informativas sobre másters que organiza a Facultade e a Universidade, correo personalizado ás persoas graduadas nas titulacións de acceso, potenciais interesados, entradas no blog de egresados, ...), utilízanse habitualmente as redes sociais. Así, o máster está presente nas redes sociais Facebook, LinkedIn e Twitter, e conta cun blog. Igualmente, dispón dunha conta de correo electrónico propia para información e consultas.

O sistema de selección e admisión do alumnado nos másters oficiais realízase de forma centralizada, seguindo os criterios establecidos pola USC e a prelación de titulacións establecidas na memoria verificada (prioridade para titulados de Economía e ADE, despois titulados doutras ciencias sociais e xurídicas e finalmente as demais titulacións). Ao tratarse dun máster con límite de prazas e criterios xerais de selección, no caso de que a matrícula sexa superior ás prazas ofertadas, para a adxudicación de prazas téñense en conta as cotas de reserva, as prelacións segundo as titulacións de orixe e o expediente académico.

Como resultado do proceso continuo de reflexión sobre o funcionamento da titulación, a Comisión Académica acordou no ano 2014 modificar o plan de estudos da titulación no referido á introdución dunha nova materia de nivelación, polo que o título conta con tres materias de nivelación (Introdución á Economía, Introdución á Empresa e Finanzas e, Introdución á Econometría), que deben cursar todas as persoas matriculadas que non sexan tituladas en Economía ou Administración e Dirección de Empresas e que non teñan coñecementos previos sobre esas áreas. Non se teñen detectado dificultades especiais por parte dos estudantes procedentes de titulacións que non sexan Economía e Administración e Dirección de Empresas. Pola contra, ese perfil variado é un aspecto valorado moi positivamente polos distintos grupos implicados na titulación.

Mobilidade

Con respecto á mobilidade entrante, debe indicarse que no curso 2018-2019 non se recibiron estudantes de intercambio. Aínda que o máster participa no programa Erasmus, tendo asinado convenios con distintas Universidades de Italia, Portugal ou Francia, non se envían alumnos de mobilidade. Este feito explícase polas dificultades de realizar a mobilidade Erasmus para un

máster de carácter anual.

Prácticas externas

En relación coas prácticas, para a súa realización é necesario ter asinado un convenio coa entidade, seguindo o modelo establecido pola USC. Antes de que finalice o primeiro cuatrimestre, habitualmente no mes de decembro, ofértanse as entidades coas que hai convenio vixente para que o alumnado exprese as súas preferencias. Varias entidades ofertan máis dunha praza anualmente. Unha vez asignada a entidade para realizar as prácticas seguindo a Normativa da USC e o procedemento establecido pola Comisión Académica do Máster, cada estudante conta cun titor/a académico e un titor/a profesional, para realizar o seguimento e avaliación das prácticas.

Todos os cursos ampliáanse as entidades con convenios para a realización de prácticas, tanto con distintas empresas como con administracións públicas. En xeral, mantéñense vixentes os convenios coas entidades, excepto que esa entidade non continúe a súa actividade. No curso 2019-2020, 18 persoas realizaron prácticas, coincidindo cos novos matriculados que optaron pola orientación académico profesional. Outra persoa matriculada non realizou as prácticas, pois solicitou o seu recoñecemento pola súa actividade laboral no departamento de I+D dunha empresa.

En relación coas prácticas, debe sinalarse que o alumnado tende a seleccionar entidades localizadas en Santiago de Compostela ou no seu entorno, debido á proximidade, aínda que poderían ser de máis interese outras empresas ou institucións.

A entidade na que se realizan prácticas asígnase tendo en conta a preferencia dos estudantes e a dispoñibilidade das entidades para recibir máis dunha persoa cando hai colisión. Na medida do posible inténtase que a actividade realizada en prácticas estea relacionada co seu traballo fin de máster. As instalacións desas entidades son axeitadas para a correcta adquisición das competencias vinculadas á materia prácticas.

Dende o curso 2016-2017 o máster organiza máis actividades complementarias, como visitas a empresas de base tecnolóxica, centros de I+D ou tecnolóxicos, ou parques científico-tecnolóxicos e empresariais. Esas visitas foron posibles polo financiamento de GAIN e as axudas ás prácticas de campo convocadas pola USC nas materias que inclúen as visitas na súa programación docente.

Non contamos con datos sobre a satisfacción dos/as estudantes co programa de prácticas externas para o curso 2019-2020, a situación anómala en relación á xestión das prácticas vivida pola pandemia da COVID-19 fixo que moitas das prácticas se realizaran de xeito telemático. Historicamente nos cursos precedentes a valoración das prácticas era positiva, sendo no 2018-2019 de 3,58 sobre 5 e no 2017-2018 de 4,24 o que amosa o alto grado de satisfacción coas prácticas.

En canto á satisfacción dos titores profesionais e académicos tampouco contamos con datos para o curso 2019-2020, ao igual que no caso do estudantado, o histórico deste indicador é considerablemente alto nos cursos precedentes, polo que a pesares da situación pandémica que vivimos no 2020 considerase que se mantén esta tendencia.

Traballos fin de máster

As competencias propostas na memoria son coherentes co deseño do plan de estudos, sendo traballadas e avaliadas en distintas materias. As materias Prácticas Externas e Traballo Fin de

Máster (TFM) permiten avaliar dun xeito integral a adquisición das competencias que deben acadar os egresados.

A situación tan extraordinaria vivida por mor do COVID-19 no 2020 marcou de xeito significativo a taxa de presentación de TFM, que neste curso non foi moi alta. Sen embargo, a taxa de graduación, como inclúe o alumnado do curso anterior foi do **93,75, por riba da media da USC e das titulacións de ciencias sociais.**

A mellora neste indicador é satisfactoria, tendo en conta a dificultade que se viña dando no máster para poder elaborar e defender o Traballo Fin de Máster no mesmo curso académico no que se inician os estudos. A tendencia á mellora da taxa de graduación, especialmente relevante no curso 2018-2019 indica a efectividade das actuacións implementadas no título nos últimos cursos e se que manteñen como acción periódica todos os cursos. Hai que recoñecer que máis aló das actuacións realizadas, a Comisión Académica do máster ten unha limitada capacidade de actuación neste ámbito. Á hora de elaborar un traballo fin de máster, hai un traballo autónomo que lle corresponde ao estudantado, máis aló do papel de titorización e apoio no proceso por parte do profesorado que dirixe os traballos e do equipo organizador do título. Dende a organización do máster insistíuse na importancia de que defendan o TFM no curso de inicio no máster, para o que se debería comezar a realizar o TFM como moi tarde ao inicio do segundo cuatrimestre. Adiantase a asignación de tema e titor de TFM; os temas son suxeridos polo profesorado; e recoméndase que na medida do posible o estudantado orientara as prácticas e as tarefas que deben realizar nas distintas materias a temáticas claramente relacionadas co seu Traballo Fin de Máster

Indicadores de Rendemento

- A taxa de rendemento (relación porcentual entre o número total de créditos ordinarios que superou o estudantado e o número total de créditos ordinarios en que se matricularon no curso analizado) é do 86,98% para o curso 2019-2020, lixeiramente por debaixo da media da USC, o cal representa un valor similar a cursos anteriores.

- A taxa de éxito, relación porcentual entre o número total de créditos ordinarios que superaron os estudantes e o número total de créditos ordinarios aos que se presentaron está no 98,55% en consonancia coa media da USC e mantendo a tendencia dos últimos anos.

- A taxa de avaliación foi do 87,71% lixeiramente inferior á media da USC, mantendo a tendencia do Máster nos últimos cursos.

- A taxa de graduación, tal e como se comentou anteriormente foi do 93,75, con un incremento considerable do 73,91 do curso 2018-2019, esta taxa vén determinada principalmente polo alto número de graduacións alcanzadas no curso 2018-2019, onde o 88% do alumnado de novo ingreso se graduou.

- A duración media dos estudos foi de 2,83 algo superior á tendencia que se viña amosando nos últimos anos, este incremento débese, en parte, ao número de persoas que realizan o máster a tempo parcial e que demoran a presentación do traballo de fin de máster ao terceiro ano.

- Para o dato da eficiencia dos titulados, non contamos con datos dos últimos curso.

- A taxa de abandono foi para o curso 2019-2020 do 0% o que mellora os indicadores dos últimos anos.

Á hora de analizar estes datos debe terse presente a situación de excepcionalidade que se viviu no curso 2019-2020 derivada da pandemia do coronavirus e que implicou a suspensión das actividades presenciais dende marzo de 2020.

Indicadores de satisfacción

Polo que se refire aos indicadores de satisfacción, destácanse os seguintes:

- IN16 Satisfacción dos estudantes entrantes cos programas de mobilidade, non ten participado ningún alumno nos programas de mobilidade polo que non procede a análise de dito indicador.
- IN19 Satisfacción dos estudantes coas prácticas externas, non se conta con datos para o curso 2019-2020, a tendencia de anos anteriores é positiva cunha media de 4,05 sobre 5 de puntuación acadada.
- IN20 Satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas. Ao igual que coa satisfacción dos estudantes non se conta con datos, sendo a tendencia dos últimos anos é positiva, cunha puntuación de 4,12 sobre 5.
- Para os indicadores IN21 Satisfacción dos titores académicos cos programas de prácticas externas, IN28 Satisfacción media do PDI coas actividades formativas desenvolvidas, IN29 Satisfacción media do PAS coas actividades formativas desenvolvidas e IN42 Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación non se conta con datos.
- No caso do indicador IN46 Satisfacción do alumnado coa docencia recibida, a puntuación recibida, 4,29, está en coherencia coa tendencia dos últimos anos. Destaca a boa valoración que deron as persoas participantes á comunicación cos docentes. A taxa de resposta na enquisa foi do 62,96%.
- Polo que se refire o indicador IN47 Satisfacción do profesorado coa docencia impartida, a puntuación alcanzada é alta, na liña dos últimos anos, sendo de 4,30 sobre 5. Destácase a alta puntuación dada a comunicación e interacción co alumnado.

- **Máster en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas**

Orientación académica

Aproximadamente unha semana antes do inicio do curso, a coordinación do mestrado organiza unha sesión de acollida para os estudantes. A sesión de acollida está especialmente recomendada para os alumnos estranxeiros, pero é aberta a todo o estudantado do mestrado. Conta dunha parte desenvolvida na aula e dunha visita polo centro, se as condicións sanitarias o permiten. Na sesión desenvolvida na aula, trátanse as seguintes cuestións:

- Estrutura do plan de estudos e cuestión básicas do seu funcionamento.
- Información básica sobre a web da USC e o seu funcionamento.
- Información básica sobre o Campus Virtual.
- Información básica sobre a Secretaría Virtual.
- Lugares da USC onde se realizan algunhas xestións relevantes para o alumnado.
- Coméntanse os horarios da materia.

Na visita ao centro, amósanse as aulas nas que impartirá o centro e os lugares comúns de utilidade para o alumnado (Biblioteca, aulas de informática, conserxería...).

Posteriormente á sesión de acollida, na presentación do mestrado, se revisan as cuestións máis relevantes expostas na sesión de acollida. O material entregado ao alumnado inclúe copia dos horarios de clase e das datas de exames de todas as materias.

Orientación profesional

De acordo as posibilidades económicas do mestrado e á situación sanitaria existente, a

coordinación do mestrado organiza conferencias de profesionais do sector turístico e profesores doutras universidades orientadas a mellorar a orientación profesional do alumnado.

Nos cursos 2017-18, 2018-19 e 2019-20 tiveron lugar as seguintes conferencias:

Poñentes 2017-18	Conferencias
José Paz Gestoso Turismo de Galicia	Xestión de destinos Urbanos en Galicia
José Antonio Martínez Quintás Director Operacións Grupo Carrís	Dirección operacións nas empresas turísticas
Leonor Lorenzo Abalo Slow Food Compostela	Slow food: o Convivium Slow Food Compostela
Rocío García Carregal Slow Food compostela	Slow food travel e slow tourism
Iñaki Gaztelumendi Do-Ejo Consultor free lance	Turismo urbano: unha nova axenda para as cidades
Pilar Taboada de Zúñiga Romero Oficina de Cursos Internacionais da Universidade de Santiago de Compostela	Potencial do turismo idiomático nos destinos urbanos
María García Hernández Universidad Complutense de Madrid	Xestión de fluxos turísticos en espazos patrimoniais
Taesu Park Mongolia International University	How can I choose a good topic for my research in tourism ?- Perspective available data
2018-19	Conferencias
José Paz Gestoso Turismo de Galicia	Xestión de destinos Urbanos en Galicia
José Antonio Martínez Quintás Director Operacións Grupo Carrís	Dirección operacións nas empresas turísticas
Alessio Sidoti Consultor free lance	Turismo e desenvolvemento local na periferia da cidade de Roma. O caso do Ecomuseo Casino Ad Duas Lauros/
Pilar Taboada de Zúñiga Romero Oficina de Cursos Internacionais da Universidade de Santiago de Compostela	O Camiño de Santiago: a lingua e a cultura como recurso turístico
Manuel de la Calle Vaquero Universidad Complutense de Madrid	Contradicións e controversias do turismo urbano
Youcef H Douch Universidade de Kenitra-Rabat	Hofstede's Cultural Dimensions and Tourist Behaviors
Verónica Ramallal CEO de Pekecha	Marketing dixital aplicado a produtos turísticos con alma. Do local ao Universal.
Flavia Ramil Directora Xerente de Turismo de Santiago	Xestión turística dunha cidade patrimonio da Humanidade: Santiago de Compostela.
2019-20	Conferencias
Giorgi Dolidze Iakob Gogebashvili Telavi State University	Tourism in Georgia
José Paz Gestoso Turismo de Galicia	Xestión de destinos Urbanos en Galicia
José Antonio Martínez Quintás Director Operacións Grupo Carrís	Dirección operacións nas empresas turísticas

Finalmente, o alumnado do máster foi informado polo coordinador no curso 2019-20 dunha serie de actividades complementarias prácticas (cursos, talleres...) celebradas na Facultade de CC Económicas e Empresariais ou noutros centros da USC e orientadas á adquisición de competencias transversais de interese para os futuros egresados:

- Programa de voluntariado Helsinki España
- V Edición do Proxecto Mentoring, desenvolvemento profesional da USC
- Programa AKADEMIA curso 2019-20
- Sesión informativa emprego público USC
- Joint the workforce. Estás preparado para o teu primeiro día de traballo?
- Programa Smart People.Talent Match. Grupo Hotusa.

Neste curso, o número de actividades complementarias foi menor que en cursos anteriores, debido a que á irrupción do COVID19 impediu a organización e realización de actividades deste tipo.

As actividades formativas desenvolvidas no programa do máster, ademais, complementáanse coa presenza do alumnado e o profesorado nas redes de información e decisión do ámbito turístico. Así, o máster participa nas actividades da Rede Interuniversitaria de Posgraos en Turismo (RedIntur). Esta é unha rede de cooperación no estudo, intercambio de experiencias e propostas de actuación co obxectivo de colaborar para a mellora continua.

Admisión do alumnado

O sistema de admisión do alumnado no máster realízase de acordo ao establecido na memoria do título, que establece que se seguirán os criterios e procedementos establecidos no Regulamento de Posgrao Oficial da USC seguindo os principios de obxectividade, imparcialidade, mérito e capacidade. A Normativa Académica da USC relativa á admisión dos estudantes faise pública previa aprobación do Consello de Goberno da Universidade. Este proceso, así como os criterios, etc. publícanse na web corporativa.

Dado que o alumnado estranxeiro ten unha presenza importante no máster, é relevante o proceso de admisión para os estudantes con este perfil. Neste caso, a memoria do título establece que poderán acceder ao máster as persoas tituladas conforme a sistemas educativos alleos ao Espazo Europeo de Educación Superior sen necesidade da homologación dos seus títulos, previa comprobación pola Universidade de que aqueles acreditan un nivel de formación equivalente aos correspondentes títulos universitarios oficiais españois que facultan no país expedidor do título para o acceso a ensinos de posgrao. O acceso por esta vía non implicará, en ningún caso, a homologación do título previo de que estea en posesión o interesado, nin o seu recoñecemento a outros efectos que o de cursar os ensinos de máster.

Ademais da información dispoñible nas diferentes webs institucionais da USC relativas aos mestrados, este máster utiliza a web propia <https://uscturismo.com/> e as redes sociais Facebook e Twitter para a captación de alumnado.

A coordinación do mestrado recibe por email durante todo o curso numerosas solicitudes de información de alumnado interesado en realizar o mestrado, destacando as solicitudes de alumnado estranxeiro. Faise un esforzo importante por responder a estes emails con celeridade e proporciónase apoio sobre a aplicación e procedemento de matrícula a todo o

alumnado que o solicita. A implicación da coordinación do mestrado é considerada relevante para facilitar a matrícula, sobre todo, do alumnado estranxeiro.

No curso 2019-20, a coordinación do mestrado participou no primeiro encontro virtual organizado pola Vicerreitoría de Titulacións e Captación Internacional orientado a ofrecer información sobre o mestrado a alumnos nacionais e estranxeiros. O encontro celebrouse o 7 de xullo de 2020 dende a plataforma MS Teams. Aínda que considérase unha iniciativa interesante, a participación foi baixa neste primeiro encontro, probablemente porque a maioría de alumnos/as interesados utilizan o email para solicitar información sobre o máster.

En función dos recursos dispoñibles, realízanse o mestrado publicítase en xornais dixital durante o período de matrícula. Nos tres cursos anteriores publicáronse dous anuncios por curso no diario *La Voz de Galicia* e un único anuncio en 2020 no diario *La Opinión*.

Complementos formativos, curso de adaptación ou de nivelación

Dende o curso 2019-20 establécese un módulo preparatorio de complementos de formación que consta de dúas materias de dous créditos cada unha: Fundamentos de Contabilidade e Fundamentos de Finanzas. Fundamentos de Finanzas debe ser cursada por todo o alumnado que non realízase un mínimo de 2 créditos en materias sobre finanzas en titulacións universitarias. Fundamentos de contabilidade deberá ser cursada por todo o alumnado que non realízase un mínimo de 2 créditos en materias sobre contabilidade en titulacións universitarias.

A superación das materias que conforman o módulo preparatorio é un requisito obrigatorio para obter o título para os alumnos/as que deban cursalo.

Durante o proceso de matrícula, a coordinación do máster revisa que os alumnos/as que deben cursar o módulo preparatorio o fan e insta a modificar a matrícula a aquelas persoas que deben facelo e non o fan.

Mobilidade

INDICADOR	DESCRIPCIÓN	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN15M	Satisfacción dos estudantes saíntes cos programas de mobilidade (1-5)	-	-	-	-	-
IN17M	Porcentaxe de estudantes enviados pola USC a programas de mobilidade sobre o total de matriculados	0,00	0,00	0,00	-	-
IN18M	Porcentaxe de estudantes recibidos pola USC de programas de mobilidade sobre o total de matriculados	0,00	0,00	0,00	2,50	0,00
IN16C	Satisfacción dos estudantes entrantes cos programas de mobilidade (1-5)	4,53	4,00	3,80	1,71	-

En relación ao número de estudantes en programas de mobilidade, desde o máster non hai estudantes saíntes.

O dato de estudantes entrantes é baixo (unha estudante procedente de Rusia para o curso 2019-20, de acordo ao Informe 3, que amosa os datos nos títulos do centro). Este dato é enganoso, xa que, a pesares de contar con poucos alumnos participantes en programas de mobilidade, si que existe número importante de estudantes estranxeiros, que supoñen no curso

2019-20 un 48,57% do alumnado matriculado. Esta porcentaxe foi é similar nos últimos tres cursos o que é positivo para o máster, ao aliñar o alumnado co que é habitual atopar nas empresas do sector turístico.

Prácticas externas

INDICADOR	DESCRIPCIÓN	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
IN22M	Porcentaxe de estudantes egresados nun curso académico que ao longo dos seus estudos realizou prácticas en empresas e institucións (%)	83,33	88,89	100,00	90,00	94,44
IN19M	Satisfacción dos estudantes coas prácticas externas (1-5)	3,74	4,00	4,21	4,28	4,52
IN20M	Satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas (1-5)	4,83	4,48	3,97	4,07	4,71
IN21M	Satisfacción dos titores académicos cos programas de prácticas externas (1-5)	4,67	4,36	4,40	4,47	4,95

As prácticas externas son unha materia optativa. A pesares de non ser obrigatorias, son realizadas pola maioría do estudiantado do mestrado (IN22M). Nos últimos 5 anos, a porcentaxe máis baixa de alumnos que realizou prácticas foi do 83,33%. No curso 2019-20 un 94,44% do alumnado realizou prácticas externas, a pesares das dificultades existentes debido ás restricións asociadas ao COVID19, que fixeron complicado a participación de empresas no programa de prácticas do mestrado. De acordo ás instrucións da USC, neste curso os alumnos puideron realizar as prácticas telematicamente.

As enquisas relativas ao satisfacción co programa de prácticas externas presentaban o problema da baixa taxa de resposta por parte dos titores/as externos, alumnado e, en menor medida, os titores/as académicos. Isto pode deberse a que o mestrado elabora enquisas propias para estes colectivos que, adicionalmente, deberían responder as enquisas proporcionadas pola área de Calidade e Mellora dos Procedementos. Para evitar este problema, acordouse coa citada área que, a partires do curso 2016-17 a área de Calidade e Mellora dos Procedementos non realice estas enquisas, empregando os datos das enquisas elaboradas polo máster.

A enquisa desenvolvida pola coordinación do mestrado está destinada aos titores profesionais, académicos e ao alumnado. No curso 2019-20, temos resposta do 100% dos titores académicos e profesionais e do alumnado. Os resultados obtidos desde que elaboramos estas enquisas amósanse na seguinte táboa. A puntuación máxima da escala é de 5 puntos e a mínima dun punto:

RESULTADOS CUESTIONARIO TITOR/A ACADÉMICO	Puntuación Media 2016-17	Puntuación Media 2017-18	Puntuación Media 2018-19	Puntuación Media 2019-20
ASPECTOS DE FUNCIONAMENTO DO PROGRAMA				
1. O estudante cumpriu o calendario previsto no plan de prácticas.	4,56	4,67	4,69	
2. O programa estivo ben organizado.	4,38	4,67	4,94	
3. En xeral, estou satisfeito co programa.	4,44	4,62	4,81	5,00
ASPECTOS RELATIVOS AO CENTRO DE PRÁCTICAS				
4. A atención recibida pola empresa foi boa.	4,75	4,52	4,75	
5. A dispoñibilidade do persoal foi abonda.	4,38	4,00	4,81	
6. En xeral, houbo unha boa colaboración co centro de prácticas.	4,56	4,24	4,75	

7. As prácticas realizadas se axustaron ao sinalado no programa de prácticas.	4,25	4,05	4,38	
8. En xeral, estou satisfeito coa empresa que me foi asignada.	4,38	4,19	4,88	4,86
ACTITUDES DO ESTUDANTE				
9. Mostrou interese polas actividades realizadas.	4,25	4,62	4,56	
10. Asumiu responsabilidades.	3,94	4,29	3,69	
11. Esforzouse nas actividades realizadas.	4,19	4,57	4,13	
12. A memoria de prácticas presentada polo estudante cumpriu cos requisitos de calidade.	4,44	4,38	3,38	
13. En xeral, estou satisfeito co estudante que me foi asignado.	4,13	4,38	4,31	5,00
PROMEDIO DE TÓDOLOS ÍTEMS	4,36	4,40	4,47	4,95
RESULTADOS CUESTIONARIO TITOR/A PROFESIONAL				
ASPECTOS FORMAIS E NORMAS BÁSICAS DE FUNCIONAMENTO				
1. O estudante cumpriu o calendario previsto e no plan de prácticas.	4,88	4,33	4,33	5,00
2. A asistencia do estudante foi regular.	4,88	4,78	4,67	5,00
3. O estudante cumpriu axeitadamente o horario.	4,88	4,78	4,33	5,00
4. A integración do estudante no medio de traballo foi boa.	4,75	4,44	4,33	4,83
COMPETENCIAS DO ALUMNO/A				
5. Se adaptou ben ás novas situacións que se lle presentaron.	4,50	3,89	4,00	4,67
6. Soubo establecer prioridades en función dos obxectivos.	4,44	3,89	4,00	4,72
7. Demostrou manexar técnicas de comunicación.	4,23	3,56	4,00	4,33
8. Mostrou capacidade para resolver os problemas que lle xurdiron.	4,08	3,67	4,33	4,50
9. Demostrou ter sentido crítico.	4,08	3,67	4,33	
10. Mostrou capacidade para traballar en equipo.	4,46	4,00	4,00	4,67
11. Demostrou capacidade para asimilar coñecementos.	4,46	4,00	4,33	4,78
COÑECEMENTOS DO ALUMNO/A				
12. Dispoñía de coñecementos teórico-prácticos e competencias xerais cando se incorporou á práctica.	3,81	3,33	4,00	4,22
13. Dispoñía de coñecementos teórico-prácticos específicos para a realización das actividades que se lle encomendaron cando se incorporou á práctica.	3,56	3,22	4,00	4,39
14. Durante o período de prácticas incrementou os seus coñecementos específicos para a realización das actividades que se lle encomendaron.	4,38	3,89	4,33	4,83
ACTITUDES DO ALUMNO/A				
15. Mostrou interese polas actividades realizadas.	4,88	4,22	4,00	4,83
16. Participou en actividades complementarias.	4,81	3,89	3,33	4,61
17. Esforzouse nas actividades realizadas.	4,75	4,11	3,67	5,00
18. Asumiu responsabilidades.	4,69	3,78	3,33	4,78
PROMEDIO DE TÓDOLOS ÍTEMS	4,48	3,97	4,07	4,71
RESULTADOS CUESTIONARIO ALUMNADO				
AVALIACIÓN DO PROGRAMA				
1. O programa estivo ben organizado.	4,00	3,95	4,06	4,50
2. A formación recibida no Máster foi suficiente para a realización das prácticas.	4,27	3,81	4,00	4,44
3. O programa supuxo un bo complemento para os meus estudos.	3,93	4,29	4,00	4,28
4. As prácticas realizadas se axustaron ao sinalado no programa de prácticas.	3,87	4,05	4,06	4,33
5. Os medios cos que contei no centro de práctica foron suficientes.	4,60	4,48	4,06	4,56
6. Fixen as miñas prácticas na empresa que solicitara en primeiro lugar.	4,33	4,33	4,00	3,83
7. Fixen as miñas prácticas no perfil de posto que	3,80	4,19	4,06	3,67

inicialmente desexaba.				
8. Percibín unha boa colaboración entre o titor académico e o centro de prácticas.	3,87	4,24	4,38	4,78
9. En xeral, estou satisfeito co programa.	3,73	4,29	4,00	4,61
AVALIACIÓN DO EMPREGADOR				
10. A atención recibida pola empresa foi boa.	4,67	4,48	4,44	4,78
11. A dispoñibilidade do persoal foi abonda.	4,62	4,24	4,38	4,67
12. En xeral, estou satisfeito coa empresa que me foi asignada.	4,36	4,38	4,56	4,72
AVALIACIÓN DO TITOR ACADÉMICO				
13. A atención recibida polo titor foi boa.	4,13	4,86	4,81	4,88
14. A dispoñibilidade do titor foi abonda.	4,13	4,86	4,63	4,89
15. En xeral, estou satisfeito co labor realizado polo meu titor.	4,07	4,86	4,81	4,83
PROMEDIO DE TÓDOLOS ÍTEMS	4,00	4,21	4,28	4,52

O cuestionario destinado aos titores académicos incluía 13 ítems valorados nunha escala Likert cun rango entre 1 e 5 puntos, relativos ao funcionamento do programa de prácticas, ao centro de prácticas e as actitudes do estudante. A partir do curso 2019-20, o cuestionario simplifícase, incluíndo tres ítems (“Estou satisfeito/a co alumno/a titorizado”; “Estou satisfeito/a coa empresa de prácticas”; “Estou satisfeito co programa de prácticas”)¹.

A redución no número de ítems empregados débese a que os titores/as académicos manifestaron que non teñen suficiente información para responder con precisión a algúns dos ítems previamente considerados, o que podería distorsionar os resultados da avaliación. Na Comisión de Prácticas do centro debateuse sobre como poder mellorar o cuestionario e recomendouse aos títulos seguir este formato de cuestionario abreviado. Ademais o cuestionario incluí unha valoración global do alumno/a nunha escala de 0-10, sendo esta valoración a nota de prácticas.

A valoración media dos tres ítems é moi elevada (4,95 puntos sobre 5) e mellora á do curso anterior (4,47 puntos sobre 5), se ben debe terse en conta que o instrumento de valoración era diferente.

O cuestionario destinado aos titores profesionais presenta 18 ítems, relacionados cos aspectos formais e normas básicas de funcionamento, e as competencias, coñecementos e actitudes do alumnado. A valoración media de tódolos ítems é elevada (4,71 puntos sobre 5), superior á do curso anterior (4,07 puntos sobre 5) e a máis alta dos últimos 5 anos. A pesares de ter unha valoración alta, cabe destacar que unha parte do alumnado estranxeiro cursou o mestrado sen ter un nivel de español elevado, pero matriculouse nas prácticas empresariais. Algún titor profesional manifestou que isto supuxo problemas en casos puntuais.

O cuestionario dedicado ao alumnado inclúe 15 ítems relativos a avaliación do programa, avaliación do empregador e do titor académico. A valoración media de tódolos ítems é de 4,52 puntos sobre 5, mellorado os resultados do curso anterior (4,28 puntos sobre 5)².

¹ Estes ítems valoranse nunha escala Likert entre 1 e 4, se ben neste informe normalízanse os valores a un rango 1-5, para poder comparar cos valores de cursos anteriores.

² Ata o curso 2017-18, a enquisa do curso anterior incluía un ítem relativo a se as prácticas eran remuneradas, non incluído a partir do curso 2018-19, como consecuencia da acción de mellora AM-2 proposta no informe de seguimento do curso 2017-18.

Traballos fin de máster

A organización do Traballo fin de Mestrado (TFM) xestiónase a través do Regulamento de TFM do mestrado, dispoñible na web:

https://www.usc.gal/gl/centros/ecoade/tfm/tfm_turismo.html.

Nesta web proporciónase ao alumnado toda a documentación e información precisa para a correcta realización do TFM.

Dado que o Regulamento actual foi aprobado en 2013, considérase necesario revisalo e actualizalo, para que recolla os cambios que se foron producindo dende que entrou en vigor, como o depósito on-line do traballo.

Tamén se considera interesante crear unha Guía docente do TFM, como un documento de axuda adicional para realización do TFM. Esta guía publicarase na mesma web que o Regulamento de TFM. Estas modificacións recóllense como accións de mellora para o curso 2020-21 (AM 02 e AM03)

Asignación dos temas e titores de TFM

Rematado o prazo de matrícula, a Comisión Académica do Máster abrirá o proceso para o desenvolvemento dos TFM nese curso académico. Primeiro extraerase a lista de alumnado repetidor que, mediante escrito razoado e co visto e prace do seu titor/a; solicite repetir título e titor/ra. Os que non o fagan someteranse ao procedemento novo de asignación que se vai abrir, onde se integrarán no caso de que non fose posible esa repetición. Esta opción para os estudantes repetidores só poderá utilizarse unha vez.

O proceso de asignación de TFM realizarase segundo o seguinte procedemento:

- Cada curso académico, a Coordinación do máster comunicará ao alumnado unha relación das liñas xerais de Traballos Fin de Máster.
- O alumnado remitirá a organización do no prazo establecido pola coordinación unha orde de preferencia das liñas propostas.
- A asignación de traballo e director ou codirector realizarase, tendo en conta as preferencias expresadas polo alumno na petición de asignación, seguindo un criterio de prioridade en función do expediente académico de cada solicitante.
- A Comisión Académica aprobará a asignación definitiva e a remitirá ao/á coordinador/a para a súa publicación.

Supervisión do alumnado

Cada estudante contará cun titor ou titora. O titor/ra programará sesións de traballo co estudante, que serán as que indique a normativa da USC, nas que establecerá a programación das tarefas que debe realizar e orientará o traballo. A avaliación do alumnado explícase con máis detalle no Artigo 10 do Regulamento do TFM.

Avaliación do TFM

A avaliación do TFM será realizada por un tribunal. Cada Tribunal estará formado por tres membros que serán persoal docente e investigador da titulación, dos que en todo caso un debe pertencer a unha área de coñecemento afín ás liñas temáticas do traballo, e, polo menos, un suplente. Os titores/as dos traballos avaliados non poderán formar parte dos tribunais. A participación nos tribunais é obrigatoria para as persoas nomeadas, agás causa de forza maior debidamente acreditada. A avaliación do TFM explícase con máis detalle no Capítulo 5 do

Regulamento do TFM.

Resultados dos TFM

DESCRICIÓN	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Taxa de rendemento (%)	20,00%	54,55%	40,63%	50,00%	23,53% 77,78%
Taxa de éxito (%)	75,00%	94,74%	86,87%	86,96%	57,14% 100%
Taxa de avaliación (%)	26,67%	57,88%	46,88%	57,50%	41,18% 77,88%

As taxas de rendemento e avaliación do TFM tenden a ser claramente inferiores da do resto de materias, se ben no curso 2019-20 prodúcense aumentos considerables, de acordo a información recollida nos Informes 17, 18 e 19. Cabe destacar que os informes inclúen dous valores para o curso 2019-20, o que dificulta ter unha visión global clara do acontecido nese curso. Un refírese aos estudantes de cursos anteriores ao 2019-20 que pertencen á primeira edición do mestrado. O outro, refírese aos estudantes matriculados por primeira vez no TFM no curso 2019-20.

As melloras nas taxas de rendemento e avaliación prodúcense nos indicadores correspondentes aos alumnos de novo ingreso, o que parece indicar dous segmentos idferentes de estudante: os alumnos de novo ingreso acadan resultados razoables no curso 2019-20, mentres os que repiten a matrícula do TFM acadan resultados peores.

En primeiro lugar, en relación ás tradicionais baixas taxas de rendemento, avaliación e éxito do TFM, A Comisión Académica ten debatido sobre este tema concluíndo que as explicacións do sucedido cos TFM relaciónanse con:

(1) alumnos que traballan ou que se incorporan ao mundo laboral durante o curso do máster, ou non realizan unha correcta planificación do tempo preciso para realizar o traballo, o que reduce o tempo que lle poden dedicar ao TFM e a importancia de obter o título na súa carreira profesional (2) a falla de competencias lingüísticas dunha parte do alumando estranxeiro, en particular do alumnado chinés cuxa presenza é notable nos últimos cursos.

En todo caso, para tratar de coñecer ao opinión do alumnado sobre esta situación, dende o curso 2017-18 realizouse unha enquisa aos estudantes con preguntas relativas aos motivos polos que non presentan o TFM. Os resultados amósanse na táboa seguinte, que inclúe as respostas dos alumnos/as dos cursos matriculados nos cursos 2016-17, 2017-18, 2018-19 e 2019-20 que repiten o TFM por primeira vez no curso seguinte. A Taxa de resposta foi do 58,82%.

Causas da non defensa do Traballo fin de Máster no curso correspondente	Puntuación Media (Escala de 1 a 5 puntos)	Desviación típica
Estaba traballando e non tiña o tempo necesario para o traballo fin de máster.	3,20	1,64
Tiña obrigacións ou intereses non académicos que fixeron que non contara co tempo necesario para o traballo fin de máster.	3,35	1,53
Comecei outros estudos e non tiña o tempo necesario para o traballo fin de máster.	1,70	1,30
Comecei a realizar o traballo demasiado tarde.	3,60	1,35
Por desacordos co titor.	1,70	1,38

Os resultados van na liña das reflexións realizadas pola Comisión Académica do máster, pois os ítems que acadan unha puntuación media máis elevada teñen que ver co comezo do traballo demasiado tarde (3,60 puntos sobre 5), as obrigas ou intereses non académicos que restaron tempo para realizar o TFM (3,35) e coa falla de tempo por estar traballando (3,20).

Por outro lado, consideramos que, tendo en conta a elevada porcentaxe de alumnado estranxeiro co que conta o máster e que unha boa parte do alumnado estranxeiro carece de competencias lingüísticas axeitadas para o aproveitamento dos recursos docentes á súa disposición, a entrada en vigor do *Acordo do Consello de Goberno do 28-02-2019 polo que se aproba a esixencia de nivel de coñecemento de lingua galega ou española para a matrícula en estudos de grao, máster e doutoramento oficial* pode contribuír a mellorar os indicadores de resultados. Aínda que os requirimentos de idioma español/galego esixidos no citado acordo non son elevados, B1, no lugar do B2 que solicita o máster na proposta anual de prazas, agardamos que os efectos da aplicación desa normativa, en vigor dende o curso 2019-20, se mostren en cursos posteriores.

Finalmente, o aumento dos valores dos indicadores para os novos alumnos/as do curso 2019-20, pode entenderse tendo en conta dúas posibles causas. A primeira pode relacionarse con que as diferentes accións de mellora implementadas en cursos anteriores contribuísen á mellora dos resultados. A segunda ten que ver coa situación de confinamento e docencia on-line derivada da COVID2019, que afectou aos alumnos/as matriculados por primeira vez no TFM no curso 2019-20 e o presentan nas convocatorias de xullo ou setembro. Algúns alumnos/as manifestaron que o confinamento tivo efectos positivos, na medida en que reduciron os tempos de desprazamentos á facultade e centro de prácticas, ao ser a docencia e, nalgúns casos, as prácticas, tamén telemáticas. A redución deste tempo, xunto coa obrigada permanencia no domicilio e o menor tempo para o ocio e outras actividades, puido propiciar que os alumnos dedicaran máis tempo á realización do TFM, o que puido repercutir favorablemente nos indicadores desta materia. Os resultados en cursos futuros contribuirán a clarificar o papel do confinamento e das medidas implementadas para a mellora dos resultados na avaliación do TFM.

Este efecto non parece darse nos alumnos/as de cursos anteriores que se matricularon do TFM no curso 2019-20. Estes alumnos se matriculan do TFM, pero os resultados son notablemente peores. O feito de que, en moitos casos, son alumnos estranxeiros que volveron ao seu país de orixe, pode propiciar unha maior desconexión co mestrado, coa materia e cos seus titores/as, o que, probablemente, incida en peores indicadores de rendemento.

Indicadores de rendemento³

A taxa de éxito (95,86%) é elevada no curso 2019-20 e similar á de cursos anteriores, aínda que lixeiramente inferior. A taxas de rendemento e avaliación (83,17 e 86,76% respectivamente), aumentan con respecto ao ano anterior, acadando valores elevados no contexto dos últimos 5 anos. Concretamente, a taxa de avaliación acada o valor máis alto dese período. O aumento do rendemento e avaliación do TFM dos alumnos de novo ingreso no curso 2019-20 é un factor que pode explicar esta mellora con respecto ao curso anterior, pois a avaliación e rendemento do resto de materias son similares ás do curso 2018-19.

O único indicador de rendemento que ten unha evolución desfavorable é a taxa de graduación, que descendeu do 86,36% no curso 2018-19 ao 57,14% no curso 2019-20, acadando o valor máis baixo do período estudado. As taxas de graduación máis habituais nos últimos 5 anos están en torno ao 60-65%, polo que o valor do curso 2019-20, sendo baixo e mellorable, non é anómalo. Dado que a taxa de graduación é un indicador que relaciona os estudantes que finalizaron os estudos no tempo previsto no plan de estudos ou nun ano académico máis cos estudantes da

³ Para consultar os datos de cursos anteriores, ver informe de resultados do título.

súa cohorte de ingreso, chama atención a evolución do curso 2018-19 ao curso 2019-20, pois o indicador de duración media dos estudos (1,22 anos en 2019-20) acada o valor máis baixo do período considerado. Dous indicadores relacionados coa duración media dos estudos teñen unha evolución moi diferente: a duración media dos estudos descende do curso 2018-19 ao curso 2019-20, pero tamén baixa a taxa de graduación.

Dado que a duración media dos estudos está fortemente influenciada pola non presentación do TFM, consideramos necesario implementar máis accións de mellora neste sentido, complementando as accións de melloras propostas en cursos anteriores para mellorar os resultados do TFM cunha acción adicional, a AM03.

En relación á taxa de abandono, acada un 9,52% no curso 2019-20, acadando un valor máximo do 12,52% nos últimos 5 anos. O valor do curso 2019-20 non é elvado no contexto do período analizado, sendo o segundo valor máis baixo.

Indicadores de inserción laboral

Dispoñemos dos datos de inserción laboral do mestrado obtidos do Estudo de Inserción Laboral dos Titulados en Másteres no SUG no curso 2013-2014, realizado pola ACSUG no curso 2018/2019, resumidos na táboa seguinte.

	MTUXET	CSeX USC	CSeX SUG
Traballa na actualidade (%)	71,40	68,20%	74,60%
Non traballa na actualidade, pero traballaron algunha vez desde a finalización do máster (%)	28,60	18,40%	16,60%
Tempo dende que finalizou o máster ata o primeiro emprego (meses)	11,67	7,96	7,47
Tempo traballado dende que finalizou o máster (meses)	16,00	19,47	21,00
Tempo traballado dende que finalizou o máster nun emprego relacionado (meses)	5,43	10,60	13,14

A táboa mostra diferentes indicadores relacionados coa inserción laboral dos titulados, ofrecendo información dos datos deste mestrado (MTUXET) e dos mestrados ofertados no ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas na Universidade de Santiago de Compostela (CSeX USC) e no Sistema Universitario Galego (CSeX SUG).

Os datos dispoñibles amosan que o 71,40% dos titulados do mestrado ao rematar o curso 2013-14 traballan na actualidade. Considerando, ademais dos que traballan na actualidade, a aqueles que traballaron algunha vez dende a finalización do mestrado, a porcentaxe acada o 100,00%. Estas porcentaxes son superiores ás referidas ao conxunto de mestrados do ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas da Universidade de Santiago de Compostela (68,20% e 86,60%, respectivamente) e similares ás do Sistema universitario Galego do mesmo ámbito (74,60% e 91,20%).

Con respecto ao tempo necesario para atopar emprego, os titulados neste mestrado tardan 11,67 meses en atopar o primeiro emprego dende que obteñen o título. É un período máis longo que o existente para o conxunto de másteres do ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas da Universidade de Santiago de Compostela (7,96 meses) e dos Sistema Universitario Galego (7,47 meses). Os titulados deste mestrado tardan algo máis de tempo en atopar emprego que os titulados doutros mestrados no ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas, pero traballan ou

traballaron nunha porcentaxe máis elevada que os titulados en mestrados da USC e nunha porcentaxe similar considerando aos os titulados en mestrados do Sistema Universitario Galego.

Os datos amosan que, en promedio, o tempo traballado despois de rematar o mestrado no momento de realizar o estudo é de 16,00 meses, fronte aos 19,47 e 21 meses dos titulados doutros mestrados no ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas da USC e o SUG. Este dato é coherente co comentado anteriormente: ao atopar o primeiro emprego máis tarde, os titulados deste mestrado teñen menos meses traballados que os seus compañeiros titulados doutros másteres no mesmo curso, considerando a mesma data de referencia.

Quizais a principal diferenza nos datos considerados estea no período de tempo traballado nun emprego relacionado coa titulación. Neste caso, os datos do Máster en Turismo Urbano e Xestión de empresas Turísticas (5,43 meses) son inferiores aos dos doutros mestrados no ámbito das Ciencias Sociais e Xurídicas da USC e o SUG (10,60 e 13,14 meses, respectivamente).

A realización de prácticas en empresas e, particularmente, en empresas do sector turístico pode contribuír a que os titulados, una vez finalizadas, manteñan vínculos coas empresas onde as realizan. Eses contactos poden ser útiles para atopar empregos vinculados coa titulación na propia empresa ou en contactos realizados dende o período de prácticas. De aí que no curso 2018-10 propuxéramos unha acción de mellora relativa a incrementar os convenios de prácticas con empresas do sector turístico, buscando mellorar a vinculación laboral dos titulados coas empresas do sector. Na actualidade, estase a traballar nesta liña.

Indicadores de satisfacción

Non existen estudantes saíntes no curso 2019 e só un estudante entrante, sen que existan datos de satisfacción dos estudantes saíntes e entrantes cos programas de mobilidade. Como comentamos previamente, si que existe unha porcentaxe importante de alumnado estranxeiro, cuxa satisfacción amósase nos indicadores xerais do alumnado.

A análise da satisfacción dos estudantes coas prácticas externas, satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas e a satisfacción dos titores académicos cos programas de prácticas externas foi realizada na primeira parte deste informe (Dimensión 1. A xestión do título), onde se expuxeron os resultados detallados das enquisas de satisfacción, incluíndo a información de tódolos ítems. Os resultados amosan valores elevados de satisfacción dos titores/as académicos (4,95), titores profesionais (4,71) e alumnado coas prácticas realizadas (4,52). A satisfacción dos titores académico e estudantes é a máis elevada dos últimos 5 anos.

A satisfacción do alumnado coa docencia recibida (3,86) acadou valores aceptables e similares aos de cursos anteriores, se ben descende lixeiramente en relación ao curso 2018-19 (4,15). Cabe destacar que a taxa de resposta a esta enquisa (56,62%) é máis baixa que á do curso anterior (66,67%).

Pensamos que a suspensión repentina da docencia presencial derivada da situación xerada pola COVID19 e a implantación de docencia telemática nun prazo moi breve, puido influír este indicador. En cursos posteriores debe prestarse especial atención á evolución deste indicador, valorando a posibilidade de propoñer accións de mellora para mellorar a satisfacción do alumnado, se a caída persiste.

A satisfacción do profesorado coa docencia impartida (4,30) segue sendo elevada e aumenta con respecto ao curso 2018-19 (4,18 puntos). O indicador amosa o segundo valor máis elevado dos últimos 5 anos.

A satisfacción dos egresados (3,50) acadou o valor máis elevado do período analizado e aumenta con respecto ao curso anterior, onde acadou 3 puntos sobre 5. De acordo ao Informe 9, é lixeiramente superior á satisfacción media dos egresados das titulacións da USC (3,43).

Queixas, suxestións e reclamacións do alumnado

O alumnado non realizou queixas formais durante o curso 2019-20.

Non obstante, dado que á metade do curso foron suspendidas as clases presenciais debido á COVID2019, houbo diferentes comentarios e suxestións ao coordinador ao respecto. Algúns alumnos comentaron que a empresa de prácticas asignada non foi unha das primeiras seleccionadas ou o seu temor a non poder realizar as prácticas, debido a prologación do proceso de asignación. Debido á situación derivada da COVID19, moitas empresas turísticas pecharon e tívose que reubicar ao alumnado en aquelas que estiveron abertas e dispostas a recibir alumnado. Este proceso foi gradual e prolongouse no tempo, debido a que as propias empresas non sabían cando poderían abrir nen se poderían recibir alumnos/as en prácticas. A pesar de todas as dificultades, conseguise que tódolos alumnos/as interesados realizaran as prácticas no curso 2019-20 e a satisfacción do alumnado foi elevada.

Debido ao peche de bibliotecas, algúns alumnos comentaron dificultades para acceder a parte da bibliografía necesaria para desenvolver o TFM ou desenvolver algunhas actividades, como enquisas a turistas. Dende coordinación instouse aos titores dos TFM a facilitar, na medida do posible, a bibliografía precisa. O propio coordinador contribuíu nesta tarefa. Igualmente, na avaliación dos TFM tívose en conta a dificultade para acceder a datos primarios.

Finalmente, nos días inmediatamente posteriores á suspensión das clases presenciais, algúns alumnos/as comentaron certa tardanza dalgúns profesores/as á hora de indicar como se desenvolverían as clases online. Dende a coordinación, contactouse co profesorado para que avanzaran neste aspecto con rapidez e así se fixo.

- Máster en Dirección de Empresas

Orientación académica

Realízase unha xornada de acollida dos estudantes e presentación da metodoloxía a seguir para a impartición do Máster.

Así mesmo, emprégase a figura do antigo estudante do Máster como titor dos novos estudantes, co obxectivo de orientar e servir de apoio aos novos estudantes ao longo de todo o curso académico.

Prácticas externas

En relación ás prácticas externas, propónse facer a convocatoria de prácticas e publicar a oferta de empresas para cada curso con anterioridade aos prazos establecidos para o cambio de matrícula a principios do segundo semestre, co fin de que poidan actualizar a súa matrícula. adecuadamente. En canto á necesidade de coordinación para equilibrar a carga de traballo, especialmente no primeiro semestre, no que se imparte a maior carga de traballo do máster correspondente ao módulo obrigatorio, establecerase un número recomendado de actividades

de avaliación continua para desenvolver por materia, así como se solicitará ao profesorado que realice no primeiro semestre, co fin de desenvolver un calendario que programe adecuadamente as devanditas actividades de avaliación continua. Mantense a Acción de Mellora (antiga AM-04, nova AM-02) e o período de execución e avánzase en que se executou no primeiro cuatrimestre do curso académico 2020/2021.

Por outra banda, hai competencias necesarias para o futuro desenvolvemento persoal e profesional que non se poden traballar na aula, de xeito que as prácticas externas permiten realizar un tipo específico de actividades formativas que enriquecen a adquisición de habilidades e, polo tanto, o proceso formativo. dos estudantes. Así, con respecto ás prácticas en empresas, neste curso académicos formalizáronse novamente acordos de colaboración con empresas adicionais, o que permitiu a realización de prácticas o 28% dos estudantes do campus de Santiago e o 78% dos estudantes do campus de Santiago. campus con respecto aos estudantes recién matriculados. Isto significa que o 53% dos estudantes graduados realizaron prácticas externas en empresas (un 30% en Santiago e un 75% en Lugo), unha alta porcentaxe (e especialmente difícil de acadar nun ano marcado pola pandemia COVID-19 e derivado de confinamento) , o que indica que o programa de prácticas externas é moi valorado polos estudantes de máster, o que permitiu á maioría dos estudantes desenvolver este tipo de habilidades prácticas. Así, en relación ás prácticas, a satisfacción amosada por estudantes e titores profesionais nos programas de prácticas externos así o indica, segundo os cuestionarios empregados para levar a cabo a avaliación e seguimento interno das devanditas prácticas, o que indica un alto nivel de eficiencia programa de prácticas en relación coa adquisición de habilidades prácticas para complementar o proceso de formación dos estudantes. En calquera caso, a través do estudo da inserción laboral pódese completar a avaliación desexada, que se fai no seguinte criterio 7 a partir dos datos dispoñibles.

Ademais, o Máster continúa cunha política continua de establecer novos acordos de colaboración con empresas e institucións adecuadas en termos de tamaño, reputación e proximidade, co fin de proporcionar a experiencia práctica que necesitan os nosos estudantes. Procedeu a revisar e actualizar todos os acordos activos en ambos os centros de acordo co último modelo de convenios de colaboración establecido pola USC e enviado por SXOPRA, de xeito que actualmente o máster ten un total de 34 acordos activos asinados con empresas (o campus de Santiago ten 15 acordos activos con empresas e o campus de Lugo con 19 convenios). Todo o anterior indica un nivel de satisfacción moi satisfactorio dos diferentes grupos de interese, con niveis similares á media nos indicadores nos que se pode facer esta comparación e que consolida os datos obtidos en edicións anteriores, o que reflicte o efecto do continuo esforzos de mellora realizados e accións de mellora levadas a cabo para satisfacer aos diferentes grupos de interese. Por último, leváronse a cabo unha serie de actividades prácticas complementarias (cursos, talleres ...) dirixidas a adquirir habilidades transversais de interese para os futuros titulados.

Traballo fin de Máster

Para promover o aumento do número de TFM presentados ao final do curso, adiantase a asignación de temas e titores ao mes de novembro, de xeito que se consiga o comezo efectivo do traballo final do máster, así como as prácticas en empresas dentro do segundo semestre, co fin de poñer máis tempo a disposición do estudante ao final do segundo semestre e así facilitar a realización do TFM.

Indicadores de rendemento

En relación á maioría dos indicadores (taxa de rendemento, taxa de éxito, taxa de avaliación, duración media dos estudos, eficiencia dos titulados), tanto en termos globais como en cada un dos dous campus, obtéñense resultados satisfactorios, ambos en liña co media universitaria e cos obxectivos fixados no Informe de verificación do título, como se pode ver:

- Taxa de rendemento: 94,5% no máster (94% en Santiago e 95% en Lugo).
- Taxa de éxito: 99,6% no máster (99% en Santiago e 100% en Lugo).
- Taxa de avaliación: 94,9% no máster (94% en Santiago e 95% en Lugo).
- Taxa de graduación: 74,4% no máster (77% en Santiago e 71% en Lugo).
- Duración media dos estudos: 1,42 no máster (1,20 en Santiago e 1,64 en Lugo).
- Taxa de abandono do RD 1393: 21% no máster (13,6% en Santiago e 28,5% en Lugo).
- Taxa de éxito dos titulados: 94% no máster (94% en Santiago e 94% en Lugo).
- Taxa de eficiencia (rendemento dos titulados): 94% no máster (94% en Santiago e 94% en Lugo).

A taxa de graduación do máster é do 74,4% (77% en Santiago e 71% en Lugo), lixeiramente inferior á media global da USC e da Área de Ciencias Sociais e Xurídicas (85% e 84%, respectivamente) e, aínda que máis preto, aínda por debaixo do 90% desexado segundo os establecidos no Informe de verificación de certificados, pero aumentando con respecto ao ano anterior e mellorando notablemente a partir da peor cifra do 52% acadada no curso 2015-2016.

Ademais, debemos destacar que a duración media dos estudos de máster tamén experimentou unha mellora notable, sendo 1,42 no máster (1,20 en Santiago e 1,64 en Lugo), estando por baixo da media global da USC e case á par coa Área de Ciencias Sociais e Xurídicas (1,47 e 1,39, respectivamente).

Non obstante, tamén hai que destacar o incremento experimentado en canto á taxa de abandono do máster, que pasou do 10% do ano anterior ao 21% do último ano (13% en Santiago e 28% en Lugo), situándose lixeiramente por encima por riba da media global da USC e da Área de Ciencias Sociais e Xurídicas (6,27% e 7,21%, respectivamente) e por riba do obxectivo establecido no informe (10%).

Aínda así, debemos ter en conta que a finalización dos estudos está directamente relacionada co traballo fin de máster pendente de presentar, polo que este feito, xa indicado na avaliación anterior para a renovación da acreditación, segue a ser un dos motivos de preocupación da Comisión Académica Intercentros. Deste xeito, con respecto ao Traballo Fin de Máster, en Santiago, dos 23 estudantes matriculados, presentáronse con éxito 12 traballos (52%), o que supón un descenso destes indicadores respecto ao último ano (70%), mentres que en Lugo, dos 17 estudantes matriculados, presentáronse 12 traballos con éxito (70%), o que supón unha mellora destes indicadores respecto ao ano anterior (50%). Cómpre salientar que unha parte do número de alumnos restantes pendentes de rematar o TFM corresponde ao número acumulado de edicións anteriores do Máster, que xunto co mencionado (o curso especialmente atípico como consecuencia da crise sanitaria derivada do COVID -19), fai que estes datos representen un retroceso respecto aos obtidos en edicións anteriores, a pesar das accións de mellora executadas como consecuencia do proceso de seguimento anual e, concretamente, da primeira e segunda renovación da acreditación.

De feito, no curso 2017/2018 realizouse unha enquisa entre os estudantes matriculados no curso que non defendía o TFM, co fin de analizar as causas que impiden a defensa do TFM e ser capaz de adoptar medidas correctoras no futuro, unha enquisa que se realizou de novo no curso

2018/2019 e no curso 2019/2020.

Para iso, os coordinadores elaboraron unha base de datos de estudantes matriculados no TFM do máster durante o curso 2019/2020 e consideraron a conveniencia de realizar a enquisa de avaliación a todos os estudantes (os que presentaron o TFM e os que non presentaron o TFM) . En total, a base de datos está formada por un total de 40 estudantes (23 estudantes en Santiago e 17 estudantes en Lugo). Elaborouse un cuestionario avaliando 15 ítems nos que os estudantes valoraron, cunha escala tipo Likert de 5 puntos, 4 bloques: organización do TFM, horario, titor e motivos de non defensa. Recibíronse 16 respostas válidas (10 en Santiago e 6 en Lugo), o que constitúe unha taxa de resposta do 40,0% (mellorando o 28,6% do curso 2018/2019 e case acadando o 43,1% acadado no curso 2017/2018).

O bloque máis valorado foi o relacionado cos aspectos relacionados co titor, acadando os valores máis altos das series analizadas nos últimos 3 cursos, destacando que estaba satisfeito co titor que se lle asignou (4,81) e que o titor fixo un seguimento adecuado do traballo (4,63). O seguinte bloque máis valorado foi o relacionado cos aspectos organizativos do TFM, con puntuacións medias superiores a 4,00, destacando como elementos específicos máis valorados os prazos adecuados de asignación de TFM (4,69), a boa organización da asignación do proceso (4,56) e satisfacción xeral co proceso (4,44). Finalmente, o seguinte bloque máis valorado foi o relacionado cos aspectos relacionados coa programación, logrando tamén os valores máis altos das series analizadas dos últimos 3 anos, destacando como elementos específicos máis valorados a viabilidade dos prazos (4.44) e que os prazos son correctos para poder defendelos en xullo (4.38).

En relación cos motivos da non defensa do TFM, os principais motivos indicados non estaban relacionados co Máster, debido a obrigas laborais ou non académicas que fixeron que o tempo necesario para o TFM non estivese dispoñible.⁴

Non obstante, como xa se mencionou, é fundamental seguir mellorando as taxas correspondentes ao TFM, polo que se seguirán desenvolvendo accións de mellora dirixidas a reforzar a capacidade para realizar o traballo dentro do período ordinario de permanencia, co fin de mellorar o indicador , sendo unha das principais preocupacións da Comisión Académica Intercentros.

En xeral, a situación dos resultados acadados en relación cos esperados é satisfactoria, con especial referencia á taxa de graduación (consolidándose no 74,4%) e á duración media dos estudos (consolidándose a valores de 1, 42), datos que melloran a evolución dos anos anteriores. Non obstante, a pesar do indicado en relación coa situación excepcional derivada do COVID-19, que tivo lugar no curso 2019/2020, e a pesar de situar a taxa media de abandono acadada nas 11 edicións impartidas desde o curso da implantación do Máster, curso 2009/2010, nun 11,8% (preto do obxectivo do 10% establecido na memoria verificada do título), os datos obtidos en relación coa taxa de abandono no curso 2019/2020 (que alcanzou o 21,1 %), lévanos a clasificar o grao de cumprimento deste apartado como suficiente, o que xustificará o mantemento das accións de mellora para tratar de seguir mellorando estas taxas.

Inserción laboral

Os datos de inserción laboral obtidos na última enquisa realizada indican que o 95,1% dos titulados están a traballar e, ademais, o 41,5% en áreas relacionadas coa xestión e administración de empresas.

Por outra banda, da enquisa realizada no curso 2019/2020 aos titulados na titulación pola ACMP

⁴ Para maior detalle, consultar informe de resultados do título.

da USC, o 75% di estar traballando, unha porcentaxe significativamente superior á media da USC (39,76%), que mostra unha indicación inicial en relación coa inserción laboral dos titulados no máster.

Para completar a avaliación deste punto, ofrécense os resultados do estudo de inserción laboral dispoñible, co fin de coñecer a situación real dos titulados no máster.

A seguinte táboa mostra a porcentaxe de titulados que traballan en cada onda do estudo de inserción laboral realizado polo Ministerio de Educación, medido a través das taxas de afiliación:

PROMOCIÓN	2009-2010	2013-2014
1 ano despois de egresar	73,3	47,8
2 anos despois de egresar	86,7	56,5
3 anos despois de egresar	80,0	-
4 anos despois de egresar	80,0	-
5 anos despois de egresar	86,7	-
6 anos despois de egresar	86,7	-

Fonte: Variables e indicadores de Seguridad Social. Análisis transversal. SIIU (Ministerio de Educación)

Como se pode ver, as taxas de afiliación que amosan a inserción laboral dos titulados no máster estabilízanse por riba do 80% para a primeira promoción analizada e superan o 50% despois de dous anos para a segunda promoción analizada.

Adicionalmente, a seguinte táboa mostra os datos de inserción laboral do MUDE obtidos do Estudo de inserción laboral de titulados en máster no SUG 2013-2014, realizado pola ACSUG no curso 2018/2019, comparándoos cos indicadores obtidos polos másteres pertencente á Área de Ciencias Sociais e Xurídicas, tanto para a Universidade de Santiago de Compostela como para o Sistema Universitario de Galicia:

	Santiago	Lugo	CSyJ USC	CSyJ SUG
Traballa ou traballou dende a finalización do Máster	75,0%	100,0%	86,6%	91,2%
Tempo dende que finalizou o Máster ata o primeiro emprego (meses)	3,6	0,5	8,0	7,5
Tempo traballado dende que finalizou o Máster (meses)	20,2	26,3	19,5	21,0
Tempo traballado dende que finalizou o Máster nun emprego relacionado (meses)	15,2	20,3	10,6	13,1
Nota: Titulados 2014; Enquisa 2017 (36 meses)				

Fonte: Estudio da inserción laboral dos titulados no Sistema Universitario de Galicia 2013 - 2014 (EIL1314). (ACSUG, 2018)

Como se pode ver, a maioría dos titulados na promoción analizada (a que rematou en 2014) están a traballar (75% en Santiago e 100% en Lugo), con valores similares aos obtidos na Área de Ciencias Sociais e Xurídicas, tanto para a USC como para o SUG. Non obstante, se se aprecia o tempo medio transcorrido entre a finalización do máster e o primeiro traballo, os valores son moi baixos no caso do máster (3,6 meses no caso de Santiago e 0,5 meses no caso de Lugo), e adicionalmente, moito menor que no caso do máster na área de Ciencias Sociais e Xurídicas, tanto para a USC como para o SUG (8,0 e 7,5 meses, respectivamente), o que indica a rapidez na inserción laboral para Graduados en MUDE. Ademais, se se analiza o tempo traballado desde o máster, os valores son moi bos, xa que se sitúan en 20,2 meses no caso de Santiago e 26,3 meses no caso de Lugo (o que representa máis do 55% do tempo período analizado), con valores moi similares para o caso do máster na área de Ciencias Sociais e Xurídicas, tanto para a USC como para o SUG (19,5 e 21,0 meses, respectivamente). Non obstante, se se analiza o tempo traballado desde a finalización do máster nun posto de traballo relacionado coa titulación, non

só se obtén un bo indicador, xa que se sitúa en 15,2 meses no caso de Santiago e 20,3 meses no caso de Lugo, senón que este indicador é significativamente mellor que os obtidos no caso do máster na área de Ciencias Sociais e Xurídicas, tanto para a USC como para o SUG (10,6 e 13,1 meses, respectivamente). Estes datos reforzan os bos niveis obtidos polos titulados en MUDE en canto ao seu nivel de inserción laboral, tanto en termos absolutos como en relación co resto de másteres no contexto da USC e o SUG.

Adicionalmente, baseándose nas suxestións establecidas na primeira Avaliación para a renovación da acreditación, no curso 2016/2017 levouse a cabo unha Acción de Mellora dirixida á creación dunha base de datos de titulados en máster, así como a comunicación cos membros da devandita base de datos. para facer un seguimento da súa situación profesional. Deste xeito, os coordinadores elaboraron unha base de datos cos alumnos das 8 edicións iniciais do MUDE en ambas as sedes (campus de Santiago e campus de Lugo) que tiveron lugar entre o curso 2009/2010 e o curso 2016/2017, incorporando inicio curso, curso de conclusión, datos de identificación e datos de contacto. En total, a base de datos estaba composta por un total de 330 estudantes (179 estudantes en Santiago e 151 estudantes en Lugo). Destes, enviouse unha enquisa por correo electrónico con datos relacionados coa inserción laboral do estudante a aqueles titulados entre o curso 2009/2010 e o curso 2015/2016, enviando un total de 204 comunicacións (115 en Santiago e 89 en Lugo) .

Alcanzouse unha porcentaxe de resposta do 20%, superior á habitual nestes casos, de xeito que se pode facer unha extrapolación (con certas precaucións) á situación de inserción laboral do Máster en Administración de Empresas, en base aos 41 titulados que proporcionaron información . A análise pódese comezar resaltando que máis do 95% dos titulados ata o curso 2015/2016 traballaban no momento da enquisa. Desta mostra, o 41,5% traballa en áreas relacionadas coa xestión e administración de empresas, o que responde aos obxectivos do máster. Ademais, o 34,1% está a traballar noutras áreas no campo da actividade empresarial, o que reflicte o carácter multidisciplinar do máster. En canto á natureza da situación laboral, a maioría dos titulados que declararon traballar teñen un contrato fixo (64,1%) e xornada completa (89,2%), o que indica o papel do máster como clave para acceder a empregos de calidade no traballo mercado, en termos de estabilidade e dedicación.

En conclusión, considerando a situación de crise no mercado de traballo no noso país, podemos considerar que estas taxas son positivas e esperamos que sigan mellorando nos próximos anos. Ademais, os indicadores amosan que se acadan bos resultados cuantitativa e cualitativamente: por un lado, altas taxas de inserción laboral e, por outro, unha inserción laboral maioritaria no campo empresarial, tanto nas tarefas de xestión e administración como noutras áreas da empresa, e con empregos de calidade en termos de estabilidade e dedicación dos contratos.

Indicadores de satisfacción

En concreto, realizáronse as seguintes enquisas de satisfacción cos seguintes grupos, coas seguintes taxas de resposta (que, sendo superiores aos cursos anteriores, aínda presentan niveis que hai que mellorar):

- Satisfacción dos estudantes con prácticas externas (non dispoñible).
- Satisfacción dos titores profesionais con programas de prácticas externas (non dispoñible).
- Satisfacción dos titores académicos con programas de prácticas externas (non dispoñible).
- Satisfacción dos titulados na titulación (13,79% en total, 14,28% en Santiago e 12,50% en Lugo).
- Satisfacción dos estudantes coa docencia recibida (75% en total, 87% en Santiago e 63% en Lugo).
- Satisfacción do profesorado coa docencia impartida (27% en total, 24% en Santiago e 31% en Lugo).

- Satisfacción do persoal de administración e servizos co traballo realizado (23,5% en Santiago e 83,3% en Lugo).

Os resultados obtidos das enquisas de satisfacción amosan niveis positivos en ambos os campus, superiores a 4,00 en case todas as seccións (todas as escalas varían entre 1,00 e 5,00 puntos) e melloran en case todos os valores os niveis do curso anterior:

- Satisfacción dos estudantes cos programas de prácticas externas: non dispoñible.
- Satisfacción dos titores profesionais con programas de prácticas externas: non dispoñible.
- Satisfacción dos titores académicos con programas de prácticas externas: non dispoñible.
- Satisfacción dos titulados co título: 3,75 no máster (4,00 en Santiago e 3,00 en Lugo).
- Satisfacción dos estudantes coa docencia recibida: 4,51 no máster (4,61 en Santiago e 4,32 en Lugo).
- Satisfacción do profesorado coa docencia impartida: 4,34 no máster (4,61 en Santiago e 4,16 en Lugo).
- Satisfacción do PAS co traballo realizado: 4,18 no máster (3,75 en Santiago e 4,60 en Lugo).

- **Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira**

Orientación académica

O primeiro día de clase realízase unha xornada de benvinda aos novos alumnos do Máster, na que se orienta ao alumnado tanto nos asuntos docentes relacionados co título, como dos medios e infraestruturas dispoñibles na facultade (biblioteca, salas de informática, etc) para o correcto seguimento da titulación. No segundo cuadrimestre, a coordinadora do Máster volve a realizar unha reunión co alumnado o primeiro día de clase coa finalidade de recalcar a importancia das materias correspondentes ao segundo cuadrimestre e de xeito especial o relativo as prácticas en empresa e ao TFM.

Admisión do alumnado

Na MVT do Master en Dirección e Xestión Contable e Financeira indícase, en relación aos requisitos de acceso, que o acceso é a capacidade que dan as leis para que unha persoa cuns estudos determinados poida cursar un determinado Máster. O artigo 16 do Real Decreto 1393/2007 establece de forma xenérica que para acceder aos ensinos oficiais de máster será necesario estar en posesión dun título universitario oficial español ou outro expedido por unha institución de educación superior do Espazo Europeo de Educación Superior que faculten no país expedidor do título para o acceso á docencia do máster. Así mesmo, poderán acceder os titulados conforme a sistemas educativos alleos ao Espazo Europeo de Educación Superior sen necesidade dá homologación dos seus títulos, previa comprobación pola Universidade de que aqueles acrediten un nivel de formación equivalente aos correspondentes títulos universitarios oficiais españois que facultan, no país expedidor do título, para o acceso aos ensinos de posgrao. O acceso por esta vía non implicará, en ningún caso, a homologación do título previo de que estea en posesión o interesado, nin o seu recoñecemento a outros efectos que o de cursar os ensinos do máster.

O perfil de ingreso que se busca é o dun alumno interesado en profundar na Dirección e Xestión empresarial, desde unha perspectiva financeira ou contable, pero sempre consciente de que,

antes de centrar o seu interese nun aspecto concreto, debe coñecer de forma suficiente o contexto económico-financeiro no que se enmarcan as realidades empresariais que desexa analizar e establecer as oportunas relacións entre elas.

Nas condicións específicas para o acceso ao Máster en Dirección e Xestión Contable e Financeira establécese que poderán acceder a este Máster os que estean en posesión de calquera título de grao.

Os requisitos de admisión poden verse na páx. 7 da Memoria do Máster:

http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/servizos/sxopra/memorias_master_USC/P3371_Direccion_Xest_Contable_Financeira.pdf

O sistema de admisión do alumnado realizarase de acordo cos criterios e procedementos establecidos no Regulamento dos estudos oficiais de Posgrao da USC seguindo os principios de obxectividade, imparcialidade, mérito e capacidade. Dirección URL:

<http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/normativa/descargas/rlestudosoficiaispograo.pdf>

A CAM ten as competencias en materia de admisión, tal como establécese na normativa da USC:

<http://www.usc.es/export/sites/default/gl/normativa/descargas/rrdesreguestudosposgrao.pdf>

A CAM, tal como expone na páxina 8 da Memoria do Máster, fará explícitos os criterios de admisión e a valoración dos méritos en cada curso académico de acordo coa normativa. En xeral:

1.- A Comisión Académica tomará a decisión de admisión do candidato baseándose no seu expediente académico e o seu *curriculum vitae*. Así, solicitarase ao candidato dita documentación (*Curriculum vitae* e expediente académico do título universitario) e reunirse para valorar aos candidatos, emitir un informe razoado de afinidade e determinar cales son os candidatos aceptados e rexeitados. A valoración dos criterios xerais será a seguinte:

- Expediente académico persoal (ata 10 puntos)
- *Curriculum vitae* (ata 10 puntos)

2.- No caso de que a Comisión Académica requírao, poderase realizar unha entrevista persoal co candidato, con obxecto de achegar máis información sobre a súa formación previa.

3.- Os aspirantes non admitidos poderán presentar unha reclamación no prazo e forma establecidos. Transcorrido o prazo de reclamacións e resoltas estas, remitirase a relación de alumnos admitidos ao órgano de xestión de alumnos correspondente, a efectos de poder formalizar a súa matrícula no prazo que se sinala. De non formalizar a súa matrícula, o solicitante decaerá nos seus dereitos.

Establécense como criterios de selección os seguintes, por orde de preferencia, para o caso en que o número de preinscritos supere o número de prazas dispoñibles:

1. Graduados en ADE e Licenciados en ADE e Licenciados en Ciencias Empresariais.

2. Diplomados en Ciencias Empresariais
3. Graduados en Economía e Licenciados en Economía.
4. Titulados en Enxeñaría Superior
5. Outros graduados ou licenciados.

No caso de estudantes con necesidades educativas específicas derivadas de discapacidade, a Comisión Académica do Máster, en colaboración co Servizo de Participación e Integración Universitaria

(<http://www.usc.es/gl/servizos/sepiu/integracion.html>) avaliarán a necesidade de posibles adaptacións curriculares, itinerarios ou estudos alternativos. O Servizo ofrece apoio a estudantes con discapacidade, estudo de adaptacións curriculares, un programa de aloxamento para estudantes con discapacidade, un programa de eliminación de barreiras arquitectónicas e un Centro de Documentación para a vida independente

Na actualidade, a admisión ao Máster cumpre a normativa da USC para másteres con límite de prazas e criterios xerais de selección.

Mobilidade

O máster non tivo ningún alumno procedente de programas de mobilidade nos cursos 2018/2019 e 2019/2020 (IN18M)

Prácticas externas

A realización de Prácticas externas é opcional. Para lograr alcanzar as competencias previstas na materia e evitar lagoas, a persoa responsable da tutela académica de ditas prácticas é a Coordinadora do Máster, a cal establece periodicamente contacto tanto cos estudantes como coas persoas encargadas da titorización nas empresas para coñecer o desenvolvemento das prácticas e tentar mitigar as posibles desviacións. Indicar que en ningún caso foi necesario cambiar as prácticas dos alumnos.

Procedemento:

1.- Realizar a convocatoria de prácticas en empresa. Exemplo 2019/2020:

[convocatoria-practicas-en-empresa-2019-2020.pdf asinado.pdf -1.pdf \(usc.gal\)](#)

2.- Cubrir e presentar o formulario de prácticas o alumnado no Decanato da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais da USC. Exemplo en 2019/2020:

[modelo-formulario-practicas-2019-2020.-Dixecofi.pdf \(usc.gal\)](#)

3.- Realizar a asignación provisoria de prácticas. Exemplo 2019/2020:

[Listaxe-provisoria-Practicas-Externas-DIXECOFI.pdf asinado.pdf .pdf \(usc.gal\)](#)

4.- Realizar a asignación definitiva de prácticas. Exemplo 2019/2020

[Listas-definitiva-PE-DIXECOFI-2019 2020.pdf asinado.pdf .pdf \(usc.gal\)](#)

Como consecuencia do COVID-19 foi necesario realizar o cambio dunha das empresas dado que

a aprobada inicialmente tiña traballadores en ERTE e non podía coller alumnos en prácticas.

No curso 2018/2019 realizaron prácticas en empresa o 78,57% dos estudantes (IN22M) e no curso 2019/2020 o 47,62%. Este descenso no número de estudantes que solicitaron e realizaron as prácticas está motivado fundamentalmente polo feito de estar matriculados moitos alumnos de terceiros países, tales como Brasil, Chile, China, Colombia, Japón e Uruguay, con permisos de residencia ata o 31 de xullo e que, na maioría dos casos, queren presentar o TFM e rematar o máster antes de dita data o cal non se podía garantir durante o ano 2020.

Cabe destacar que todos os alumnos que solicitaron a realización das prácticas puideron facelas, o 70% de xeito presencial e o 30% restante, aínda que comezou de xeito presencial, tivo que rematalas con teletraballo debido aos efectos do Estado de Alarma decretado no mes de marzo de 2020, ao non ter nas oficinas espazo suficiente que permita manter o distanciamento mínimo establecidos no protocolo COVID-19.

Dende o curso 2018/2019 as enquisas de satisfacción dos estudantes, dos titores profesionais e da titora académica coas prácticas externas non as realiza a área de Calidade e Mellora dos Procedementos (debido ás baixas taxas de participación nos cursos anteriores) e utilízanse as enquisas realizadas pola coordinadora do Máster no momento da finalización de ditas prácticas, tanto aos alumnos como aos titores na empresa.

En base aos datos de que dispón a coordinadora do máster (que tamén é a titora académica das prácticas), no curso 2018/2019 realizaron as prácticas 13 alumnos e no curso 2019/2020, 10 alumnos.

Tal como estaba previsto, coa finalidade de coñecer a valoración das mesmas realizáronse dúas enquisas, unha aos alumnos e outra aos titores asignados pola empresa. Ditas enquisas foron contestadas polo 90% dos alumnos e o 100% dos titores no curso 2019/2020. Nas seguintes táboas pódese ver a información correspondente.

ENQUISA REALIZADA AOS ALUMNOS *	Media 2015/ 2016 TR 83,33%	Media 2016/ 2017 TR 100%	Media 2017/ 2018 TR 100%	Media 2018/ 2019 TR 100%	Media 2019/ 2020 TR 90%
EVALUACIÓN DEL PROGRAMA					
1. El programa estuvo bien organizado.	4,56	4,55	4,31	4,31	4,56
2. La formación recibida en el Máster fue suficiente para la realización de las prácticas.	4,89	4,09	4,62	4,23	4,44
3. El programa supuso un buen complemento para mis estudios.	4,56	4,91	4,38	4,69	4,56
4. Las prácticas realizadas se ajustaron a lo señalado en el programa de prácticas.	4,44	4,45	4,31	4,38	4,67
5. Los medios con los que conté en el centro de práctica fueron suficientes.	4,44	4,91	4,92	4,85	4,89
6. Hice mis prácticas en la empresa que solicitara en primer lugar.	4,56	4,82	4,62	4,69	4,56
7. Hice mis prácticas en el perfil de puesto que inicialmente deseaba.	4,56	4,82	4,08	4,77	4,44
8. Percibí una buena colaboración entre el tutor académico y el centro de prácticas.	4,78	4,27	4,46	4,69	5,00

MEMORIA DE CALIDADE

Páxina 121 de 162

9. En general, estoy satisfecho con el programa.	4,78	4.82	4,31	4,77	4,78
EVALUACIÓN DEL EMPLEADOR					
10. La atención recibida por la empresa fue buena.	4,67	4.82	4,85	4,85	4,67
11. La disponibilidad del personal fue suficiente.	4,44	4.82	4,54	4,62	4,78
12. En general, estoy satisfecho con la empresa que me fue asignada.	4,44	4.73	4,62	4,85	4,78
AVALIACIÓN DEL TUTOR ACADÉMICO					
13. La atención recibida por el tutor fue buena.	4,78	4.64	4,54	4,92	4,89
14. La disponibilidad del tutor fue suficiente.	4,78	4.45	4,15	4,77	5,00
15. En general, estoy satisfecho con la labor realizada por mi tutor.	4,78	4.55	4,54	4,85	5,00
MEDIA	4.63	4.64	4,48	4,68	4,74

TR: taxa de resposta

(*) En castelán dado que unha parte importante do alumnado do master non é galego falante.

ENQUISA REALIZADA AOS TITORES EXTERNOS (*)	Media 2015/2016 TR	Media 2016/2017 TR	Media 2017/2018 TR	Media 2018/2019 TR	Media 2019/2020 TR
	83.3%	72.7%	100%	100%	100%
ASPECTOS FORMALES Y NORMAS BÁSICAS DE FUNCIONAMIENTO					
1. El estudiante cumplió el calendario previsto	4,67	5.00	4,92	4,92	5,00
2. El estudiante cumplió el plan de prácticas previsto	4,22	5.00	4,92	4,85	4,90
3. La asistencia del estudiante fue regular.	4,67	5.00	4,92	5,00	5,00
4. El estudiante cumplió apropiadamente el horario.	5,00	5.00	5,00	5,00	5,00
5. La integración del estudiante en el medio de trabajo fue buena.	4,89	4.44	4,85	4,85	4,90
COMPETENCIAS DEL ESTUDIANTE					
6. Se adaptó bien a las nuevas situaciones que se le presentaron.	4,78	4.25	4,85	4,69	4,70
7. Supo establecer prioridades en función de los objetivos.	4,11	4.17	4,69	4,54	4,80
8. Demostró manejar técnicas de comunicación.	4,22	4.00	4,62	4,77	4,80
9. Mostró capacidad para resolver los problemas que le surgieron.	4,22	4.00	4,85	4,62	4,90
10. Demostró tener sentido crítico.	4,11	4.00	4,69	4,62	4,90
11. Mostró capacidad para trabajar en equipo.	4,78	4.38	4,77	4,77	4,90
12. Demostró capacidad para asimilar conocimientos.	4,78	4.50	4,85	4,77	4,90
CONOCIMIENTOS DEL ESTUDIANTE					
13. Cuando se incorporó a la práctica: disponía de conocimientos teórico-prácticos y competencias generales.	3,89	4.00	4,54	4,46	4,60
14. Cuando se incorporó a la práctica: disponía de conocimientos teórico-prácticos específicos para la realización de las actividades que se le encomendaron.	3,89	3.50	4,08	3,62	4,10
15. Durante el período de prácticas incrementó sus conocimientos específicos para la realización de las actividades que se le encomendaron.	4,67	4.50	4,77	4,54	4,80

16. En general, dispón de coñecimentos suficientes en contabilidade para o desenvolvemento do traballo.	4,11	4.38	4,54	4,46	4,50
17. En general, dispón de coñecimentos suficientes en finanzas para o desenvolvemento do traballo.	4,11	4.38	4,08	4,46	4,60
18. En general, dispón de coñecimentos suficientes en fiscal para o desenvolvemento do traballo	3,89	3.14	4,00	4,31	4,40
ACTITUDES DEL ESTUDIANTE					
19. Mostró interese por as actividades realizadas.	4,89	4.63	4,85	4,85	5,00
20. Participou en actividades complementarias.	4,22	4.00	4,69	4,69	4,90
21. Se esforzou en as actividades realizadas.	4,78	4.50	4,69	4,77	4,90
22. Asumiu responsabilidades.	3,56	3.57	4,69	4,69	4,90

Teniendo en conta as apreciacións, puntué entre 0 e 10 en función da valoración global que lle merece o alumno:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

(*) En castelán dado que unha parte importante dos títulos das prácticas non é galego falante

Destacar que os alumnos valoran por encima de 4 todos os *ítems* e, no curso 2019/2020, os títulos externos valoraron o *ítem* 13, "si a formación recibida no máster foi suficiente para a realización das prácticas" en 4,60 sobre 5.

En relación ao grao de satisfacción mostrado coa titora académica no cuestionario realizado aos estudantes, obtivéronse de media os seguintes resultados:

Curso académico	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Pregunta					
A atención recibida polo titor foi boa (1-5)	4,78	4,64	4,54	4,92	4,89
A dispoñibilidade do titor foi suficiente	4,78	4,45	4,15	4,77	5,00
En xeral, estou satisfeito coa labor realizada por o meu titor	4,78	4,55	4,54	4,85	5,00

Como se pode observar, no curso 2018/2019 e 2019/2020, supera o 4,75 sobre 5.

Traballos fin de máster

A avaliación final do título realízase a través Traballo de Fin de Máster (TFM). O seu Regulamento e a información xeral que lle afecta, pódese atopar na seguinte dirección web:

[TFM DIXECOFI - Traballos de fin de Máster - USC](#)

Na ligazón anterior tamén se atopa a información relativa ao proceso de asignación de temas e títulos.

O proceso e o seguinte:

1.- Realizar a convocatoria de asignación de temas e títulos de TFM. Exemplo curso 2019/2020:

[convocatoria-e-proposta-de-temas-e-titores-2019-2020-dixecofi.pdf_asinado.pdf_.pdf \(usc.gal\)](#)

2.- Cubrir e enviar o alumnado ao Decanato da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais o formulario de solicitude do tema e titor do TFM. Exemplo curso 2019/2020:

[Formulario-solicitud-temas-e-titores-TFM-dixecofi-2019-2020.pdf \(usc.gal\)](#)

3.- Asignar provisionalmente, pola CAM, os temas e titores en función da nota media obtida nas materias obrigatorias do primeiro semestre. Exemplo 2019/2020:

[Lista-provisional-asignacion-TFM.pdf_asinado.pdf_.pdf \(usc.gal\)](#)

4.- Asignar definitivamente, pola CAM os temas e titores. Exemplo 2019/2020:

[Lista-definitiva-asignacion-TFM-DIXECOFI-19_20.pdf_asinado.pdf_.pdf \(usc.gal\)](#)

Asemade, o Servizo de Biblioteca da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais mantén guías formativas na páxina relativa ao TFG da Facultade que son plenamente aplicables ao TFM:

[Fundamentos lingüísticos - Fundamentos lingüísticos - USC](#)

[Recursos e fontes de información \(usc.gal\)](#)

Doutra banda, varios titores de TFM realizaron guías específicas para a elaboración de determinados traballos tales como, por exemplo, “Análise Económico Financeiro da entidade ...”.

No curso 2017/2018 defendéronse 15 TFM, 14 TFM no curso 2018/2019 e 21 TFM no curso 2019/2020 (evidencia E24).

Destacar que en 2019 dous alumnos do master obtiveron os seguintes premios:

- PREMIO EXTRAORDINARIO de MÁSTER 2017/2018 da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais.
- Premio Mª da Carmen Lorenzo Díaz (I Edición) ao TFM sobre a economía dos recursos naturais e do medio ambiente.

Indicadores de rendemento

ANÁLISE DOS RESULTADOS DO TÍTULO		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
IN34M	Taxa de rendemento (en %)	80,87	74,73	67,72	79,58	85,60
IN35M	Taxa de éxito (en %)	91,18	89,36	89,12	95,02	95,54
IN36M	Taxa de avaliación (en %)	88,70	83,63	75,98	83,75	89,60
IN37M	Taxa de graduación (en %)	-	33,33	51,85	42,86	55,00
IN38M	Duración media dos estudos	1,00	1,11	1,53	1,57	1,57
IN41M	Taxa de abandono RD 1393 (%)	-	41,67	7,41	14,29	5,00
IN50M	Taxa de éxito dos graduados (%)	100,00	100,00	91,46	91,45	87,50
IN53M	Taxa de eficiencia (%)	100,00	97,83	91,46	91,45	87,50

A Taxa de Gradación (IN37M), relación porcentual entre os estudantes que finalizaron os estudos no tempo previsto no plan de estudos ou nun ano académico máis e o seu cohorte de ingreso) sitúase no 55% no curso 2019/2020.

A Duración media dos estudos (IN38M) no curso 2018/2019 e 2019/2020 sitúase en 1,57.

A Taxa de Abandono (IN41M), que indica a porcentaxe de alumnos que non se matricularon neste curso académico nin no anterior, baixa de xeito moi significativo, ao 5%, no curso 2019/2020.

A Taxa de Éxito dos graduados (IN50M, relación porcentual entre o número de créditos que superou un estudante ao longo da titulación na que foi graduado e o número total de créditos aos que se presentou) foi do 87,50% en 2019/2020, idéntica á Taxa de Eficiencia (IN53M, relación porcentual entre o número total de créditos que superou un estudante durante a titulación na que se graduou e o número total de créditos nos que se matriculou).

En calquera caso, debe terse en conta que a Taxa de Resposta na enquisa de satisfacción do alumnado coa docencia recibida (IN48M) foi do 36,67% no curso 2019/2020.

Para consultar o detalle por materias, ver informe de resultados do título.

En base aos datos dispoñibles, proporcionados pola área de Calidade e Mellora dos Procedementos da USC, realízase unha análise das enquisas de satisfacción tanto dos alumnos como do PDI, PAS e titores nos programas de prácticas externas. Os indicadores utilizados son os seguintes:

ANÁLISE DAS ENQUISAS DE SATISFACCIÓN		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
IN16C	Satisfacción dos estudantes entrantes con los programas de mobilidade (1-5)	4,53	4,00	3,80	1,71	-
IN19M	Satisfacción dos estudantes coas prácticas externas (S/5)	2,57	4,71	3,78	-	-
IN20M	Satisfacción dos titores profesionais coas prácticas externas (S/5)	3,92	4,19	-	-	-
IN21M	Satisfacción dos titores académicos coas prácticas externas (S/5)	-	4,00	5,00	-	-
IN46M	Satisfacción do alumnado coa docencia recibida (1-5)	4,71	4,54	3,86	4,29	3,46
IN23M	Satisfacción dos egresados coa información pública dispoñible	-	-	3,69	3,33	-
IN42M	Grao de satisfacción xeral dos egresados coa titulación	-	-	3,54	3,97	-
IN33M	Grado de satisfacción dos egresados cos servizos	-	-	4,05	5,00	-
IN47M	Satisfacción do profesorado coa docencia impartida	3,62	3,63	3,68	4,37	4,59
IN28	Satisfacción media do PDI coas actividades formativas desenvolvidas (1-5)	4,33	4,35	4,39	4,29	4,46
IN29	Satisfacción media do PAS coas actividades formativas desenvolvidas	3,99	3,91	3,99	7,84	7,64
IN48M	Taxa de resposta na enquisa de satisfacción do alumnado coa docencia recibida (%)	13,33	28,13	24,24	44,83	36,67
IN49C	Satisfacción do PAS co seu traballo (1-5)	3,00	3,26	3,76	3,72	3,75

Ademais, nalgúns casos, estes indicadores complétanse con informes nos que se recollen os resultados da valoración media para cada pregunta da enquisa.

Destacar que no curso 2019/2020 faltan gran parte dos datos estatísticos por mor do estado de alarma decretado en Marzo 2020, sendo a taxa de resposta na enquisa de satisfacción do alumnado coa docencia recibida do 36,67%.

Satisfacción dos estudantes

En relación á Satisfacción do alumnado coa docencia recibida (IN46M) a valoración sitúase en 4,29% en 2018/2019, cunha participación do 44,83% e en 3,46, cunha participación do 36,67% no curso 2019/2020.

No INF 13. *Informe da enquisa de satisfacción do alumnado coa docencia recibida* diferéncianse os resultados correspondentes ao primeiro e ao segundo semestre do curso 2019/2020, o cal estivo condicionado pola declaración do Estado de alarma por mor do COVID-19. Este feito afectou tanto a docencia das materias do segundo semestre, que pasou a ser *on line*, como as titorías e a avaliación de todas as materias nas convocatorias de maio, xuño e xullo de 2020 que tiveron que desenvolverse de forma telemática.

Primeiro semestre:

PREGUNTA	2018/2019 Media	2019/2020 Media
O/a docente explica a programación da materia e os criterios de avaliación?	4,42	3,91
¿Cumpre co programa e o plan de traballo previsto?	4,49	4,15
¿Os/as alumnos/as sabemos de antemán cales van a ser os criterios que utiliza o/a docente para a corrección dos exames e/ou traballos?	3,98	3,56
¿Organiza ben as clases e explica con claridade facilitando a comprensión da materia?	4,27	3,08
¿O material de apoio (bibliografía, textos, exercicios, manuais de prácticas,...) resultáronme útiles para a preparación da materia?	4,13	3,55
¿Os recursos didácticos empregados reforzan a comprensión da materia?	4,03	3,15
¿O/a docente propón actividades que favorecen a miña aprendizaxe autónoma?	4,12	3,31
¿Os contidos desenvólvense de acordo ao cronograma temporal da materia?	4,38	3,79
¿O/a docente motiva a participación crítica e activa do alumnado no desenvolvemento da clase?	4,13	3,16
¿Resolve as dúbidas que se lle formulan (clase, titorías, aula virtual, correo electrónico, ...)?	4,56	3,70
¿Ten unha actitude receptiva que facilita a comunicación cos/as estudantes?	4,48	3,48
¿Consegue facerme ver a relevancia de esta materia e o seu interese para miña formación?	4,29	3,16
¿A axuda recibida nas titorías foime de utilidade?	4,44	3,26

¿O/a docente mellorou o meu nivel de partida en relación a materia?	4,32	3,15
¿O/a docente fai que a asistencia a clase sexa proveitosa para a comprensión dos contidos?	4,32	2,92
¿Globalmente estou satisfeito co/coa profesor/a da materia?	4,35	3,18
Valoración global	4,29	3,41
Participación (%)	44,83%	33,33%

Segundo semestre:

PREGUNTA	2018/2019	2019/2020
	Media	Media
O/A docente organiza ben as clases e explica con claridade facilitando a comprensión da materia?	N/A	4.00
Os recursos didácticos empregados reforzaron a comprensión da materia	N/A	4.00
Os contidos desenvolvéronse de acordo co cronograma temporal da materia inicialmente previsto antes da crise da Covid-19	N/A	3.92
O/A docente motivou a participación crítica e activa do alumnado no desenvolvemento da clase	N/A	3.67
O/A docente resolveu as dúbidas que se lle formularon (clase, titorías, aula virtual, correo electrónico,...)	N/A	3.83
O/A docente resolveu as dúbidas relacionadas coa materia que se lle trasladaron (clase virtual, titorías, aula virtual, correo electrónico, etc.)	N/A	3.08
Os materiais subministrados (presentacións, artigos, etc) fíronme de axuda na preparación da materia	N/A	4.00
A carga de traballo (tarefas, lecturas, etc.) foi adecuada aos contidos e créditos da materia	N/A	3.83
De xeito global, a comunicación co/a docente foi axeitada	N/A	4.08
O/A docente mellorou o meu nivel de partida en relación á materia	N/A	4.00
Globalmente estou satisfeito co/coa profesor/a da materia	N/A	4.00
Valoración global	N/A	3.86
Participación (%)	N/A	17.39%

No informe correspondente ao segundo semestre aprecíase algúns cambios nas preguntas realizadas.

En canto a Valoración global do primeiro semestre sitúase en 3,41 (cunha taxa de resposta do 33,33%) e no segundo semestre en 3,86 (cunha taxa de resposta do 17,39%), sendo as taxas de resposta en ambos casos moi baixas.

Satisfacción dos graduados

Obtense información por primeira vez do Grao de satisfacción dos graduados (IN42M) no curso 2017/2018 cun valor de 3,54 sobre 5, subindo a 3,97 sobre 5 no curso 2018/2019. Non se dispoñen dos datos correspondentes ao curso 2019/2020.

A Satisfacción dos graduados coa información pública dispoñible (IN23M) é de 3,33 sobre 5 no curso 2018/2019 (non hai datos dispoñibles para o master do curso 2019/2020) e cos Servizos (IN33M) de 5 sobre 5 (sen datos no curso 2019/2020).

Satisfacción do profesorado

En 2019/2020, a Satisfacción do profesorado coa docencia impartida (IN47M) incrementouse situándose en 4,59 sobre 5. Non se inclúe a información desagregada do INF 14. *Informe da enquisa de satisfacción do profesorado coa docencia impartida*, dado que o nivel de participación non é significativo (7,69%).

En relación ás actividades formativas, a satisfacción do PDI coas mesmas sitúase en 4,46 sobre 5 (IN28) no curso 2019/2020 e, en xeral, obsérvase que a valoración global do profesorado coa titulación es de 4,07 sobre 5 e que a calidade docente da titulación é de 4,33 sobre 5.

Satisfacción do PAS

En 2019/2020, o grao de Satisfacción do PAS co seu traballo (IN 49C) sitúase en 3,75 sobre 5.

- Máster en Economía

Mobilidade

Dado o perfil e duración do Máster, non se considerou a posibilidade de mobilidade do alumnado no curso 2019-20.

Porén, recibíuse a unha alumna de Erasmus, procedente dunha universidade polaca na UDC, e 5 estudantes de intercambio internacional, 6 alumnos mexicanos na UDC(3) e na USC(2).

Prácticas externas

O Máster conta dentro da súa oferta docente, prácticas curriculares que realizan os alumnos no a partir do 2o semestre (Xaneiro-Xullo). No Máster existe un procedemento interno e descentralizado onde o coordinador de cada universidade consulta individualmente a cada alumno o perfil de empresa onde desexa realizar as práctica, para logo buscar dentro do menú de empresas cas que ten convenio o Máster e a Universidade aquela práctica que resulta mais axeitada para o cada alumna/o. A situación de emerxencia da Covid-19, non ocasionou nengunha incidencia na actividade das prácticas curriculares do Máster. O periodo de confinamento coincidiu co periodo lectivo.

As empresas nas que estiveron realizando as prácticas os alumnos elixíronse de entre as que ten convenios o Máster e/ou as universidades participantes do programa. En particular, Arestora Consultores, Asociación de Emprendedores de Galicia (ASCEGA), Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, Coinscrap Finance, Concello de Arteixo, Concello de Cambre, Concello de Oleiros, Franquicias Gacela,

Opseekers Tech, Paradores Nacionais, Pérez Rumbao, Qubitia Solucións, Txstockdata S.L., Valora Consultores de Gestión.

A duración das prácticas curriculares son de 150 horas que non son remuneradas. Aínda que existía a posibilidade de estender as práctica, convertíndose en prácticas non-curriculares, neste curso 2019-20 non houbo nengunha ampliación.

Traballo fin de Máster

A materia Traballo de Fin de Máster evidencia unha gran complexidade na súa organización e no seu desenvolvemento (traballos individuais baixo a tutela dun profesor/a). Cada membro do profesorado con docencia no Máster en Economía ten ofertar como mínimo un TFM.

A proposta dos coordinadores do Máster, no curso 2019-2020 a Comisión Académica aprobou un regulamento sobre os TFM, casando as normativas das tres universidades participantes.

Tamén no curso 2018-2019 a Universidade de Vigo aprobou unha nova normativa para os Traballos de Fin de Máster que entrou en vigor no curso 2019-2020. Nela estableceuse que o alumnado pode elixir entre ser avaliado polo seu titor ou ben por un tribunal colexiado. Esta normativa da Universidade de Vigo aplicara-se ao Máster evitando colisionar cas normativas das demais universidade e sempre que non sexa en perxuízo da igualdade de oportunidades de todos os alumnos que cursen o Máster. No curso 2019-2020, 7 estudantes defenderon o seu traballo ante un tribunal colexiado paritario composto por tres membros: 3 alumnos da UDC, e 4 alumnos da USC. Poden existir varias razóns da baixa presentación de TFMs. A mais relevante foi a situación excepcional debida ás restriccións pola Covid-19: así como a docencia non se resentiu, os TFMs son un traballo onde a presencialidade entre o tutor e o alumno parece que é mais importante. Isto retrasos, xunto cos diferentes prazos para presentar os TFM nas universidades participantes no Máster (por exemplo, na UDC hai que depositar o TFM en Xullo para poder defende-lo en Setembro), impediron a varios alumnos presentar o seu TFM dentro do curso académico.

A taxa de éxito no TFM é do 100%, o que supón que todo o alumnado que defendeu o seu traballo obtivo a cualificación de apto. As taxa de rendemento e avaliación foi do 100%. Analizando conxuntamente a taxa de éxito coas taxas de rendemento e avaliación o que se conclúe é que os traballos que se defenden posúen unha elevada calidade, e os estudantes acadan as competencias definidas na guía docente.

Indicadores de rendemento

A análise dos resultados da aprendizaxe acadados polos/as estudantes mostran que son coherentes co perfil do egresado e corresponden-se co nivel do MECES do título.

Novamente atopámonos cas dificultades de presentar os resultados globais do Máster, pois unicamente se subministran os datos da UVigo, na que se matricularon 5 alumnos mais unha alumna por 2a vez, pero seguiron as materias 3 (dous alumnos a tempo parcial). Dos 21 alumnos restantes do Máster non temos información de xeito oficial. Sería ideal que as universidades participantes no Máster aportaran a información requerida para ter unha visión mais axeitada dos resultados da aprendizaxe acadada polos alumnos do Máster.

Por tanto, gran parte dos comentarios que podemos realizar da información subministrada baséanse nos resultados acadados por 3 alumnos da UVigo.

Os resultados da aprendizaxe obtidos polos alumnos do Máster en Economía son os previstos na

Memoria do Máster.

O profesorado responsable das distintas materias de cada un dos cursos do Máster mantiveron reunións periódicas e informais cos coordinador do Máster das tres universidades. Nesas reunións valórase como transcorreu o cuadrimestre, expoñendo aspectos positivos e negativos, e as necesidades tecnolóxicas da docencia online. O seu obxectivo é unha mellor planificación e desenvolvemento da docencia, e co fin de facilitar a adquisición das competencias definidas nas guías docentes. Esta información trasládase á Comisión Académica e á Comisión de Calidade quen deberá analizar os potenciais problemas que puideran xurdir e propor solucións.

As taxas de avaliación, rendemento e éxito no caso da UVigo no curso 2019-2020 son elevadas para a meirande parte das materias (especialmente se nos decatamos que é información de 3 alumnos que acabaron superando todas as materias nas que cursaron).

Indicadores de satisfacción

Os resultados da enquisa realizada ó alumnado sobre os resultados da aprendizaxe foron de 4.5 puntos sobre un total de 5. As persoas tituladas puntúan este apartado con 3.5 o que indica a mellora nos recursos materiais tras o esforzo realizado no curso 2018-19.

Durante o curso 2019-2020 recibíuse unha queixa dun alumno da UVigo na materia Pensamento Económico. Debido a que a materia contou cun único profesor da USC, a guía docente da materia, colgada na web da USC, non estaba actualizada na web do Máster nin na plataforma de teledocencia. Isto ocasionou que un alumno que non podía asistir as clases presenciais, tivese dificultade en superar o exame de primeira oportunidade (Decembro de 2019). O alumno realizou unha reclamación ante o Decanato da Facultade de C.C.Económicas da UVigo. Un tribunal do Departamento de Economía Aplicada resolveu o caso, realizando un exame independente ao alumno co temario da web colgada na web do Máster nin na plataforma de teledocencia.

Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos

Estándar: o centro ten implantados procedementos que garanten a mellora da calidade do persoal académico e de apoio á docencia (capacitación, competencia e cualificación)

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa garantía e mellora da calidade do persoal académico:
 - Mantemento, cando menos, dos criterios de suficiencia e adecuación incluídos nas memorias de verificación.
 - Tipoloxía do profesorado que imparte docencia nos distintos niveis da titulación (por exemplo, primeiro curso, docencia teórica versus práctica, materias optativas, supervisión de traballos finais, etc.), distinguindo entre titulacións de grao e máster.
 - Indicadores de satisfacción, queixas e suxestións do persoal académico relativos ao contorno de traballo.
 - Formación do profesorado e mobilidade.
 - Actividade investigadora.
 - Detección de necesidades de persoal académico.
- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa garantía e mellora da calidade do persoal de apoio
 - Mantemento, cando menos, dos criterios de suficiencia e adecuación incluídos nas memorias de verificación.

- Accións para promover a formación do persoal de apoio á docencia.
- Indicadores de satisfacción, queixas e suxestións do persoal de apoio en relación co seu traballo.
- Detección de necesidades de persoal de apoio á docencia

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Persoal académico

En termos xerais, os recursos humanos con que conta o centro para o bo desenvolvemento dos distintos títulos que nel se imparten cumpren cos requisitos necesarios para impartir unha docencia de calidade aos estudantes. Polo tanto, pode considerarse que, en xeral, o profesorado é suficiente para o correcto desenvolvemento dos títulos.

A continuación preséntase unha serie de táboas cos indicadores relativos ao PDI (que xa se comentaron previamente):

Táboa 6: Porcentaxe de PDI doutor sobre PDI total (IN25C-PS-01)

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	84,09	78,95	73,47	73,20	74,29
Grao en Economía	88,57	81,16	75,95	75,32	77,92
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	100,00	85,19	79,17	85,19	84,62
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	72,00	76,92	66,67	75,00	68,42
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	100,00	90,00	86,67	84,62	85,71
Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	72,00	79,17	73,91	64,00	71,43
Total	86,21	80,48	75,00	74,90	76,21

Táboa 7: Porcentaxe de PDI funcionario sobre PDI total (IN26C-PS-01)

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	55,68	54,74	51,02	48,45	48,57
Grao en Economía	54,29	50,72	49,37	45,45	48,05
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	61,90	51,85	45,83	48,15	53,85
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	44,00	46,15	38,10	37,50	47,37

Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	80,00	60,00	53,33	69,23	64,29
Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	48,00	50,00	47,83	40,00	42,86
Total	55,56	52,19	48,85	46,77	49,07

Táboa 8: Porcentaxe de PDI con sexenio sobre PDI total (IN24M-PS-01)

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Administración e Dirección de Empresas [S]	43,28	46,48	50,00	52,31	50,70
Grao en Economía	39,29	44,23	47,37	50,00	47,17
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	68,42	76,19	72,22	80,00	80,00
Máster Universitario en Dirección de Empresas [S]	60,00	62,50	75,00	92,31	81,82
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	44,44	50,00	41,67	40,00	40,00
Máster Universitario en Economía	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	75,00	76,47	80,00	85,71	86,67
Total	51,23	53,51	54,89	59,77	57,22

A maioría do PDI con docencia no centro son funcionarios (49,07%), sensiblemente inferior a media da USC (58,76%). A paralización dos procesos de estabilización e promoción do profesorado, e concretamente as promocións de profesores contratados doutores a profesores titulares, xunto coas xubilacións do profesorado, entre as que se inclúe unha elevada porcentaxe de profesorado funcionario, provocaron que o peso do PDI funcionario en relación ao total do PDI que imparte docencia na titulación sexa moi similar nos últimos cursos.

O peso do PDI doutor sobre o total do PDI é do 76,21%, porcentaxe lixeiramente superior á do curso anterior (74,90%). A diferenza en relación á media da Universidade é bastante significativa (83,73%). Isto pode deberse a que as prazas de profesorado funcionario que se xubila estánse cubrindo con interinos ou profesorado asociado que non necesitan ser doutores para desempeñar a súa función.

No conxunto do centro, a porcentaxe de PDI con sexenios sobre o PDI total, experimentou un crecemento constante nos cursos analizados ata situarse no curso 2018/19 no 52,31%, pero no último curso descende ata o 57,22%. Existe unha considerable diferenza con respecto á porcentaxe da USC (84,72%), o cal se podería explicar pola dificultade para acceder aos sexenios no campo 8 da Economía e a Empresa, e aos problemas derivados da excesiva carga docente debido á elevada ratio de alumnos por profesor existente na titulación. De todos os xeitos, e polas dificultades antes apuntadas, sería desexable que as comparacións deste indicador se puidesen facer en relación con outras titulacións de Economía ou polo mesmo da área de Ciencias Sociais e Xurídicas. Sinalar que as áreas de coñecemento que teñen asignada docencia na titulación e que contan cun maior número de sexenios son: Economía Financeira e Contabilidade (12), Fundamentos da Análise Económica (12) e Economía Cuantitativa (9).

A continuación faise unha análise do profesorado en función da súa categoría profesional e a súa experiencia docente e investigadora (tomando como referencia os datos para o grao en ADE).

Categoría Profesional	Curso Académico		Curso Académico		Curso Académico	
	2017/18		2018/19		2019/20	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Catedrático de Universidade	6	5,94	2	2,04	2	2
Titular de Universidade	43	42,57	43	43,88	42	42
Titular de Escola Universitaria	1	0,99	1	1,02	2	2
Contratado Doutor	19	18,81	18	18,37	19	19
Colaborador	3	2,97	3	3,06	1	1
Axudante Doutor	2	1,98	3	3,06	7	7
Asociado de Universidade	13	12,87	15	15,31	15	15
Interino por Substitución/Vacante	11	10,89	12	12,24	8	8
Contrato Predoutoral	3	2,97	1	1,02	1	1
Total	101		98			100

Na Facultade de CC Económicas e Empresariais a porcentaxe máis elevada de profesorado atópase na categoría de titular de universidade (42%), seguida polos profesores contratados doutores (19%), moitos dos cales teñen a acreditación para ser funcionarios, pero como se comentou anteriormente, a paralización dos procesos de promoción impedírono. Sinalar tamén o importante número de Asociados de Universidade (15%).

Outro aspecto relevante en relación á calidade da docencia, é a actualización por parte do profesorado nos métodos de ensino-aprendizaxe, polo que é interesante incentivar a presenza do profesorado nestes cursos. Como se pode observar na seguinte táboa, en termos xerais, en anos pasados, en torno a un 20-25% do profesorado participou en plans de formación. É de destacar o incremento tan pronunciado nas porcentaxes que se observa para o curso 2019-20 debido posiblemente á necesidade do profesorado de formarse nas ferramentas de docencia telemática empregadas durante o confinamento.

Porcentaxe de participación do profesorado do título nos plans de formación	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Administración e Dirección de Empresas	32,63%	22,77%	36%	31,31%	58,82%
Grao en Economía	19,18%	14,08%	30,12%	24,69%	50,62%
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación	11,54%	13,33%	39,29%	23,08%	51,85%
Máster Universitario en Dirección de Empresas (S)	24%	15,38%	23,81%	41,67%	64,71%
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	19,23%	25,93%	3,57%	15,79%	65%
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira	36,36%	9,09%	31,82%	30,77%	84,62%
Máster Universitario en Economía				12,50%	47,06%
TOTAL	23,82%	16,76%	27,44%	25,69%	60,38%

En relación aos programas de mobilidade do profesorado que imparte docencia nos títulos do centro é reducido. A porcentaxe de profesores/as que participan en programas de mobilidade foi do 8,03% no 2019-20, con un lixeiro descenso respecto ao curso anterior.

Porcentaxe de profesores/as que participan en programas de mobilidade sobre o total do profesorado do título	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Grao en Administración e Dirección de Empresas	2,11%		2%	8,16%	6,00%
Grao en Economía	1,37%	1,41%	1,20%	2,47%	6,33%
Máster Universitario en Desenvolvemento Económico e Innovación					
Máster Universitario en Dirección de Empresas (S)			4,76%	16,67%	11,76%
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas		8,00%	13,64%	16,00%	10,53%
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable e Financeira			6,67%	7,69%	7,69%
Máster Universitario en Economía				6,25%	5,88%
TOTAL	1,74%	4,71%	5,65%	9,54%	8,03%

Outro dato relevante que indica a sensibilidade do profesorado do Centro coa formación e a innovación educativa é a súa participación en [Grupos de Innovación Docente \(GID\)](#) rexistrados. O obxectivo destes grupos é o da mellora da calidade da docencia universitaria, conxugando a formación do PDI coa implantación de experiencias innovadoras nas prácticas docentes. Na Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais había 14 Grupos de Innovación Docente rexistrados no curso 2018/2019.

Personal de apoio

O persoal de administración e servizos (PAS) co que conta o centro é suficiente para o bo desenvolvemento do Grao en Economía. Ademais, cumpre cos requisitos necesarios para levar a cabo unha xestión adecuada do centro, contando coa cualificación axeitada para o bo desenvolvemento das súas funcións.

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais conta con 27 persoas que prestan apoio para un correcto desenvolvemento das actividades docentes e investigadoras realizadas no centro así como para a xestión da biblioteca. Os postos de traballo existentes na actualidade son: Conserxería, no que están 6 persoas (catro auxiliares técnicos informáticos, un conserxe e un oficial de servizos); a Secretaría de Decanato que conta con 1 persoa; 6 persoas traballando nas secretarías dos departamentos; 1 técnico especialista en informática; 1 responsable de Asuntos Económicos; 1 responsable na Unidade de Apoio á Xestión de Centros e Departamentos, 1 secretaría administrativa adscrita á Unidade de Xestión e 1 posto base da Unidade de Xestión. Ademais o centro conta con outros 9 postos relacionados coa biblioteca. A maior parte do PAS (17 dos 27) conta cunha antigüidade no posto e escala de polo menos dez anos.

A satisfacción do PAS do centro co traballo desenvolvido (IN49C) é alta, acadando no 2018/2019 un valor de 3,72.

Indicador	Curso Académico					
	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
IN49C-Satisfacción do PAS co traballo desenvolvido	3,23	3	3,26	3,76	3,72	3,75
I7. Porcentaxe de participación do PAS do centro nos plans de formación	88,00	50,00	37,50	67,00	62,96	61,54%
IN29- Satisfacción media do PAS coas actividades formativas desenvolvidas (1-5 ata o curso 2017/2018) (1-10 a partir do curso 2018/2019)	4,11	3,99	3,91	3,99	7,84	7,64

A asistencia do PAS a cursos de formación é necesaria para axudar á mellora da xestión do centro no que prestan os seus servizos. A porcentaxe de PAS do centro que realizou algún curso de formación organizado pola Universidade situouse no 61,54% no 2019/20. O nivel de satisfacción coas actividades formativas da totalidade do PAS da USC (Indicador: IN29-PS-01) é notable, acadando unha puntuación de 7,64 puntos sobre 10.

Directriz 5. Garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos

Estándar: o centro ten implantados procedementos que garantan a mellora da calidade dos recursos materiais e servizos para o axeitado desenvolvemento da aprendizaxe do alumnado.

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e os servizos:
 - Mantemento, polo menos, dos criterios de suficiencia e adecuación incluídos nas memorias de verificación e dos compromisos incluídos nelas, de ser o caso.
 - Disposición de accesibilidade universal e de medios que garantan a saúde e a seguridade no desenvolvemento das actividades de aprendizaxe.
 - Xestión e mantemento dos recursos materiais e servizos: equipamento científico-técnico, asistencias e artístico; campus virtual; TIC; aulas; salas de estudo; aulas de informática; salas de reunión; laboratorios; talleres; postos de lectura en biblioteca; servizos reprográficos; bibliografía recomendada, etc.
 - Detección de necesidades de novos recursos ou servizos.
- Os servizos de orientación académica (selección de materias, problemas de aprendizaxe, necesidades especiais, aloxamento...) e orientación profesional postos a disposición do alumnado son apropiados para dirixilos e orientalos nestes temas.
- Os servizos de Xestión académica (documentación, informes de cualificacións, actas, certificados académicos, tramitación de solicitudes de validacións ou de traslado...) postos á súa disposición son apropiados para dirixilos e orientalos nestes temas.
- Os programas de acollida e apoio ao alumnado oriéntano no funcionamento da institución.
- No caso de que os títulos contemplan a realización de prácticas externas, as instalacións onde se realizan son adecuadas para a adquisición das competencias.
- Indicadores de satisfacción, queixas e suxestións relativos aos recursos materiais e os servizos.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Na Facultade existe unha comisión de Asuntos Económicos e Infraestruturas que toma decisións relativas ás necesidades de infraestruturas do centro. Esta comisión está formada por representantes do equipo decanal, profesorado, PAS e alumnado e séguense os procedementos descritos no SGC do centro.

No curso 2019-20 procedeu, do mesmo xeito que se fixo no cursos anteriores, a facer unha análise e revisión das carencias e necesidades de mellora no ámbito dos recursos e infraestruturas necesarias para o desenvolvemento da docencia adecuadas para a docencia de calidade no ámbito do EEES.

A continuación realízase unha análise dos recursos materiais e servizos cos que conta o centro.

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais está situada nun edificio que, se ben dispón das tecnoloxías necesarias para o ensino/aprendizaxe no Espazo Europeo de Educación Superior, en termos de infraestruturas e mobiliario presenta varias carencias tanto en equipamento como na estrutura do edificio. Non obstante a Facultade de Ciencias Económicas está adaptada ás persoas con diversidade funcional. Así conta con prazas de aparcamento reservadas a persoas con mobilidade reducida, ascensores, ramplas de acceso, servizos adaptados, portas de dobre folla nas aulas, seminarios, etc. que facilitan a accesibilidade ao edificio sen limitación algunha por razón de deficiencia, discapacidade ou minusvalía. Por outra banda dispón das infraestruturas e das tecnoloxías necesarias para o ensino/aprendizaxe no Espazo Europeo de Educación Superior. O acceso a internet, fixo ou por Wifi, está dispoñible en toda a Facultade.

Para investir da mellor forma posible os escasos recursos dispoñibles continuouse axilizando o funcionamento da comisión de asuntos económicos e infraestruturas, na que participan profesorado, PAS e alumnado, e que decide tendo en consideración os recursos con que conta a Facultade, o reparto do orzamento e a contratación

de determinadas obras ou adquisicións de materiais e recursos. O procedemento a seguir pasa, en primeiro lugar pola detección de necesidades para, a continuación, establecer unha orde de prioridades; o obxectivo é levar a cabo as accións necesarias para o mantemento das infraestruturas e servizos que garantan o bo funcionamento do centro.

A web da Facultade dispón dun directorio propio onde se indica o número de despacho do profesor para facilitar o acceso a información o alumnado. Tamén se dispón dun acceso con información dos [espazos do centro](#).

A Facultade de CC Económicas e Empresariais conta cun salón de graos, sala de xuntas equipada con servizo de videoconferencia, 37 aulas de distintas capacidades (maior capacidade: 504 persoas; menor capacidade: 30 persoas) e 7 aulas de informática con capacidade para 234 persoas. Dispón de acceso a internet, fixo ou por Wifi , en todo o edificio.

A Facultade de CC Económicas e Empresariais conta tamén cunha biblioteca propia, con sala de lectura (394 postos), un depósito de monografías e unha hemeroteca (23 postos), 4 terminais para acceso ao catálogo automatizado (CAPEL), e 4 PC para acceso ás bases de datos en CD-ROM. O alumnado da titulación ten acceso a todos os fondos bibliográficos que oferta a rede de bibliotecas da USC, non só en papel senón tamén en formato electrónico a través de BUGALICIA. No caso da biblioteca da de CC Económicas e Empresariais, os principais fondos de alumnos están colocados en libre acceso na Sala de lectura. Na Hemeroteca poden consultarse os fondos máis recentes de 139 títulos de revistas, que se reciben na actualidade ben por compra, intercambio ou doazón.

O edificio está dotado con diferentes locais específicos para o alumnado, incluíndo: 5 salas de traballo, un aula de informática con capacidade para 88 persoas, unha sala wifi con capacidade para 20 persoas e unha sala multiusos.

Continuáronse realizando accións de mellora e actualización dos contidos da páxina web do centro (infraestruturas, planos da facultade, servizos, TFG, prácticas externas, mobilidade), así como o mantemento actualizado do blog da Facultade con información das actividades.

Durante o curso académico 2019-2020 a Facultade puxo en marcha unha acción de mellora destinada a renovación de aulas e outros espazos de traballo. Neste sentido, dende o Centro realizáronse unha serie de melloras nas infraestruturas que xa foron comentadas.

Na mesma liña, para o curso 20/21 plantexouse a Acción de Mellora 11 que supón realiar melloras no equipamento das aulas e no equipamento das aulas de informática, implementar melloras na procura de mellorar a eficiencia enerxética e restaurar o patrimonio artístico da Facultade.

A Facultade a través de Xescampus ten establecido un mecanismo de reserva de espazos accesible desde a secretaría virtual do profesorado.

Con respecto aos servizos de orientación académica e profesional dispoñibles, a USC conta con diferentes servizos de atención ao estudante que, incluíndo estudantes estranxeiros e egresados (programas de apoio ao estudante como as xornadas de acollida e orientación, plan de acción tutorial, programa de *mentoring* , servizos para visitantes, oficina de apoio a persoas con discapacidade, bolsas e axudas). Estas iniciativas teñen por obxecto lograr, a través dunha atención personalizada ao estudante, a mellora no seu labor de aprendizaxe. Pola súa banda, a área de Orientación Laboral leva a cabo diversas actuacións dirixidas a apoiar e orientar ao estudante na procura de emprego, para mellorar o seu empregabilidade e favorecer a inserción laboral, contando así mesmo cunha bolsa de emprego. A Universidade tamén pon ao servizo do alumnado e do profesorado a área de Valorización, Transferencia e Emprendemento. Esta área vai dirixida, entre outros, a emprendedores da comunidade universitaria que teñan interese en pór en marcha un novo proxecto empresarial baseado no coñecemento.

Para facilitarlle ao alumnado que accede por primeira vez á universidade, o centro organiza unha xornada de

acollida e orientación. Nela desenvólvense charlas informativas para dar a coñecer a estrutura da Universidade e da Facultade, o seu funcionamento, normativas, actividades, as canles de información, os servizos que oferta, os responsables académicos e as súas funcións. Ademais de explicarlles o funcionamento do centro, da biblioteca e os servizos que ten ao seu alcance, reciben información precisa sobre a localización das distintas dependencias e dos contidos da web do centro e xeneral da USC que están especificamente dirixidos a eles. A esta xornada de acollida común para os estudantes de novo acceso, súmase a presentación que o persoal da Biblioteca realiza deste servizo.

De igual maneira desenvólvense outras actividades, por exemplo o mes do emprego na facultade (actividades e talleres sobre saídas profesionais, elaboración de currículos, etc.), sesión informativa sobre os Máster que se imparten na USC, así como impartición de conferencias sobre temáticas relacionadas coa orientación profesional e a docencia. Ao mesmo tempo, segundo o Plan de Acción Titorial para os alumnos/as interesados pódesele asignar un titor, atendendo ás súas necesidades particulares.

Un modo de poder valorar os recursos materiais e servizos do centro é a satisfacción dos usuarios cos mesmos.

No que se refire á satisfacción dos estudantes e egresados cos mesmos e analizando os datos do informe da satisfacción dos egresados, pódese observar que nos dous últimos cursos académicos a satisfacción dos egresados coas infraestruturas, recursos tecnolóxicos, biblioteca e cafetería/comedor é moi positiva e bastante por encima da media da USC. A enquisa de satisfacción dos egresados foi modificada e nos últimos anos non se pregunta pola satisfacción coas infraestruturas e os materiais dispoñibles no centro.

Dende o centro, no curso 20/21 vaise propoñer unha enquisa na que se preguntará sobre estes aspectos.

IN23M-PC-12- Satisfacción dos egresados coas infraestruturas e os materiais dispoñibles no centro	2015/16	2016/17	2017/18
Economía	2,93	3,29	3,38
ADE	3,45	2,88	3,3
Máster DEIN	4,5	4,33	3,33
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable			4,14
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	3		3,25
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,2	2	4,25

Directriz 6. Información pública

Estándar: o centro debe ter implantados procedementos que lle permitan publicar información relevante, actualizada, clara, precisa, obxectiva e accesible relativa ao desenvolvemento das súas ensinanzas, conxuntamente cos resultados e indicadores vinculados ao seguimento e acreditación dos seus títulos..

Aspectos a contemplar:

- Evidencias claras e continuas da adecuación dos procedementos relacionados coa información pública.
 - Recollida, análise e utilización da información.
 - Publicación da información
 - Medida da eficacia, utilidade e satisfacción coa información pública.

Reflexión/comentarios que xustificuen a valoración:

O procedemento de información pública implementado dentro do SGC (PC-12) ten como obxectivo establecer o sistema para facer pública a información relevante das titulacións impartidas no centro, así como o modo no que se realiza a súa revisión periódica e actualización con fin de manter informados aos seus grupos de interese. Alcanza á totalidade de información publicada sobre cada unha das titulacións oficiais impartidas nos centros.

Trátase, ademais de garantir a transparencia, de facilitar información aos grupos de interese nos procesos de toma de decisións, en particular ao estudantado e profesorado implicado no proceso de ensino-aprendizaxe. Deste xeito, cumprese a función de render contas á sociedade sobre a evolución pasada, actual e previsible do título.

No curso 2016-2017 desenvolveuse un cambio no deseño da web da USC polo que houbo que adaptar a información ao novo formato.

Na web do centro/título publícase información actualizada e axeitada sobre o desenvolvemento dos títulos e o seu plan de estudos (programas, horarios, calendarios de exames, prácticas, mobilidade, etc.), sendo accesible a todos os grupos de interese, internos e externos. Os cambios sobrevidos xunto con calquera outra información de interese, resáltanse na web do centro no apartado de “Novidades”.

Froito das reflexións do seguimento dos títulos realizadas nos cursos pasados, fixéronse na Facultade pequenos cambios que consideramos melloraron este aspecto concreto que estamos a avaliar:

- Desde que funcionan as aulas virtuais de coordinación, empréganse para enviar mensaxes a todo o alumnado con información diversa sobre as actividades desenvolvidas no centro.
- Hai dúas pantallas para transmitir a información pública no centro
- Organízase a sesión de acollida en primeiro onde, entre outras moitas cousas, se lle informa ao alumnado das fontes de información dispoñibles;
- O centro mantén un blog para comunicar as actividades extra académicas
- Realízanse sesións de presentación presenciais da materia Traballo Fin de Grao, dos programas de mobilidade, dos posgraos que se imparten na Facultade, etc.

A continuación preséntase unha táboa que recolle a satisfacción dos egresados coa información pública dispoñible para cada un dos títulos que se imparte na Facultade (para o curso 19/20 non se dispón de datos):

IN23M-PC-12- Satisfacción dos egresados coa información pública dispoñible	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Economía	2,97	2,98	2,83	3,4
ADE	3,18	3,16	3,21	3,06
Máster DEIN	2,9	3,2	2,2	3,5
Máster Universitario en Dirección e Xestión Contable			3,69	3,33
Máster Universitario en Turismo Urbano e Xestión de Empresas Turísticas	2,87		3,1	4,2
Máster Universitario en Dirección de Empresas	3,12	3	3,63	3,6

Aínda que existe marxe de mellora neste aspecto, en termos xerais, este indicador está a mellorar continuamente nos últimos anos.

Unha das liñas extratéxicas que rexen as accións de mellora do centro é a mellora da comunicación do mesmo. O obxectivo xeral é mellorar as políticas de comunicación, tanto cara dentro como cara ao exterior.

En xeral, consideramos que os títulos impartidos no centro cumpren con todos os requerimentos da ACSUG en materia de información pública, xa que a información relevante dos distintos títulos está dispoñible para os axentes interesados na mesma. A pesar disto, plantexouse unha acción de mellora para o curso 18/19 co obxecto de tratar de completar os contidos da web e mellorar a accesibilidade da información así como dar maior difusión ao sistema de garantía de calidade do centro. Así mesmo, elaboráronse unha guía do estudante coa información máis relevante sobre o funcionamento do centro.

Na mesma liña, para o curso 19/20 plantéxase a Acción de Mellora 12 co obxecto de ofrecer maior información e con maior claridade ao estudiantado (posta en funcionamento do perfil de twitter, “welcome day” para o alumnado estranxeiro, elaboración de horarios específicos por grupo de interactiva e posta a disposición dos mesmos na páxina web do centro).

Para o curso 20/21 plantexáronse dúas accións de mellora neste senso:

- Acción de Mellora 5: Clarificar e sistematizar a información relativa ao PAT.
- Acción de Mellora 8: Dar maior difusión aos indicadores de calidade de centro e título, dar maior transparencia aos acordos das comisións, dar maior difusión de información relevante para os estudantes e egresados a través das redes sociais.

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 140 de 162

1. Plan de Melloras do centro

Obxectivo a conseguir: Dispoñer dun novo plan estratéxico congruente co da USC que permita a implantación efectiva do programa de obxectivos e o establecemento de indicadores.			
Responsable do obxectivo: Xoán R. Doldán García/ Romina García Chas		Data inicio: 02/09/2020	Data fin: 31/01/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 1. Política e obxectivos de calidade.		
Procesos clave relacionados	PE-01 Planificación estratéxica PE-02 Revisión e mellora		
Indicador/es de medición		Meta a conseguir	Documento de prórroga do plan estratéxico
Accións de mellora relacionadas AM-1.1	Elaboración do documento de prórroga do plan estratéxico com emtas de referencia para os obxectivos plantexados.		
Obxectivo a conseguir: Necesidade de revisión do SGC e da política de calidade e dos seus obxectivos.			
Responsable do obxectivo: Romina García Chas		Data inicio: 01/09/2020	Data fin: 21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 1. Política e obxectivos de calidade.		
Procesos clave relacionados	PE-01 Planificación estratéxica PE-02 Revisión e mellora		

Indicador/es de medición	Política de calidade e manual de procesos.	Meta a conseguir	Actualizar os manuais.
Accións de mellora relacionadas AM-2.1	Actualización do manual de procesos do centro e da política de calidade do centro.		
Obxectivo a conseguir: Realizar avaliación con carácter anual da execución e eficacia das accións de mellora plantexadas para o curso.			
Responsable do obxectivo: Romina García Chas		Data inicio: 02/09/2020	Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos.		
Procesos clave relacionados	PE-02 Revisión e mellora		
Accións de mellora relacionadas AM-3.1	Realizar avaliación da execución as accións de mellora plantexadas pra o curso con carácter anual na Comisión Académica de cada título e na Comisión de Calidade.		
Obxectivo a conseguir: Elaborar e aprobar en Comisión de Calidade o plan de captación do centro e dar difusión ao mesmo.			
Responsable do obxectivo: Romina García Chas		Data inicio: 02/09/2020	Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.		
Procesos clave relacionados	PC-01 Análise do perfil de ingreso e captación PC-02 Planificación das ensinanzas PC-03 Apoio a estudantes PC-04 Desenvolvemento das ensinanzas		

Accións de mellora relacionadas AM-4.1, AM-4.2	Elaborar e aprobar o plan de captación do centro en Comisión de Calidade. Incluir o plan de captación do centro na AASX.
Obxectivo a conseguir: Clarificar e sistematizar a información relativa ao PAT	
Responsable do obxectivo: Romina García Chas	Data inicio: 02/09/2020 Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.
Procesos clave relacionados	PC-03 Atención a estudantes
Accións de mellora relacionadas AM-5.1	Revisar a información dispoñible na web sobre o PAT
Obxectivo a conseguir: Mellorar as taxas de resposta das enquisas relacionadas coas prácticas.	
Responsable do obxectivo: María del Rosario Vidal Lopo	Data inicio: 01/03/2020 Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.
Procesos clave relacionados	PC-03 Atención a estudantes
Accións de mellora relacionadas AM-6.1 AM-6.2	Asumir dende o centro a realización da enquisa de prácticas dirixidas ao alumando. Armonización das enquisas de prácticas dirixidas aos titores académicos para tódolos títulos do centro.

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 143 de 162

Obxectivo a conseguir: Plantexamento dun análise sobre os recursos humanos do centro na Comisión de Calidade con carácter anual.		
Responsable do obxectivo: Romina García Chas		Data inicio: 02/09/2020
Data fin: 21/12/2021		
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos RRHH	
Procesos clave relacionados	PS-01 Xestión dos recursos humanos	
Accións de mellora relacionadas AM-7.1	Plantexamento dun análise sobre os recursos humanos do centro na Comisión de Calidade con carácter anual.	
Obxectivo a conseguir: Incrementar a información pública dispoñible		
Responsable do obxectivo: Romina García Chas		Data inicio: 02/09/2020
Data fin: 21/12/2021		
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 6. Información pública	
Procesos clave relacionados	PS-06 Información pública	
Accións de mellora relacionadas AM-8.1, 8.2.	Publicar na web as actas das Comisións Académicas. Dar maior difusión aos indicadores de calidade de centro e título. Maior transparencia aos acordos das Comisións. Dar maior difusión de información relevante para os estudantes e egresados a través das redes sociais. Crear un perfil de youtube da Facultade.	
Obxectivo a conseguir: Incrementar o número de convenios con outras Universidades		

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 144 de 162

Responsable do obxectivo: Pilar Murias Fernández		Data inicio: 02/09/2020	Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.		
Procesos clave relacionados	PC-04: Desenvolvemento das ensinanzas		
Accións de mellora relacionadas AM-9.1	Proposta de convenio con Universidade de Cracovia.		
Obxectivo a conseguir: Contriuir á formación do PDI			
Responsable do obxectivo: Ángela Troitiño Cobas		Data inicio: 02/09/2020	Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos.		
Procesos clave relacionados	PS-01: Xestión dos recursos humanos		
Accións de mellora relacionadas AM-10.1, AM-10.2	Solicitar dende o Decanato ao PDI a proposta de cursos de interese co obxectivo de trasladar a petición de formación ao PFID. Incentivar a realización de cursos de formación en novas tecnoloxías e metodoloxías docentes.		
Obxectivo a conseguir: Realizar melloras nas instalacións e equipamento do centro.			
Responsable do obxectivo: Xoán R. Doldán García/Romina García Chas		Data inicio: 02/09/2020	Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 5. Garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos.		
Procesos clave relacionados	PS-02: Xestión dos recursos materiais e servizos.		

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 145 de 162

Accións de mellora relacionadas AM-11.1, AM-11.2, AM-11.3, AM-11.4	Realizar melloras no equipamento das aulas. Restauración e conservación do patrimonio artístico da Facultade. Realizar melloras de eficiencia enerxética. Realizar melloras no equipamento das aulas de informática.
Obxectivo a conseguir: Incrementar a difusión da investigación publicada na Revista Galega de Economía	
Responsable do obxectivo: Adolfo Carballo Penela	Data inicio: 02/09/2020 Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 4: Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos.
Procesos clave relacionados	PS-01: Xestión dos recursos humanos
Accións de mellora relacionadas AM-12.1, AM-12.2, AM-12.3	Incorporar os artigos da revista á base de datos Ideas-REpec. Incorporar os artigos da RGE ao European Reference Index for the Humanities and Social Science (ERIH-PLUS) Solicitud de avaliación da revista para a súa incorporación ao Emerging Sources Citation Index (ESCI)

Obxectivo a conseguir: Incrementar o número de convenios de prácticas con entidades públicas e privadas.	
Responsable do obxectivo: Rosario Vidal Lopo	Data inicio: 02/09/2020 Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.
Procesos clave relacionados	PC-04: Desenvolvemento das ensinanzas

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 146 de 162

Accións de mellora relacionadas AM-13	Incrementar o número de convenios de prácticas con entidades públicas e privadas.		
Obxectivo a conseguir: Dinamizar a relación con egresados/as.			
Responsable do obxectivo: Romina García Chas		Data inicio: 02/09/2020	Data fin:21/12/2021
Obxectivo estratéxico relacionado	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.		
Procesos clave relacionados	PC-03: Apoio a estudantes PC-05: Análise de resultados e mellora dos programas. PS-04: Satisfacción, expectativas e necesidades		
Accións de mellora relacionadas AM-14.1	Incrementar o número de convenios de prácticas con entidades públicas e privadas.		

ACCIÓNS DE MELLORA			
Definición	Acción de mellora	Código	AM-1
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito de aplicación	de	Directriz 1. Política e obxectivos de calidade. PE-01 Planificación estratéxica PE-02 Revisión e mellora
		Análise causa	Finalización da vixencia do plan estratéxico do centro 2016-2020
	Definición	Definición/descrición proposta	Dispoñer dun novo plan estratéxico congruente co da USC que permita a implantación efectiva do programa de obxectivos e o establecemento de indicadores. Establecer metas de referencia para os obxectivos plantexados de tal forma que se permita coñecer o seu grao de consecución.
		Data prevista de finalización	31-01-2021
		Data inicio	02/09/2020
Responsables	Responsable da implantación	Xoán R. Doldán García/Romina García Chas	
Tarefa1	Código	AM-1.1	
	Descrición tarefa	Elaboración do documento de prórroga do plan estratéxico com emtas de referencia para os obxectivos plantexados.	
	Data prevista de finalización	31-01-2021	
	Persoa responsable	Romina García Chas	
	Data comprobación		
ACCIÓNS DE MELLORA			
Definición	Acción de mellora	Código	AM-2
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito de aplicación	de	Directriz 1. Política e obxectivos de calidade. PE-01 Planificación estratéxica PE-02 Revisión e mellora
		Análise causa	Necesidade de revisión do SGC e da política de calidade e dos

			seus obxectivos.
		Definición/descrición proposta	Actualización da documentación relativa ao SGC
		Data prevista de finalización	21-12-2021
		Data inicio	02/09/2020
Responsables		Responsable da implantación	Romina García Chas
Tarefa1		Código	AM-2.1
		Descrición tarefa	Actualización do manual de procesos do centro e da política de calidade do centro.
		Data prevista de finalización	21-12-2020
		Persoa responsable	Romina García Chas

ACCIÓNS DE MELLORA			
Definición	Acción de mellora	Código	AM-3
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito de aplicación	Ámbito de aplicación	Directriz 2. Deseño, revisión periódica e mellora dos programas formativos. PE-02 Revisión e mellora
		Análise causa	En ocasións, non se rexistran evidencias respecto ao análise da eficacia das accións de mellora xa pechadas.
	Definición	Definición/descrición proposta	Realizar avaliación con carácter anual da execución e eficacia das accións de mellora plantexadas para o curso.
		Data prevista de finalización	31/12/2021
		Data inicio	02/09/2020
		Responsables	Responsable da implantación
Tarefa1	Código	AM 3.1	
	Descrición tarefa	Realizar avaliación da execución as accións de mellora plantexadas pra o curso con carácter anual na Comisión Académica de cada título e na Comisión de Calidade.	

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 149 de 162

	Data prevista de finalización	31/12/2021
	Persoa responsable	Romina García Chas

ACCIÓNS DE MELLORA			
---------------------------	--	--	--

Definición	Acción de mellora	Código	AM-4		
		Tipo	Acción de Mellora		
	Ámbito	de	Ámbito aplicación	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante. PC-01 Análise do perfil de ingreso e captación PC-02 Planificación das ensinanzas PC-03 Apoio a estudantes PC-04 Desenvolvemento das ensinanzas	
			Definición	Análise causa	Necesidade de elaborar un plan de captación formal para cada curso.
				Definición/descrición n proposta	Elaborar e aprobar en Comisión de Calidade o plan de captación do centro e dar difusión ao mesmo.
				Data prevista de finalización	21/12/2021
			Data inicio	02/09/2020	
	Responsables	Responsable da implantación	Romina García Chas		
Tarefa1	Código	AM 4-1			
	Descrición tarefa	Elaborar e aprobar o plan de captación do centro en Comisión de Calidade.			
	Data prevista de finalización	21/12/2021			
	Persoa responsable	Romina García Chas			
Subtarefa 1	Código	AM 4.2			
	Descrición tarefa	Incluir o plan de captación do centro na AASX.			
	Data prevista de finalización	21/12/2021			
	Persoa responsable	Romina García Chas			

ACCIÓN DE MELLORA

Definición	Acción de mellora	Código	AM-5
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito de aplicación	de	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante. PC-03 Atención a estudantes
		Análise causa	Información relativa ao PAT diseminada en distintos documentos.
	Definición	Definición/descrición proposta	Clarificar e sistematizar a información relativa ao PAT
		Data prevista de finalización	21/12/2021
		Data inicio	02/09/2020
Responsables	Responsable da implantación	Romina García Chas	
Tarefa1	Código	AM 5.1.	
	Descrición tarefa	Revisar a información dispoñible na web sobre o PAT	
	Data prevista de finalización	21/12/2021	
	Persoa responsable	Romina García Chas	
	Data comprobación		

ACCIÓN DE MELLORA

Definición	Acción de mellora	Código	AM-6
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito de aplicación	de	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante. PC-03 Atención a estudantes
		Análise causa	Baixas taxas de resposta en determinadas enquisas de satisfacción.
	Definición	Definición/descrición proposta	Mellorar as taxas de resposta das enquisas relacionadas coas prácticas.

		Data prevista de finalización	21/12/2021
		Data inicio	01/03/2020
Responsables		Responsable da implantación	María del Rosario Vidal Lopo
Tarefa1		Código	AM. 6.1.
		Descrición tarefa	Asumir dende o centro a realización da enquisa de prácticas dirixidas ao alumando.
		Data prevista de finalización	21/12/2021
		Persoa responsable	María del Rosario Vidal Lopo
Subtarefa 1		Código	AM. 6.2
		Descrición tarefa	Armonización das enquisas de prácticas dirixidas aos titores académicos para tódolos títulos do centro.
		Data prevista de finalización	21/12/2021
		Persoa responsable	María del Rosario Vidal Lopo

ACCIÓNS DE MELLORA

Definición	Acción de mellora	Código	AM-7
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito de aplicación	Ámbito de aplicación	Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos RRHH PS-01 Xestión dos recursos humanos
		Análise causa	Carencia de evidencia sobre a análise e valoración dos recursos humanos da Facultade por parte da Comisión de Calidade.
	Definición	Definición/descrición proposta	Plantexamento dun análise sobre os recursos humanos do centro na Comisión de Calidade con carácter anual.
		Data prevista de finalización	21/12/2021
		Data inicio	02/09/2020
		Responsables	Responsable da implantación

ACCIÓNS DE MELLORA

Definición	Acción de mellora	Código	AM-8	
		Tipo	Acción de Mellora	
	Ámbito de aplicación	de	Directriz 6. Información pública	
			PS-06 Información pública	
	Definición	Análise causa	Recomendación da Comisión Avaliadora para a implantación do SGC de seguir traballando na mellora da información pública dispoñible para facela máis accesible e amigable a tódolos grupos de interese.	
			Definición/descrición proposta	Dar maior difusión aos indicadores de calidade de centro e título. Maior transparencia aos acordos das Comisións. Dar maior difusión de información relevante para os estudantes e egresados a través das redes sociais.
Data prevista de finalización		21/12/2021		
Data inicio		02/09/2020		
Responsables	Responsable da implantación	Romina García Chas		
Tarefa1	Código	AM. 8.1.		
	Descrición tarefa	Publicar na web as actas das Comisións Académicas.		
	Data prevista de finalización	21/12/2021		
	Persoa responsable	Romina García Chas		
Tarefa 2	Código	AM. 8.2.		
	Descrición tarefa	Crear un perfil de youtube da Facultade		
	Data prevista de finalización	21/12/2021		
	Persoa responsable	Xoán, R. Doldán García		

ACCIÓNS DE MELLORA

Definición	Acción de mellora	Código	AM-9
		Tipo	Acción de Mellora

	Ámbito	Ámbito de aplicación	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.
		Definición	Análise causa
	Definición/descripción proposta		Incrementar o número de convenios con outras Universidades
	Data prevista de finalización		21/12/2020
	Data inicio		02/09/2020
Responsables	Responsable da implantación	Pilar Murias Fernández	
Tarefa1	Código	AM.9.1	
	Descrición tarefa	Proposta de convenio con Universidade de Cracovia	
	Data prevista de finalización	21/12/2021	
	Persoa responsable	Pilar Murias Fernández	

ACCIÓN DE MELLORA

Definición	Acción de mellora	Código	AM-10	
		Tipo	Acción de Mellora	
	Definición	Ámbito de aplicación	Ámbito de aplicación	Directriz 4. Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos
			Análise causa	Carencias de formación do profesorado en novas metodoloxías docentes.
		Definición/descripción proposta	Solicitar ao PFID a realización de cursos de formación docente na Convocatoria de Proxectos de Formación en Centros para a mellora da docencia universitaria.	
		Data prevista de finalización	21/12/2021	
	Data inicio	02/09/2020		
	Responsables	Responsable da implantación	Ángela Troitiño Cobas	
Tarefa1	Código	AM. 10.1		
	Descrición tarefa	Solicitar dende o Decanato ao PDI a proposta de cursos de interese co obxectivo de trasladar a petición de formación ao		

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 154 de 162

		PFID.
	Data prevista de finalización	21/12/2021
	Persoa responsable	Ángela Troitiño Cobas
Tarefa 2	Código	AM. 10.2
	Descrición tarefa	Incentivar a realización de cursos de formación en novas tecnoloxías e metodoloxías docentes.
	Data prevista de finalización	21/12/2021
	Persoa responsable	Ángela Troitiño Cobas

ACCIÓNS DE MELLORA			
Definición	Acción de mellora	Código	AM-11
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito de aplicación	Ámbito de aplicación	Directriz 5. Garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos.
		Definición	Análise causa
	Definición/descrición proposta		Realizar melloras nas instalacións e equipamento do centro.
	Data prevista de finalización		21/12/2021
	Data inicio		02/09/2020
	Responsables	Responsable da implantación	Xoán R. Doldán García
Tarefa1	Código	AM. 11.1.	
	Descrición tarefa	Realizar melloras no equipamento das aulas.	
	Data prevista de finalización	21/12/2021	
	Persoa responsable	Romina García Chas	
Tarefa 2	Código	AM. 11.2	
	Descrición tarefa	Restauración e conservación do patrimonio artístico da Facultade.	

	Data prevista de finalización	21/12/2021
	Persoa responsable	Romina García Chas /Xoán R. Doldán García
Tarefa 3	Código	AM. 11.3
	Descrición tarefa	Realizar melloras de eficiencia enerxética.
	Data prevista de finalización	21/12/2021
	Persoa responsable	Romina García Chas/Xoán R. Doldán García.
Tarefa 4	Código	AM. 11.4
	Descrición tarefa	Realizar melloras no equipamento das aulas de informática.
	Data prevista de finalización	21/12/2021
	Persoa responsable	Romina García Chas/Xoán R. Doldán García.

ACCIÓNS DE MELLORA

Definición	Acción de mellora	Código	AM-12	
		Tipo	Acción de mellora	
	Definición	Ámbito de aplicación	de	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.
			Análise causa	Mellorar a difusión da investigación publicada na Revista Galega de Economía
			Definición/descrición proposta	Incrementar a difusión da investigación publicada na Revista Galega de Economía
			Data prevista de finalización	21-12-21
			Data inicio	01-09-20
	Responsables	Responsable da implantación		Adolfo Carballo Penela
Tarefa1	Código	AM 12.1		
	Descrición tarefa	Incorporar os artigos da revista á base de datos Ideas-REpec.		
	Data prevista de finalización	21-12-21		

	MEMORIA DE CALIDADE
	Páxina 156 de 162

	Persoa responsable	Adolfo Carballo Penela
Tarefa 2	Código	AM 12.2.
	Descrición tarefa	Incorporar os artigos da RGE ao European Reference Index for the Humanities and Social Science (ERIH-PLUS)
	Data prevista de finalización	21-12-21
	Persoa responsable	Adolfo Carballo Penela
Tarefa 3	Código	AM 12.3.
	Descrición tarefa	Solicitud de avaliación da revista para a súa incorporación ao Emerging Sources Citation Index (ESCI)
	Data prevista de finalización	21-12-21
	Persoa responsable	Adolfo Carballo Penela

ACCIÓNS DE MELLORA			
Definición	Acción de mellora	Código	AM-13
		Tipo	Acción de Mellora
	Ámbito de aplicación	Ámbito de aplicación	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.
		Análise causa	Necesidade de incorporación constante de novas entidades de prácticas.
	Definición	Definición/descrición proposta	Incrementar o número de convenios de prácticas con entidades públicas e privadas.
		Data prevista de finalización	21/12/2021
		Data inicio	02/09/2020
		Responsables	Responsable da implantación

ACCIÓNS DE MELLORA

Definición	Acción de mellora	Código	AM-14
		Tipo	Acción de Mellora
	Definición	Ámbito de aplicación	Directriz 3. Garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante.
		Análise causa	Necesidade de establecer maior relación co colectivo de egresados/as.
		Definición/descripción proposta	Dinamizar a relación con egresados/as
		Data prevista de finalización	21/12/2021
	Data inicio	02/09/2020	
Responsables	Responsable da implantación	Romina García Chas	
Tarefa 1	Código	AM 14.1	
	Descrición tarefa	Realizar unha enquisa a egresados/as a través de LinkedIn e tentar establecer canles de colaboración.	
	Data prevista de finalización	21-12-21	
	Persoa responsable	Romina García Chas	

2. Modificacións nos diferentes títulos

MODIFICACIÓNS DO PLAN DE ESTUDOS		
TÍTULO	MODIFICACIÓN	XUSTIFICACIÓN

3. Listaxe de evidencias e indicadores

Directrices	Nº	Evidencia / Indicador	Documento/enlace
2,3	E1	Memoria vixente do título	ACSUG
2,3	E2	Informes de verificación, modificación, seguimento incluíndo os plans de mellora	ACSUG
2,3	E3	Análise do perfil real de ingreso/egreso	Memoria, Directrices 2 e 3
2,3	E4	Guías docentes das materias (competencias, actividades formativas, metodoloxías docentes, sistemas de avaliación, resultados de aprendizaxe)	Web do centro
1,2,3	E5	Actas das reunións celebradas, polo menos dos dous últimos cursos, da Comisión Académica/Comisión de Titulación/Comisión de Garantía de Calidade (as actas deben incorporar un apartado con acordos adoptados en cada reunión)	Documentación do SGC Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais Universidade de Santiago de Compostela (usc.es) https://nubeusc-my.sharepoint.com/:f:/g/personal/romina_garcia_usc_es/Eg7xw8-iYudMnxbA5b98hdcBeCe_o5NaSxvVUzqONJmuQ?e=sCc5Q9
2,3	E6	Listaxe de estudantes que solicitaron recoñecemento de créditos	https://nubeusc-my.sharepoint.com/:f:/g/personal/romina_garcia_usc_es/Eg7xw8-iYudMnxbA5b98hdcBeCe_o5NaSxvVUzqONJmuQ?e=gersWb
2,3	E8	Informes/documentos onde se recollan as conclusións dos procedementos de consulta internos e externos para valorar a relevancia e actualización do perfil de egreso dos estudantes do título/valoración adquisición resultados da aprendizaxe	Memoria, Directrices 2 e 3
1, 2, 3	I1	Número de estudantes de novo ingreso por curso académico	Panel de indicadores_2016-2017 INF.16_2016-2017 (información por título) INF.CiUG_2016-2017 (información por título)

1, 2, 3	I2	No caso de máster, número de estudantes de novo ingreso por titulación de procedencia	I2_2016-2017 (información por título)
1, 2, 3	I3	Indicadores de mobilidade (Número e porcentaxe de estudantes que participan en programas de mobilidade sobre o total de estudantes matriculados)	Panel de indicadores_2016-2017 INF.03_2016-2017 (información agrupada por centro)
6	E9	Páxina web da universidade/centro/título (debe ter como mínimo a información referida "Información mínima pública*")	Web da USC Web do centro
1	E10	Documentación do SGC (política e obxectivos de calidade, manual e procedementos)	Web do centro
1	E11	Evidencias da implantación dos procedimentos do SGC(procedementos completos, revisados e actualizados que desenvolvan as directrices do SGC:Política de calidade,Deseño revisión periódica e melloras dos programas formativos, garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante, Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos, garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos e información Pública)	Web do centro
1, 2, 3	E12	Plans de mellora derivados da implantación do SGC	Web do centro
1, 2, 3	E13	Análise das enquisas de satisfacción (%participación, resultados, evolución,...)	Memoria, Directrices 1, 2 e 3
Todas	I4	Resultados das enquisas de satisfacción de todos os grupos de interese do título	Panel de indicadores_2016-2017 Informes de enquisas (docencia, PDI, PAS, egresados, prácticas, mobilidade...)
1	I5	Resultados dos indicadores que integran o SGC	Panel de indicadores_2016-2017
1	E14	Informe de certificación da implantación do SGC	ACSUG
4	E15	Plan de Ordenación Docente: información sobre o profesorado (número, experiencia docente e investigadora, categoría, materias que imparte, área, etc)	E15_2016-2017 (información por título)

4	E16	Información sobre o persoal de apoio por Centro (número e cargo/posto desempeñado)	E16_2016-2017
4	E17	Análise das enquisas de avaliación da docencia (% participación, resultados, evolución, ...)	Memoria, Directriz 4
4	I6	Porcentaxe de participación do profesorado do título en plans de formación da universidade e en actividades formativas específicas	I6-I7_2016-2017 (información agrupada por centro)
4	I7	Porcentaxe de participación do PAS do centro en plans de formación da universidade e en actividades formativas específicas	I6-I7_2016-2017 (información agrupada por centro)
4	I8	Resultados das enquisas de avaliación da docencia (%participación, resultados, evolución,...)	INF.13_2016-2017 (información por título)
			INF.14_2016-2017 (información por título)
4	I9	Porcentaxe de profesorado do título avaliado polo programa DOCENTIA ou similares e resultados obtidos.	<i>Non dispoñible</i>
4	I10	Indicadores de mobilidade (número e porcentaxe de profesores que participan en programas de mobilidade sobre o total de profesorado do título)	I10_2016-2017 (información agrupada por centro)
5	E18	Información sobre os recursos materiais directamente relacionados co título	Web do centro
5	E19	Información sobre servicios de orientación académica e programas de acollida	Web do centro
5	E20	Listaxe dos centros/entidades para a realización de prácticas externas curriculares ou extracurriculares	https://nubeusc-my.sharepoint.com/:f:/g/personal/romina_garcia_usc_es/Eg7xw8-iYudMnxbA5b98hdcBeCe_o5NaSxvVUzqONJmuQ?e=gersWb
5	I11	Distribución alumnado por centros de prácticas	https://nubeusc-my.sharepoint.com/:f:/g/personal/romina_garcia_usc_es/Eg7xw8-iYudMnxbA5b98hdcBeCe_o5NaSxvVUzqONJmuQ?e=gersWb

5	E22	Materiais didácticos e/o tecnolóxicos que permitan unha aprendizaxe a distancia	Campus Virtual
2,3	E24	Listaxe de traballos fin de grao/máster de, al menos, os últimos cursos académicos (título, titor y calificación)	https://nubeusc-my.sharepoint.com/:f/g/personal/romina_garcia_usc_es/Eg7xw8-iYudMnxbA5b98hdcBeCe_o5NaSxvVUzqONJmuQ?e=gersWb
2,3	E25	Informes/listaxe das calificacións de cada unha das materias do título	INF.15_2016-2017 (información por título)
2,3	E26	Mecanismos utilizados para a análise da adquisición dos resultados de aprendizaxe	Memoria, Directrices 2 e 3
2,3	E30	Informe/documento onde se recollan os resultados do título (incluídos indicadores inserción laboral e SIIU)	Memoria, Directrices 2 e 3
2, 3	I12	Indicadores de resultados (estas taxas facilitaranse de forma global para o título. As taxas de rendemento, éxito e avaliación facilitaranse tamen por materia): - Taxa de graduación - Taxa de abandono - Taxa de eficiencia - Taxa de rendimient - Taxa de éxito - Taxa de avaliación	Panel de indicadores_2016-2017 (información agrupada por centro)
			INF.17_2016-2017 (información por título)
			INF.18_2016-2017 (información por título)
			INF.19_2016-2017 (información por título)
			SIIU_2016-2017 (información por título)
2, 3	I13	Relación da oferta/demanda das prazas de novo ingreso	Panel de indicadores_2016-2017 (información agrupada por centro)
			INF.CiUG_2016-2017 (información por título)
2, 3	I14	Resultados de inserción laboral	EIL-SIIU_2016-2017 (información por título)
2, 3, 4, 5	I15	Media de alumnado por grupo de docencia (docencia expositiva, interactiva...)	Panel de indicadores_2016-2017 (información agrupada por centro)